Fragmēta paſſionis dn̄i noſtri Jeſu Chriſti.

A celeberrimo (diuini eloquij oratore) dn̄o Joanne Geiler ex Keiſerſberg Theologo/ ſub typo placēte mellee p̄dicate. Per Jacobū Otherū familiarē eius in hunc modum collecta.

Passio

De fructuosissimis Joh. Keiserßbergii concionib9/quas annis. xxx. constanter Argentine habuit.

J w S.

Argentina deo grates age/plaude/triumpha.
Quod talem ac tantum digna es habere virum
Qui tibi terdenos vates fuit optimus annos
Diuinam legem et scripta probata docens
Ad declamandum/quem non stimulat sitis auri
Non fauor aut luxus aucupiumve nouum:
Sed diuinus honor/zelusq; ingens animarum.
Quas cupit angustam/carpere ad astra viam

Beati Arnoaldi ad lectorem Endecasyllabon.

Cunctis cum poterit placere nullus:
Scriptorum numerositas probatur
Hic quod dulciloqua reponit arte
Tinctos cecropio sales lepore
Facundis legitur viris/et alter
Chartis tempora subnotans priora
Aures exhilarat seueriores.
Aut falsos hominum docens amores
A multis canitur sed impudicis
Scriptis sic varijs student placere
Jucundis: tetricis: libidinosis.
Hic Christum redolet tuus libellus:
Hunc si perspicies benigne lector:
Nullum scribere sanctiora dices.

Dominica Quinquagesime 1507.

Ecipite z comedite. Matth. xxvi. Celebrat̃ hodie c carnisprivĩũ sacerdotũ q̃ dare solent Placẽtas mel leas sive tortulas frixas. Ego autẽ spirituales p̃sta re solitus sum tortulas. Frixas dedi annis superiorib9. Hoc A anno placentã melleã (q̃d vulgo libetũ appellãt) prestare co nabor/quo p totã Quadragesimã/p quotidiana sustẽtatiõe vesci debet̃. Ipsũ est summũ bonũ Christ9 Jesus ver9 de9 z hõ/sub alba mappa panis sacramẽtalis quale dedit disci pulis suis in cena/dicẽs v̄bũ thematis. Accipite z comedite. Sed ais. Et q̃ ɔveniẽtia placẽte sive liberi z Eucharistie: Respondeo q̃ multa quidem per omnem modum.

1 Fit eñ placẽta: Ex farina fabarũ/frumẽti vel siliginis.
2 Mel infunditur.
3 Mixtio fit: sed sine fermẽto/z cũ speciebꝫ aromaticis.
4 Sinitur in se deferuere per noctem.
5 Crastina conspicitur pasta.
6 Agitatur pasta.
7 Figuratur formis varijs.
8 Pungitur ne tumescat.
9 Stipatur cariofolis.
10 Super asserem ponitur/in fornace coquitur.
11 Extrahitur de fornace.
12 Conspicit̃ z monstrat̃ alijs quomodo sit decocta.
13 Infrigidari permittitur.
14 Obtegitur alba mappa: vt deferatur amicis.
15 Appellatur torta vite. Ein lebkuch.
16 Dicitur panis stultorum. Doren brot.
17 Utimur libeto maxime in infirmitatibus.
18 Utimur eo maxime tempore quadragesimali.
19 Secat̃ a patrefamilias/in particulas dissimiles.
20 Quelibet particula ornata est propria forma.
21 Dispensantur particule a patrefamilias singulis diebꝫ ieiunij/pro collatione familie. Et sic enumerat eis bonitatẽ et virtutem illius placente.

Omnia hec iā enumerata in dño nr̃o Jesu Christo pas
so: et sub specie panis ɔtento / cōtigerūt sicut mox ostendet.
B ¶ Primo nāq; placēta fit ex farina fabarū frumēti vl' siligi
nis. Et nr̃a placēta Christ⁹ Jesus / fit ex farina fabarū eter/
na. s. deitatis. Ex farina antiq̄ frumēti. s. carnis. Ex farina
noua siliginis. s. aīe. Hec tria sūt in Christo. s. Deitas / Caro
et anima. Fit primo ex farina fabaꝝ eterna deitatis. Audi
Joh. i. Joannē. In pncipio erat vbū / ⁊ verbū erat apud deū. De
Ecci. eadē farina dicit in libro Sapiētie. Ego ex ore altissimi pdīj
xxiiij. Hec farina deitatis Christi pdījt in eternitate / ex ore altissi/
mi et eterni molitoris dei patris. sicut verbū ex ore dicētis.
Fit secūdo. Ex farina antiq̄ frumēti / carnis siue corpis sui
qd̄ assumpsit ex ydria antiq̄ farine: veter; Ade: tn̄ absq; ma/
Joh. xij cula. Vñ dicit ipse dñs in euāgelio. Nisi granū frumēti ca/
dens in terrā mortuū fuerit: ipm solū manet. Si autē mor/
tuū fuerit / multū fructū affert. Hec dicebat Christ⁹ de mor/
te sua corpali. Fit tertio ex farina noua siliginis / aīe sue no
bilissime / quā intellige sipatā / ex molendino nihileitatis: qm̄
ex nihilo deus eā creauit / ⁊ suam potentē manū in abissum
nihileitat; p creationē imittens ipsam animā adeo pulchrā
totā nouam / ex nihilo / ⁊ nō ex traduce sicuti carnem creauit.
Quapropter adolescētule anime vocant: quia nō senescunt.
Cañ. i. Canticoꝝ. i. Adolescētule dilexerūt te nimis. hoc est aīe.
C ¶ Secūdo. Fit placēta ex melle. Et in nr̃a placēta Chri
Esa. vij. sto Jesu / fuit et est / mel misericordie. Sicut legit. Ecce vgo
cōcipiet ⁊ pariet filiū: ⁊ vocabit nomē ei⁹ Emanuel: butyrū
et mel comedet: vt sciat reprobare malum et eligere bonum.
Apis mellificat: habet autē cū hoc aculeū. Per apem illam
intellige Christū dñm. Hic est apis illa celestis: que de sum
mo celo ad nos volauit. Et pascit inter lilia castitatis. Que
ad ciuitatē Nazareth (qd̄ interpretatur flos) aduolauit: ⁊ ad
suaue olentē pperue virginitat; florē peruenit q̄ illi insedit illi
inhesit. Apis hec / mel habet misericordie ⁊ aculeū iusticie.
Psal. c. Unde Psal. Misericordiā ⁊ iudiciū cātabo tibi dñe. Apis
illa ad nos veniēs / mel misericordie attulit: ⁊ aculeū reliquit
qr nō venit vt iudicaret: sed vt saluaret mundū. Ursi fere se/

rissime ⁊ musce mel sequunt. Et h̄ mel misericordie sequebā-tur publicani ⁊ peccatores. Latro/Magdalena/Cananea. Adultera/Matheꝰ/Zacheꝰ/Petrus/Paulus/⁊ crucifixores. Curramꝰ fratres ⁊ nos in odore mellis illiꝰ misericordie cū sctō Bernbardo dicētes. Dñe Jesu/ꝓpter mansuetudinē D
que in te ꝑdicat: currimꝰ post te audiētes/ꝙ nō spernas pauperē. peccatores nō borreas. Nō borruisti ꝯfitentē latronē. Non lacbrymantē peccatricē. Non supplicantē Cananeā. Nō deprebēsam in adulterio. Nō sedentē in theloneo. Nō supplicantē publicanū. Non negantē discipulum. Non ꝑsequutorē discipulorꝝ. Non impios crucifixores tuos. Ideo et nos currimꝰ in odore vnguēti tui. H̄ est i dulcedine mellis tue miscōie. sic ⁊ nos currere debemꝰ. boc tpe gr̄e ⁊ miscōie (q̄zdiu durat ⁊ q̄zdiu apis illa mel babet preter aculeū) qui h̄ negligit certo sciat aculeū iusticie sibi sentiendū. Ueniet eñi tempus q̄ apis nr̄a resumet aculeū: acriter infigēs medullis peccatorꝝ: quia (vt ipse dominus testatur in Euangelio) pater omne iudicium dedit filio. Job.v.

¶ Tertio. Mixta est placēta farina ⁊ melle: sed sine fermēto cū speciebꝫ aromaticis. Et in nr̄a placenta Christo Jesu sunt tria genera farine. Uidelicet farina fabarū eterna deitatis. Farina antiqua frumenti/carnis. Et farina noua siliginis/aīe. Mixta sunt autē hec tria gn̄a farine mirabili mixtione cū melle misericordie. Mirabili mixtione. dico ꝑmo: qm̄ ibi due nature/diuina scꝫ ⁊ bumana incōfuse ꝑmanserūt: sed unite in ꝑsona. vn̄ Athanasiꝰ. in symbolo. Unꝰ oīno nō confusione substātie: sed vnitate ꝑsone. Et alibi canit. Nō commixtionem passus: neqꝫ diuisionē. Aliter autem fit in pane materiali. Nam i tali miscentur aqua ⁊ farina: sed destructis eorum naturis constituunt tertiam naturam panis scilicet Non sic est in placenta nostra Christo/pane celesti: quoniā in eo nō constituitur tertia natura: destructis duabus/diuina ⁊ bumana: sed permanet vtraqꝫ in genere suo īcorrupta et inconfusa. Sic igitur due farine deitatis ⁊ carnis/vniuntur in vnam personam. Secūdo sunt cōmixte bee due nature/sine fermento peccati. In nostra anime et corporis

cōmixtione/est peccati originalis fermentū. Sicantē non
Psal. 21 est de nostra placēta Christo Jesu. Unde Psalmista. Ego
sum vermis et nō homo. Uermis enī ex terra fit sine mascu
lo. Et Christus ex virgine pter virile semen. Cōmixte sunt
ibi/tertio species aromatice: plene gratie ꝛ veritatis/omnis
cognitionis ꝛ virtutis pfectissime ꝛ ad summū:imo ipse est:
in quo continentur omnes thesauri sapientie et scientie. Ut
Col. ij dicit Paulus. Et in quo corporaliter deitas habitat.
E ¶ Quarto. Sinitur placēta deseruere per noctē. Et pla
centa nostra / permissa est stare nō per noctē vnā dumtaxat:
sed per quadraginta septimanas in vtero matris. Et in se
plicitruit et deseruit. Quia habuit noticiā et cognitionem
plenā omnium/ ſm deitatē: et similiter ſm humanitatē: licet
diuersimōde: quia illic noticia visionis/ hic noticia simpli
cis intelligentie. Habuit etiā plenū vsum liberi arbitrij/ me
ruitq; in vtero. ꝛ beat⁹ erat ſm animā. Ecce hoc totum intra
se deseruit: nec prupit: sicuti vinū in vase conclusum absq;
spiraculo(quod incarceratū aut ferratū appellant) prorum
pere solet. Nunq; ab extra talia ostendit: neq; in vtero: nec
in infantia/in pueritia/ nec in adolescentia: sed more aliorū
hominum(licet absq; peccato)ab extra cōuersatus est. Sic
itaq; pasta hec in se occulte deseruit/vsq; ad. xxx. etatis sue
annum. Si vis vide Thomam tertia parte.
¶ Quinto Crastina conspicitur pasta. A muliere matro
na/ patrefamilias/pueris qui appendent tunice matris gau
dentes ꝛ cātantes. Sed et catellus aliquādo accedit et cat
tus ꝛ nasos suos immergunt: hoc facto/ dicitur cum admi
ratione. Ecce catellus etiā vult tentare placētā. Et quan
doq; assunt hospites: quib⁹ etiā monstrat placēta. Et sic in
differēter oib⁹ mōstrat. Et Christ⁹ dn̄s/cū genit⁹ esset: ꝛ q̄si
placēta in mediū allat⁹/p admirabilē natiuitatē cōsperit eū
matrona Maria/paterfamilias Joseph/pueri/angeli gau
debāt:cātantes. Gloria in excelsis deo. Cattelli ꝛ catti. h̄ est
bos ꝛ asin⁹/ora īmergebāt/ꝛ i p̄sepe iacētē insufflabāt faciē
tes q̄ in se erat. Cui⁹ rei admiratione p̄uidit Esaias cū dice
Esa. i. ret. Bos cognouit possessorē suū/ ꝛ asin⁹ p̄sepe dn̄i sui. Cō

spiciũt z hãc placentã/vicini pastores/hospites tres reges. Et alij q̃plurimi accurrẽtes ↄspiciũt pastã/q̃ z cũct⁹ postea mõstrat hoib⁹/q̃z vn⁹ de ipsa testimoniũ phibẽs dixit. Et vidim⁹ gloriã ei⁹/q̃si vnigeniti a p̃re: plenũ g̃re z veritatis. Joh.i. F

¶ Sexto. Agitat placẽta. Et mos est/ vt vicissim agitet̃ iã ab isto iã ab illo. Hoc mõ et Christ⁹ dñs nr̃a placẽta agitata est. Primo a matre in cunabul' more alio4 puero4. Secũdo a Joseph z Maria in egyptũ. Tertio agitata est placẽta nr̃a a seipsa/inq̃tũ hõ opando vicz manualit' cũ Joseph patre suo putatiuo/quẽ adiuuabat(pculdubio) postq̃ fortificat⁹ esset in mẽbris/fabricare ligna. Jtẽ obediẽdo matri sue charissime/dũ adhuc puer erat/in his q̃ ad puerũ spectãt. Quarto agitat' iterũ a seipsa: eũdo scz pdicãdo/exercitando se assidue in volũtate p̃ris sui celestis. Quinto a patri potentia expulsus: a filij sapiẽtia duct⁹. a sp̃us bonitate act⁹ in desertum. vt tentaretur a diabolo. Sexto agitata est placenta nostra a diabolo: hĩc inde ducta. Ducebatur enim ex deserto i ciuitatem sanctã. de ciuitate sup̃ montẽ zc̃. Septimo agitata est placẽta hec/a populo/sursum deorsumq̃ ad modũ paste iactata: in die nãq̃ palmarũ clamabãt. Benedict⁹ qui venit in noie dñi/rex Jsrael. Die vero parasceues. Crucifige crucifige eum. Non habemus regẽ nisi cesarem zc̃.

¶ Septimo. Figuratur placenta formis varijs. Sic et Christus figuratus z signatus est/a patre/matre/ et iudeis. Primo a patre. Formauit eum pater omnimodo sibi similẽ sic q̃ nulla sit differentia: nisi q̃ a patre filius sit genit⁹. Et quidem adeo equaliter/q̃ pater neq̃ melior: neq̃ potentior: neq̃ sapiẽtior sit filio: ita se oĩno generando filium pater expressit. De formatione et figuratione patris/ scribit Salomon. Cãdor est em̃ luc' eterne/z speculũ sine macula dei maiestatis/et imago bonitat' illius. Jtẽ Paulus ad Heb. Qui cũ sit splendor glorie z figura substãtie ei⁹. De hac formatione q̃ format⁹ est a p̃re Christ⁹ ipse loquit' in euã. dicẽs. Hũc em̃ pr̃ signauit de⁹. zc̃. De hoc vide Hilariũ. Habes g̃ quomodo pater sua ppria forma placẽtam nostram formauerit. Sa. vi. Heb. i. Joh. vi. B

Secũdo formata fuit et figurata nostra placenta/a matre

forma sua ꝓpria: qꝛ eñi nō habuit genitorē carnalē: existimā
dum est eum habuisse formā matris sue: qꝛ natura in matre
adeo singulariter directa/errare i h nō potuit/ cū ex sola car
ne ipsius matris ꝛ cooꝑatione spūssancti genitus sit. De h le/
ge Albertū magnū sup Missus est. Sed nunqd ab obste/
tricibꝫ figurat⁹ est: sicut nostri pueri: quaten⁹ rectificēt mem/
Contra bra. Dico ꝙ nō: nulla eñi obstetricum in Christi natiuitate
Heluidium. aderat. Ut dicit Hiero. Neqꝫ indigebat Christus huiusmo
di membroꝝ rectificatiōe: qm̄ absqꝫ omni angustia ꝛ lesione
sui ꝛ matris natus: eo ꝙ nascebat̄ de ꝟgine: sicut radius per
vitrū. Tertio signata est nr̄a placēta a iudeis/ministris ꝛ gē/
tilibꝫ. A iudeis circūcidendo: imprimēdo ei antiquā illā for
mā/qua Abrahā ꝛ oēs iudei figurabant̄. Uoluit aūt dn̄s fi
gurari hac forma: ne reijcerēt eū predicantē. Itē figurat⁹
est in orto a Juda: q̄ coinq̄natā oris sui formā osculo fedissi/
mo ei imprimebat. A ministris crudeliter ligat⁹. In domo
Anne alape figurā ꝑpessus a Malcho. In domo Cayphe
colaphizat⁹: ꝯsputus: ꝛ innumerabilibꝫ affectus iniurijs. qua
propter ꝓculdubio plenus formarum in corꝑe suo visus est.
Esa. 43 Hanc figurationē Esaias in spiritu ꝓuidit: cū diceret. Nō
est species ei/neqꝫ decor. Et vidim⁹ eū ꝛ nō erat ei aspect⁹: et
desiderauimus eū despectū ꝛ nouissimū viroꝝ ꝛc̄. Ibidem.
Et nos putauim⁹ eū tanqꝫ leprosuz ꝛ ꝑcussum a deo ꝛ humi/
D liatū ꝛc̄. Habes itaqꝫ quō ꝓpter nos placēta nr̄a sit signata.

¶ Octauo. Pungitur placēta/ne tumescat. Puncta fuit ꝛ
nr̄a placēta fratres corꝑe: qꝛ virgis est cesus Christus dn̄s
in domo Pylati. Capite: qꝛ corona spinea ornatus. Pedibꝫ
dum iret: Corde quoties de peccatoribꝫ cogitauit: in quibꝫ
nullum affert fructum passio sua sanctissima.

¶ Nono. Stipatur placenta cariofolis. Et nr̄a placenta
stipata est clauis in manibꝫ ꝛ pedibꝫ: imo ꝛ capite stipata est
aculeis ꝛ cynamomo dulci. Nā dulces clauos canit ecclia.

¶ Decimo. Sup asserem ponit̄/in fornace coquit̄. Et no
stra placēta sup asserē crucis ponit̄. Triplici quoqꝫ igne co/
quitur. Igne deitatis cocta est farina fabarū eterna. Uñ le/
Hie. 31. git̄ in Hieremia. In charitate ꝑpetua dilexit te: ideo mise/

rans attrapi te. Igne passionis/cocta est farina antiqua fru/
menti scʒ corpis dñi Jesu. Unde dicit ipse dñs. Maiorem Joh. xv
charitatē nemo habet: vt animā suā ponat q̈s p amicꝭ suis.
Igne compassionis/cocta est farina noua siliginis/ anie scʒ
dolebat eū ex compassione matris et aliorum ꝛc.

¶ Undecimo. Extrahit placēta cocta de fornace: lanceā
pistoria/vt ad vsum habeat. Et Longinus lanceā imisit in
caminū illum amore flāmantē(cor Jesu Christi loquor ꝛ la
tus)qď aperuit/et quo sanguis et aqua effluxit. Unde et sa/
cramēta fluxerūt/per q̄ nobis fruct⁹ sue passionis applicat.
Tortam nō scissam/nemo hospitū audet attingere. Ideo ad
vsum nostrū scissa est illa placenta a Longino ꝛ pforata.

¶ Duodecimo. Conspicit placenta cocta/ et monstratur I
aliis ad iudicandum qualiter sit cocta. Et quibusdā quidē
placet/aliis vero displicet. Uni nimiū: alteri min⁹ cocta vi/
detur. Sic ꝛ Christus dñs mortuus ꝛ pforatus/ conspicit
et monstrat aliis/qui nōnullis quidē placuit/et ab his com
mēdabat. Aliis vero displicuit/et ab his reiiciebat. Conspi
ciunt eū populus/ principes/ milites/ Centurio/ Marie/ et
alie mulieres de Galilea/Johannes ꝛ Maria. Reiicit autē
a populo q̈ preteriens crucē dicebat. Uah q̈ destruis tem/
plū dei/ ꝛ in triduo reedificas illud. Reiiciūt eū ꝛ principes
dicētes. Alios saluos fecit/seipsum nō pōt saluū facere. Et
milites(die kriegsknecht)dicentes. Si tu es rex iudeorum
saluū te fac. Itē latro. Si tu es Christ⁹ salua te ꝛ nos. Om
nes hii reiiciebant placentā istam. Cōmendabāt tamē q̈dā
placentā nostrā. Nam Centurio. Uere(ait)filì⁹ dei hic erat.
Mulieres et alii qui pcutientes pectora Jherosolimā reuer
tebant Marie flebant amare. Mater autē nostre placen/
te q̄tum passa sit doloris est inenarrabile: quia sic miserabi/
liter viderat coctā. Gaudebat autē: q̄ mittēda erat amicꝭ in
cōsolationē/virtutē/et releuationē ecclesie/in salutē populi.

¶ Tredecimo. Extracta placenta: est adhuc pendula nō
dum indurata/nō frigefacta/nōdum apta ad donandū. In
uoluitur igit albo pāno/sindone/et ponit ad locū frigidum
vt refrigescat. Et nostra placēta deposita de cruce/ inuoluit

albo pāno sindone/reponiturqꝫ in lapide loco frigido/ad tri-
duū. Nicodem⁹ autē ⁊ Joseph hoc fecerūt: aduoluerūt ⁊ la-
pidē ad monumentū. Claudentes hostiū: vt videlicet torta
ista maneret custodita quousqꝫ rigesceret/quousqꝫ mortale hoc
corpus fieret imortale: ⁊ sic aptū efficeret/in imortali ⁊ glori
ficato corpore/ad donandū amicis/sub alba mappa sanctis-
K simi sacramenti.

¶ Decimoquarto. Obtegit placenta alba mappa: vt defe-
rat ⁊ amicis donet. Diciturqꝫ illud Therētianū. Mun⁹ no-
strū ornato ṽbis. Et torta nr̄a donabilis/ modo frigefacta
ad triduū in frigido promptuario/surrexit solida/imortalis
facta/portabilis/donabilis. Tempus est/donet. Obtegitur
itaqꝫ pulcherrima ⁊ niuea mappula/specierū sacramentaliū
missaqꝫ ꝑ totū orbē suis amicis ad mādu candū. Sed missa
dico ꝑ famulos suos sacerdotes scꝫ/quibꝫ ita licet vt sumāt ⁊
dent ceteris: mun⁹ qꝫ ṽbis ornēt/⁊ litteris. Uerbis. s. publi-
ce cōcionando ꝓ p̄sentibꝫ. Et litteris ipsum ornēt ꝓ futuris.

¶ Decimoquinto. Appellat torta vite et theutonico nr̄o
leb kuch. et ħ ideo (ſm cōem laicoꝝ intellectū) qꝛ ꝯseruet vel
corroboret vitā. licet dicat fortassis min⁹ ꝓprie leb kuch. vbi
poti⁹ lyb kuch dicēdū esset. Teste Perotto in Cornucopie:
q̄ liba placētas huiusmodi ꝓhibet appellādas: sic dicēs. Li
ba/dicte sunt placente/ex farre ⁊ melle/deoꝝ sacrificijs apte.
Hinc sumptū arbitror vulgare illd leb kuch/qd tn̄ lyb kuch
fortassis dicēdū esset. Nos tn̄ antiq̄ vulgari vti volētes mo
dū hūc doctioꝝ p̄terim⁹: annitētes dicto Aristotelico. Sē-
tiendū vt pauci/loquēdū vt multi. De torta igit vite loqua
mur. Christus dn̄s torta vite est. Essentialit. Effectiue. Et
Joh.i. exemplarit. Primo essentialit in seipso. vn̄ dicit Joh. Qd fa
ctū est i ipso vita erat: ⁊ vita erat lux hoim. Scdo vita effecti
ue: qꝛ efficit vitā naturalē/vitā grē/⁊ vitā glie. Uitā natura-
Joh.i lē. vn̄ dicit Joh. Oia ꝑ ip̄m facta sunt: qd factū est in ipso vi
ta erat. Uitā grē. Joh. Gratia ⁊ veritas ꝑ ipsū facta est. Ui
Jo. xvij tā glie. vn̄ dicit ipse Christ⁹. Ego sū vita. Et alibi. Hec est
vita eterna. vt cognoscāt te/⁊ quē tu misisti Jesū. Hec est ve
re torta illa vite effectiue. Si hec torta retinet in se virtutem

suã ꝯseruatiuã: retrahẽdo. s. eandẽ creaturã: oĩa creata ĩ nihil
recidẽt: vñ sunt orta. Si retrahet influẽtiã suã gratialẽ / erũt
tenebre sup faciẽ aie: duritia frig⁹ ꝛ ariditas. Si hec torta re L
trahat influentiã luminis glie: ꝛ seipsã obiectũ btificũ. Ne-
qꝫ angeli: neqꝫ hoies beatificant. Tertio est vita exempla-
ris ſm quã viuere debem⁹. Dicit eñi Christ⁹ de seipso. Ego Jo. xiiii
sũ via veritas ꝛ vita. Et alibi. Exemplũ dedi vob: vt ꝛ vos Jo. xiii
ita faciat. Dicit ꝛ Petrus. Christus passus est ꝑ nob / vobis i. Pe. ii.
exemplũ relinquẽs vt sequamini vestigia ei⁹. Et ideo Chri-
stus est exemplaris vita: qꝛ in ipso ꝑfecte apparuit vita oim
virtutũ. Et tantũ de nomine torte nostre.

¶ Decimosexto. Vocat hec torta panis fatuoꝝ. Et placẽ
ta nr̃a Christ⁹ / sub specie sacramẽti est vere panis fatuoꝝ: qꝛ
a fatuo dat⁹. ꝑ fatuos p̃dicat⁹. fatuis donat⁹. Dat⁹ est p̃mo
ab illo fatuo: q̃ cũ p̃dicaret iuxta mare gallilee ab amicis suis
dict⁹ est i furorẽ ꝯuersus / ꝛ quẽ volebãt tenere. Itẽ ab illo da Mar. iii
tus / ad quẽ dicebãt iudei. Nõne bñ dicim⁹: qꝛ demoniũ ha-
bes. Et ab illo fatuo quẽ Herodes vt fatuũ alba veste Pyla Jo. viii
to remisit. Scd̃o est ꝑ fatuos p̃dicat⁹: quoꝝ. s. Paulus dice Corin.
bat gẽtibꝫ q̃dẽ stulticiã: iudeis ꝟo scãdalũ p̃dicam⁹. Tertio
est fatuis donat⁹ ꝛ eis ẽ vtil. Nõ aũt naturalibꝫ fatuis q̃bꝫ eu
charistie sacramẽtũ nõ debet cõicari. sed neqꝫ spũalibꝫ. Sũt
eñi q̃bꝫ spũalia nõ sapiunt. Habẽt eñi gustũ infectũ ꝑpter fe-
bres mũdanarũ cupiditatũ. Vñ cũ filijs Israel dicũt. Ani-
ma nr̃a nauseat sup cibo isto leuissimo. Ve talibꝫ / q̃bꝫ sapit. Nu. xx
vẽt⁹ suꝑbie. arena diuitiarũ. sulfur voluptatũ. ignis vidicta-
rũ: quia nõ saturant. Obliti eñi sunt comedere panẽ suũ. Si
extendere volueris illa / vide Bernhardũ super Ecce nos re
liquimus. ca. xxv. qui sufficienter et pulchre declarat. His
naturalibus et spiritualibus fatuis / panis hic nõ sapit: neqꝫ
datus est eis. Sed tertijs fatuis: scilicet mundialibus (den
welt narren) Et sunt qui a mundo fatui reputã: ur: quibus
mundus non sapit: quia spiritũ gustauerunt. Gustato enim M
spiritu (ait Gregorius) desipit omnis caro. De illorum nu-
mero erant duo / quorum Guilhelmus Parrhisiensis me-
minit / in de rhetorica diuina. Unus qui sentiebat reali-

ter: si sacramentū eucharistie esset in aliquo loco. Alter q̇ ro
debat vas/in quo sacramentū fuerat. Talibꝫ fatuis munda/
nis/quibꝫ gustꝰ respectu tpalium et mundanoꝝ omnino ob
stupuit/ hic panis sapit/ illoꝝ panis est/panis filiorum illo/
rum paruuloꝝ fatuorum est: non mittendus canibus ꝛc.
Hec dico/non ꝙ requiratur huiusmodi sensualis experien/
tia (cum singularis gratia hec efficiat) sufficit autē tibi fir/
ma fides/bona ꝯscientia/cum rationalis volūtatꝫ desiderio
licet nullā illarū sensualiū deuotionū habeas experientiam.

¶ Decimoseptimo vtimur placenta/siue torta vite/maxi/
me in infirmitatibꝫ. Et torta nostra Christus passus/ sub sa/
cramento/contra omnē infirmitatē valet. Omne venenū re
pellit. Si qñ te momorderint infernales illi serpētes/si ve/
nenū immiserint/ statim vtere hac torta ꝛ sanaberis (proba/
Reme/ tum est) Si serpēs ille antiquus Lucifer/qui Euam ꝛ Adā
diū sup/ momordit. Si vnqꝫ idem te momorderit. Si venenū sup/
bie. bie infuderit: ꝛ incipiat in te tumor quidā cordis incipis te
pferre alijs/te aliquid reputare/alios contemnere/illico fran
ge frustū de tortula vite/morde ꝛ mastica/meditare summū
deū/ ppter te adeo humiliatū/qui cū deus esset nō dedigna/
A tus est de celo in terrā p assumenda humanitate descendere:
pedes discipuloꝝ lauare. imo tradi. conspui. cedi. p nihilo re
putari/morte deniqꝫ turpissima voluit cōdemnari/qui adeo
derelictus vt diceret. Heli heli lamaazaphtani. Et tu o pel/
lis morticina q̇d inflarꝫ? Ecce cōditorē tuū: imo deū altissi/
mū/qui ppter te miserrimū hoīem talia ppessus est. Hec fra/
tres merito nos moueant/ne crudelissimo serpenti nos offe/
ramus/coinquinando nos venenoso hoc superbie peccato.
Reme/ Si podagra accidie te agitauerit: sic ꝙ pedibꝫ tuis spiritua
diū acci libus/molesta sunt omnia opera diuina. Agitat te pigrities
die. siue torpor. Item meditatio dominice passionis maximum
tibi videtur onus. Hanc tortā assumas: ab illa manduces et
sanaberis. Audi Christū in ligno crucis dicentem. Sitio:
scilicet salutem anime tue: et ad perficiendum voluntatē pa
Mat. v. tris mei qui in celis est. Hic est ecce cibꝫ meus ꝛ potus. Bea
ti qui esuriunt et sitiunt iusticiam. O ꝙ̄ tepidi nos appare/

mus: quos nulla vel modica premit iusticie sitis. hoc est vir
tutum probitatis / et mandatorum dei / vtinam mandatis diui
nis obtemperarem⁹ saltē tepide et nō tāta / q̄nta deberemus
seueritate. Sed prohdolor / in nobis nulla huiuscemodi cō
cupiscentia ardet: neq₃ illius minimum inditium apparet:
q₂ omnia diuina nobis molesta sunt. Signum est profecto
nos vacuos et longos esse a gratia dei. Memēto frater / quo
niam tempus breue / meritū magnum / passio temporalis p̄/
miū eternū exposcit. Sic execrabile illud accidie vitiū effu/
gabis. Si lepra luxurie te agitauerit: hāc assume tortam — Reme/dium lu
meditare: quia ppter te Christus sustinuit corporis mace/ — xurie
rationem / labores / vigilias / vt tādem quinquaginta annorum
reputaretur: deniq₃ in duro lecto crucis morit: inter virgines — D
virgo pēdens / virginē virgini cōmendauit. Et tu frater / cor
pus tuū velis macerare / neq₃ lautiori delicatiori ve / modo il
lud educare / quo lepram hanc luxurie tandem possis effuga/
re. Si enī Christus (qui tenerrimus erat) corpus suū / adeo
vile estimabat / quāto magis et nos fedissimi homines corpo/
rum macerationē ppter Christum grataniter assumere debe/
mus. Quod si negligimus et in diaboli seruitio corpori in/
dulgemus / cogimur vltro venientē corporis deformitatem
tandem sustinere. Satius autem censeo / ad manducandū se
aquile p̄bere q̄ coruo. Si colica inuidie te agitauerit: hāc — Reme/
tortam sume / memento: q₂ dominus Jesus in ligno crucis — diū in/
inuid⁹ nō erat. Nā plus q̄ petierat latroni pmisit / cū diceret — uidie.
Hodie mecū eris i paradiso. Petijt autē solūmodo latro / vt
memor esset sui. Si squinantia gule te agitauerit. hāc tor — Reme/
tam manduca. Audi Christū dicentem. Sitio: qui aceto et — diū gul
felle ppter nos potatus fuit. Vitemus ergo et nos supflua.
Noluit enī dn̄s ad hoc nos astringere / vt acetum et fel bibe/
remus: sed vt superflua saltem omittam⁹: his autē q̄ ad sustē
tationem nature / cultus diuini: et ad consequendā vitā eter
nam necessaria sunt vtamur. sic videlicet vt pro medicamini
bus cibum potumq₃ habeamus. Ne simus porcis similes
qui cum sub quercu glandibus saturant. vnde decidant / mi — Reme.
nime cogitant. Si te agitauerit frenesis siue mania Ire. — diū ire

tortā nostrā assumas/medicare et sepe/q̄ꝫ dulcē emittit sapo-
rem: orādo ꝑ crucifixoribꝰ se. Pater ignosce illis: quia nesci-
unt quid faciūt. Christus orat ꝑ crucifixoribꝰ suis. Te autē
o frater nemo crucifigens apparet: sed solū verbo afflatus
exuterna proximū ꝑsequens inimitia/ cū maledicto ꝓposito
Reme- nunq̄ꝫ ignoscēdi. Si te agitauerit idropisis auaricie/intan
diū aua- tum/q̄ꝫ q̄to plus diuiciarū bibis/tāto plus sitis: et nemo est
ricie. qui te diuitijs satiare possit: recipe fragmenta huius liberi:
mastica ꝛ medicare: quia pauper in introitu. in progressu. in
egressu. In introitu pannis inuolutus ꝛc̄. In ꝓgressu filius
Lu.ij. hoīs nō habebat vbi caput suū reclinet. In egressu. Sicut
Lu.ix enī nudus venit in mundū: ita et nudus exiuit. Liberalissi-
mus ipse/qui se totū exposuit: de anima et visceribꝰ se nobis
P tradens in testamento: scꝫ pacem discipulis. ꝓsequutionem
apostolis. vestes militibꝰ. corpus iudeis. matrē Joanni. spi-
ritum patri. se deniq̄ꝫ totū sub sacramento liberi omnibus
baptizatis. Et tu o frater fac similiter in cruce christiane vi-
te pendens: mādata eiꝰ/siue in ꝓsperis/siue in peruersis/nul-
lo modo excedere velis. Noli esse sollicitus. In omnibus re-
bus deo te cōmendas. hūc permitte sollicitare in his que ra-
tionabilē tuā sollicitudinē superant: dicendo cū Jesu. Pa-
ter in manus tuas cōmendo spiritū meū. Sic faciēdo: bene
viuis: bene etiam cū Christo morieris. Amen.

¶ Decimooctauo. Utimur maxime tpe quadragesimali et ieiunij. eoq̄ꝫ tpe scinditur in particulas que dispensantur omni vespere singulis hominibꝰ ꝑ collatione vt inde virtutē acquirant. sic et quilibet christianoꝝ/ tpe quadragesimali quotidie passionis domini particulā vnā meditet. Et inde in anima et vita sua spiritali aliquid virtutis hauriat. Quapropter et ego placentā istam passum dominū/hoc quadragesimali tpe more patrisfamilias vobis dispensare decreui. Et inde quotidie particulā vnā abscisam proponere huius quoq̄ꝫ masticationem enarrare/et fructum inde hauriendā vobis explicare.

¶ Decimonono. Secatur placenta in particulas. ꝛ hoc fit diuersimode. quidā enī eam ꝑ numero dierū ieiunij secāt.

Aliū vero pro numero totius anni. vt videlicet toto anno ea vtantur. Quidam autem decrepiti senioque affecti/semper in sacculo frustū placente conseruatū portant. vt aliquando cū deficiunt eadē releuentur. Sic eñ passio domini Jesu dissi militer dispensat per sanctos doctores. put Gerson in quadam epistola. Si quis vult tc. illa declarat.

1 Item sanctus Bonauentura scindit placentam istam in. 42. particulas.
2 Ubertinus vero in. 149.
3 Heinricus Süß in. 100. partes.
4 Joannes Gerson in. 150. partes.
5 Jordanus in. 65. particulas.
6 Alius quidam/quē allegat Gerson. 56. partes.
7 Ego autē secabo placentam nostrā in tot particulas vel plures: quot in quadragesima vel ieiunio dies inueniuntur vt omni die frustū vnū p collatione habeatis afferre.

Uicesimo. Quelibet particula ornata est sua propria forma et ppria nomine fm formas et figuras in principio placente impressas. Sic et particule passionis Christi habent sua propria nomina que sunt Tristicia. sanguinea sudatio. Uenditio. Traditio. Captiuatio. Ligatio. Discipulorum fuga. Ductio. Anne presentatio. Petri negatio. Alapizatio. Cayphe presentatio. Falsi testimonij delatio. Blasphemie falsa impositio. Condemnatio ad mortem. Colaphizatio. Faciei cōspuitio. In faciem percussio. Faciei velatio. Prophetandi ludibriosa expetitio. Coram Pylato presentatio. De falsis accusatio. Ad Herodem missio. Ab Herode derisio. Coram Herode accusatio. Despectio Herodis. Albe vestis illusio. Ad Pylatū remissio. Latronis liberatio. Uestimētorum exuitio. Flagellatio. Purpure e vestis induitio. Corone capiti ipositio. Arūdinis i dextra traditio. Irrisoria salutatio. A militibus alapizatio. A militibus cōspuitio. Capitis cū arundine pcussio. Flagellati ostēratio. Judeorum acclamatio Ad tribunal adductio. Ad mortem condemnatio. Crucis baiulatio. In golgatha deductio. Ante crucem expoliatio. In cruce extensio. Crucifixio. Sinistre manus perforatio. Q

Dextre manus perforatio. Sinistri pedis pforatio. Dextri pedis perforatio. In cruce leuatio. Latronū cum Christo crucifixio. Uestimentoꝝ eius diuisio. Tituli superscriptio Crucifixi illusio. Latronis exprobratio. Materni doloris compassio. Christi a deo derelictio. Aceti potatio. Totius passionis cōsumatio. Mors vel expiratio. Lanceatio lateris. De cruce depositio. Sepelitio. Hec sunt nomina particularum nostre placente / quas per hanc quadragesimam vobis proponere statui modo subscripto.

¶ Uicesimoprimo. Dispensant particule placēte a patrefamilias / singulis diebus ꝑ collatiōe / enumerādo eis fructū et vtilitatē illiꝰ placente. Et ego similiter faciā. hodie quoqꝫ primā particulam passionis assumens eandem scđm euangelistarum scripta exponā. Primo itaqꝫ ipsam ꝓponā. Secundo declarabo ꝛ eandē masticandā tradam. Tertio ꝛ vltimo fructū illius ꝛ vtilitatē ostendam. Hunc ꝑ totā quadragesimam ordinem obseruabo: quamlibet particulam declarando: prout omnipotens deus (qui et ipse panis noster de quo loquimur existens) mihi per vestras humillimas orationes gratiā / illuminationemqꝫ ostenderit: hunc fratres orare velitis: vt nobis astet / dirigendo opus nostrū ad complacentiam sue rectissime voluntatis / et animarum nostrarum salutem. Amen.

Dominica quinquagesima Ualentini.

Accipite ꝛ comedite. Matth. xxvi.

c Elebrat hodie carnispriniũ sacerdotũ q̄ tortulas S
frixas. vulgariter küchlin. vel melleas placentas
lebkuchen/ inter amicos distribuere cõsueuerũt.
Ego autē illoꝝ loco/ spirituales prestare solitus
sum. Frixas dedi supioribꝫ annis: hoc autē anno melleā pla/
centā/ qḋ vulgo libetũ appellant/ prestare conabor. Ipsum
est summũ bonũ/ Christus dñs sub alba mappa sacramēti
quale dedit discipulis suis in cena/ dicens verbũ thematis.
Accipite ꝛ comedite. ¶ Sed ais/ ꝛ que cõuenientia/ placē/
te ꝛ eucharistie? Respondeo/ ꝙ multa quidē per omnē mo/
dum. Fit enī placenta ex farina ꝛ melle. miscent hec cum
aromatibꝫ sine fermēto. Sinit pasta/ der teig/ in se defer/
uere. Pasta cõspicitur. Agitat. Figuratur. Pungitur.
Stipulat. Coquit. Extrabit. Conspicit. Infrigidat
Mappa alba obtegit. Dispēsat. Comedit. Panis vite
et stultoꝝ appellat. Contra infirmitates ꝛ quadragesima/
li tempore ea vtimur. Hec omnia fiunt in nostra placenta.
¶ Primo. placenta fit ex farina. Et nostra fit ex farina fa
barum eterna/ deitatis. Ex farina frumenti antiqua/ carnis
Ex farina siliginis noua/ anime. Secũdo/ in ea est mel mi/
sericordie. Tertio/ miscent hec mirabili mixtione: nõ ꝯfusio
ne substātie: sed vnitate persone. Quarto/ sinitur stare per. xl.
ebdomadas/ occulte in se deferuescens: quia plenus gratie
et virtutũ ꝛ cognitionũ. Quinto conspicit a Joseph Ma/
ria/ angelis ꝛc. natus. Sexto agitat a matre ī egiptũ: a deo
in desertũ ꝛc. Septimo figurat a patre mr̄e ꝛ iudeis. Octa/
uo pungitur spinis ꝛc. Nono stipat cariofilis clauis ī mani
bus ꝛ pedibꝫ. Decimo/ coquitur in camino caritatis: in asse T.
re crucis. Undecimo/ extrabit lancea milit. Duodecimo cõ/
spicit a populo pricipibꝫ/ militibꝫ Cēturione ꝛ feminis. Tre
decimo/ ponit in petrā sepulchri frigidā/ vbi fit solidus im/
mortalitate. Decimoq̄rto obtegit mappa sacramēti/ ꝛ dispē

sac̃ sub sacramẽto p vniuersum mundũ/p ministros/sacerdotes ꝛ ꝟbis mun⁹ ornac̃ p p̃dicatores. Decimoq̃nto/ placẽta est panis vite. leb kuch. Et hec placenta.est vita essentialit: Et vita erat lux hoim Joan.j. Uita est effectiue: q2 efficit vitã nature/gratie/glorie. Uita exemplariter: q2 in eo ostẽsa est vita virtutũ plenissime. Decimosexto/ placenta dicic̃ panis fatuoꝝ. Et hec placenta/instituta est ab illo q̃ reputatus fuit fatuus ab Herode ꝛc̃. Decimoseptimo/ placenta vtimur cõtra infirmitates. Et tu. si supbie tumor/ auaricie idropisis lepra luxurie/ mania ire/ squinantia gule/ colica inuidie/ podagra acidie/ te fatigauerit/ morde in hanc placentã ꝛ sanaberis. Decimooctauo/ per.xl. singulis diebꝫ in vesperis aliq̃ particula vtimur. Et fac tu similiter p meditationẽ/ꝛ exaudi verbũ thematꝭ. Accipite ꝛ comedite. Rogemus deũ. Hec si latius deducere volueriꝭ: inuenies diffuse tractata vbi sup̃.

Feria quarta Cinerum
Accipite ꝛ comedite. Matth.xxvi.

Onaui vobis pridie placentã melleam (leb kuchẽ)
d Christũ sub sacramẽto. Cũqꝫ deliberarẽ/ quid vobis p hanc.xl. predicarem/ ad hoc mentem appuli vt statuerem in aĩo/vobis libetũ hoc in particulas diuidere
Ul et singulis diebꝫ/vnã (sicut ĩ quadragesima fieri solet) p vr̃o confortatiuo ꝛ conseruatiuo vite spiritualis administrare. Mouit me ad hoc primo/ q materiã istã/ nũqꝫ predicaui ad fundamentũ ꝛ diffuse: sed solũ in die parasceues textũ historie recitaui. Mouit me secundo/ q plerisqꝫ sanctoꝝ/hoc libetum/taliter in particulas multas diuiserũt: sicut Gerson dicit in epistola quadã: cui⁹ initiũ est. Si q̃s vult post ꝛc̃. Nã Bonauentura scidit in particulas.xlij. Ubertinus in.cxlix. Autor horalogij/ Henricus Süß in.c. Joannes Gerson in.cl. Jordanus in. lxv. Mouit me tertio/ q passio domini in se complectic̃ omnẽ perfectionẽ homini possibilem in hac vita/ quoniã oĩa opera perfectionis/ que Christus vnqꝫ in euangelio docuit/ipse in seipso in passione sua perfectissime

adimpleuit. Nam/ si de paupertate voluntaria loquimur: 1
quis vnq̃ pauperior Christo nudo pendente in cruce. vbi nec
habebat vbi caput suum reclinaret. Si de obediētia ⁊ hu 2
militate loquimur: q̄s vnq̃ in tantū se humiliauit ⁊ exinani/
uit sicut Christus/ q̄ factus est obediens vsq̃ ad mortē: mor
tem autē crucis. Phil. ij. Si de castitate virginali mentio 3
fit/ quis castior eo/ cuius mater virgo/ ⁊ cuius pater feminā
nescit. Si de charitate sermo fuerit/ quis vnq̃ maiorē vel 4
tantā charitatē habuit/ q̃ Christus/ qui in passione sua po/
suit animā suam ꝓ amicis suis. Deniq̃/ si de patientia agit̃ 5
tota passio excellentissima: Christi patientiam demōstrat.
Si de cōtemptu mūdi ⁊ abstractione a reb⁹ mūdialibus lo/ 6
quimur/ quis vnq̃ elegantior ⁊ abstractior ab omnib⁹ terre/
nis q̃ Christus in cruce sup terrā: ⁊ supra oīa terrena eleua/
tus ⁊ abstract⁹. Si de abstinētia ⁊ ieiunio seu vict⁹ inedia 7
fiat mētio: Christus nil gustauit in passiōe sua/ nisi fel ⁊ ace/
tum/ vel mirratū vinū. Si de corporis castigatiōe agitur 8
cuius vnq̃ corpus fuit intantū castigatū/ quantū corp⁹ do
mini in cruce. Si de efficatia orationis sermo fiat/ q̄s vnq̃ 9
efficatius orauit Christo/ qui ex vehemēti attentione oratio
nis/ guttas sauguineas sudauit. Si de elemosynarū largi/ 10
tione/ ⁊ alijs misericordie operib⁹ loq̄mur/ quis vnq̃ maio/
rem elemosynā dedit q̃ ipse Christus: qui ꝓpriū corpus suū
in cibum: ⁊ sanguinē suū in potum nobis pauperib⁹ in ꝑpe/
tuam elemosynā dedit/ infirmos etiā visitauit/ dum infirma
discipuloꝝ corda cōfortauit: ⁊ egros multos curauit: capti
uos multos in limbo redemit: mortuos de sepulchris susci
tauit. Si de dilectione inimicoꝝ agit̃/ in cruce pendens ꝓ 11
suis crucifixorib⁹ orauit Si de dimissione offensarū loqui 12
mur. quis vnq̃ liberalius dimisit debita debitorib⁹ suis q̃
Christus/ qui latroni nō solum debita dimisit: sed ⁊ paradi/
sum sibi ꝓmisit. Et de silib⁹ inducendo ꝑ singula opa supero
gationes/ que oīa in passione Christi (si bene aduertimus)
superoganter adimpleta inuenimus. que ⁊ nos (si ꝑfecti imi
tatores esse volumus) adimplere debemus: vel in facto: vel
in desiderio: vl' in misterio. Nam sicut dicit Hieronym⁹ sup

Mattheū. Singula ea que circa dn̄m in passione sua gesta sunt: a suis iudei ⁊ alijs: quecūq; fecerūt / alia mēte fecerūt / nobis tamē credentibꝫ / mystica afferunt sacramenta. sicut etiā Cayphas qn̄ dixit. Expedit vnum hoīem mori pro populo
y nesciuit qd diceret: ⁊ tn̄ ꝓphetauit. Similiter est de singulis gestis dn̄ice passionis / que nos inspicere debemus / ⁊ sm̄ exemplar eoꝝ facere. Inspice igitur ⁊ fac sm̄ exemplar ⁊c̄. Mouit me quarto. ꝙ magni doctores lamentati sunt in senecta eoꝝ / ꝙ huic passionis meditationi nō intenderūt / neq; alios ad idem adhortati fuerunt. vt dicit Nyder in formicario libro primo ca. xi. Mouit me quinto: fructus qui ꝓcedit ex meditatione. ¶ Sed ais: ⁊ qui sunt hi fructus? Respondeo ꝙ multi / sed septē elicui ex Ludolfo pte. ij. ca. lviij. Ipsa enim accendit / renouat / placet / illuminat / expellit / mitigat / diminuit. Primo accendit cor humanū. Dicit em̄ Bernhardus. ꝙ q̄tidiana lectio christiani / debet esse recordatio dn̄ice passionis: ⁊ ꝙ nihil sic accendit cor humanū / quēadmodum sepe ⁊ sedulo recogitata passio / ⁊ humanitas redemptoris. Secundo innouat. passionis em̄ mysteria. ⁊ que circa eam facta sunt / si toto mētis intuitu ꝑspicerent̄ in nouū vtiq; statum meditantē ducerēt. Nam ex ꝓfundo corde / ⁊ totis viscerū medullis eā ꝑscrutāti. multi passus insperati occurrerēt ex quibus nouā compassionē. nouū amorē. nouas cōsolationes. ⁊ ꝑ consequens nouū quendā statū dulcedinis susciperet que sibi presagia ⁊ participalia glorie viderent̄. Unde quedam virgo deuota / crucifixi cōpassione transfixa. ⁊ ardenti amore in ipsum trāsformata. nihil nouerat / nisi Christū Jesum ⁊ hunc crucifixū. cauens autē prudens virgo hostis insidias / thesaurū suū celare studuit. et quantoplus deuotionē suam abscondebat / tanto dulcioribꝫ ⁊ interioribꝫ spūs replebatur. Quedā etiā monialis deuota / intantū circa passionē Christi erat affecta. vt nunq̄ crucifixi imaginem inspicere posset / nisi cadēs in terra q̄si totaliter absorpta a se deficeret.

¶ Tertio / deo placet memoria passionis. Narrat̄ ꝙ q̄dā heremita sanctissime vite cum dn̄m exoraret vt sibi ostenderet quod inter cetera seruitia magis acceptaret. vidit homi

nem nudū trepidantē frigore. et crucē magnā sup se baiulantem. et sibi q̄s esset interrogāti dicentē/ Jesus Christus ego sum. Rogasti em̄ me vt tibi ostenderē quod inter cetera seruitia mihi magis cōplaceret. Et nūc tibi dico. ꝙ homo iuuet me portare crucem meā/ ⁊ vulnera ⁊ passionē in corde suo. ⁊ hec dicens/ euanuit. Et tu igit̄ porta crucē in corde/ ꝑ recordationē ⁊ cōpassionē. Jn ore/ per crebrā ⁊ deuotā gratiarū actionē. Jn corpe/ per flagellationē ⁊ castigationē ⁊c̄. Dic ex Ludolfo ad placitū. ¶ Quarto illuminat. Ducit enim ad cognitionē diuinitat̄. Si em̄ ad diuinitatis cognitionē ꝑuenire desideras. restat vt ꝑ assumptā humanitatē/ ⁊ humanitatis passionē. tanq̄ ꝑ viā regiā gradatim ascēdere ad altiora discas. Q̄to em̄ hac neglecta quis ascēderit altius/ tanto cadit ꝓfundius. Dic ex Ludolfo ad placitū. ¶ Quinto expellit vitia. ꝓsertim superbiā. auaritiā. ⁊ luxuriā. Jeremias Trenoꝝ. Recordare paupertatis/ cōtra auaritiā. et transgressionis in vilitate/ ꝯtra superbiā. Et fellis/ ꝯtra luxuriā. Procul dubio. dū hec ꝓfunde meditata fuerint ⁊ ī affectū tracta. concupiscentiā carnis extrudunt. cōcupiscentiā oculoꝝ/ ⁊ superbiā vite. Crucifigit̄ cōcupiscētia carnis. ꝑ crucifixi amaritudinē. cōcupiscentia oculoꝝ: ꝑ eiꝰ paupertatē. supbia vite ꝑ eiꝰ vilificationē/ q̄ vilitas trāsgressa est oēs alias vilitates.

¶ Sexto/ mitigat tribulationē ⁊ tristiciā. Tribulationē mitigat. Sicut ꝑ ꝯdimētū siue salsam appositā. cibꝰ de se insipidus fit sapidus. sic tribulatio ⁊ penitētia de se sunt insipida: sed apposita salsa passionis Christi que fuit amara/ efficiunt̄ dulcia ⁊ sapida. vñ Gregorius. Nihil tam durū ꝙ nō leue fiat/ si passio Christi ad memoriā reducit̄. Itē mitigat tristiciā. Exemplū habemꝰ de quodā/ quē circa cōuersionis sue initia quedā tristicia inordinata letaliter oppressit. ita vt nec legere. nec orare. nec quicq̄ boni ꝑ tūc facere posset. qui dum die quadā in cella residens. ab hac passione grauiter vrgeret̄. ⁊ incredibili dolore affligeret̄. facta est ad eū desup q̄si vox intellectualis dicēs. Quid hic sedes ociosus ⁊ in teipso tabescens? Surge nūc/ ⁊ meā deuote ꝑtracta passionē. ⁊ in mea amaritudine tuū deuinces dolorē. Quo audito. frater

ille surrexit/et se ad meditādū passionē ptulit/z ex tūc medici na hac salutari sanat⁹/p et⁹ ptinuā replicationē/nequaq̄ pl⁹ de cetero talē vnq̄ sensit animi passionē. ¶Septimo/pur gatoriū diminuit. Ordo z dei iusticia nullū malū relinquit inpunitū. Nos autē pleni sumus peccatis. de q̄bꝰ satisfacere possum⁹. si nos passioni Christi deuote cōiunxerim⁹. et eam p nr̄a satisfactione deo obtulerim⁹. hoc aūt facere poterim⁹ z penā purgatorij effugere. si pctā deo i ptritiōe cordis pfessi fuerim⁹. Si nos humilit' despexerim⁹. Si meritū Christi extulerim⁹. si feruido affectu mi̅ꝯia dei postulauerim⁹. Dic p oīa vt Ludolfus. Tu ḡ hec q̄tuor obserua. Recole primo pctā. Scdo teipm dspice. Tertio deū extolle. Quar to deū pete. Hec oīa sed breuit' ex Ludolfo ptc.ij.ca.lvij.

Feria quinta post Esto mihi.

Accipite z comedite. Matth.xxvi.

m Os est patrūfamilias/vt placentā secent. aut saltē signēt/quomō p q̄dragesimā veniat in ptes diuidē da. vt singul' diebꝰ singula frusta deputent. Et ego nostrā placentā diuisi in ptes.lxv. in.lxv. pticulas siue passio nes q̄s Christus passus fuit. q̄s p totā. xl. singulis diebus applicabo. Si q̄d superit. p futura q̄dragesima reseruabit.

Prima particula siue passio est

1 Tristicia z timor. Trist' est aīa mea vsq̄ ad mortē zc.
2 Sanguinea sudatio. Lucas. Fact⁹ est sudor ei⁹ zc.
3 Uēditio a Juda. hec etsi aū icepta sed postea executa
4 Traditio. Cum tradit cū Judas in manus coꝝ.
5 Captiuatio in orto.
6 Ligatio. Tenentes eū eum ligauerunt eum. (eos
7 Discipuloꝝ fuga z discessio. De q̄ dolebat dn̄s ppter
8 Ductio. Que fuit violēta zignominiosa z dolorosa.
9 Anne p̄sentatio. Cuilibet eī̄ penale est/cōspectui iu dicis p̄sentari tanq̄ malefactor.
10 Petri negatio. Non modica pena erat sibi/q' talis eum negauit.
11 Alapizatio a iudeo/seruo pontificis.

12 Caypbe p̄sentatio. que grauior erat priori facta Anne: quia plus malitiosus erat.
13 Falsi testimonij delatio. Nos audiuimus: quia hic dixit ꝛc. (phemauit.
14 Blasphemie falsa impositio. Ait enī Caypbas. blas
15 Condēnatio ad mortē. Reus est mortis oēs dixerūt
16 Colaphizatio. Colaphis eīn eum cedebant.
17 Faciei ꝯspuitio. Tunc eīn expuerūt in faciē eius.
18 In faciē ꝑcussio. Quia palmas ei in faciē dederūt.
19 Faciei velatio. Uelauerūt eīn faciē suā. (Christe
20 Prophetandi ludibriosa expetitio. Prophetiza nob
21 Corā Pylato p̄sentatio. q̄ fuit grauissima: qꝛ iudex.
22 De falsis accusatio. Quia de trib9 accusabāt eū.
23 Ad Herodē missio. Durū erat hinc ꝛ inde mitti.
24 Ab Herode derisio. Quia interrogauit derisorie eū.
25 Corā Herode accusatio a iudeis. Quia cōstanter ꝛc.
26 Despectio Herodis. Spreuit eū Herod cū exercitu
27 Albe vestis illusio. Quia induit eū veste alba.
28 Ad Pylatū remissio. Noua passio: qꝛ noua fatigatio.
29 Latronis liberatio et Christi reprobatio.
30 Uestimentoꝝ exuitio. Quod nō est modica ꝯtumelia
31 Flagellatio. Pylat9 .n. nudatū app̄hēdit ꝛ flagellauit
32 Purpuree vestis induitio. illusorie.
33 Corone spinee capiti ipositio. Plectebāt eīn coronā.
34 Arūdinis in dextra traditio. Dederunt arundinē ꝛc.
35 Irrisoria salutatio ꝛ adoratio. Aue rex iudeoꝝ.
36 A militibus alapizatio. Milites enim genuflectendo dabant ei alapas. (bant faciē ei9.
37 A militib9 ꝯspuitio. Illudentes eīn ei milites ꝯspue
38 Capitis cum arundine percussio. Acceperunt enim arundinem et percusserunt caput eius.
39 Flagellati ꝛ illusi ostētatio. Ecce homo.
40 Iudeoꝝ acclamatio. Crucifige crucifige eum.
41 Ad tribunal adductio. Pylatus enim adduxit eū foras et sedit pro tribunali. (ad mortem.
42 Ad mortē condemnatio. Pylatus eīn ꝯdemnauit eū

43 Crucis baiulatio. Imposuerunt enim ei crucem ad locum passionis portandam.

44 In golgatha deductio/ ad crucifigendum. Qui erat locus damnatorum.

45 Ante crucem expoliatio. Non est parua pena hominem expoliari coram omni populo vestibus.

46 In cruce extẽsio: ita vt oia ossa ei⁹ dinũerari possent.

47 Crucifixio. Uoluit enim non solum extendi in cruce sed etiam affigi.

48 Sinistre manus perforatio.

49 Dextre manus perforatio.

50 Sinistri pedis perforatio.

51 Dextri pedis perforatio.

52 In cruce leuatio. Quia ẽm q̃sdam crucifixio facta est cruce iacẽte ĩ terra: ꝛ postea affixũ leuarũt eũ cũ cruce

53 Latronũ cum Christo crucifixio. Quod ad magnã eius confusionem factum est.

54 Uestimẽtoꝝ ei⁹ diuisio. Fecerũt eñi quattuor partes.

55 Tituli supscriptio. Iudei ꝗ fecerũt illudẽtes ꝛ irridẽtes

56 Crucifixi illusio. Illuserunt ei populi/ sacerdotes/ et milites. dicentes vah.

57 Latronis exprobratio. Si tu es Christus. saluũ fac temetipsum ꝛ nos.

58 Materni doloris cõpassio. Jesus eñi cũ vidisset matrẽ cõmota sunt omnia viscera eius.

59 Christi a deo derelictio. De⁹ me⁹ vt q̃d dereliq̃sti me.

60 Aceti potatio. Cum Jesus dixisset. sitio. aceto potaũ.

61 Totius passionis consumatio.

62 Mors vel expiratio.

63 Lanceatio lateris.

64 De cruce depositio.

65 Sepelitio.

¶ Ecce. lxv. particulas passionis Christi. quas per ordinem his sacris quadragesime diebus ꝑponere statui. Et secundo quemadmodum sint masticande/ declarare. Et tertio quos fructus afferant masticate ꝛ comeste.

Feria sexta post Esto mihi. incepta est prima particula passionis.

Accipite et comedite. Mathei. xxvi.

P Rima particula nostre placente est. Pauor et tristicia. Narrant enim nobis Euangeliste quod Textus. I Pauor et tristicia.

¶ Egressus est Jesus secundum cōsuetudinē cū discipulis suis trās torrentē Cedrō/in montē oliuarū. Et ait illis. Omnes vos scandalum patiemini in me in ista nocte. Scriptū est eni. percutiā pastorē: et dispergent oues gregis. Postquam autē resurrexero/precedam vos in galileā. Respōdens autē Petrus ait illi. Et si oēs scandalizati fuerint in te. ego nunquam scandalizabor: Ait illi Jesus. Amen dico tibi/quia tu hodie in hac nocte antequam gallus cantet/ter me negabis. At Petrus amplius loquebatur: et ait illi. Etiā si oportuerit me mori tecū/nō te negabo. Similiter autē et oēs discipuli dixerūt. Tunc venit Jesus cū illis in prediū et villam que dicitur Gethsemani vbi erat ortus/in quē introiuit ipse et discipuli eius: et cū peruenisset ad locū/dixit illis. Sedete hic/donec vadā illuc et orem. et orate ne intretis in tentationē. Et assumpto Petro et duobus filiis zebedei Jacobo et Joanne secū/cepit cōtristari et mestus esse/pauere et tedere. Tunc ait illis [Tristis est anima mea vsque ad mortem.] Ista est particula prima nostre placente passi Christi. A

Sequitur masticatio.

¶ Pro masticatiōe huius particule prime ais. Non apparet quomodo in Christo potuit esse tristicia: Primo/quia dicitur de Christo. Esaie. xlij. Non erit tristis neque turbulentus. Secūdo Prouerbiorum. xij. dicitur. Non contristabit iustū quicquid ei acciderit. Christus autē maxime iustus fuit. Tertio sicut Augustinus dicit. Tristicia est de his/que nobis nolentibus accidunt: sed nihil passus est Christus contra suā voluntatē. oblatus enim est quia voluit. Esaie. liij. Quid ad hec dicis?

¶ Respōdeo et dico primo. quod firmiter credēdū est in Christo fuisse tristiciā verā. quia sic euangeliū dicit Mathei. xxvi. B

Tristis est aīa mea vsqꝫ mortē. Dico secūdo. ꝙ ad hoc est ratio: qꝛ obiectū ꝛ motiuū tristicie. est motiuū seu malū interius apprehēsum/ siue p ratione/ siue p imaginationē: sicut cū aliquis tristatur/ de amissione gratie vel pecunie. Tale autē motiuū: aīa Christi potuit interiꝰ apprehēdere/ ꝛ p se quēs tristari. Nec impediebat eū delectatio diuine cōtemplationis: qꝛ nō deriuabaꝛ ad vires inferiores. Sed ais: ꝛ que fuerunt illa nociua q̄ sic apprehēdebat? Respōdeo ꝛ dico tertio/ illa ꝙ nociua/ de qb; cogitauit: fuerūt primo/ passio et mors eiꝰ. Secūdo peccatū Jude. Tertio peccatū iudeoꝝ ipsum occidentiū. Quarto peccatū discipuloꝝ. Quinto peccatū maloꝝ christianoꝝ/ ꝙ psciuit/ tam acerbe passiōis sue mortē amarissimā/ i multis hodie miseris pctōrib; obstinatis frustrari debere. Sexto deiectionem populi iudeoꝝ ꝛ euersionem misere Hierusalem. vide Jordanū ꝛ Thomā parte tertia. q. xv. ar. vi. Dico quarto/ ꝙ tristicia illa/ similiter et alie passiones: aliter fuerūt in Christo q̄ꝫ in nobis/ q̄ꝫ tum ad tria. Primo q̄tū ad obiectū: qꝛ in nobis plerūqꝫ passiones huiusmodi feruntꝛ ad illicita/ que in Christo nō fuerūt. Secundo q̄ ad principiū/ qꝛ huiusmodi passiones frequēter in nobis pueniunt ɔtra iudiciū rationis. Sed in Christo oēs motus sensitiui appetitus/ oriebanꝛ fm rationis dispositionē. Tertio q̄tū ad effectū: qꝛ in nobis qn̄qꝫ huiusmodi motus/ nō sistūt in appetitu sensitiuo: sed trahūt ratione/ qd in Christo nō fuit: qꝛ motꝰ naturaliter humane carni cōueniētes: sic ex eiꝰ dispositiōe in appetitu sensitiuo manebāt/ ꝙ ratio ex his nullo modo impediebaꝛ facere q̄ cōueniebāt. motus ergo illi potius ppassiones q̄ꝫ passiōes in Christo dicebanꝛ: fm Hieronymū: vt passio pfecta intelligaꝛ/ q̄n passio aīo/ idest rationi dn̄aꝛ. Propassio autē/ que q̄si est inchoata in appetitu sensitiuo: sed vlterius nō se extendit. Hec Thomas parte. iij. q. xv. ar. iiij. Sed quid dicis ad contraria: q̄d dicis ad Esaiam. Non erit tristis ꝛc. Respondeo ꝛ dico quinto/ ꝙ nō cōtrariaꝛ dictis. verū eñ dicit. ꝙ nō erit tristis: Tristicia q̄ est passio pfecta: fuit tamē in eo initiata fm ppassionē. vnde dicitꝛ Matthei. xxvi. Cepit tristari ꝛ mestus esse

Aliud enim est cõtristari: aliud incipere ↄtristari. vt Hieronymus ibidem dicit. Dico sexto/ ꝙ ⁊ Salomon verũ dicit ꝙ nõ cõtristabit iustũ quicquid ei acciderit: quia ex nullo accidẽte eius ratio ꝑturbat/ q̃uis in parte sensitiua tristari possit/ sm apprehensionẽ maloꝝ/ que sibi contingere possunt in corpore: vel in rebus exterioribꝫ corpori deseruientes. Dic si placet opinionẽ Stoicoꝝ/ ex solutione argumẽti secundi.

Dico septimo ad Augustinũ/ ꝙ verũ est/ ꝙ tristicia est de his que nobis nolentibus accidunt. Dico cõsequenter ad hoc ꝙ Esa. dicit. Oblatus est quia voluit/ ꝙ voluit ⁊ noluit Christus suã passionẽ ⁊ mortem/ sm diuersas volũtates: in eo existentes. Fuit enim in Christo diuina voluntas/ eadẽ cũ patris voluntate: quia diuina essentia/ ⁊ sm hanc/ voluit passionẽ. Fuit secundo in eo voluntas rationis humana/ que ꝓcessit in eo ex intuitu passionis nõ simpliciter: sed ꝑ comparationẽ ad fructũ salutꝭ humane inde ꝓuenientẽ: ⁊ sm hãc voluntatẽ similiter voluit passionẽ. Fuit tertio in eo voluntas humana naturalis/ que voluntas ꝓcessit in eo/ ex intuitu passionis simpliciter/ sine comparatione ad finẽ: et sm hanc volũtatẽ noluit passionẽ. Simile de medicina amara / que nõ est sm se voluntaria: sed solum sm ꝙ ordinatur ad sanitatẽ. hoc modo mors Christi et eius passio/ fuit sm se cõsiderata inuoluntaria/ tristiciã causans: licet fuerit voluntaria in ordine ad finem et redemptionẽ generis humani. vt dicit beatus Thomas in solutiõe ad quartũ ar. vi. q. xv. Fuit quarto in Christo voluntas sensualitatis: et sm hãc similiter noluit passionem. voluntas enim sensualitatis/ refugit naturaliter dolores sensibiles et corporis lesionem. Uide beatũ Thomã parte. iij. q. xviij. ar. v. et. vi. Sic ergo patet/ ꝙ Christus sm voluntatem sensualitatis: et sm voluntatẽ rationis/ que cõsideratur per modum nature: aliud poterat velle q̃ꝫ deus. Sed sm voluntatẽ que est per modum rationis/ semper idẽ volebat quod deus/ quod patet ex hoc ipso ꝙ dicit. Non sicut ego volo: sed sicut tu vis: volebat enim sm rationis voluntatẽ impleri/ q̃uis aliter dicat se velle/ sm aliam eius voluntatem. Hec Thomas ar. v. quem vide.

Sabatho post Esto mihi.

Accipite z comedite. Matthei. xxvi.

De fructu huius particule.

Ueris. Et quã virtutẽ habet hec particula prima nostre placente: Respondeo q septẽ.si bene masticata fuerit: id est bene meditata. non dico solum cogitata. Differũt em̃ cogitatio/meditatio/et cõtemplatio. Cogitatio fit cũ facilitate: sed sine vtilitate. Cõtemplatio cum facilitate z vtilitate. Meditatio cum difficultate z vtilitate. Habet ergo particula illa virtutes septem.

¶ Primo illuminat.facit claros oc'os.vt videam⁹ Christum fuisse verũ hominem. Tristicia em̃ ẽm Hieronymum assumpsit.vt assumpti hoĩs veritatẽ pbaret. Naturale qppe est hoĩ timere mortẽ.qr vt dicit Damasce. Est timor naturalis nolente aĩa diuidi a corpe.ppter eam q̃ ex principio est a cõditore imposita naturalem familiaritatẽ. Ex hac naturali tristicia vere cõtristatus est dñs ẽm Jordanũ. Ualet igitur particula hec ɔtra cecitatẽ Manicheoꝝ.q̃ dicũt Jesum nõ vere passum.sed dũtaxat passionis doloris imaginẽ ptulisse et corp⁹ Christi fantasticũ z nõ esse verũ somniantes et p cõsequens nec dolorem passionemve sensisse. hec Gabriel.

¶ Secundo fortificat.vt scilicet quis passiones suas cohibere possit.sicut Christus.Debemus eni exemplo Christi discere timores z tristicias.ac passiones alias/in nobis insurgentes/freno rationis cohibere. Ne vsq3 ad animũ ptingãt. sed in inferiori parte aĩe/sub voluntatis imperio ɔstringant. sicut dictũ est de Christo. ¶ Tertio habet virtutẽ contra desperationẽ. Sunt hoĩes q̃ cũ senserint in dei seruitio. tediũ.tristiciã.frigiditatẽ.ariditatẽ desperãt.z totũ dimittunt eo q nõ habẽt sensualẽ deuotionẽ/ qualẽ alios vident habere.aut qualem ipsi aliqñ habuerũt.nũc autẽ carẽt/ tales placẽte nr̃e particulã sumant/cogitãtes/quia Christus mortẽ aggressus tristiciã sensit.sed nõ ideo dimisit quin pateretur. Sic z tu fac/z exemplo ei⁹ disce desperandũ nõ esse/si aliqñ

tibi subrepat tristicia/timor vel pusillanimitas in obsequio diuino. Hanc virtutē particule prime expressit beatus Augustinus. Moriturus inquit contristatus est Christus: vt doceret martyres suos nō desperare debere: si i hora passiōis subrepat tristicia/q̄ m̄ vincāt. Itē dic/q̄ necēia nō sūt hec sen timēta: sed dāt aliqñ icipiētib⁹ s̄m Scotū. Itē Gerson i de practica mistice. Si ergo assint/deo grā: sed nō nimis cōfide in illis. Si absfuerint/iterū deo gratia tu solū sta fixus i dei seruitio: et sua mādata ei⁹/i q̄z obſuātia ꝛ nō in sentimētoꝝ experientia stat animarū salus. ¶ Quarto excitat ad compassionē. Sum⁹ mirū imodū duri/et erga proximos nō cōpassiui/querimus q̄ nr̄a sunt/ nimis supra ꝛ ad nos ipsos reflexi: nihil cōpatientes sup cōtritiōe Ioseph. Accipe ꝛ comede particulā: vide q̄z Iesus nedum p̄ se siue morte ꝛ passione sua cōtristatus est: sed etiā p̄ alijs scilicet casu Iude/ iudeoꝝ discipuloꝝ/ꝛ ingratoꝝ. Et tu fac simile/ et discas cōtristari p̄ proximis in necessitatib⁹ eoꝝ. saltem in voluntate ꝛ facto: habeto rationabilē cōpassionē. si nō poter̄ habere sensualē in corde habeto in capite ꝛ manu. ¶ Quinto icitat ad orationē. Ecce dn̄s post tristiciā mox se cōfert ad orationē. Nā statim vt dixerat verbū istud. Tristis est anima mea ꝛc̄. pcessit ad orandū/ dicens discipulis. Sustinete hic ꝛ vigilate. [Et p̄gressus pusillum quantū iactus est lapidis/ pcidit in faciē suam sup terrā/ orans ꝛ dixit. Mi pater si possibile est trāseat a me calix iste] .i. experimētū passionis. [Uerūtamē nō sicut ego: sed sicut tu.] Et sic ter orauit eundē sermonē in terpolate/ ter eundo ad discipulos/et inuenit eos dormiētes p̄ tristicia: quib⁹ dixit sic. Nō potestis vna hora vigilare mecum. Uigilate ꝛ orate ne intretis in tentationē. spiritus q̄dē promptus est: caro autē infirma ꝛc̄. Et tu exemplo ei⁹ disce tristicias et turbationes tuas ad deū cū oratiōe referre. Hec Iordan⁹. Nolito deserere intra te p̄ tristicias. sed aperi vas cordis tui os/ꝛ respira versus deum sursum per orationem. B

¶ Sexto sequestrat ad solitudinē. Ecce Christus tristis et orans/secessit a discipulis q̄ntum est iact⁹ lapidis. Et nos orare volentes: secedere debem⁹ ab homib⁹ ad aliquē locū se

cretū. sicut fecit Christus et sicut docuit/ queadmodū feria q̄nta dictū est i euāgelio ⁊ ibidē sufficiēter expositū: ⁊ iō nō repeto. ¶ Septimo facit deo se ⁊ oīa sua cōmēdare. Ergo postq̄ tristis orauit deū patrē flexis genubus. vt auferret ab eo passionem/ totum cōmisit deo: dicens. ⌊ Uerūtamen nō
D sicut ego volo: sed sicut tu. ⌋ Ecce quomō post oratione tota tū deo cōmisit. sic ⁊ tu fac. Discam⁹ oēs tristicias/ tribulationes/ ⁊ infirmitates nr̄as: etsi petam⁹ ab eis liberari. sicut fecit Christus/ semp tn̄ post orationes cōmittere voluntati diuine. ac p hoc eas quasi in cor Christi exponam⁹: orātes vt ipse eas in vnione sue passionis pficiat: et offerat eas deo patri ad laudē ⁊ gloriā suā. Et ex hoc nostre tribulatiōes ⁊ passiones multū nobilitant̄. Nam sicut passio Christi in celo ⁊ in terra: infinitū attulit fructū. sic pene et quecūq̄ tribulationes nostre hoc modo Christo cōmisse: in vnione passionis sue/ tam fructifere erūt. vt angelis i celo gloriā/ iustis in terra meritū/ peccatoribꝫ veniā/ ⁊ purgandis aiabꝫ cōferant releuamē. Nimirū cū ipse dn̄s oīa que fiunt vnicuiq̄ fideli siue bona siue mala/ reputet sibi facta. Iuxta illō Mat. xxv. Quod vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis. Itē q̄ vos recipit me recipit. ⁊ qui vos spernit me spernit/ ac p hoc oēs passiōes nr̄as (p̄sertim talir vt dictū est sibi cōmissas) Christus tanq̄ suas/ offert deo patri/ eo effectu ⁊ fructu. vt dictū
I est. Multū ergo graudere debet bonus fidelis in suis tribulationibꝫ et penis: quia quicq̄d patitur Christus in eo se pati fatet̄. vn̄ legit̄ de beata Felicitate. q̄ cū reclusa esset i carcere/ et dolores partus subito in eā irruerent/ quidā de custodibus dixit vnt ad eam: quid facies cū ante p̄fectū veneris/ si modo tam grauiter cruciarī. Respōdit Felicitas. Nic ego p me patior. ibi. p me deus patietur.

Dominica prima Inuocauit.

Accipite ⁊ comedite. Matthei. xxvi.

K Et questio sup euangelio et particula prima nr̄e
c placere quā p manibꝫ habem⁹. Quid fecerit Christus existēs in deserto inter bestias/ an fuerit tristis

vel iocũdus? Et mouet hec questio nõ incõgrue neqꝫ teme re. Sunt eñi qui dixerũt et scripserũt/Christũ ab instãti cõ/ ceptionis/equali acerbitate oia pertulisse in aĩa/ q̃ passus est in cruce vel agonia: immo oẽs dolores/ ⁊ acerbiores q̃ꝫ oẽs hoĩes simul/ab initio seculi vsqꝫ ad consumationẽ/ imo q̃ꝫtũ in purgatorio existentes aut dãnati. Quod si verũ esset: quo modo fuisset cũ bestijs in deserto iocũdus? Quomõ verum fuisset ꝙ dicit Esa. Nõ erit tristis neqꝫ turbulentus. Nunq̃d semꝑ inciuilis atqꝫ tristis erat? Quid ergo hic dicemꝰ? Mo uentur eñi tali rõne. Tristicia sequit̃ cognitionẽ mali ineui/ tabilis. sed Christus hoc malũ passiõis sue/cognouit ab in/ stanti cõceptiõis sue. ergo sicut doluit in mõte oliueti: ꝓpter cognitionẽ huius mali futuri: ita semꝑ doluit ꝑ totũ vite sue decursum ¶ Ad hec respõdeo ⁊ dico primo: ꝙ Christꝰ nõ habuit ab instanti cõceptiõis oẽm illum dolorẽ vsqꝫ ad tem/ pus mortis sue/qualẽ ꝓtulit in cruce: aut prius ꝑ decursum penalis vite sue. Testis est Gerson. et Gabriel in passiõe sua eundẽ allegans. et Nyder in suo formicario lib. i. ca. xi. q̃ꝫuis eñi tũc cognosceret oia futura: illa tamẽ cognitio nõ moue/ bat ad tristiciã illam: sicut mouebat instãte de ꝓpinq̃ passio ne. sicut dicit beatus Tho. dis. xvij. tertij. q. vlti. vt Nyder declarat ꝑ simile de iuuene studenti/q̃ certo cognoscit mortẽ esse terribilissimã ex. iij. Ethicoꝝ. Et cognoscit se moriturũ nõ tamẽ tantũ tristat̃ sicut dum iminet mors. aut sicut senex sensatꝰ/qui scit sibi eã de ꝓpinquo iminere. Itẽ si priꝰ ita tri 2
statꝰ fuisset: quõ euãgelista diceret: cepit tristari ⁊ mestꝰ esse.

¶ Dico secũdo/ꝙ Christꝰ in facie ⁊ in oĩbꝫ artubꝫ pulcerri mus fuit. Psal. Speciosus forma p̃ filijs hoĩm/ꝙ ad litterã de Christo exponit̃. Itẽ Hieronymꝰ in epl̃a ad Principiã absqꝫ passionibꝫ crucis/pulchrior vniuersis fuit/ꝗ go de vir/ gine/q̃ nõ ex volũtate viri: sed ex deo natꝰ est. Itẽ q̃ ꝑ mira/ culum fiunt/perfectiora sunt his que ꝑ naturam. sicut oculi ceci et vinum quod ex aqua fecit deus miraculose. sic de hu manitate Christi. Item erat attractiuus sicut magnes sti/ pulas. Testat̃ etiã hoc hystoria de Abagaro dic et Nyder.

¶ Dico tertio/ꝙ ꝑ maiori parte vite conuersando cũ alijs

vultu hilari z iocũdo incessit. Esa. xliij. de Christo dicit. Non erit tristis neqꝫ turbulent⁹. vbi glosa. semp hilaris semperqꝫ iocũdus fuit: sed equalitatẽ vult⁹ oĩ tpe cõseruauit/ qḋ falso phi gloriant de Socrate. nunqꝫ scꝫ eũ plus solito letũ fuisse quã autoritatẽ Esa. Thomas exponit. Nõ erit tristis corde nec turbulent⁹ in facie. semp eñi hilaris iocũdusqꝫ fuit: eq̃litatẽ mentis seruans. Et si q̃tũ ad partẽ sensibilẽ fuerit ꝓpassio tristicie: nõ quidẽ necessitatis sed voluntar̃. vñ Matth. Tristis est aia mea zc. ¶ Dico quarto/ ꝙ virtutẽ affabilitatis et amicitie pfecte in verbis z factis ostẽdit. er was guter ding. Est affabilitas virtus ẜm beatũ Tho. ij. ij. q. cxvi. ẜm quã homo cõueniẽter ad alios hoĩes ordinat in cõmuni cõuersatiõe/ tam in factis q̃̃ in dictis. vt scꝫ ad vnũquẽqꝫ se habeat sicut decet. Christus autẽ oẽs virtutes habuit q̃ imperfectionẽ nõ includunt: igit. Est eñ hõ animal politicum: z oportet eũ nõ solum sibi viuere: sed z aliis cõuiuere bene. Ad sapientẽ igit ptinet. vt delectationẽ afferat hiscũ quibus cõuersat: nõ quidẽ lasciuã quã virtus cauet: sed honestã/ q̃nqꝫ tũ ꝓpter aliqḋ bonũ ꝯsequẽs/ vel ꝓpter aliqḋ malũ exclud[e]dũ/ nõ refugit ꝟtuosus eos q̃b[us] cõuiuit ꝯtristare. vide Tho.

¶ Dico quinto/ ꝙ Christus habuit eutrapelie virtutem. Eutrapelia est virtus/ qua quis bene scit ꝯuertere aliq̃ dicta vel facta in solatiũ q̃ virtus nõ videt neganda. vñ Orige. venit traditio talis ad nos de Jesu: q̃ñ nõ solum due forme in eo erant. vna ẜm q̃̃ oẽs eũ viderũt. altera ẜm quã trãsfiguratus est corã discipulis in mõte: sed etiã vnicuiqꝫ apparebat ẜm ꝙ fuerat dign⁹. sicut et de manna scriptũ est/ ꝙ habebat saporẽ ad omnẽ vsum. Hec Nyder. cui credẽdũ. Nisi obstet maiestas Christi/ cuius ꝑsone forsitan poterat discõuenire eutrapelia. Cogita sup hoc: qꝛ circũstãtia ꝑsone multũ facit vt ex dictis beati Thome post Tulliũ et alios elicere potes. videat etiã de hoc beat⁹ Augustin⁹ libro de mẽdatio ad Cõsentiũ ca. ij. vbi dicit/ ꝙ genere iocoꝝ vtrũ vtendũ sit pfectis animis/ alia q̃stio est/ quã modo enodandã nõ suscepim⁹ zc.

¶ Dico sexto/ ꝙ pie tenendũ est/ eũ risisse aliq̃ñ: nõ risu ꝑnitioso de peccatis: sicut illi quib[us] dicit. Ue vobis q̃ ridetis

quia flebitis. Nec risu delitioso/qualiter rideri solet/ īmoderate/pueriliter/muliebriter/superbe/maligne/vel furtive/sed virtuoso. de q̄ Seneca. Nō sit inquit risus tu⁹ scurrilis/sed grata vrbanitas/sales tui sint sine dente. ioci sine vilitate. risus sine cachinno. vox sine clamore. Talem leticiam vel (vt Basilius ait) subrisum fuisse affirmat beatus Bernbardus in sctō Malachia epō quē Bernbardū vide. ¶ Dico. vij. pbabiliter/ q̄ Christ⁹ se i deserto iocūde babuit ⁊ familiarie cū bestijs. Credibile est pie/q̄ dū sederet in terra: aut iret: bestie accesserūt ad eū: et sibi blandiebant̄ caudis: aues aduolauerūt. Nō puto quia pedib⁹ eas abegerit: sed manib⁹ suauiter cōtrectauerit. Si hoc de beato Frācisco/et alijs legit̄ quid de Christo? Quod corā eo aliqn̄ iuniores bestiole. catuli leonū. ⁊ vulpecule inuicem luserint: ipseq̄ eos intuens aliqn̄ suauit̄ subriserit ⁊c̄. Hec salua pietate fidei/ hodie meditare/et secū esto inter bestiolas/et tu efficiaris erga bestiales hoīes cū quib⁹ cōuersaris: sicut Christus ad bestias. attrecta eos suauiter et mansuete ⁊c̄. Rogemus deum.

Feria secunda post Inuocauit.
Accipite ⁊ comedite. Matth. xxvi.

Superest questio quā soluere circa illam passionis particulā statui. Dicis em̄/nō apparet tristiciā esse. adeo penalē. vt inter pricipales passiōis particulas numerari mereatur? Respōdeo breuiter q̄ imo digna est ⁊ maxime digna. Maxima em̄ fuit illa tristicia in Christo inter oēs hui⁹ vite tristicias. preter em̄ hoc q̄ tristabat̄ de pena sua et alioꝝ. de quib⁹ iam loqui nolo. Etiā tristabat̄ de pctis nō suis/sed alioꝝ oīm hoīm. et specialius iudeoꝝ/christianorū/et discipuloꝝ/ et quib⁹ sequebat̄ tristicia maxima. de q̄b⁹ vide Gabrielis passionē. Primo tristabat̄ p peccatis oīm hoīm p̄teritoꝝ/p̄sentiū/⁊ futuroꝝ. Et hec erat tristicia maxima: q: excessit oēm dolorē cuiuslibet ↄtriti iestimabilit̄. Propter tria. Primo ppter multitudinē pctōꝝ: q: p pctis totius mūdi tristabat̄/q̄ inumerabilit̄ plura fuerūt q̄ pctā cuiuscūq̄

cōtriti. Scđo ꝑpter suā clarissimā noticiā: qꝛ pcti malitiā
cunctis clariꝰ cognouit/tanto eñ plus q̄libet detestat̄ pecca
tum: ⁊ plus sibi displicet/q̄to ꝑfectius maliciā peccati pōde
D rat/et dignitatē dei summi boni/q̄ eo offendit̄ ⁊ cōtemnitur.
Sic aūt cognouit Christꝰ: ergo maxima pena fuit. Tertio
ꝑpter suā maximā caritatē: q̄to eñ dilectio dei maior est in
aliq̄/tanto magis tristatur de offensa ⁊ cōtemptu dei dilecti.
Sed Christꝰ habuit maximā charitatē: ergo plus oībꝫ de
pctis tristabat̄. Secūdo specialiꝰ tristabat̄ de pctis iudeo/
rū/⁊ exaggerabat tristiciā/populi illiꝰ ingratitudo/cui maxi/
ma beneficia singulariter ꝑstitit: scʒ. Primo p̄ ceteris oībus
dedit eis noua ⁊ magnifica instituta. Psal. Nō fecit taliter
omni nationi. Secundo in medio mari fecit eis iter: vbi
Pharao submersus. Tertio in deserto fecit eos viuere/nō
laborādo/nō seminādo/nō molēdo/nec coquēdo. Quarto
femine eoꝝ nō texuerūt/ nō mercari aut macellū visitare coge
bant̄. Quinto mēsa erat eis ꝑata semꝑ/ de māna qđ sapuit
ad placitū. Sexto indumēta eoꝝ nō sunt attrita. neqꝫ fuit
in illis infirmꝰ. Septimo nubis ꝑtexit eos in die ab ardo
re solis. Octauo/ in nocte lucebat eis colūna ignis/ q̄ eos
ducebat. Nono/ petra aquaꝝ eos sequebat̄. Decimo/mul
titudo auiū/ densitate sui/terrā texerūt vniuersam. Undeci
mo. pugnauit deꝰ ꝑ eis. vt sola voce muri Jericho corruerēt
Duodecimo. post gentiū ꝑcussionē introduxit eos in terrā
ꝑmissam. lacte ⁊ melle fluentē. Tredecimo ī terra ꝑmissiōis
eos ꝑtexit: patet de Sēnacherib. Decimoquarto. de eoꝝ
sanguine humanitatē assumpsit/ad redimendum oēs hoīes
Decimoquinto. inter eos cōuersatꝰ: eis ore ꝑprio euāgeliū
regni p̄dicauit. Decimosexto. infirmos eoꝝ curauit: cecos
claudos: demoniacos ⁊c̄. Decimoseptimo. post hec oīa be
neficia: ip̄m turpissima morte occiderūt: quod pctm̄ oīa vin/
cit pctā. ꝑ hoc itaqꝫ pctō amplius tristabat̄. Tertio adhuc
amplius tristabat̄ ꝑ ingratitudine futuroꝝ christianoꝝ: qui
magis ingrati erūt. ꝑ q̄to maiora bona receperūt. Ipsi enim
primo adoptati sunt in filios dei coheredes Christi/ iudeis
repudiatis. Secundo sunt ab onere legis: q̄ iudei tenebant̄

soluti. Tertio sunt sacramētis gratiā influentibꝫ: qbꝫ isti ca-
ruerūt ditati. Quarto nō māna de celo. sed corpe Christi qd P
supra celū est sunt pasti. Et tñ ingratissimi. vt rursum crucifi
gant sibi ipsis filiū dei: hoc adauxit tristiciā. De hoc Raba-
nus ait. Videbat dñs ad augmentū doloris sui sanguinem
suū tā viliter ꝛ inutiliter effundendum/ qꝛ sic inuanū labo
rauit. vt tūc vix vnū latronē acqreret/ vnū aplm pderet. Vi-
debat iterū a pñtibꝫ ꝛ futuris generalē ingratitudinē/ ꝙ etiā a
christianis tanqꝫ mortu⁹ a corde dādus erat obliuioni/ qꝛ
paucissimi de tāto beneficio sibi gratias acturi erāt. sed pessi
ma vicissitudine mala ꝓ bonis. ita ꝙ si pati iterū posset/ peio
ra a malis christianis passur⁹ fuisset qꝫ nūc a iudeis. Quar
to adhuc specialissime tristabat̃ de casu ac dispersiōe discipu
loꝝ/ ꝛ ceteroꝝ amicoꝝ/ q cū defturi erāt. ac in ei⁹ passiōe scā-
dalū passuri. dū eū vt hoīem mori visuri erāt. ac de ei⁹ diuini
tate dubitaturi. Matie āt d̃ pctō ꝓditiōis Jude vni⁹ ex. xii.
Ecce qñta tristicia fuit replet⁹ de peccatis alioꝝ: ꝓ qbꝫ hac sua
tristiticia habūdantissime satis fecit. De magnitudine hui⁹ tri
sticie legim⁹ in formicario Nyder. li. i. ca. xi. Quod quedā est
cōsuetudo multū laudabil̃: multoꝝ ne dicā plebeoꝝ vtriusqꝫ
sexus in alemania. verūetiā magnatoꝝ ꝛ nobiliū ad min⁹ se-
mel die naturali in hora aliq̃/ summū humano generi impen-
sum beneficiū Christi passionē meditari et rememorari. vt
exinde deo grati mala mūdi ferāt patient⁹ ꝛ ꝟtutes opent̃
facili⁹: hūc morē quidē dei famulus postqꝫ audisset in serm o
ne cōmendari plurimū: cepit eundē dietim ꝓsequi deuoti⁹ q
potuit. Admiratio autē quedā magna tandē eū tetigit: vide
licet acerba ꝛ grādis: q fuerit in Christo tristicia: tpe q patie-
bat̃ in die parasceues. qua ammiratiōe sctā crescēte: postre-
mo oratiōes ingeminare nō desinebat ad Christi clementiā
vt si sua voluntas esset/ sentimentū aliqd ꝑceptibile daret: in
q ꝑ experiētiā viri verisimilitudinē dicte amaritudinis lege Q
ret. nec fraudat⁹ est a desiderio suo bono. Nā die quadā: cū
iuxta suā ꝯsuetudinē de ciuitate Nürenberge exiret/ ꝟsus ca
pellā sancti Leonardi/ satis ꝓpe muros dicte ciuitatis iacē-
tem: ad quā deuotoꝝ hoīm multitudo/ dietim solet cōfluere

ɔstitutus in itineris dicti spatio meditabundus ꝛ ftibūdus ad obtinendū id qđ iā diu desiderauerat: inopinate tantus doloꝛ suo coꝛpi ꝛ tristicia illabebaꝛ anime. vt oibꝫ deficiētibus viribꝫ/cogereꝛ soloteꝰ cadere: seseqꝫ illico putabat animā e coꝛpe perdere. Uerū/qꝛ istud diuinū munusculū cōmunicatiōis dñice passionis/nō in babitu ꝛ pmanenter: sed solum dabaꝛ in passionis ꝛ trāsitꝰ cuiusdam modo/idcirco resumptis viribꝫ resedit: ꝛ vltimo surrexit gratiꝰ deinceps ꝛ deuotius/imo ꝛ dulcius Chꝛisti passionē mēte reuoluēdo ꝛc. Ecce habes ꝙ merito ꝓ particula posita est hec tristicia /nr̄e placente. Tantum ergo de prima particula.

Feria tertia Uigilia beati Mathie.

Accipite ꝛ comedite. Matth. xxvi.

2 Sāgui nei sudo ris effluxio. Ecunda particula nr̄e placente/passionis dñice est [Sanguinei sudoꝛis effluxio.] Dicūt enim Euangeliste et presertim beatus Lucas/ꝙ

Textus

R ¶Oꝛāte Jesu: apparuit illi Angelus ɔfoꝛtās eū. Et factꝰ in agonia plixius oꝛabat. Et factus est sudoꝛ eiꝰ sicut gutte sanguinis decurrentis in terram ꝛc.]

Masticatio.

¶Ecce particulā/frangamꝰ eā ꝛ masticemꝰ. vt inde fructū et virtutē eius sentiamus: frangamus eam in tria frustilla. ¶Queris eñ primo. Cur angelus eū ɔfoꝛtauit/cū ɔfoꝛtari nō indigeret: qꝛ deus? Respōdeo ꝛ dico primo ꝑm q̄sdam ꝙ Chꝛistus ɔfoꝛtari voluit pꝑter se.i. ꝑpter sensualitatē suā que tristabaꝛ ꝑm Lyrā. Et huic ɔsonat Guilhel. Antis. qui pulchꝛe de hoc scribit libꝛo.iij. folio.xlv. inter alia/sic dicēs. Propter hoc nobis videꝛ/ꝙ aliqs angelus ꝑp̄ie custodierit Chꝛistū. sicut dicit scriptura/psalmo.x ꝛ glosa. et ꝑm hoc nō opoꝛtet dici/ꝙ ỽbū custodiendi impꝛopꝛie ponaꝛ in psalmo.xc. vbi dicit. Custodiāt te in oibꝫ vijs tuis. Potuit enim

supplere defect⁹ Christi angelus q̄s assumpsit: cū nr̄a natu/ra. vt q̄n̄ p ministeriū angeli venit piscis ad Petrū: in cuius ore inuenit Petr⁹ staterē siue didragma q̄ soluit p se ꝛ dn̄o. Eodē mō ad supplendū alios defect⁹. s. sitis esuriei: ꝛ huius modi alios defectus sensualitatis potuit habere angelū ad sui custodiā. Et s̄m hoc exponende sunt ꝛ alie auctoritates: excepta illa q̄ dicit/ q̄ astitit ei angelus confortās eū/ quā sic exponūt magistri. Confortās. i. habēs se ad modū confortantis Itē angelus ꝓprie confortabat eū: q̄ꝛ̄ eū ad motū sensualitatꝫ q̄ Christus horrebat mortē. sicut Christus ratione confortabat suā sensualitatē. sicut ꝛ sancti cū dicunt. Quare tristis es aīa mea? et quare cōturbas me. spera ī deo ꝛ c̄. Angelus ergo confortans Christū nō docebat mineruā/ sed ei cōsentiens/ confortabat ei⁹ sensualitatē. Hec Guilhel. Antis. Dico secūdo. q̄ cōfortari voluit Christus nō ꝓpter se: sed ꝓpter alios. Primo quidē vt ostēderet suā diuinitatē/ ꝛ esse se maiorē angelis quia angelus p modū seruientis eū confortauit. Dicit em̄ Lyra. Confortās eū angelus p modū seruiētis: q̄ factū fuit ad confirmandā fidē discipuloꜝ/ q̄ Christus sit maior angelis ratione deitatis. Secūdo. s̄m alios. vt ostēderet suā humanitatē: q̄ s̄m Lyrā confortabat ꝯ tristiciā insurgentē in pte sensitiua ex apprehēsione mortis iminētis. Tertio vt ostēderet doloris magnitudinē. Audi Gabrielē q̄ dicit. Sed effusio sanguis ei⁹ cū sudore/ fuit miraculosa a Christo sup naturā facta. vt tali signo isolito/ a secul' nō audito insolitā anxietatꝫ sue ꝛ dolorꝫ magnitudinē demōstraret. ꝓpter qd̄ nō modicas fudit guttulas: sed guttarū imbrē/ suo effluxu/ nō solū vestes: sed etiam terrā tingentiū. sicut aperte dicit euangelista. ⌈ Fact⁹ est sudor ei⁹ tanq̄ꝫ gutte sanguinis ⌋ nō inq̄t stillantꝫ sed ⌈ decurrētis in terram ⌋: nedum in vestes. Hec Gabriel.

¶ Queris sedo. Utrū angelus etiā cōsolatus fuerit beatā virginē? Respondeo/ q̄ credendū est q̄ sic: si Gersoni credere dignū putas: q̄ sic ait in passiōe dn̄i. Apparet mihi absq̄ preiudicio credi posse te Gabrielem ipsam visitasse. dicendo Ne timeas Maria. et incepisse recolere fructū ex hac passione ꝓcessurū/ gloriā ꝛ gaudiū/ qd̄ post Christi resurrectionē

esset visura &c. Hec Gerson. ¶ Queris tertio quid sit agonia: Respōdeo/ ꝙ duplex est. Quedā enī est agonia q̄ est in ratiōe/ que importat cōcertationē voluntatū ex diuersitate rationū ꝓcedentē. Puta/ cū aliq̄s s̄m ꝙ ratio ꝯsiderat vnū/ vult h̄ et s̄m ꝙ rō ꝯsiderat aliud/ vult aliud. Hoc enī ꝯtingit ꝓpt̄ debilitatē rōnis/ q̄ nō pōt diiudicare qđ sit simplicit̄ meli⁹. Et talis agonia ī Christo nō fuit: quia suā ꝑ rationē iudicabat esse simpliciter melius/ ꝙ ꝑ ei⁹ passionē impleret volūtas diuina circa salutē humani generis. Alia est agonia in sensualitate/ q̄ importat timorē infortunij īminentis. et hec fuit in Christo. hec Tho. parte. iij. q. xviij. ar. vi. ad tertiū quē vide Et hec s̄m Lyrā fuit releuatio sensualitatis/ mortē horrentis ꝛ rōnis/ ipsam acceptātis: qꝛ ꝟtute diuina quelibet pars permittebat̄ agere et pati/ ꝙ erat sibi ꝓpriū. hec Lyra. Nam s̄m Gersonē vbi supra: ratio viuaciter ꝛ clare ieuitabiliterq̄ ostendebat sensualitati/ mortē amarissimā/ quam paulopost erat passura. Voluitq̄ ratio sensualitatē eā sustinere mortē ad obediendū deo/ absq̄ cogitanda fuga/ et absq̄ q̄cūq̄ medio excogitādo. Ex aduerso vero sensualitas percipiēs hāc mortē ꝑsentiebat omnia futura/ ac si essent ꝑsentia. Ideoq̄ maiorem īmodum reluctabat̄ tali morti/ cum nullum videret effugiū: nec euadendi potestatē vllā. Ideo expediebat eā tanq̄ rōnis ancillā eiq̄ subiectā/ obtemparē oīnō ꝙ ratio iuberet. cūq̄ ratio ita vellet sicut de⁹/ obediebat sensualitas: et
V buic se submittebat pene. Videt̄ igit̄ quale illic fuerit certamen ꝛ duellū. Exemplum de Cirurgico ꝛ egroto/ q̄ inuitus obediret/ obediret tamē ꝯstanter. Est insuper facile creditu ꝙ cū ratio cognosceret sensualitatē/ eidē hoc pacto se obedientem/ suscepit ex hoc in deo singulare gaudiū ꝛ naturalem feruorē atq̄ vigorē/ ꝑ quē tot⁹ sensualitat̄ sanguis fuit cōmotus: ꝛ ex tali cōmotione ꝓcessit sanguinis sudor. Licet poti⁹ miraculosus sit q̄ naturalis/ cū verus sanguis sit/ ꝛ tā abundans/ vt etiā decurreret in terram. hec Gerson. ¶ Queris quarto. Unde prouenerat sudor sanguinis: Respōdeo s̄m Lyram primo. ꝙ ex vehementi anxietate sensualitatis q̄ ꝑmittebatur agere ꝛ pati/ quod erat sibi propriū: ꝛ inde fiebat

vt nō solum humores exirent per sudorē: sed cū hoc aliquid de sanguine sudorē tingēte. Secūdo puenit fm Bernbardinū ex timore z amore bellantib⁹ in corde Jesu. Dum enim attenderet tam graue bellum sup se verissime imminere/timore cōcussit sensituum suū/ et quo sanguineus sudor fuit ad interiora reductus. Super hunc autē timorē reijciendū fortissimus et feruentissimus amor/ tanq̄ mire magnitudinis malleus/repercutiens et ipsum excludens/omnes poros Jesu Christi et venas largiter relaxauit. vt sic de toto corpore flueret sanguineus sudor/ decurrens in terrā. hec Bernbardinus in quadragesimali de contractibus. Sermone. lv. Tertio prouenit supernaturaliter fm Lyram. vt scilicet sanguis p sudorē exiret. vt sic Christus iam suū sanguinem pro salute nostra fundere inciperet zē.

Fructus.

¶ Queris nunc. Et q̄ sunt fructus illi⁹ particule comeste et masticate? Dico q̄ tres sunt fructus z virtutes. Prima virtus est: quia excitat spem de custodia angelica. Concordant enim in hoc Jordanus et Gerson / q̄ fideliter sperare debem⁹/q̄ sancti angeli assistant nobis orantibus/ confortātes nos in oratione. et ideo dictū est q̄ nō propter se/sed propter nos et nobis orans dominus confortari voluit ab angelo. vnde Bernbardus super cantica. sermone. vij. Angeli psallentibus dignanter admisceri solent. vnde in psal. dicit. Preuenerunt principes cōiuncti psallentibus. Et alibi. In conspectu angelorum psallam tibi. Euigilem⁹ ergo fratres neq̄ in sacris vigilijs somno deprimamur. veneremur pot⁹ celi ciues. In presentia em̄ principum/ tanq̄ mortuos nos apparere quid absurdius? qui tamen nostra alacritate permoti nostris delectantur solennijs interesse. ne ob nostram desidiam indignati recedāt: et vnusquisq̄ nostrū cum gemitu dicat. Longe fecisti notos meos a me: posuerūt me abbominationē sibi. Et illud. Qui iuxta me erāt de lōge steterūt z vim faciebāt q̄ q̄rebāt animā meā. Pro certo em̄ si se a nobis beati spūs elongauerint/ impetus maloꝝ q̄s sustinebit?

y Discamus hic fratres/et cũ Gersone dicamus Jesu vltima spes nr̃a ⁊ vnicũ solatiũ digneris p te/tuosq̧ bonos angelos in omnib⁹ tribulationib⁹ afflictionibusq̧ ꝯfortare:p̄cipue in postrema necessitate nr̃a: in tremẽdo mortis nr̃e certamine vt habeamus p verã penitentiã tui doloris/ tui sudoris sanguinis/orationisq̧ memoriã. Amẽ. ¶ Secunda virtus huius particule est ꝙ excitat timorẽ. dicit Gerson vbi supra. O vere totius mũdi pater ⁊ saluator. si agonia mortis/ cũ tibi p̄sentaret ⁊ appropinq̄ret tantã tibi ſm humanitatẽ iniecit tristiciã: fecitq̧ plixius orare: q̄ indubitato gloriã eras intraturus. Quid mirũ si paup ego ⁊ miserabilis peccator: qui nescio q̄ post mortẽ deuecturus sim: nec quã sumpturus sim viã: an eã q̄ ad saluationẽ sit/an eã que ad ppetuã dãnationẽ Quid mirũ inq̧ est. si tremo ⁊ tremisco/cũ ei⁹ habeo memoriã. Sed q̄d mirũ si sanguinẽ sudo ex omni eo ꝙ intra me est ob insignẽ pauorẽ, timorẽ/⁊ mortis horrorẽ: quoties aut nominat: aut ei⁹ mihi memoria ĩ mentẽ venit. Parce mihi mi dñe ob miserabilem cordis mei duritiã: q̄ ista renitit sufficiẽter pensitare: sed potius ridet/iocat/⁊ vilipendit: etiã in hui⁹ mortis memoriã: nisi forsan cũ iam eã sentiat ⁊ ip̄m pungat

z atq̧ iam ꝯstringat. hec Gerson. ¶ Tertia virtus hui⁹ particule: est ꝙ excitat ad orationẽ. In agonia eñ plixius orabat. Nos miseri de q̄to nobis ppinquior mors est ⁊ senecta de tanto frigidiores ⁊ segniores sumus. Et tñ nullum aliud refugiũ tũc habemus q̄ eleuare manus ad deũ p orationem Psal. Eleuatio manuũ mearũ: sacrificiũ vespertinũ. Ergo i quacũq̧ necessitate ꝯstituti: debemus refugere ad orationẽ. et q̄to necessitas fuerit maior: de tanto oratio debet esse prolitior. neq̧ te pigeat si quãdo forsitan nõ exaudiaris. sed cõsidera: q2 statim postq̧ Christ⁹ se volũtati paterne submisit angelus eũ cõfortauit in q̄ innuit ꝙ licet quandoq̧ nõ fiat quod petit. quia forte nõ expedit. semp tamẽ oranti mẽtalis cõsolatio confert. ſm Ludolfum. Et hec de ṽtutib⁹ secũde particule huius placente.

Feria quarta: et festo sancti Mathie apl̄i.

Accipite et comedite. Matth. xxvi.

Primo recitauit hystoriam de sancto Mathia ad septem puncta eā redigendo breuiter.

Ertia particula passionis dominice est. Venditio. Vendi
t Queris autē tria. Primo quis eā pponat. Secun/ tio.
do/quomodo sit masticanda. Tertio/que sit virtus huius particule? Respōdeo igit̄ de primo et dico q̄ nobis illam particulam pponant Euangeliste tres. Dicunt eīm q̄

Textus

¶ Congregati sunt principes sacerdotū et scribe/et seniores populi in atriū principis sacerdotū q̄ dicebat̄ Cayphas et cōsiliū fecerūt: et querebāt quomodo Jesum dolo tenerēt et occiderent. timebāt vero plebē. dicebāt autē. Nō in die festo/ne forte tumult⁹ fieret in populo. Intrauit autē Sathanas in Judam/qui cognominabat̄ scarioth/vnū de duodecim. Tunc abijt vn⁹ de duodeci/ q̄ dicit̄ Judas scariothis ad principes sacerdotū et summos sacerdotes. vt pderet eū illis: et locutus est cū principib⁹ sacerdotū et magistratibus quemadmodū illū traderet eis: et ait illis. Quid vultis mihi dare: et ego vobis eū tradam. Qui audiētes: gauisi sunt: et pmiserūt: et pacti sunt pecuniā illi dare: et cōstituerūt ei triginta argenteos. Et spopōdit. Et exinde querebat oportunitatem quomodo illū traderet sine turbis etc. Habes ergo primū videlicet quis proponat nobis hanc particulam. A

Masticatio.

¶ Queris secūdo/quomodo masticāda sit hec particula. Et videtur primo/ q̄ nō sit debitus ordo: qz venditio pcessit trsticiā et sudorē? Respondeo verū est q̄ initiatiue precessit venditio: sed nō consumatiue. Unde dicit Marcus: q̄ pmiserūt ei pecuniā se daturos: et Judas spopondit/ sicq̄ pmissiones hincinde facte sunt/ p quas initiatus fuit ɔtract⁹: sed postea peracta cena: cum dixisse dn̄s Jude. Quod facis fac

citius. Tunc ille cõtinuo exiuit ad cõsumandũ forũ suũ. Et tũc egresso Jesu cũ discipulis suis in montẽ oliueti/interim ꝙ illa que in duob⁹ articulis ꝓcedentib⁹ dicta sunt agebant
B Judas cõsumato cõtractu/ꝛ receptis.xxx.argenteis/accepit cohorte: et tunc venditio apparuit cũ effectu. hec Jordan⁹. Cõgrue igitr ponitr: sed ꝛ ↄgrue hodie de ea ꝑdicatr: qꝛ hodie est feria quarta in qua vẽditio fuit ꝑ Judam incepta. et festũ scti Mathie/ꝙ Jude in aplatu ꝑ sortẽ successit. ¶ Secũdo queris. vtrũ venditio sit passio. ꝛ vtrũ digne ponatr inter particulas passiõis. Dico ꝙ sic: qꝛ ꝑ hoc passus est Christ⁹ maximã vilipensionẽ/cũ ipse qui est summũ bonũ/et infinite bonitatis/in ꝙ sunt omnes thesauri/vili ꝑcio fuit estimat⁹. vñ Hieronymus. Infelix Judas: damnum ꝙ ex effusione vnguenti se habuisse credebat/vult magistri ꝑcio cõpensare. Certam autẽ nõ postulabat summã/ vt saltẽ lucrosa videretr proditio: sed quasi vile tradens mancipiũ/in potestate emẽtium posuit ꝗtũ vellent dare: quare/sine dubio magna fuit passio venditio illa. etiã qꝛ venditus vili ꝑcio/a discipulo/ab apostolo/vno ex duodecim de toto mũdo electis. vñ Psal. In persona Christi. Si inimicus me⁹ maledixisset mihi: sustinuissem vtiqꝫ. hinc Crisostom⁹ exclamat. O dementiã o cupiditatẽ ꝑditoris. cũcta eñ mala cupiditas ꝓcreauit: ab hac Judas captiu⁹ cupiditatis insania/ cõmuniõis mense: discipulatus/admonitiõis/ suasionisqꝫ oblit⁹ est. itaqꝫ cũ nõ minima passio fuerit/digne iter ꝑticulas passiõis enumeratr.

Fructus

¶ Queris tertio principaliter. que sit virtus huius placete: Respondeo ꝙ triplicẽ habet fructũ: quia facit cautũ/iocundum ꝛ prodigũ. hebũtsam/mũtsam/teilsam. Primo fa
C cit cautũ. Ne ꝛ nos vendamus Christũ/sicut Judas. Sũt eñ ꝙ nephariũ scelus Jude abhorreant: ꝛ tñ similes sunt ei. Queris. et qui sunt similes Jude: Respõdeo ꝛ dico. Primi sunt/iniusta acquirẽtes. Nam quicũqꝫ scienter res iniustas cõtra deũ et iusticiã acqrit/Christũ vendit. et talis quãdoqꝫ vendit Christũ/ꝑ grosso aut vno denario/quẽ Judas ven

didit p triginta denarijs. Secũdi siles sunt Jude/testimonium falsum/aut iniquũ iudiciũ pferentes. Dicit eñi Beda Cum p muneribꝫ falsum testimoniũ/aut iniquũ iudiciũ pferunt: pfecto veritatẽ negando: dñm qui veritas est/ p pecunia vendunt. Tertij similes Jude sunt/ omnes iniusta faciẽtes/capiẽdo iusticiã generaliter. vnde Origenes. Omnes q̃ p temporalibus z mũdialibꝫ rebus iusticiã deserunt. Deũ q̃ iusticia est/vendũt. Quarti sunt symoniaci/ q̃ gratiã dei/ q̃ in sacramẽtis z in alijs sacratis rebꝫ z spiritualibꝫ opat p temporalibꝫ rebꝫ cõmutant: et nota q sicut simonia peccatũ est tam in dãte q̃ in recipiente. sic nõ solum peccauit Judas in vendendo Christum: sed etiã iudei in emendo ipsum. Dicit Jordano reliq̃. ¶ Secunda virtus huius particule est/ q facit iocundum per patientiã. Inueniunt multi egreferẽtes cũ vilipendunt. tu autẽ cogita vilipensionẽ Christi/ cũ vẽdit triginta denarijs: z a Juda z saltẽ patere/ vt estimeris ab alijs talis qualem tu te estimas. vñ Bernhardus. Tũ te depciaris in secreto cordis tui apud temetipsum trutina veritatis põderatus/ z foris alterius pcij mẽtiens maiori te pcio vẽdis nobis q̃ ab ipsa veritate accepisti. Time deũ. z noli facinus hoc pessimũ perpetrare. vt quẽ humiliat veritas/ extollat voluntas. Hoc eñi est resistere veritati/ z pugnare ↄtra deum. hec Bernhardus. Simile potes assumere de mercatore/ estimãte pannũ in apoteca sua. quomõ tñ nollet a rustico estimari. Accipe z aliud exemplũ. de q̃ Gerson. Ait eñi. Erat mulier inclusa: cui subseruiebat per fenestrellam quedã ancilla. conueniebãt alij m'lti/ pars ex curiositate. pars ex deuotiõe. pars ex miseratiõe. Audierat fortassis hec inclusa/ q iust^9 in principio accusator est sui. Erat ei mos/ demissis oculis/ rauca z exili voce cũ singultibꝫ suspirijs z plangore/ se peccatricẽ accusare. se indignã videre lumẽ celi p̃ multitudine iniquitatũ suarũ se, ppter ea reclusam esse. Audiebat ancilla frequenti^9 hos sermones. cõtigit tandẽ aliquẽ venire quosdã ad locum illum/ quibus petentibꝫ quid dña sua/ hec bona mulier reclusa faceret: Respõdit ancilla. Sustinete paulisper/ quoniam puto quiescit. Inter loquẽdũ (vt fit) quesierũt ab ancilla qd D E

ei de dña sua videret. Quid vult; dicā vobis: hec est pessima peccatrix/pessima oīm q̄s terra sustinet. Subaudiens huc sermonē reclusa: exiliit de repente furens z insaniēs. Mentiris vilissima/mētiri; venefica. Ego bona sum mulier. Porro ancille nō defuit vafra z acuta responsio. Oro p vestram fidem: o domina ne turbemini. Existimabā vos bacten⁹ vera dixisse; q erat; maxima peccatrix. Quid responderet dña nō habuit: nisi q est q̄ se nequiter humiliat. Et iterū/est qui corde loquit z ore zc. Hec Gerson. Habet; ergo: quomodo et nos vilipendi/imo z nihilipēdi p Christo pati debeamus vt cū Psalmista dicam⁹. Propter te sustinui obprobriū zc.

¶ Tertia virt⁹ p̄sent; particule est/quia facit pdigū. Sis tu pdigus frater/Christus vendit/et tu te vende. Si enim regnū celoꝝ venale est/et tm̄ valet q̄tū habes (vt Gregori⁹ dicit) Sed tu nihil habes meli⁹ teipso. Vende ergo teipm̄ p celoꝝ regno: sicut Christus voluit vendi: vt nobis acquireret regnū celoꝝ. Sed ais? Et quomodo vendā meipm̄? Respōdeo. Abnega teipsum/vive deo/vende te audacter: q2 Christus iubet. Ait enim in Euangelio. Si quis vult venire post me abneget semetipm̄/et tollat crucē suā z sequat me. Item nisi te vēdideris/fructū nullū feres. Ut in euangelio habet. Nisi granū frumenti cadēs in terram mortuū fuerit ipsum solū manet zc. Cum igit opus sit z oporteat marcescere: nec vllus euadēdi modus supsit: Nonne eligibilius est ab aquila Christo et virtute consumi/quā a coruo diabolo scꝫ z vitio. Faciamus ergo vt pter deū/iusticiā z regnum dei marcescamus potius q̄ pter diabolū et vitia. Et tantū de tertia particula nostre placente Christi Jesu.

Feria quinta post Innocauit: altera Mathie.
Accipite z comedite. Matth. xxvi.

4 Traditio. F q Uarta particula passionis Jesu Christi: est traditio Jude per osculum ad seruandum debitū/ bacte- nus obseruatū z obseruandū pcedendi modū. proponam in primis particulā nostre placente. Secūdo mastí

candā vobis tradā. Et tertio/ fructus ⁊ vtilitates eiusdē vobis enumerabo. Dico primo. ꝙ illam particulā nobis ꝓponunt Euangeliste sic dicentes.

Textus

¶ Cum surrexisset Jesus ab oratione/ tūc venit ad discipulos suos tertio/ et inuenit eos dormiētes p̄ tristicia. Et ait illis. Dormite iam ⁊ requiescite. Tunc ait Jesus discipulis suis. Sufficit. Ecce appropinquabit hora/ et fili⁹ hoīs tradetur in manus peccatoꝝ: quid dormitis. Surgite et orate ne intretis in tentationē. Eamus/ ecce appropinquabit et ꝓpe est/ qui me tradet. Sciebat aūt ⁊ Judas qui tradebat eū locum: quia Jesus frequēter venerat illuc. Et adhuc eo loquēte: ecce q̄ vocabat̄ Judas scarioth/ vnus de duodecim B
cū accepisset cohortē: et a pontificibꝰ ⁊ phariseis ministros venit illuc: et cū eo turba multa/ cū gladijs ⁊ fustibꝰ ⁊ lignis laternis ⁊ facibꝰ et armis/ missi a p̄cipibꝰ sacerdotū ⁊ senioribus populi ⁊ scribis. et ipse antecedebat eos. Dederat aūt traditor eis signū dicēs. Quēcūqꝫ osculat⁹ fuero/ ipse est tenete eum/ et ducite caute. Jesus itaqꝫ sciens oīa/ que vētura erant sup eū. Processit ⁊ dicit ad eos. Quē queritis? Respōderūt ei? Jesum nazarenū. Dicit eis. Ego sum. Stabat aūt et Judas/ qui tradebat eū cum ipsis. Ut ergo dixit eis. Ego sum. abierūt retrorsum ⁊ ceciderūt in terrā. Iterū ergo interrogauit eos. Quē queritis. Illi autē dixerūt. Jesum nazarenū? Respōdit Jesus. Dixi vobis/ qr ego sum. Si ḡ me q̄ritis/ sinite hos abire. vt impleret̄ sermo quē dixit. Quia quos dedisti mihi nō perdidi ex eis quenqꝫ. Et appropinq̄bit Judas ad Jesum. vt oscularet̄ eum. Et cū venisset/ statim accedens ad eum/ dixit. Aue rabi. Et osculatus est eū. Dixitqꝫ illi Jesus. Amice ad quid venisti Juda osculo filium hominis tradis? Ecce particulam.

Masticatio.

¶ Dico secundo ꝓ masticatione illius particule/ ꝙ diligēter masticāda est. ¶ Queris autē primo. Utrū traditio etiā

sit penalis? Respondeo q sic: et hoc ppter tres causas. quarum prima est: quia facta a suo discipulo/uno de duodecim numero quidem non merito. Unde glosa. Dolebat dns de eo/q discipulus suus/quem ipse dns ad tantam dignitatem apostolatus acceperat factus est proditor. Secunda causa est: quia signo pacis et amicitie: scz osculo tam fraudulenter tradebatur. Unde Ambrosius sup Lucam: duo ista aggrauans/ dicit sic. Juda amoris pignore vulnus infligis: et pacis instrumento mortem irrogas/seruus dnm/discipulus magistrum/ electus auctorem prodis. Tertia causa est: non minus penosa. q scz istud fedum os pditoris/contingere audebat tam amarosum et melliflum os verbi eterni. Si enim nauseabile est cuiq boi suscipere osculum: ab aliquo habente os fetidum. Quanto magis fuit penale Christo/suscipere osculum/ab ore tante feditatis. vtpote/cuius cor sathanas/et omnis spurcitia repleuerat.

¶ Queris secundo. Quare dedit Judas signum osculi/cum Christus esset notus omnibus? Ad hoc respondeo scdm Jordanum quadrupliciter. Dico ergo primo scdm Orige. q due forme fuerunt in Christo. Una scdm quam eum oes videbant. Altera scdm quam transfiguratus fuit in monte coram discipulis. Dico secundo: quia vnicuiq apparuit Christus/scdm q erat dignus. sicut et de Manna scriptum est. q habebat saporem ad omnem vsum conuenientem. Sic et verbum dei non similiter omnibus apparebat: sed dignis mellifluus/indignis mortiferus: put singuli afficiuntur in ipsum verbum eternum. Dico tertio et magis ad lram scdm Criso. q quia multoties detentus ab ipsis/p transijt/nescientibus eis. et ideo indigebant signo. Dico quarto. quia Jacobus minor multum erat similis dno in facie: quare ad discernendum inter eos dedit eis signum. ¶ Queris tertio quare Christus appellauerit Judam amicum? Dico primo q Christus ei multa bona exhibuit: qre merito debebat eum diligere. Secundo/q Christus paratus erat Judam etiam recipere in discipulum: et ad amicitiam. Unde in Decretis sic habet. Judas a venia exclusus non fuisset: si ipsam a Christo postulasset. De peni. dis. ij. Iterum bis. Tertio: quia signum amicitie ostendit Christum scilicet osculando.

¶ Tertio restant huius particule vtilitates et fruct⁹ declarandi. Queris nūc. quot sint vtilitates hui⁹ particule. Dico q tres sint vtilitates et virtutes illi⁹ placēte. Primo accipimus ex illa particula. Ne et nos Christū tradamus osculo. Et hoc potest fieri tripliciter. Primo in se: quia ille Christum tradit/qui scienter indigne corpus Christi sumit. ergo Christus potest dicere (sm Gregoriū) de quolibet sumente corpus Christi indigne: sicut dicit de Juda. Ecce man⁹ tradentis mecū est in mensa. Sicut Judas tradidit Christum persequutoribꝫ. sic sumens corpus suū indigne: tradit illum (in q̄tum in se est) demonibꝫ. dum ponit eum in locū qui est demonum. Unde Augustinus. Magis peccāt qui tradūt Christū peccatoribꝫ membris quā qui tradiderūt eū crucifixoribꝫ. Uñ Remigi⁹. Ue tradētibꝫ Christū crucifixoribꝫ. Sed ve q̄ cū maligna cōsciētia sub sacramēto sumūt illum. Secūdo potest illa traditio fieri in proximo: et hoc fit cū q̄s proximū diligere se simulat: et malū ꝯtra eū machinat ꝓbis dolosis: quā traditionē sibi Christus assumit. Juxta illud Matthei. xxv. q vni ex minimis meis fecistꝫ: mihi fecistꝫ etc. Unde quidā dixit. Quādo bonū faris: et in corde malū meditaris: oscula q̄ Judas dn̄o dedit mihi das. Tertio pōt fieri talis traditio in ipsos: et huiusmodi traditores sunt q̄ ore se dicunt nosse deū: et credere in eum/ factis autē negant. Sicuti legit in cathalago episcopi Equilini. li. vij. ca. xlvi. Ubi torquatus quidam christianus/ qui apostatauerat sancto Caio pape se callide sociauit: et simulata christianitate arte egit. vt ipse vnacum sancto Tiburtio orantes ab infidelibus comprehenderentur. qui et Fabiano prefecto presentati sunt. Et dum confestim torquatus Christum negasset. Et hoc idem Tiburtio suaderet. ipseq; magis Christū cōfiteretur. Jussit Fabianus carbones accendi: et vt Tiburtius/aut thura super eos / dijs imponeret. aut nudis pedibus desuper ambularet. Qui inuocato Christi nomine/ et nuda planta super carbones incedens/illesus omnino

2 permansit. Quē Fabian⁹ via lauicana/extra vrbem eductū decollari pcepit/vbi et sepultus est. ec. Ecce pdicti sīles sunt et erūt qui in seipsos deū tradūt. Hoc est: qui pfitent deum ore. corde autē illud nō pbant. De talib⁹ dicit Esa. xxix. Populus hic labijs me honorat: cor autē eoꝝ longe est a me.

Secunda vtilitas hui⁹ particule est/ vt discam⁹ patienter ferre malos. sicut et Christus patiēter tulit Judā. Unde Ambrosius sup illo vbo. Juda osculo tradis filiū hominis: Magna inquit o dñe signatio pietatꝭ: magna disciplina virtutis: et pfiliū pditionis aperit/ et adhuc patientia nō negat.

Tertia vtilitas est/vt discam⁹ diligere et corrigere: sicut et Christus. Dicebat enim. Amice ad quid venisti: Ubi dicit Ambrosius. Amantis affectu corripuit pditorē: et ideo etiā pprium nomē apposuit dicens. Juda osculo filiū hois tradis/ qđ nō dolentis erat/sed reuocātis. vt dicit Crisostom⁹ Uides ergo quomodo Christ⁹ dilexit et correxit. licet nihil pfecerit corrigendo Judam. Dicit enī/ quē de⁹ despicit/ hūc nemo corrigere poterit. Timendū autē est/ nos sīles esse Jude ꝑm Gersonē: qꝛ licet exprobremus et detestemur peccatū Jude: et nec imerito quidē. Nihilominus tamē singulis qsi

M diebꝰ/singula qualia peccata Judas perpetrauit. hoc vł illo
1 modo cōmittim⁹. Judas auar⁹ fuit. Quot sunt huiusmodi in mundo. Judas ob auaritiā magistrū suū vēdidit. et dominū q̄ad humanitatē. Et ob auaritiā/aut alio minore peccato/quotidie nos Christū ꝑm diuinitatē vēdimus: ipsum
2 negamus et pdimus. Judas elemosynas et bona pauperū furabat: vt vxori sue daret et filijs. Quero a vobis si nōnulli ecclesiastici aut aliq testamēto et executores/ nō sic faciāt aut
3 peiora. Judas noluit Jesu Christi predicatione conuerti. Quot audimus quotidie/tam publicas/q̄ pūatas pdicatio-
4 nes. Nec tamē in vllo emēdamur. Judas recepit pciosum corpus dñi Jesu/in statu peccati mortalis/in puerso ppositο/ea ppter inimicus citius corpus eius intrabat. In festo pasche queso/et inter presbiteros quotidie/ possent ne tales
5 reperiri: Judas pdidit magistrū suū et dñm osculādo/ qđ signum amoris esse debuit. Peto a vobis/osculando pacis

signū in ecclesia: aut sanctū altaris sacramentū. aut fingendo exterioꝛē bonitatē. pꝛodimus ne Chꝛistū Jesum in suis membꝛis: p odiū: aut inuidiā: queadmodū osculando Judas tradidit Chꝛistū Jesum. his q̄ postea eū crucifixerunt. Hec Gerson. Habes ꝛ nūc frater huius particule fruct⁹ ꝛ vtilitates: quibus cōtra varios moꝛbos vti potes.

Feria sexta post Inuocauit.
Accipite ꝛ comedite. Matthei. xxvi.

Quinta particula placēte nostre dñice passionis est q [Captiuatio.] Pro pꝛimo igit vt scias quis eam pponat Dico pꝛimo q illā particulā passionis p ponunt nobis Euangeliste dicentes/ q 5 Captiuatio. H

Textus

¶Postq̄ Judas osculo tradidisset Jesum. Tūc accesserunt ꝛ manus iniecerunt in Jesum/et tenuerunt eum. Uidētes autē hi: qui circa ipsum erant quod futurū erat. Dixerūt ei. Domine si pcutimus gladio? Et ecce vnus ex his q̄ erāt cū eo de circūstātib⁹ Symon petrus/ habēs gladiū. Extendens manum eduxit eū/ ꝛ pcussit seruū pꝛincipis sacerdotū et amputauit auriculā eius dexteram. Erat autē nomē seruo Malchus. Respondēs aūt Jesus ait. Sinite vsq̄ huc. Et cū tetigisset auriculā eius. sanauit eū. Dixit ergo Jesus Petro. Calicem quē dedit mihi pater/non vis vt bibam illum? Conuerte gladiū tuū in locum suū in vaginā. Omnes eīm q̄ acceperint gladium/ gladio peribunt. An putas: quia non possum rogare patrē meum: ꝛ exhibebit mihi modo plus q̄ duodecim legiones angeloꝝ. Quomodo ergo implebuntur scripture: quia sic opoꝛtet fieri. In illa hoꝛa dixit Jesus turbis/ꝛ ad eos qui venerāt ad se: Pꝛincipes sacerdotū/ꝛ magistratus templi/et senioꝛes. Tanq̄ ad latronē existis cū gladijs ꝛ fustibus ꝛ lignis compꝛehendere me: quotidie apud vos sedebā docens in templo/ꝛ non me tenuistis/nec extendistis man⁹ in me. Sed hec est hoꝛa vestra ꝛ potestas tene O

brarum. Hoc autē totum factum est vt implerenť scripture prophetarum: et sic ceperunt eum ⁊ tenuerūt ⁊c. Ecce captiuationis passionem.

Masticatio.

¶ Secundo de masticatione ⁊ manducatione illi⁹ particule. Queris ergo primo / q̄d sit legio? Dico breuiter: legio est 6666 hoīes: ⁊ appellať lingua macedonū · Phalanx. lingua gallorum Caterua. lingua nr̄a legio. lingua theutonica her. Cohors habet hoīes. 500. ein rott / ein hauff. Centuria cētum. Ala. 30. Hec vide in Breuiloquo in v̄bo legio: ⁊ Cornucopie. ¶ Queris secundo. An Christus captus sit volūtarie? Dico q̄ sic. Quia frequenter eū comprehēdere voluerunt sed nō potuerūt. sic nec nūc potuissent: si ipse noluisset. sicut eos solo verbo / p̄strauit. sic solo v̄bo eos fugare vel etiā annibilare potuisset si voluisset. Dico secūdo / q̄ i hac captiuatione p̄bauit se verū corpus habere / cōtra futuros hereticos: q̄ corpus habebat qd̄ teneri ⁊ cōprehendi potuit. Nō enim teneret nisi homo. nō videret nisi homo. non occideret nisi homo. vt dicit Augustinus. Unde Ambrosius. Cum legimus teneri Jesum / caueamus ne putem⁹ eū teneri ſm diuinitatē / ⁊ inuitū q̄si infirmū: tenet eīm ſm corpis veritatem.

Queris tertio. Utrum hec captio fuerit penalis? Dico q̄ sic. Si eīm penale est cuilibet homini capi / p eo q̄ p captiuitatē adimit hoī libertas / tam cōditionis q̄ actionis. Conditionis in q̄: q̄ redigit in seruituť captiuatoris ſm legē ciuilem. Actionis etiā: quia capt⁹ nō potest facere quod vult. Quātomagis penale fuit Christo qui est dn̄s celi ⁊ terre: et quem celi et terra capere non poterant / q̄ ipse violentorum manibus tenebatur.

Fructus

¶ Tertio de fructu ⁊ vtilitate hui⁹ particule. Dico q̄ habet hāc vnā / que tamē p̄ciosissima est vtilitas: vt discamus nos ipsos captiuare. Quia sicut ⁊ Christus amore nostri semetipsum voluntarie tradidit captiuū iudeis: sic ⁊ nos pro

eius amore nosipsos:id est omnes sensus nostros/debemus captiuare in obsequiũ Christi.sc3 vt. Oculi captiuent ab illicito visu. Aures a noxio auditu. Lingua a noxijs et nociuis locutionibus. Manus a malis operibus. Pedes a vano z vago incessu:scilicet ad peccandum. Cor etiã captiuet a malis cogitatiõibus. Intellectus ab erroneis sensibus: z falsis dogmatibus. Uoluntas captiuetur ab omnibus discrepantibus a diuina volũtate zc. Item homo libenter debet esse captiuus Christi.vt mortẽ euadat eternã. Sicut enim homo in belli periculo constitutus/libenter dat se alicui nobili z benigno dño captiuũ/ne ab alijs ferocibus occidat. Sic in proposito. Nos sumus in hac vita/sicut in bello cõstituti quia militia est vita hominis super terrã: Job. vij. Ne ergo ab hostibus eterna morte crudeliter occidamur. tradamus nos benigno dño nostro captiuos:qui nõ est deus mortuoz sed viuoz. Dicentes: Jesu Christe/qui a iudeis sponte capi z teneri voluisti: doce me omnes sensus meos: intellectũ pariter z voluntatẽ:in obsequiũ tuũ/iugiter captiuare. vt tua me tear bonitate a morte ppetua preseruari. Amen. Q

Sabbatho post Innocauit.
Accipite z comedite. Matth.xxvi.

Sexta particula nostre placente passionis domini est. Ligatio. Primo queris/quis eam proponat: Dico q eandẽ particulam pponunt nobis Euangeliste/qui dicunt 6 Ligatio f

Textus

¶ Tenentes eũ [Ligauerũt eum.] Et hec ligatio addit specialem articulũ passionis vltra captionem: quia nõ oẽs captiui ligantur.

Masticatio

¶ Secũdo vis scire/quomodo sit masticãda huiusmodi particula. Queris pmo. Cur ligauerũt eũ/cum ipse nullo

modo resisteret: sed quasi agnus sponte se fecit duci ad victimā. Dico q̄ ligauerunt eū ppter tria. sc̄z. ppter securitatē. ppter occisionē. ppter significationē ꝛ mysteriū. Primo propter securitatē/ ne manus eoꝝ effugeret. Dixerat em̄ eis Iudas/ q̄ tenerent eū ꝛ ducerēt caute. Secundo ppter occisionem: quia intendebāt eū occidere. Mos em̄ erat iudeis (vt dicit glosa) vt quē morte dignū iudicarēt/ vinctū presidi traderent. Tertio ppter mysteriū. Quia em̄ Christus nos peccatis ligatos: ꝛ in limbo vinculatos/ soluere debebat: ideo ipsum p nobis ligari oportebat. Augustin⁹. Ligauerunt a quo potius solui velle debuerūt. Et erāt forte in eis qui postea liberati ab eo dixerūt. Psal. cxv. Dirupisti vīcula mea ꝛc̄. Et hoc mysteriū iudei nesciē implebant: sicut ꝛ alia oīa q̄ de ipso scripta erant. ¶ Queris secundo quoties ligat⁹ fuerit dn̄s noster. Dico q̄ quater fuerit ligatus s̄m Jordanū. Primo statim cū capt⁹ esset. Joh. xviij. Comprehēderūt Jesum et ligauerunt eum ꝛ adduxerunt ad Annā. Secūdo de Anna duceref ad Cayphā. Joh. xviij. Misit eū Annas ad Cayphā ligatū. Tertio cū duceref an̄ Pylatū. Mathei. xxvij. Vinctū adduxerunt eū ꝛ tradiderūt Pontio Pylato p̄sidi. Quarto potest addi/ q̄ etiā ligat⁹ fuit cū flagellaref. licet h̄ in euangelio nō exprimaf. Credit tamē tūc fuisse ligat⁹ ad columnam sicut audietis.

Fructus

¶ Queris tertio / quot habet fructus illa particula placente? Dico q̄ triplicē habeat fructū s̄m triplicia vincula. Sunt em̄ vincula peccatoꝝ/ preceptoꝝ/ ꝛ caritatis. Primo disce gratus esse Christo de solutiōe tua quā p suā ligationē fecit. Nam canit. Ligatus es vt solueres mundi ruentis cōplices ꝛc̄. Et cauere debes/ ne rursum peccatis tuis eū liges Quod fit: quotiencūq̄ peccas mortaliter. Cum em̄ Christus ligatus ꝛ flagellat⁹ ppter nos sit/ quotiēcūq̄ peccam⁹ ip̄m denuo q̄tū in nobis est ligamus. Ecce nos sil̄es fatuo sumus/ qui putat se ligatū si calamus ori eius impos it⁹/ fissure parietis infigaf: nec inde recedit. Sic tu/ cū diabolus te

affigit diuitijs iniustis. aliũ dignitati vel officio. aliũ femi/
ne ⁊c. Christ⁹ soluit te sua ligatione ꝗ̃tum in se fuit: tu autẽ
stas vt fatu⁹/per peccatũ reb⁹ mũdanis affixus/nolens inde
recedere. Secundo disce te ligare funib⁹ preceptoꝝ dei. vt
scꝫ oĩa membra tua/etiã lingua tua/nec laxent ad aliqua cõ/
traria diuinis ꝑceptis vel diuine voluntati. Exemplum in
Christo/ꝗ cũ seipsum tradidisset in manib⁹ iniquoꝝ/ligaue/
runt manus ei⁹/⁊ fecerũt in eo quecũꝙ voluerũt. Linguam
vero eius ligare nõ poterant. Ipsemet autẽ linguã suã ita li
gabat/ꝙ nullum verbũ/nisi qđ vtile est/loqui vellet: nec co/ T
ram iudeis: nec corã preside. Sic ⁊ nos/licet potestatem ha
beamus loquẽdi: vel etiã oꝑandi bonũ vel malum. Linguã
tamẽ nostrã et cetera membra/sic ligare debemus: vt nullũ
verbũ loquamur/aut aliquid oꝑemur/quo proximus ledat
aut deus offendat. Job. xl. Fune ligabis linguã ei⁹: quia fu
ne fidei ⁊ ꝑceptoꝝ dei/lingua ⁊ cetera membra ligant ⁊ refre
nant a malo. Tertio disce te ligare vinculis charitatis: re/
spectu dei ⁊ ꝓximi. Respectu dei dico propter se/⁊ nullo mo/
do sepereris. Respectu proximi/ꝓpter deũ/vt simus vincu/
lo fraterne dilectiõis ⁊ charitatis proximis colligati: ita vt
oẽm gratiã diuinitus acceptã eis impartiri studeam⁹. apl's
Paulus. Hoc vinculo sibi colligatos habebat oẽs fideles
cum dicebat. Phil. i. eo ꝙ habeã vos in corde ⁊ in vinculis
meis: et in defensione ⁊ in ꝯfirmatione euãgelij/socios gau
dij mei oẽs vos esse. Testis eñ mihi est deus/quomodo cu/
piã oẽs vos in visceribus Jesu Christi. Et. i. Corinth. ix. Cũ
essem inquit liber/oĩm me seruũ feci. vt plures lucrifacerem.
Hec christiana charitas/est vinculũ salubre. de q̃ Ecci. vi.
Uincula illius alligatura salutaris. Hec est funiculus cocci
neus/quẽ Raab habebat ligatũ in fenestra/domus interio/ V
ris sue in signũ certũ/saluationis sue. Josue. ij. Et certe ꝗcũ
ꝗ aĩa fidelis/olim quidẽ ex vetusta origine/meretrix p Raab
significata: sed nunc per fidem Christi regenerata: si habe/
at funiculum coccineũ charitatis/ligatum in fenestra do/
mus interioris/quo diuinũ lumen contemplationis intrat
in animam: talis proculdubio anima/ habet certũ signum

salutis sue/quoniam sic est deo alligata: ⁊ deus illi/ ꝙ non de
facili potest ab eo separari. Hic est ille funiculus/quo Chri/
stus ligatus fuit ad columnã/qui vere erat coccineus: quia
totus sacro sanguine rubricatus. Hic est funiculus ille qui
Paulum ita fortiter alligauit Christo/ ꝙ nullo modo ab eo
separi potuit. Romañ. viij. Quis nos separabit a charitate
Christi? tribulatio. an angustia. an persecutio. an fames. an
nuditas. an periculum. an gladius? Et infra. Certus sum/ꝙ
neqꝫ mors/neqꝫ vita ⁊c. neqꝫ aliqua creatura poterit nos se/
parare a charitate dei/que est in Christo Jesu. Hic est funi/
culus ille/quo tenebatur Martinus heremita. de quo beat⁹
Gregorius dialogoꝝ. iij. scribit. ꝙ cathena ferrea Marti/
nus pedem ligauit: eamqꝫ saxo ex parte altera affixit/ne ei vl/
tra liceret progredi/ꝙ̃ cathene eiusdem ꝗ̃titas tendebatur.
Quod vir vite venerabilis Benedictus audiens ei per disci
pulum suũ mandari fecit. Si seruus dei es/nõ te teneat ca/
thena ferri: sed cathena Christi. Ad quã vocem Martinus
protinus eũdem compedem soluit: sed nunꝙ̃ postmodum
solutũ tetendit pedem vltra locũ/quo hũc tendere ligatũ cõ
sueuerat. Atqꝫ in tãto spacio/sine cathena coercuit: in ꝗ̃to ⁊
antea ligatus mansit. Qui dum se postmodũ in eiusdem lo/
ci specu conclusisset. Cepit etiam discipulos habere/qui ab
eius specu seorsum habitantes. Ad vsum vite aquã de pu/
teo haurire consueuerant: sed funis in quo ad hauriendam
aquam situla depẽdebat crebro rumpebatur: vnde factũ est
vt eandem cathenã quã ex pede suo vir dei soluerat ei⁹ disci
puli peterent: eamqꝫ funi adiungerent/atqꝫ in illam situlam
ligarent: et quo iam tempore contigit: vt idem funis tinge/
retur aqua/et nullo modo rumperetur. Quia enim cathenã
viri dei funis ille contigit: ipse quoqꝫ ad tollerandam aquã
ferri in se fortitudinem traxit. Hec Gregorius. Roga fra
ter dominum deum/pro illa salubri ligatione: et dic. Jesu
qui inimicorum tuorum manibus ligari voluisti. Absolue
queso/meorum ligamina peccatorum. Atqꝫ charitatis vin
culo preceptorumqꝫ tuorum funibus sic me constringe: ne

vnq̄ membra corporis: aut anime mee vires / lateantur ad aliqua / tue contraria sanctissime voluntati. Amen.

Dominica Reminiscere.
Accipite et comedite. Matthei. xxvi.

Septima particula nostre placente / passionis Christi est [Discipulorum fuga siue discessio.] Dicunt Euangeliste 7 Discipulor fuga.

Textus

¶ Tunc hoc est comprehenso Jesu. Discipuli eius omnes / relicto eo fugerunt. Adolescens autem quidam sequebatur illum amictus sindone super nudo: et tenuerunt eum. At ille relicta sindone nudus profugit ab eis. Habes primum: scilicet quomodo proponatur / in quo impletum est illud Zach. xiij. Percutiam pastorem / et dispergentur oues gregis: quia capto magistro fugiūt discipuli. Unde Beda. Impletus est sermo domini / quo dixerat. Omnes vos scandalizabimini in me in ista nocte. Et Hieronymus. Tunc ad impletum est. Elongasti a me amicum et proximū: et notos meos a miseria.

Masticatio.

¶ Secūdo p masticatiōe et mādūcatiōe. Queris primo. Utrū fuga discipulorum fuerit penalis Christo. Respōdeo et dico q̄ sic: immo non modica pena fuit Christo: vnde ipse inter omnes dolores suos specialiter de hoc cōquestus fuit Job. xix. Fratres meos longe fecit a me: et noti mei quasi alieni recesserunt a me. In cuius signum nudantur hodie altaria. vt dicit magister in hystorijs et c. Dolebat autem dominus de fuga discipulorum: non propter se / sed propter eos: propter scandalum scilicet eis iminens: presertim cum tales essent. Ubi nunc o Petre constantia tua? Nisti enim: et si omnes scandalizati fuerint in te / ego nunq̄ scādalizabor.

Ubi Johannes, familiaritas tua/ et singularis prerogatiua
Z dilectionis/ qua etiã sacratissimũ pectus reclinatoriũ tuo capiti cõcesserat. Ubi tua fratrisqꝫ tui germani ꝑsumptio/ q̃ calicẽ domini potare vos posse affirmastis: Ecce preparat dño calix/ et minime expectatis. Ubi ꝑterea Jacobi minoris Simonis ⁊ Thadei carnalis consanguinitas/ que etiã Ethnicos sibi sanguinis ꝓpinquitate iunctos assistere facit mutuo/ in necessitatis articulo. Ubi est o Thoma virilis tua animositas/ q̃ dño de circa Jordanẽ ascẽdere volenti in Judeã tuos alloquẽs cõdiscipulos dixisti. Eam⁹ ⁊ nos moriamur cũ illo. Ubi Bartholomee/ generositatis tue audacia q̃ etiã cogit ꝓ gloria seculi/ nobiles ĩ bellis mortalibꝫ ꝓpe desperatis/ nõ fugere: sed vsqꝫ ad mortẽ dimicare. Ubi vos oẽs discipuli/ qui/ querẽti dño/ recedẽtibꝫ quibusdã. Nunq̃d et vos vultis abire/ respondistis ꝑ os Petri. Dñe ad quẽ ibimus: qꝛ verba vite habes. Nunquid ⁊ modo/ nedũ ꝟba/ sed vite opa demonstrabat. Opera in miraculis etiã mõ in oculis vestris exhibitis. Uerba dum cõprehensoribꝫ precipiendi precepit. Si me queritis/ sinite hos abire. Uere ꝟba vite: quibꝫ vitã vobis conseruauit: et securos a corporali molestia reddidit. Pauloante dixerat/ socij mẽse celestis: ⁊ si nos tibi cõmori oportuerit, in te nõ scandalizabimur. Et ecce nemo vos apprehendit/ soli magistro intẽdunt: ⁊ relicto eo solo in manus inimicorum/ fugitis omnes. Hec Gabriel.

¶ Queris secũdo. Quomodo oẽs fugerunt cũ Petrus et Joannes eum secuti fuerũt. Dico q̄ simul oẽs fugerunt: sed postea Petrus reuersus/ sequebatur a longe. Et discipulus
A ille/ qui relicta sindone aufugerat/ recuperata veste/ forte immiscuit se turbe/ q̃si vnus esse ex illis: ⁊ sic introiuit in atriũ principis: quia not⁹ erat pontifici/ qui postea intromisit Petrum. Dico igitur q̄ omnes fugerunt et fidem perdiderunt: quapropter altaria nudantur/ campane nõ pulsantur. Sed in Maria fides firma mansit: et insignum huius/ candele omnes extinguuntur/ preter vnam/ que sola accensa manet.

¶ Queris tertio. Quis fuerit adolescens ille? Respõdeo q̄ pro certo nescitur: quidam enim conijciunt Joannẽ fuisse

sicut Beda qui dicit. Juuenē istum/nil vetat intelligi/fuisse Joannem / cuius longa post hec in carne vita/inditio est. Huic consonat Gregorius.iiij.mora.dicēs. Hoc de Joanne dicit qui et si post:vt verba redemptoris audiret/ad crucem rediit:prius tamen territus fugit ꝛc. Concordat quoqꝫ in hoc Hieronymus in quadā epistola/ad Principiam virginem sic dicens. Jesus Joannem euangelistā amabat plurimum/qui propter generis nobilitatē/erat notus pontifici/et iudeorum insidias non timebat in tantum/vt Petrum introduceret in atriū:vt staret solus ante crucem/matremqꝫ saluatoris in suam reciperet: vt hereditatē virginis domini/ virginē matrem/filius virgo susciperet. Hec Hieronymus ad Principiam de vita ꝛ obitu Marcelle/circa mediū ep̄le Quidam dicūt ꝙ fuerit Jacobus minor/qui iustus diceba tur/qui ab apostolis post Christi ascensionē/cathedrā Jherosolymorꝫ accepit. Jllius opinionis videtur esse Hieronymus super illud Psal. Uim faciebant qui querebant animā meā. Dicit enim/iudei vim faciebant/vel Petro cū dicerent et tu ex illis es: vel Jacobo/qui cū traberetur/relicta sindone nudus aufugit ab eis. Quidā vero conijciūt/eum fuisse de illa domo/in qua pascha comederāt.vt Theophilus augurat. Unde quia varie opiniones habent de hoc.dicit Augustinus/quis ille discipulus fuerit: quia hic tacetur/nō temere diffiniatur/fortasse Joannes fuit. Soler enī ita loqui de se quasi de alio ꝛc. ¶ Queris quarto. Quare nō comprehenderunt etiā apostolos et presertim Petrū qui gladio ꝑcusserat: Dico breuiter s̄m Ludolfum.ꝙ nihil eos detinuit nisi virtus diuina/ que etiā prostrauit eos resupinos. Cum enim eū cōprehendissent:dixit dominus. Si ergo me queritis sinite hos abire.vt impleretur sermo quem dixit. Quia quos dedisti mihi nō perdidi ex eis quenq̄. Joh.xvij. B

Fructus

Tertio de fructibus ꝛ vtilitatibus huiꝰ particule. Queris quot habet fructus/ꝛ que est vtilitas eius. Dico ꝙ triplex sit fructus illius placente. Debemus enī pati/manere/ꝛ redire. C

leiden/ bleiben/ widertreiben. Primo disce pati/si noti tui a te fugerint in tribulationibus tuis/sicut fieri solet/cu᷑ 7 Christo redemptori tuo hoc factu᷑ sit.de quibus Ecclesiastici.vi.dicitur. Est amic⁹ socius mense: et no᷑ pmanebit in die necessitat. Vere sic est. Ecce discipuli no᷑ fugiu᷑t a Christo qu᷑ fuit vocatus ad nuptias: sed qu᷑ tract⁹ fuit ad passione᷑/ oe᷑s fugerunt. Sic hodie vasalli libe᷑ter sequunt dn᷑m ad venationes. ad coreas. ad conuiuia. ad recipiendu᷑ possessione᷑. So man das land in soll nemen. Sed cu᷑ eundu᷑ est ad bellu᷑ co᷑tra hostes pauci admodu᷑ co᷑pare᷑t: sic clerici 7 monachi visitant libe᷑ter viduas diuites 7 iuniores. No᷑ aute᷑ sic visita᷑t paupes vetulas 7c. Non est hec religio sm beatu᷑ Jacobu᷑. Religio inqt mu᷑da 7 imaculata apud deu᷑ 7 patre᷑. hec est visitare pupillos 7 viduas in tribulatione. In tribulatione vero raro inueniunt: sed in epulatione. Secu᷑do disce no᷑ fugere. bleiben. sed ais. Et qui fugiu᷑t a Christo? Respo᷑deo 7 dico q᷑ ois homo fugit a Christo/ qui ppter timore᷑ humanu᷑ vel ex tentatione diabolica/vl' alias ppter quacu᷑q₃ passione᷑ aut affectione᷑ corrupta᷑ relinq̄t iusticia᷑ facere: aut veritatem. Nam Christus est iusticia 7 veritas/7 vniuersaliter in omni peccato mortali fugit homo a deo. Tertio disce redire. widertreibe᷑. sicut apl'i statim redieru᷑t. Et tu si p peccatu᷑ fugisti a Christo no᷑ despera: sed statim redi p penitentiam. Redi inq₃ noli differre. Dic pericula co᷑uerti tardatiu᷑ ex summa viciou᷑ de acidia: et nu᷑c precipue tpe illo. Ecce nu᷑c dies salutis. Ecce tempus acceptabile nemini dantes vllam offensione᷑. Dies absoluti ptereunt/ in quibus fugimus a Christo/iam dies obseruabiles redeu᷑t/te᷑pus adest sobriu᷑/ queram⁹ puro corde dn᷑m. Audiam⁹ dn᷑m ad id nos exhorta᷑te᷑. Co᷑uertimini ad me i toto corde vr̄o. Conuertere a mu᷑do/vbi nulla pax nulla stabilitas ad me vbi quies animaꝝ. Venite ad me oe᷑s qui concupiscitis me/ et inuenietis requiem animabus vestris. Conuertere non solum corpore: sed 7 corde. Declara ad placitum ex Bernhardo 7 Socco feria quarta Ciner᷑ Sermone.lxxviij. Et fac exhortationem vt co᷑uertantur ad deum per penitentiam.

Feria secunda post Reminiscere.
Accipite et comedite. Matthei. xxvi.

Octaua particula placētē nr̄e est. Ductio siue passio. 8 Ductio

Textus

¶ Postq̄ em̄ ligauerunt eū: duxerūt ad pontifices ſm euāgelistas. Habes ergo ꝓpositā particulam illam.

Masticatio.

¶ Secundo ꝑ masticatione illius particule. Queris primo/ quotiēs ductus fuit Christus hodie. Dico q̄ Christus ipsa die parasceues nouies ductus fuit. Primo duct⁹ mox vt captus fuit ad Annā primū. Joh. xviij. Secūdo duct⁹ ab Anna ad Cayphā. Matth. xxvi. et Marci. xiiij. Tertio ductus a Caypha ad Pylatū. vnde Matth Mar. et Joh. E Quarto a Pylato duct⁹ ad Herodē. Luce. xxiij. Quinto ab Herode reduct⁹ ad Pylatū. Luce. xxiij. Sexto ductus a militibꝫ intro i atriū pretorij ad illudēdū ei. Mat et Mar. Septimo duct⁹ a Pylato foras de p̄torio cū veste purpurea et corona spinea Joh. Octauo ab eodē Pylato duct⁹ foras p̄toriū ad locū q̄ dicit̄ lycbostratos vbi sedebat ꝓ tribunali Pylatus. Joh. Nono ductus ad crucis patibulum. ſm oēs euangelistas. de quarū ductionū oīm penis suis locis audietis. Has ductiones representant fideles christiani qui hodie ab hora matutina vsq̄ ad horā nonā circūeūtes visitant nouem ecclesias i memoriā q̄ Christ⁹ postq̄ capt⁹ fuit/ duct⁹ est ad nouē loca a media nocte vsq̄ ad meridiem. Rememorātes q̄d passus fuerit corā Anna in prima ecclesia In secūda ecclesia/ q̄d passus fuerit corā Caypha. In tertia q̄d corā Pylato. In quarta/ q̄d corā Herode. et sic ꝯsequenter ꝑut audietis in seq̄ntibꝫ. Et merito q̄dem/ hodie sanctoꝝ ecclesias visitāt. vt ab ipsis beneficia obtinere valeāt. Nam hodie sancti valde liberales esse debent: q2 hodie de carcere fuerunt liberati/ et in celeste imperium sublimati. Si quis enim de carcere liberaretur: et in imperium sublimaretur/ illum diem multum diligeret: et in illa die multum liberalis F

esset: similiter et hoc de sanctis est credendum/ q illa die libe raliores sint ad gratiã largiendum. Queris secũdo. Utrũ captio etiã fuerit penalis: Dico q sic: quia hec ductio violenta/ignominiosa. vnerlich/schamlich/schmelich. et dolorosa schmertzlich fuit. Uiolenta dico: quia armata manu cum coborte et tribuno. vt patet Ioh. xviij. Ignominiosa quia ducebatur vinctus/sicut malefactor. Unde dicebant iudei Pylato. Si nõ esset hic malefactor: nõ tibi tradidissemus eum. Dolorosa fuit: tam dolore cordiali q corporali. Cordiali inq. Quis eñ hominũ nõ doleret ex corde/si manibus inimicoz suoz/tam crudeliter duceret/ cum tali strepitu armoz/et cum tãtis obprobrijs et obiurgationibus/realibus et verbalibus/quales/ nõ est dubiũ iudeos in illa via sibi irrogasse. Non etiam sine corporali dolore fuit illa ductio quia quantũcũq ipse voluntarie cum eis iret: trahebant tamen eum in fune: trudebant: impellebant: et pressuris ipsum obruebant. ita vt dicere posset istud Paralipõ. xxi. Ex omni parte angustie me premunt.

Fructus

¶ Tertio fuit illa ductio fructuosa et doctrinalis. Queris ergo/et qd virtutis ex ea discam: Dico q tres virtutes inde haurire potes. Primo vt discas patiẽter trahi ad penas/ob amorẽ et exemplum eius/qui p nobis ductus est innocens/sicut ouis ad occisionẽ. Et ad hoc hortat[9] est Christus discipulos suos dicẽs. Matthei. x. Ante reges et p̃sides ducemini propter me. Et infra. Gaudete in illa die et exultate: quoniam merces vestra copiosa est in celis. Secundo discas/nõ trahi ad malum culpe: licet aliquãdo ad malũ pene traharis Talib[9] ductionib[9] nullaten[9] ɔsentire debemus: imo nec ad huiusmodi inuiti trahi vel duci possumus. Duci quidẽ ad simulachra inuiti possumus: sed ad adorandũ nequaq duci possum[9] inuiti. Unde Christus duci se a diabolo in montẽ pmisit: sed ad adorãdũ diabolũ induci nõ potuit/quando ei dixit. Hec oĩa tibi dabo/si cadens adoraberis me. Similit

et alia peccatoꝝ genera de quibꝰ tentabat: Christus duci q̄ dē se pmisit ad loca ⁊ ad oportunitates tentationū: tentatio nibus tamē nullatenꝰ cōsensit. Sic ⁊ nos si q̄n ducimur ad tentationes. neq̄q̄ tū ducamur in tentatiōes/ p ɔsensum peccati. Exemplū de beata Lucia q̄ ad locum penarum du ci potuit: sed ad lupanar vt peccaret: neq̄q̄ duci potuit. Tertio disce ad viā iusticie libenter duci. sicut Christus val de faciliter: imo desideranter ducebat ad passionē/ nō repu gnans nec renitens: nec remurmurans: sicut ouis nō aperi ens os suū. Nos miseri difficulter ducimur ad iusticiā. Nec infernus. nec celū. nec passio Christi trahit nos. Ita enī ob durati ⁊ obstinati sumus. vt cū aliq̄n trahamur forsan inspi ratione diuina/ huiusmodi inspirationibꝰ resistamꝰ. Tu aūt audi ⁊ exaudi illud Psal. Hodie si vocē eiꝰ audieris. p inspi rationē: nolite obdurare corda vestra. Si scintille inspira tionū diuinarū q̄ ex fornello (auß der eß) cordis diuini erū punt/ exilierint in coꝛ tuū. caue ne sit coꝛ tuū sicut aq̄/ frigidū vt in eo oēs scintille moꝛ extinguant. Nolite extinguere spi ritū: ait apl's. Ora igit Christū et dic. Iesu q̄ vinctus arma ta manu/ tanq̄ malefactoꝛ de loco ad locū exprobrabilit du ci voluisti/ da mihi hanc virtutē. vt ad nullū a maligno spirt tu: aut hoie malo seducar peccatū: sed spiritu tuo bono de ducar ad oia tue beneplacita voluntati Amen. D

Feria tertia post Reminiscere.
Accipite ⁊ comedite. Matthei. xxvi.

Dona particula dn̄ice passiōis est. Presentatio An ne. Hanc p̄ponūt nobis Euangeliste dicentes. 9 Anne p sentatio

n

Textus

¶ Ligato Iesu/ adduxerūt eū ad Annā primū. Erat enī socer Cayphe/ q̄ erat pōtifex anni illiꝰ. Erat aūt Cayphas qui consilium dederat iudeis: quia expedit/ vnum hominem mori pro populo. Tantum de primo.

Masticatio

Secūdo masticando eandem particulam nostre placēte.
Queris primo. Cur adduxerūt eum ad Annā primū/ cū nō
esset pontifex anni illius: sed Caypbas? Dico ꝙ hoc factū
I fuit propter quattuor causas. Propter Annam/ Caypham
Christū/ ⁊ populū. Primo ꝓpter Annā: qꝛ (vt dicit Joh.)
erat socer Caypbe: ⁊ erat pontifex precedentis anni: ideo vo
lebant eū bonorare: et quia domus eius erat in via: ⁊ ideo si
p̄terijssent/ visus fuisset contemni. Secūdo ꝓpter Cayphā
vt excusabilior esset: qꝛ Annas fuit senior q̄ꝫ Caypbas. Ju
diciū autē primo referebat̄ ad seniores: ideo fecit eum Anne
primū presentari vt excusabilior esset/ si ab Anna condemna
tū/ ipse postmodū cōdemnaret. Jn odiosis eñi causis/ nōli
benter soli tractamus: sed querimus babere socios. Tertio
propter Christū. vt scꝫ Christus magis dignus morte vide
retur/ si alterius cōsacerdotis sui sententia/ et corā iudicibus
pluribꝰ/ Christꝰ cōdemnaret̄. Quarto/ ꝓpter populū. Jlluc
enim diuertebāt/ ne in via longiori tumultꝰ in populo fieret.
ſm Ludolfum. Queris secūdo. Utrū hec p̄sentatio fuerit
Christo penalis? Dico ꝙ sic. Nā cuilibet hoi graue est ⁊ pe
nale/ ꝯspectui iudicis tanq̄ꝫ malefactor p̄sentari/ q̄ꝫtūcūq̄ꝫ se
sentiat innocentē. Licet eñi isti pontifices iudeoꝝ nō habue
rint iudiciū sanguinis. vñ dicebant iudei. Nobis nō licet in
terficere quenq̄ꝫ: babebant tamē iudiciū examinis/ quia ipsi
examinabant causas spectātes ad ritꝰ iudeoꝝ. Et postea re
miserūt ad presidē Cesarꝫ causas instructas. hec Jordanꝰ.

Fructus.

Tertio/ est hec particula fructuosa ⁊ doctrinalis. Queris
ergo/ q̄ sunt eiꝰ vtilitates et fructus? Dico ꝙ tres inde sumi
possunt. Docet eñi nō formidare/ p̄sentare/ ⁊ bonorare. Pri
K mo eñi docet/ nō formidare: vnde nō debemus formidare p̄
sentari potestati temporali/ ꝓpter Christū: qꝛ ibi dat̄ homi
ni a deo magna gratia. vnde dñs dixit discipulis suis. Cum
autē tradent vos: nolite cogitare/ quomodo aut q̇d loqua
mini: dabit̄ eñi vobis ⁊c̄. Et hoc signatur in Anna/ que in

terpretatẽ gratia vel donatio. Non q̧ Annas vel iudex quilibet tempalis/ donet gratiã ei quẽ iudicat: sed occasiõe sui datur sanctis/qui ab eo iudicanẽ/ gratia a deo. Unde est illud Ecclesiastici.xxxij. Audi tacens ꝛ ꝓ reuerentia: id est timore mixto amore: ꝓpter quã taces ꝛ audis seniores. Accedet tibi bona gratia dei ꝛ hoim. vt dicit Lyra. Homines eñ illi propter quoꝝ reuerentiã sic taces ꝛ audis/tibi fauorabiles erũt et diligent te: ita ego intelligo illam autoritẽ. Secũdo disce presentare. Nos debemus omnes actus voluntatis et desideria nostra anteq̄ꝫ eas perficiam⁹/cũ gratia dei ad examen recte rationis/que ꝑ pontificẽ intelligiẽ p̄sentare: ꝛ nihil p̄cipitanter agere. ẜm Ludolfũ. Tertio/disce soceros honorare: Cayphas socerũ honorauit. sic facere docuit. Thobie.x. Raguel filiam suã Saram ꝛ monuit eã honerare soceros: diligere maritũ: regere familiã: gubernare domũ: ꝛ seipsam irreprehensibilem exhibere. Sic Alexander honorauit Ptolomeũ regem Egypti: quia socer ei⁹ erat. i. Mach. xi. Leopatra eñ vxor Alexãdri fuit filia Ptolomei. vt diciẽ ibidẽ.c.x. Noli tñ consiliari cũ socero tuo. Ecclesiastici.xxxvij. scilicet de his q̄ ꝑtinẽt ad restrictionẽ vxoris tue: qꝛ semꝑ stabit ꝓ filia sua/diuertẽs a ṽitate/ex carnali affectiõe. vt dicit Lyra.

Feria quarta post Reminiscere.
Accipite ꝛ comedite. Matthei. xxvi.

d Ecima particula passionis domini/est trina negatio Petri. Dicũt enim Euangeliste q̧ 10 Petri negatio

Petrus L

¶ Cum Jesus duceretẽ ad Annã: adolescẽs quidã sequebatur eũ/amictus sindone suꝑ nudo: ꝛ tenuerũt eum. At ille relicta veste/nudus profugit ab eis. Petrus vero sequebaẽ eum a longe et alius discipulus vsq̄ꝫ intro in atrium summi sacerdotis. Discipulus autem ille erat notus pontifici: et introiuit cum Jesu in atrium pontificis. Petrus autem stabat ad hostium foris. Exiuit ergo discipulus alius/ qui erat notus pontifici/et dixit hostiarie ꝛ introduxit Petrum:

quē cū vidisset ancilla/ait. Nunquid & tu ex discipulis es ho minis istius. At ille dixit. Mulier nō noui illum. Nescio q̄d dicis. Stabāt autē serui & ministri ad prunas: q2 frig⁹ erat et calefaciebant se. Erat autē cū eis & Petrus stans & calefa ciens se: vt videret finē. Rursus autē cū vidisset eū alia an cilla: cepit dicere circūstantibꝫ. Et hic erat cū Jesu nazare no. Et post pusillum/accesserūt qui astabāt & dixerūt Petro
M Uere & tu ex illis es: nā & loquela tua te manifestū facit. Et iterū negauit cū iuramēto: q2 nō noui hoiem. Et interuallo facto q̄si hore vni⁹: dicit ei vn⁹ ex seruis pontificis cognat⁹ eius/cui⁹ abscidit Petrus auriculā. Uere & hic cū illo erat nam & galileus est. Nonne ego te vidi in orto cū illo? Tunc cepit detestari & anatematisare & iurare: quia nescio hominē quē dicis. Et statim gallus cātauit: et cōuersus dñs respexit Petrū: et recordatus est Petr⁹ verbi quod dixerat ei Jesus Quia prius q̄ gallus cantet: ter me negabis hodie: et egres sus Petrus fleuit amare.

Masticatio.

¶ Secundo queris p̄ masticatione. Utrū negatio Petri fuerit particula passionis Christi. Dico q̄ sic. Non erat em̄ modica passio & pena Christo/q̄ ille dilectus discipulus qui eum prius tam publice ꝯfessus est dicēs. tu es Christus fili⁹ dei viui. Matth. xvi. Et q̄ prius testatus fuit/se paratum esse/secū in carcerē & in mortē ire/potius q̄ vellet eū negare. Quod in q̄s ille tam turpiter ter publice eum negauit ad vo cem vnius mulieris. Non dubiū/quin magn⁹ ex hoc fuerit Christo dolor. Unde etiā inter arma passionis Christi de pingitur gallus ad designandū negationē Petri.

Fructus

¶ Tertio queris de fructu & vtilitate presentis particule. Dico q̄ quattuor fructus inde sumendi sunt. Primo prelati
A discere debent ex hoc/humilitatē respectu sui/& respectu p̄ri morū. Respectu sui. Permisit em̄ deus Petrū cadere/ad hu miliandum eū in semetipso. Deus solet virtutū edificiū in p̄

funda humilitate fundare. Est igit humilitas admiranda virtus/cũ ad magis corroborandũ eam: deus pmittit ꝑ tpe aliquo/deficere virtutes. Exemplum de quadã virgine/que noluisset habere duos filios/sancto Joanni ⁊ Jacobo similes/⁊ ante annũ/postea duos alios habuit. Refert magister Jacobus de quadã religiosa/que cũ diu seruasset virginitatem suã presumptuose dixit/iactando ꝙ nollet similis esse Magdalene: que ex hac p̃sumptione infra breue tempus a quodã gartiõe deflorata/incidit in mala pessima ⁊ inaudita. Secũdo respectu primoꝝ: quia pmisit etiã deꝰ secũdo Petrũ cadere/ad humiliandũ eũ erga suos subditos/et vt esset promptioꝛ ad parcẽdum in benignitatis spiritu. Debet eñ prelatus ecclẽsie esse talis/qui sciat cõpati infirmitatibꝰ subditoꝝ. Quia dicit Gregorius: et ponit in decre. di. l. Considerandũ. Ideo dñs Petrũ cadere pmisit: vt ⁊ fortioꝛ resurgeret post casum: vt ex culpa sua disceret/qualiter cadentibꝰ misereri deberet. Secundo debes discere/nõ p̃sumere de tua virtute in p̃senti vita. vnde Augustinus in de doctrina christiana li. iij. Ad hoc antiquoꝝ patrũ peccata scripta sunt vt apostoli Pauli sententia vbiꝙ teneat: q̃ ait. Qui stat vide at ne cadat. Berñ. in sermõe. Nusꝙ̃ est securitas fratres nec in celo: nec in paradiso: multominus nec in hoc mũdo. In celo cecidit angelus in p̃sentia diuinitatꝭ. In paradiso Adã in loco voluptatis. In mundo Judas de scola saluatoris. Augustinꝰ li. x. ꝯfessionũ. Nemo securus esse potest in p̃senti vita/q̃ tota tentatio noiat. Itẽ Gerson in sua passione ait. Quid vobis videt/si sanctus petrus qui erat caput ⁊ fundamentũ ecclesie sancte/electꝰ a deo/dñm suũ ad vnꝰ hostiarie vocẽ negauerat/que esse debet nr̃a fiducia: fiducia inꝙ̃ cuiuscũꝙ humane creature in hac moꝛtali vita viuentis ⁊c. Uide Gersonẽ in sua passiõe sup textu quinto q̃ notabiliter hãc ꝓsequit doctrinã. Tertie disco principijs obstare. Si eñ q̃nãdoꝙ peccemus ex fragilitate/ nullo modo in peccatꝭ perseueremus: sed statim post peccatũ resurgere debemꝰ. vñ Gregorius. Peccatũ ꝙ p penitentiã nõ diluit/moꝛ suo pondere ad aliud trahit. hoc patet in beato Petro q̃ primo sim/

plici v̄bo negauit Christū. Secūdo piurauit. Tertio anathematizauit/ maledixit sibiipsi. Unde etiā Criso. Peccare est humanū. Permanere autē in peccatis est diabolicū. Ambrosius sup Lucā. Melius esset peccatorib⁹ male agētibus mori/ q̄ vt in peccatis diu versent̄. Augustin⁹ de verbis dn̄i Audatior est qui cū peccato mortali dormit/ q̄ qui cū septē hostibus de morte sua inuicē obligatis cōfligit ₇c. Quarto disce nō desperare. Nam nullus peccator debet desperare q̄ntūcūq; grauia peccata cōmiserit: sed debet p peccatis suis

P flere/ exemplo beati Petri q̄ trinā negationē lachrymis abluit: et Christus statim ei oīa peccata indulsit. Unde Leo papa. Felices inq̄t o aplẽ sctē lachryme tue/ q̄ ad diluēdā culpā negatiōis/ virtutē sacri habuere baptismati. Itē Gerson Gallus cantat/ Christus Petrū respicit: Petr⁹ egredit̄/ flet amarissime/ seq; abscondit in antro quodā gallicant⁹ dicto. Hoc cōtingit in cōuersione peccatoꝝ. Gallus/ p̄dicator: respect⁹ est sancta Christi ₇ vigorosa inspiratio. Egredit̄. i. fugit occasiōes peccati. Flet amare: q2 sicut peccatū fuit valde amatū: plorādū est amare/ exemplo Petri/ q̄ toto t̄pe vite sue ad galloꝝ cant⁹ flebat. Si nō possis flere corporeis oculis: fle saltē oculis cordis interi⁹. Hec Gerson sed lati⁹ p̄seq̄tur. Quapropter o frater: age penitētiā: p̄fer lachrymas: noli desperare. Dic. O Jesu q̄ a Petro aplõꝝ tuoꝝ principe ter negari passus es/ quiq; eū respiciens/ reatū suū deflere fecisti: respice me oculo clemētie tue: ₇ da mihi v̄bis vel factis te nūq; negare: ₇ pctā mea digne deflere ineternū Amen.

Feria quinta post Reminiscere.
Accipite ₇ comedite. Matthei. xxvi.

II
Alapizatio.

Duodecima particula passionis Christi: fuit alapi- zatio. Hec particula proponitur nobis a Johāne euangelista. Dicit enim q̄

Textus

¶ Pontifex interrogauit Jesum de discipulis ₇ doctrina

eius. Cui Jesus respōdit. Ego palā locut⁹ sum mūdo. Ego semp docui in templo ⁊ in synagoga: q̄ oēs iudei cōueniunt Interroga eos qui audierūt/q̄d locut⁹ sim ipsis. Tunc vn⁹ assistens ministroꝝ: dedit ei alapā dicēs. Sic respōdes pontifici: Ait Jesus. Si male locut⁹ sum: testimoniū ꝑhibe de malo. si autē bene/ quid me cedis. Q

Masticatio

¶ Secundo masticanda est hec particula. Queris primo An ne hec particula ꝯgrue ponat̄ p singulari passione: Dico q̄ sic. Non eni leuis: sed grauis fuit hec passio: patet ex scriptore/ex ꝓphetizatiōe ⁊ similitudine. Primo ex scriptore: quia Joannes euāgelista eā magna vigilantia describit: qui etiā plura alia enormia Christo illata siluit. Secundo ex ꝓphetizatione Jeremie/Michee/et Job. Jere. Treñ. iij. Dedit percutienti se maxillam. Michee. v. Percutient te maxillam iudicis Jsrael. Job. xvi. Jn psona Christi/exprobrantes pcusserunt maxillam meā: saturati sunt penis meis. Tertio similitudine. Si eni magister ciuiū a subdito alapā susciperet/quāti putaris estimaret iniuria: Quāti vero si pater a filio: vl' princeps a plebeo: aut q̄d maius est principum monarcha: impator a rustico. Et q̄d oino intollerabile videtur. Si summus pōtifex papa romanus huiuscemodi pateretur iniuriā/a q̄libet minimo stabulario/ hāc iniuriā nouit Dauid estimare iam vnctus in regē/ qui cū abscidisset orām clamidis Saulis in spelunca ad ollā: pcussit cor suū: dicēs. Propitius sit mihi de⁹/eo q̄ abscidissem orā clamidis Christi dñi. primo Regū. xxiiij. Et tñ hi oēs memorati naturali conditione pares: q̄ hoīes tantū eque mortales. Sed ecce nunc pcutit̄ a luto figulus: ab infimo summus / a peccatore deus: a mancipio dñs: a creatura creator: a vili orbis portione vniuersitatis gubernator: ab eo quē redimere venerat piissimus redemptor ⁊c. ¶ Queris secūdo. Quare nihil respondit de discipulis: Dico q̄ ideo. Primo/quia nihil boni sciuit de eis. q̄ fugerūt: et Petr⁹ eū negauit. Secūdo/q̄ noluit eos dare ad tormēta: vt verificaret/q̄ p eis rogando pa R

trem dixit/cenādo. Ego seruaui eos a malo q̄s dedisti mihi id est p̄seruaui. Et nūc rogo te/vt nō tollas eos de mūdo: sed vt ſ̄ues eos a malo. Tertio dedit exemplū nobis: vt si nihil boni scim⁹ de proximo/nihil mali occulti de eo dicam⁹. Et cōtra hoc grauiter peccāt/ qui p̄dunt mala p̄ximoꝝ/ eos infamādo. Unde Chrif. Quia sicut est mortale peccatū innocenti false/crimē imponere/sic verū crimen occultū aliis reuelare: sed hoc sane intelligēdū est/ iuxta distinctionē Gersonis.in q̄stione: an male loq̄ de alio in absentia ei⁹/ sit semp peccatū. ¶ Queris tertio. Quomodo hoc verū est q̄ dixit dn̄s se nihil oculte locutū fuisse: sed palam/cū tamē plura locutus fuerit discipulis seorsum et similiter in parabolis. Dico q̄ dn̄s Jesus/ nihil locutus fuerit in occulto: licet multa in parabolis/ m̄lta seorsum disseruit discipulis/ q̄m̄ s̄m Augustinū sup Joannē. Omelia.cxiij. Non ita dicebat paucis vt ab eis quib⁹ dictū fuit taceret: sed ita pot⁹ vsq̄ quaq̄ p̄dicaretur: et sic p̄ paucos innotesceret multis. hinc ipse eisdē paucis dixit. Mathei.x. Quod dico vobis i tenebris dicite in lumine sc̄z parabolas exponendo / et quod in aure auditis/ predicate super tecta omnibus annuntiando.

Fructus

Tertio de fructib⁹ hui⁹ particule/ quoꝝ tres sunt. Primo debes discere os cōpescere. Christ⁹ em̄ alapizari voluit vt nos ora nostra cōpescamus ne ꝯtra deū murmurem⁹: quia quādo loq̄mur q̄ displicēt auditori/ tunc alapis cedit̄ auditor. Ergo nō debem⁹ loqui ꝯtra deū: nec murmurare p̄pter paupertatē: nec p̄pter infortuniū: nec p̄pter a erē: nec p̄pter mortē pueroꝝ aut ꝯsanguineoꝝ: nec etiā p̄pter p̄prias infirmitates corpoꝝ. De⁹ em̄ se piū ⁊ fidelē patrē ostentās. aliquos hic flagellat. Hebre.xij. Flagellat oēm filiū quem recipit: quia nullus saluatur sine tribulatiōib⁹. Actuū.xiiij. Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum celoꝝ. Unde Hieronym⁹ in ep̄la. Libēs inquit tormēta patior vt futura mihi gloria seruet̄. Secūdo disce patientiā tenere

ad iniurias illatas. Augustinus sup istū locū. Quid inqt ista responsione verius/mansuetius/ et iustius. Potuisset em dñs facere illū qui eū pcussit/celeste igne ꝯsumi/aut a terra absorberi/aut arreptū demonio vexari/aut aliq̄ alia pena etiā graniori puniri. Quid boꝝ p potētiā nō potuisset iubere: p quē factus est mūdus: nisi patientiā nos docere maluisset/ q̄ vincitur mūdus. Contra hoc faciūt (ꝑm Gersonē) illi/ qui nō rigidū verbū quidē vnū pferre volūt: quinimo in corde excruciantur ira/ in ore maledictū cōmitiant/ iurāt/ murmurāt minitant/ ꝟberāt/ dirumpūt/ aut deijciūt quod tenēt/ aut qđ iuxta se vidēt. Et adhuc ꝯtra deū loquunt dicētes se hoc nō meruisse/ mox meditant vindictā/ vel p iniuriam vel nociua facta gloriant de vindicta tanq̄ de pcioso vasculo. Si nō possunt vindicare/ desiderant vindicari a deo quē volūt esse lictorē. De his Huber. loqtur. Si qs a dño vīdictā poscit ipsum deū quodāmodo tortorē: ꝛ se iudicē facit ꝛc. Tertio disce/ ꝙ ꝯsilia nō sunt ad litterā intelligēda de facto: sed de pparatiōe cordis. vnde licet ipse dñs ꝯsiliū hoc dederat. Si quis te pcusserit in vnā maxillā/ pbe ei ꝛ alterā: hoc tamē ipsemet hic nō seruauit: sed clemētia vsus est/ et sapiētia/ in eo ꝙ dedit ꝯsilij sui ꝛ doctrine intelligentiā. Nō eni intelligebat ad litterā/ ꝙ si pcuteret christianus aliqs/ ad vnā maxillam ꝙ de facto pbere deberet alterā. Nā hec esset nōnunq̄ superbie materia/ aut simulate patiētie: sed intelligebat/ ꝙ habere debemus promptā voluntatē: vt tantū aut plus (si sese casus dederit) recipiamus. Hoc apparuit/ quoniā ipse pius Jesus sic fecit/ quoniā postmodū p peccato nō modo vnam pbuit maxillam/ verū totū corpus in mortē dedit. Expedit interdū et necessariū est redarguere delinquētes tum ob ipsoꝝ salutē/ tum ob rei p. vtilitatē ꝑm Gersonē. Contra hoc faciūt/ q̄ nec vnū verbū durū/ aut obprobriosum/ ppter deū sustinere volūt. Unde Grego. sup Ezech. vij. Bon⁹ nō fuit/ q̄ malos tolerare recusauit. vñ etiā Ambrosi⁹ sup eplam ad Hebre. Nihil adeo cōfusionē facit inferenti mala: sicut fortis tolerātia sustinentis/ et neq̄ in verbo/ neq̄ in opere reddere vindictā ꝛc. Tantum de ista particula.

Feria sexta post Reminiscere.
Accipite et comedite. Matthei. xxvi.

12 Caypbe psentatio. D Uodecima particula nostre placēte passionis dñi est Caypbe psentatio. Dicit eñi beat⁹ Joannes. q

Textus

¶ Cum dñs accepisset alapā/ misit eū Annas ligatū ad Caypbā pōtificē: At illi cōprehendentes et tenētes Jesum: Duxerūt eū ad domū principis sacerdotū ad Caypbā/ vbi omnes sacerdotes scribe et seniores cōuenerant ꝛc.

Masticatio.

Secundo masticemus particulam istā et manducemus. Queris primo/ quare oēs ibi cōparuerūt: Dico ꝙ oēs hi in morte Jesu Christi machinati sunt. vt cū Christus ab omni iudeoꝝ genere pricipibꝰ scꝫ et doctoribꝰ religiosis et popularibꝰ damnaref/ sine ambiguitate putaref morte dignissimus. Simile cū cōuocanf iudices extranei/ dum i re ardua agēdum fuerit. vt quoquo modo res eueniat/ eoꝝ ꝯsensu videatur effecta. Non autē sic ad cōuiuia/ ad sumendas possessiones/ et ad res animū releuantes/ huiusmodi iudices cōuocāf ꝛc. Querꝭ scḋo. An fuerit hec psentatio singularꝭ pena Christo: Dico ꝙ sic/ imo magis grauis fuit ꝗ̄ illa/ ꝗ̄ ad Annā fiebat: qꝛ iste actu erat pōtifex anni illi⁹ et plus malitiosus qḋ etiā interpretatio nominis indicat. Caypbas eñi interp̄tatur sagax vel inuestigator. Ipse eñi magis sagaciter de falsis testimonijs ꝯtra Christū inuestigauit. Et cū non inueniret cōuenietia testimonia/ ipse sagaciter malitiose et captiose ab ore Christi met sumpsit ꝯdemnatiōis occasionē. Ualde autē graue est homini/ tam malitioso/ captioso/ et inuidia repleto/ iudici presentari. Unde Rabanus. Quanto enim Jesus tacebat ad indignos responsione sua/ falsos testes/ et sacerdotes impios/ tanto magis pontifex furore superatus eū ad respondendū prouocat: vt ex qualibet occasione sermonis locū inueniat accusandi. Hec Rabanus. Queris ter/

tio. An ne aliunde sit hec p̄sentatio grauis? Dico q̄ ex eodē
fundamento sicut heri de alapa dictum est. Cum enim attē y
dimus quis sit qui pontifici presentatur / quis denicꝫ pon-
tifex / apparebit forsitan iniurie magnitudo. Prouocat hūc
ad respondendum / tantum puluis vilissimus / qui nisi conser-
uaretur ab eo q̄ prouocat̄ et inuestigatur / in nihilum conti-
nuo redigeretur. O q̄ꝫ repente hunc disperderet omnis crea-
tura dei factoris vlciscens iniuriam / nisi presentatus domi-
nus prohiberet. Cum enim de peccantibꝫ in seruos dei / ce-
lum elementacꝫ vindictam quesierunt.

1 (Siquidē terra absorpsit Dathan ꝛ Abiron. Num. vi.
2 Aqua suffocauit Pharaonem. Exodi. xiiij.
3 Aer pestilens plurimos extinxit. ij. Regum vltimo.
4 Chore ꝛ suos complices ignis vorauit. Numeri. xvi.
5 Celū / grādine et siccitate peccōres puniuit. Exod. ix. ꝛ. iij.
6 Angelus primogenita Egypti. Exodi. xi.
7 Et exercitum Sēnacherib. Esaie. xxxvij.)

Quid facerent p̄missa de iniuria creatoris? Item queris z
quarto / quid fecerunt in Christo presentato Cayphe circa
medium noctis vsqꝫ mane, dum cōuenirēt pontifices? Dico
q̄ incarcerauerūt eū / aut alias in custodia tenuerūt. Quere
in doctoribus / de hoc varia scribentibus. Queris iterum
quinto. Utrū beata virgo hec sciuerit? Respōdeo post Ger
sonem. Puto primo q̄ sic. Credendum enim est (quia de om
nibus curam habuit) q̄ diuulgatū sit ei. Nam cōmotio hec
et rumor / diuulgabat̄ ꝛ dispergebat̄ ab vno ad alterū / vnus-
quisqꝫ murmurabat / fiebāt colloquia: aliqui loquebant̄ etiā
ei cōpatiendo. alij vt noua audirēt. alij p̄ despectū ꝛ irrisionē
Captus est dicebat alter ꝛc. Uide Gersonē in sua passione
sup̄ textu septimo. Puto scd̄o / q̄ hoc ad aures v̄ginis p̄ue-
nerit vł relatione Joannis / aut p̄ alios discipulos ꝛc. Pu
to tertio / q̄ patient̄ audiuerit ꝛ cōstāter / quēadmodū decebat
tāte v̄tutꝫ cōstātie dominā. Puto q̄rto q̄ Joannes redierit
ad beatā v̄ginē / ꝛ cū ea māserit vsqꝫ mane. Puto quinto / q̄
sūmo mane cū btō Joanne ꝛ Magdalena ꝛ alijs mulieribꝫ
Maria ad domū Caypbe p̄cesserit ꝛc. Dic oīa ex Gersone.

Fructus

¶ Tertio queris/quot habeat fruct⁹ illa particula. Dico ꝙ habeat vnū fructū: vt sc; nō formidemus p̄sentari iudicibus malitiosis: quia quāto sunt iudices nequiores/tanto faciūt martyres gloriosiores. Exemplū in apl'is Petro ꝛ Paulo: q̄ sub impudentissimo Nerone passi sunt/et beato Laurētio/qui sub nequissimo Decio consumauit agonem. Et sic de multis alijs.

Sabbatho post Reminiscere.
Accipite ꝛ comedite. Matthei. xxvi.

13 Falsi testimonij delatio/ siue phibitio. A — Redecima particula siue passio/fuit falsi testimonij delatio. Dicunt Euangeliste ꝙ

Textus

¶ Principes sacerdotū et omne ɔsiliū/querebāt falsum testimoniū ɔtra Jesum. vt eū morti traderēt/et nō inuenerunt cū multi falsi testes processissent. Nouissime autē duo falsi testes surrexerūt in eū dicētes. Nos audiuimus eū dicentem. Possum destruere templū dei hoc manufactū: et post triduum aliud nō manufactū reedificare et non erat conueniens testimoniū illoꝝ ꝛc. Habes primū: quomodo proponatur.

Masticatio

¶ Secundo masticem⁹ ꝛ declarem⁹. Queris primo/quo modo nō erat cōueniēs testimoniū illoꝝ/cū hoc dixerit dn̄s Dixit em̄. Soluite tēplū hoc/ꝛ ī triduo excitabo illō/qd̄ idē videt̄ cū verbis illoꝝ/testimoniū dicentiū. Nos audiuimus eum dicentē. Ego dissoluā templum hoc manufactū: ꝛ post triduū aliud nō manufactū edificabo? Respōdeo/ꝙ nō erat simile. Mutauerunt em̄ Sensum/Uerba/ꝛ Jntētionem. Primo sensum mutauerūt: q2 Christus loquebat̄ de teplo corporis sui/ipsi autē de templo Salomonis. Secūdo verba mutauerūt/ꝛ addiderūt. Mutauerūt/quia Christ⁹ dixit Soluite/ipsi: ego dissoluā/Christ⁹ excitabo: ipsi vero edi/

ficabo dixerūt. Itē verba addiderūt scʒ manufactū. Tertio
mutauerūt intentionē. Volebāt eīm ꝑ hoc ꝓcurare mortē in/
nocentis. Dic ex Gabriele ꝛ Lyra. ¶ Queris secūdo/ q̄d ꝓ
bare ex hoc testimonio volebant/ etiā si verū fuisset. Respon
deo ꝛ dico ſm Jordanum/ ꝙ conabanť ex hoc ꝓbare/ ꝙ ipse
diuinā potentiā sibi vsurparet. Itē libentius habuissent ve/
ra testimonia: sed q꞉ habere nō poterāt/ querebāt falsa. Om/ B
ne autē consiliū erat: quomodo Christū ꝑ aptā iusticiā/ siue
apparentē potius occidere/ et nō put homicide erāt in occul
to/ in publico notarenť. Dic ex Bernhardino in quadrage/
simali impresso. ¶ Queris tertio/ quomodo hoc erat pena
le Christo? Respōdeo ꝙ nō modicū ledebat Christū huius
modi falsi testimonij delatio. Si eīm quilibet homo multū
dolet/ si falso testimonio calumnieť/ cū tamen ipse ꝛ oīs ho/
mo mendax: quāto magis Christus dolebat/ q̄ est ipsa veri/
tas/ ꝙ sic falsitate obiurgabať. Tantum de masticatione.

Fructus

¶ Queris. Quid hic discemus/ quis est fruct⁹ illius par/
ticule cōmeste ꝛ māducate? Primo disce/ cauere falsa testi/
monia/ ꝛ oīa mendatia. Ita fac ꝓpter Christū. Fac ꝛ hoc ꝓ/
pter damna q̄ sequunť. Qui eīm falsum testimoniū dicit/ est
obnoxius deo/ quē ꝑiurādo ꝯtemnit/ q꞉ Christ⁹ veritas est.
Secūdo est obnoxi⁹ iudici/ quē mētiendo fallit. Tertio est
obnoxi⁹ innocēti/ quē falso testimonio ledit. Quarto est ob/
noxius sibiipsi: q꞉ os qđ mentiť occidit animā. Itē q̄nto re/
quiriť restitutio ꝛ satisfactio q̄ raro fit. Non eīm sufficit con/
tritio ꝛ ꝯfessio/ cū nō restituanť que ꝑ suū falsum testimoniū
proximis euenerūt ꝛc̄. Itē sexto de mendace modica spes C
est. Legiť ꝙ sapiēs quidā q̄siuit de filio suo a mgr̄o cui cōmi
serat eū? Respōdit magister: fili⁹ vr̄ gulosus/ luxuriosus/ ꝛ lu
sor est. Cui pr̄: est ne verax? Respōdit magister/ mēdacissim⁹
est. Cui pater ait. Jam de ipso despero: q꞉ illud vitiū nō pōt
de facili extingui. Itē septimo ducit ad ꝑiuriū. vnde Can/
cellarius Parrisieñ. dixit seruo/ ꝙ magis vellet eū esse lusor
rem adulterū/ q̄ȝ mendacē: quia transitus est ad periurium.

Secundo disce/falsas criminationes si tibi inferant patienter sustinere amore dei: sicut Christus pro nobis ad oẽs falsas criminatiões simpliciter tacuit. Et ipse discipulos suos hoc idem docuerat: dicens. Beati eritis/cũ maledixerint vobis hoĩes: et psecuti vos fuerint/et dixerint omne malum aduersum vos mẽtiẽtes/ppt nomẽ meũ rc. Tantũ de ista pticula.

Dominica tertia Oculi.
Accipite et comedite. Matthei. xxvi.

14
Blasphemie falsa impositio.

Ecimaquarta particula est. Blasphemie falsa impositio. Dicunt Euangeliste/ q

D

Textus

¶ Exurgens summ⁹ sacerdos in mediũ/interrogauit Jesum: dicens. Non respõdes quicq̃ ad ea q̃ obijciunt tibi ab his: ipse autẽ tacebat. Et rursus princeps sacerdotũ ait illi. Adiuro te p deũ viuũ: vt dicas nobis: si tu es Christus fili⁹ dei benedicti. Ait illi Jesus. Tu dixisti: quia ego sum. Verũtamẽ dico vobis: videbitis filiũ hoĩs sedentẽ a dextrĩs virtutis dei: et venientẽ in nubib⁹ celi. Tunc princeps sacerdotum/scidit vestimẽta sua dicẽs [Blasphemauit] Quid adhuc egem⁹ testib⁹. Ecce nũc audistis blasphemiã/ q̃d vobis videt? Ecce particulã ɔgruã huic tempori et euãgelio/quod de blasphemia Christũ notat: quia dixerũt/eum in Beelzebub eijcere demonia.

D

Masticatio.

¶ Secũdo masticemus et comedamus particulã hãc nře placente. Queris ergo primo. Quare Caypbas surrexit et Jesum interrogauit/et ab eo elicere voluit: si esset fili⁹ dei/cũ illud frequenter ɔfessus fuerit? Respondeo et dico primo/ q Caypbas surrexit in mediũ. vt ex responsione aliquã calumniam inueniret/et ab eo aliquã inexcusabilẽ eliceret accusatione. Videns/quia ex pdictis nõ inueniret/ vnde iuste posset eum condemnare (fuit eñ solum iudicij figura: in verita-

te ante seuissimos cōcursus latronū) Unde scriptū est Hieremie.xviij. Uenite cogitemus cōtra eū cogitatiōes: nō enī peribit lex a sacerdote. nec cōsiliū a sapiente. nec sermo a pphta. Uenite pcutiamus eū lingua: et nō attendamus vniuersos sermones eius rc. Dico secūdo/ q pri⁹ sepe hoc ab eo audierāt/ q filiū dei se appellauerat: sed aliquā apertiorem causam sue mortis volebāt inuenire. Ideo iterū querebant. Sed quia id nō poterāt ad illā eandē cōuersi sunt tandem. Dico tertio/ q epūs ille habuit curiā r cōsistorium tale/ quale dixit Pius papa/ esse nostro tpe. Simile scz aucupio (ein vogel gericht) vbi litigatores/ aues sunt/ forū area est. iudex rethe. Patroni/ hoc est aduocati r pcuratores/ aucupes dicuntur. vt Platina scribit. ¶ Queris secūdo. Quare Christus nihil respōdit ei: Dico q hoc fecit Christus. Primo vt ostēderet suā iusticiā: qr r illi indigni erāt audire responsionē/ et ea q̄ ɔtra ipsum dicebant erāt falsa/ r respōsione indigna qd et ipsemet Cayphas sciuit/ scz oīa esse falsa testimonia ɔtra se plata. Secūdo vt ostēderet suā misericordiā/ ne illi amplius peccarēt: si in malicia pdurarēt. Sed r qr Eua ploquacitatē peccauit: ideo p taciturnitatē satisfacere voluit. Tertio vt ostēderet suā sapientiā: qr sciebat vt de⁹ q quicqd respondisset traxissent in calumniā: et respōsio excusatiōis/ nullo audiente fuisset inutilis: sed r sciebat quia pphetatū erat de eo Non aperiet os suū. Quarto vt ostēderet suā patientiā/ vt exemplū daret cōtemnere calumniantiū voces: et potius fortiter silere/ q̄ sine vllo pfectu defendere. vñ r nos discrete debemus/ porcis/ canib⁹/ r detractorib⁹/ vl' q̄buslibet nō esse respōdēdū: cū nulla secutura sit vtilitas: sed poti⁹ icōmoditas rc. Hec ex Ludolfo Bernhardino r Gabriele rc. Querꝭ tertio. Quare scidit Cayphas vestē suā: Dico primo q hoc faciebat in detestatiōnē blasphemie quā Christo imponebāt. Mos enī erat iudeis: cū aliquid blasphemie audiebāt: scindere vestes: sicut Paulus et Barnabas: cū cultu diuino honorarent̄ sciderūt vestes suas. Secūdo vt pphetaret nesci⁹ Bis enī pphetauit Cayphas. Semel vbo quādo dixit. Expedit: vt vnus moriatur homo p populo. Altera vice: facto

E

F

cū scidit vestimēta sua. Altiori em̄ ꝯsilio factū est: vt in passione dn̄i/pontifex iudeoꝝ/sua vestimenta scinderet/cū tunica
F dn̄i nec ab ipsis inimicis scindi potuerit: designans ꝙ sacerdotiū iudeoꝝ ꝑ scelerib⁹ pontificū esset scindendū. Ecclesia vero nunq̄ȝ potuit scindi. Unde Leo papa in sermone q̄ incipit sponsionis nostre: ait. Cayphas ad exaggerandā auditi sermonis inuidiā/ scidit vestimēta sua/ et nesciens q̄d hac significaret insania/ sacerdotali honore se ꝑuauit. Hec Leo. Timēdū est fratres ne et ꝑpter peccata pontificum nostrorum scindatur sacerdotiū nostrum: quod per suam magnā misericordiam Christus dominus auertat.

Fructus

¶ Tertio de fructib⁹ huius particule: queris q̄ sint? Primo disce ne blasphemes. Sed ais et quid est blasphemare? Dico ꝙ blasphemare est attribuere deo qđ sibi nō conuenit. Secūdo est abstrahere deo/ꝙ sibi cōuenit. Tertio est attribuere creature ꝙ deo appropriat. Hec Thomas.ij.ij. q.xiij. ar.i. Ego clarius dico ꝙ hoc fit tripliciter. Primo dicēdo honesta membra de deo:sed irreuerentialiter: vt iurādo ꝑ caput.cerebrū.cor.epar.pulmonē.ventrē.cutē dei. Et talis sic iurās/si clericus est/debet deponi. si laicus debet anathema-
G tizari.xxij.q.i. Si q̄s ꝑ capillum. Secūdo inhonesta dicendo.vt cū fit iuratio ꝑ īntū/vel ꝑ pudibūda/ aut aliquid simile. Tertio/cū quis iurat ꝑ quinq̄ȝ vulnera/ꝑ sanguinē/ ꝑ passionē Christi/ꝑ mortē Christi ₇c. Et quādo talia iuramēta ex deliberatiōe/et ex mala ꝯsuetudine scienter fiūt. sunt mortalia peccata/toties/quoties sic iurat. Etiā si centies sic vna die iuraret: cētū peccata mortalia cōmitteret. Scđo discāt patresfamilias/et rectores/ne talia fieri patiant̄. ꝙ si a Christo hoc discere noluerint: saltem a Caypha discant: q̄ scidit vestimēta sua: dicēs/blasphemauit. In hoc sanctior erat eoꝝ ꝯsuetudo/ q̄ȝ ea q̄ est inter nos christianos. vt dicit Gerson. Qui audimus quotidie dei blasphemias vndiq̄ȝ ₇ omnibus modis/ nō ponendo vllum remedium: vel saltē non exequēdo et practicando remedia data. Hec Gerson in sua passione. Et tantum de ista particula.

Feria secunda post Oculi.

Ecipite z mãducate. Matth. xxvi. Decimaquin 15
a ta particula passionis est. Ad mortẽ condemnatio. Ad mortẽ condẽ tio.
Dicunt Euangeliste/ ꝙ

Textus

¶ Cum Cayphas dixisset. Ecce audistis blasphemiã: ad fecit. Quid vobis videtur? Respondentes omnes: dixerũt. Reus est mortis.

Masticatio

¶ Secũdo ꝑ masticatione aıs. Et q̃d tibi videtur? Quid de hoc dices. vtrũ sentẽtia data sit iusta? Respondeo z dico ꝙ mihi videt̃/ꝙ hec sentẽtia esset iusta: si causa sup quã fert̃ esset vera/et verũ respondissent supposita veritate facti. Omnis eñi q̃ blasphemat nomẽ dei ꝺm legem. reus est mortis: q2 debet lapidari. Leuitici. xxiiij. Sed q2 factũ sup quo funda D
bat̃ questio/fuit falsum: ideo z respõsio fuit falsa/ac ꝓphana et iniqua ꝺm Bedã. vt dicit Ludolfus z Jordanꝰ. Mihi videt̃ secũdo/ꝙ hec falsa sentẽtia z cõdemnatio fuerit Christo dolorosa et afflictiua: et ergo merito ꝓ speciali ponit̃ passionis particula: q2 valde affligit cor hoĩs cuiuscũq3/ dãnari ad mortẽ/quãtomagis cor Christi affligere potuit. Et h ꝓpter septẽ causas. Primo q2 mortẽ nullatenus meruit/eo ꝙ oĩno innocẽs fuit Secũdo quia ipse erat vita oĩm: z tñ ad mortẽ turpissimã ꝯdemnat̃. Tertio q2 cõdemnabat̃ per eos/q̃s ipse viuificare venit. Hec Jorð. Quarto q2 ab omnibus cõdemnabat̃ /nullo ꝯtradicente. vt dicit textꝰ. Nemo ibi ꝓ innocẽte ꝯsurgebat. nemo patrocinabat̃. Nemo appellabat. nemo tempus defensionis deposcit. Dicex Bernbardino impresso. omnes in malo ꝯsentiunt/qui nunq̃3 concordant in bono. Quinto q2 in suspecto ꝯcilio dabat̃ sentẽtia vide iudiciũ/omni ꝑuersitate repletũ. Nam idem erãt accusantes. idem discutientes. idem sentẽtiantes. Kleger/ weger vnd richter. Dicex Gabriele. Non multũ dissimile est/dum Fiscalis corã Vicario accusat sacerdotẽ/dum habet partici

pationē in multa. Sexto p hanc cōdemnationē fuit Iesus in fama ⁊ honore: cuius iniusta ablatio fuit maxime ɔtristatiua: hoiem eñ virtuosum cui honor debet: et magnanimū qui honorē: vt oportet appetit/ iniusta honoris ablatio ɔtristat. Omnis aūt virt⁹ in Christo fuit in summo: ⁊ ipse maximis honoribꝫ erat dignus: ɔsequēs est/ ꝙ iniusta ei⁹ ablatio fuit maxime ɔtristatiua. de ductionē huius vide i Gabriele.
I Septimo: quia p hanc/ etiā deus pater iniuriā passus est/ ꝗ filiū suū Christum dñm incarnari cōstituit. vt nobis esset redemptor/ p quē creati sumus: hunc filiū dei: et summū illud patris donū refutare: inestimabilis est ⁊ patris simul ⁊ filij blasphemia. Uide Gabrielem.

Fructus

Tertio de vtilitate huius particule. Queris quot habeat fructus? Dico ꝙ habeat duos fructus. Primo eñ discere debemus cauere/ne vnꝗ illa vox iudeoꝝ. reus est mortis/ ꝗ Christi auribꝫ innocenter insonuit nostris mentalibꝫ auribꝫ veraciter insonet. Sed ais/ ⁊ qñ hoc fit? Dico ꝙ tūc fit/ qñ quis mortaliter peccat. de quolibet eñ tali vere dicit/ re⁹ est mortis etiā triplicis. Primo incurrit mortē aie. Ezech. xviij. Anima que peccauerit ipsa morieť. Et peccatū cū cōsumatum fuerit generat mortē. Secundo incurrit mortē nature siue corpis. et illa mors est cōmunis bonis ⁊ malis. Heb. ix. Constitutū est oībꝫ hoībꝫ semel mori. Tertio incurrit mortem eternā post hanc vitā. Sed ais/ ⁊ quomodo pōt ꝗs esse reus mortis eterne p momentaneo actu peccati? Respōdeo per sex similia. Primo/ vulneratio eñ breuissimi tpis gignit vulnus ppetuū aut aliqñ mortē. Scdo casus in ꝓfundum breuissimo tpe fieri pōt diu tñ durat. Tertio furtū breui tpe cōmissum: infert mutilationē siue mortē nunꝗ extinguibilē.
K Quarto/ ligatio breuioris tpis est/ ꝗ̄ detentio in vinculis. Quinto/ emptio breui tpe fit: tñ ex hac ius ppetuū rei empte acquirit emptori. Sexto extinctio luminis maiori tpe durat/ ꝗ̄ ipsa extinctio durauit/ ꝗ fuit momētanea. Hec Guilhel. Parrisieñ. Sic etiā est de peccato mortali qđ breui tpe

fit ꝛ cōmittit̄. Longo autē tpe durat ꝛ eterna morte nō ꝯtri-
tū punit̄. Scđo discere debem⁹ ex illa particula/ ꝙ qñcū-
ꝙ quis a malitiosis hoib⁊ iudicat̄/ ꝯdēnat̄/ dicēdo talis esset
dignus suspensione/rotatiōe/ submersione/capitis amputa-
tione ꝛc̄. Talis sic ꝯdemnat⁹ ex humilitate: et si aliqñ pecca-
uit: cogitet/ verū dicis. Non eñ solū istā mortē merui quā di-
cis: sed potius mortē eternā peccatis meis merui. Et diuinā
misericordiā pete: vt peccata tua tibi indulgeat: et ab ea ꝙ
meruisti eterna morte te liberet.

Feria tertia post Oculi.

a Ecipite et comedite. Matth. xxvi. Decimasexta
particula placētie nr̄e dñice passionis/ fuit colaphi 16 Cola-
zatio. halßstreich. Dicūt eñ Euangeliste/ ꝙ phiza-
tio.

Textus

¶ Post ꝯdemnationē ad mortē/ multas sibi iniurias infe-
rebant. Nam colaphis eū cedebāt. Alij palmas in faciem
eius dederūt. Alij ꝯspuerūt ꝛ expuerūt in faciē ei⁹. Alij vela-
uerūt faciē eius. Alij interrogauerūt eū irridētes. Propheti-
sa nob Christe: q̄s est q̄ te ꝑcussit. Et alia multa blasphemā-
tes in eū dicebāt. Hoc dicūt Euāgeliste/ īmo credēdū est/ ꝙ
etiā alia m̄lta faciebāt in eū: scꝫ ꝙ genas ei⁹ vellicabāt/ vngui- L
bus suis easdē lacerātes. sicut scriptū est. Esa. l. Genas me-
as dedi vellentibus. Item ꝙ barbā euellebāt/ crines trahe-
bant / pugnis cedebant/ ꝛ pedibus calcabant. Hec itaꝙ in-
ferebant domino ministri illi / per totam noctem in domo
Cayphe vsꝙ mane. Tradidit eñ impijssim⁹ pontifex mitis-
simū agnū/ volūtati famuloꝝ crudeliū q̄ oēs irruerunt in eū
et oēm quā cogitare poterāt itulerūt ꝯtumeliā: velut canes
venatici capta fera. vt dicit Criso. Et ampli⁹ gloriabant̄/ q̄
maiora inferre poterāt/ conuitia/ afflictiones ꝛ flagella. Hec
mala ꝛ incōmoda euāgeliste cū sūma diligētia executi sunt.
Et licet sint exprobratissima/ nihil tñ de eis occultabāt/ nihil
ī eis verecūdant̄: sed gloriā sibi existimāt maximā dñatorē orb
terraꝝ Christū ꝓ nob talia sustinuisse. Hec igit̄ ꝯtinue legam⁹

sedule de ipsis loquamur/ea nostris mentibꝰ inscribamus/si militer in ipsis gloriemur. Et nos imitari debemꝰ hac beati Chrisostomi exhortationē: ⁊ illas particulas singillatim pē siculare/⁊ nō pfunctorie solū numerare/et his diebus audire pertractari. Et primo de colaphisatione.

Masticatio.

¶ Secūdo ꝓ masticatione queris primo. Et quid de colaphizatiōe nob dices. Utrū digne enumeref inter singulares particulas passionis dñi: Respōdeo ⁊ dico ꝙ merito ponitur inter particulas dñice passionis: qꝛ valde cōtumeliosa erat talis colaphizatio. Solent eñ in collo pcuti fatui/⁊ de spectabiles ꝑsone. Unde in hoc ꝙ iudei Christū colaphizabant/nō tam attēdit lesio pcussionis/ꝙ̄ maxima cōtumelia despectionis/cū is qui nō fatuus: sed eterna sapientia/in collo percutitur/ꝑ quod nobis sapientia et salutis verba/a verbo producta sunt.

Fructus.

Tertio de fructibꝰ ꝑsentis particule. Queris/quot habeat fructus ⁊ vtilitates: Dico ꝙ tres sunt fructꝰ illius particule nō minimi. Primo disce cauere: ne ⁊ tu colaphizes aliquādo Christū. Nam ſm Bedā. Colaphizant Christū oēs falsi christiani: q̄ ore ꝯfitenf Christū. factis antē negāt. Colaphus eñ daf a retro. Illi colaphizant Christū dñm: q̄ anteeum blandiunf ore cōfitendo: sed retro quo deberēt eū sequi ꝑ vitā bonā. colaphizant eū malis operibꝰ Christo contrarijs. Unde Isidorus in ethimologia. Non se glorief esse christianū: qui nomē habet et facta nō habet. Itē Augustinus de vita christiana. Ille Christi nō est famulus: sed irrisor est. qui eius seruū se dicit: et sibi seruire dissimulat. Unde etiā Ciprianus de duodecim abusionibꝰ. Christianꝰ nemo recte dicif: nisi q̄ Christo ī moribꝰ coequaf ⁊c. Scdo discamus ꝙ sicut Christus ꝓ nobis colaphizatꝰ est. sic ⁊ nos colaphisationes suas spirituales/quas plerūqꝫ nobis infligit nō solum patienter sed ⁊ prudenter portemꝰ. sicut fecit apls

Paulus/qui dicebat .ij. Corinth. xij. Datus est mihi stimulus carnis mee: Angelus Sathane/ qui me colaphizet rc. Unde dicit Gerson parte. iij. lxxi. lra H. Blasphemie tentatio inquit/ nouiter ad dei seruitiū cōuersos/quosq grauiter infestat inimico humani generis (vt tales p hoc in desperationē deducat: et a dei seruitio/ viaq salutis arrepta retrahat) id agente. Deo autē (vt p huiusmodi graues tentationes: si eis nō cōsenserint a peccatis suis purgati: influentie sue gratie idonei reddant) hoc pie permittēte. Hec Gerson/ quē vide loco vbi supra. Tantū de ista particula. H

Feria quarta post Oculi.

a Ecipite z mäducate. Matth. xxvi. Decimasepti ma pticula passiōis Christi est. Conspuitio faciei. 17 Faciei cōspuitio.

Textus

¶ Cum ergo iudei omnes acclamauerāt eum reū esse mortis. Tunc expuerūt in faciem eius] Habes primum.

Masticatio

¶ Secundo masticando particulā. Queris: cur expuerūt in faciē eius aut q̄ iure ducti q̄ talia ppetrarēt? Dico q̄ proprium erat iudeoz conspuere in faciē eius quē abijciebāt. et hoc in magnū vituperiū z despectū. Unde etiā in lege. Si pater alicuius puelle spuisset in faciē eius ita abominabilis reddebat/ q̄ ad minus septē dieb⁹ oportēbat eā esse sequestratam a cōmunione hoim. vt habet Numeri. xij. Queris secūdo. Utrū fuerit passio/ talis cōspuitio faciei Christi? Dico q̄ sic. Quid enim turpius. quid despectius. q̄d ignominiosius et vituperosius/ q̄ expui in faciē/ et maxime in illā faciē speciosissimā/ in quā desiderāt angeli pspicere/ que plena est gratiarū z desiderata cunctis gentib⁹/ q̄ salus est aspicientium. O q̄ ceca emulatio. infeliciū iudeoz: q̄ nō exhorrent turpissimis sputis maculare z deturbare tam amabilē faciē. Et nō tantū simplicib⁹ sputis saliue: sed verisimile est/ q̄ excreatio- D

k

nes suas fedissimas in faciē ei⁹ ꝓiecerunt. Unde Mathe⁹ nō dicit spuerūt: sed expuerunt/q̄si excreando spuerūt. Ubi impletū est illud Esa. liiij. Uidimus eū ⁊ nō erat aspect⁹. Et nos reputauim⁹ eū q̄si leprosū ⁊ ꝑcussum a deo ⁊ humiliatū.

Fructus.

¶ Tertio de fructib⁹ hui⁹ ꝑticule. Queris q̄t habet fruct⁹? Dico q̄ habeat vnū fructū/nō minus excellentē: scʒ q̄ discamus ne ⁊ nos vnq̄ dn̄i faciē ꝯspuamus. Sed ais. Et qui sunt h̄ facientes. Dico q̄ triplices sunt. Primi (ſm Hieronymū) sunt q̄ ꝯscientiā suā fedis cogitationib⁹ polluūt ⁊ prauis voluntatib⁹. Sed ais: et nunq̄d semꝑ peccat mortaliter ꝑ cogitatiōes? Dico q̄ tripliciť pōt q̄s habere prauas cogitationes. Primo q̄n̄ quis habet turpem cogitationē sine delectatione/⁊ ꝯtra voluntatē sibi incidentē: et hoc nullum est peccatū. vn̄ Grego. Non est cogitatio tam imūda q̄ mentē polluit/si ratio nō ꝯsentit. Secūdo/q̄n̄ alicui incidit mala cogitatio cū delectatione/⁊ ꝯtra voluntatē. et tamē sine consensu plene rationis/tūc est peccatū veniale. Tertio/q̄n̄ q̄s dat cōsensum in morosam delectationē. sicut q̄ delectať plena ratiōe in malis cogitationib⁹/et eisdē se inuoluit. et q̄uis nō intēdit actū ꝑficere: tamē talis morosa delectatio est peccatū mortale. vn̄ Augustin⁹. Cogitatio morosa cū delectatione ⁊ ꝯsensu est mortalis. Secūdi sunt q̄ bonos ⁊ iustos in seruitio dei irrident. vn̄ Grego. Faciem Christi cōspuere est iustos ⁊ sanctos in penitētia eoꝝ ꝯfutare. De q̄ vide summā vitioꝝ. de mala erubescētia. Tertij sunt/q̄ prelatos suos contemnūt. Luce. x. Qui vos spernit/me spernit. ipsi sunt qui parētes nō honorāt. Noli cōmittere hanc rē turpissimā sed eos honora. Uide/q2 de⁹ sic fieri p̄cipit: Christus sic fecit/et iusticia sic exigit. Sume exemplū de quodā filio: qui contemnēdo patrē/anserē assatū ne videret/ab igne retraxit et clam abscōdit. Discesso autē patre famelico/fili⁹ puelle p̄cepit vt mox anserē ad ignē reponat: nec mora/vbi puella in thalamo anserē vidit: bufonē maximū anseri pectori iherētē inuenit. Ea ergo clamāte accurrit iunior: dn̄s nisusq̄ bufo-

nē excutere/vt violēter institit: bufo ab ansere resiliens/faciē adeo conantis inuasit. vt nulla arte vel cōsilio deponi posset aut excuti: sed sic multis annis hoīs nequitiam inherendo puniuit/ huic deus debitam penā z correspondentē delicto instituit/ quia dum patrem contempsit/in faciē expuit. Ergo deus ei bufonē loco sputi apposuit. Hic ex speculo exemplo rūm. distin. v. exemplo. xxxiij.

Feria quinta post Oculi.

Ecipite z māducate. Matth. xxvi. Decimaocta ua pticula est. Faciei pcussio. Dicit enī euāgelista. 18 Faciei pcussio.

Textus

¶ Et palmas ei in faciē dederunt/ percutiētes eum. Sic habes propositam particulam.

Masticatio.

¶ Secundo pro masticatione/queris. Utrum digne ponatur p speciali passione: Dico q sic. Nam ex tali pcussione plus homo dolet/q̄ de pcussione in genis z collo. In facie enim sunt omnes sensus/et sunt ibi membra tenera/facile lesibilia. Unde verisimile est/q ex tali pcussione profluxerit sanguis p nares z os. Licet ab euangelistis hoc nō exprimat.

Fructus

¶ Tertio de doctrinis z vtilitatib. Discamus hic cauere/ne z nos Christū palmis in faciē percutiamus: Sed ais Et q̄ sunt tales. Dico q triplices sunt. Primi fm b. Augustinū. Palmas in faciē Christi dāt/q̄ pfidia cecati eū nō venisse affirmāt/tanq̄ psentiā ei⁹ exterminātes z repellētes: sed spero q nemo ex nobis q̄ fideles sum⁹/talis inueniat: iō trāseo. Scdi q̄ dāt palmas i faciē Christi sunt: q̄ primū in psentia sua ɔfundūt. fm Ludolfū. Sic ɔtumeliā in faciē primi dicere nō est minimū peccatū: imo maius q̄ sit detractio: quia maior ɔtempt⁹/sicut z rapina grauı⁹ peccatū est/q̄ sit furtū. Uerū si talis cā disciplinē h faceret/sec⁹ eēt. Uide Tho. ij. ij q. lxxij. ar. ij. Tu autē o hō q̄ sic ɔfunderis/patiēter fer: sicut et Christ⁹ ptulit/fer pcussionē palme spiritualis: i. ɔtumelie

Sed ꝛ corporalis palme si necesse fuerit ꝑcussionē patiēter
R ferto: quia ꝛ Christus vtrāq; ptulit. ſm Jordanū. Et hoc nisi
in duobꝰ casibꝰ: scz ꝓpter bonū ꝯtumeliantis: ꝛ bonū multo
rum alioꝝ. sicut. ij. q. ar. iij. Tertij qui dāt palmas in faciem
Christi/sunt sacerdotes: qui pollutis manibꝰ corpus Chri
sti tangūt ꝛ ꝯtrectant. grande vtiq; peccatū ꝛ summopere vitā
dum: sed ꝛ cū tremore/ etiā dum habemus bonā cōscientiā
accedendum. Ecce Joannes baptista in vtero sanctificatꝰ
timuit tangere verticē dñi. Magdalena nō est ꝑmissa tange
re pedes dñi. Marcus abscidit sibi pollicē/ vt reprobꝰ esset
sacerdotio. Et quidā heremita licet ab epo Egypti ordina
tus esset in sacerdotē: dicebat. Ego licet sim sacerdos/ in vi
ta tñ mea nō cōficiā. Itē Oza cū tenere voluit archā dñi ne
caderet. mortuus est ibi: quia vt ferṫ/ea nocte dormierat cum
vxore sua ꝓpria. Item Betsamite ꝑcussi sunt a dño eo ꝙ vi
dissent archā dñi nudā ꝛc. Uide summā vitioꝝ Lugdunen
sis tractatu de auaritia. capi. xij. Hic caderet questio. an lice
ret sacerdoti nūq; celebrare quēadmodū ꝑdictus heremita
legiṫ fecisse. de hoc Gabriel sup canone. lectiōe. lxxxvij. U.
Itē an peccator peccet videndo sacramentū. Astensis li. iiij.
ti. xviij. §. ij. Itē an tangendo (sicut Oza ꝛ Betsamite) cōmit
tereṫ peccatū. Sed nunq̇d ipune hoc faciūt/ qui sic irreuerē
ter corpus Christi cōtrectant manibꝰ pollutis: nō plane sed
grauiter punienṫ iudeoꝝ punitiōe qui nō tam igrati fuerūt
male tractātes corpus dñi sicut illi. quēadmodū Gabriel no
tabiliṫ declarat. Sed ais: ꝛ q̄ fuit pena iudeoꝝ: Respondeo
ꝙ desertio ꝛ excecatio. Sic illi deserunṫ amplius a gratia: et
ideo magis obduranṫ/ ꝑdūt lumē cognitiōis: ꝛ ideo ꝓfundi
us excecanṫ: quia simile est sacramētū hoc manne q̄ ad solē
liquefiebat. ad ignē obduruit. Exodi. xvi. Ita cibꝰ salutaris
qui ꝑ calorē diuini solis continue liquefieri debuit ꝑ effectū
id est resoluere animū in deū. ꝑ calorē ignis cōcupiscētie in
S duraṫ. i. cor idurat ꝑ desertionē/ ad qđ seq̇ṫ excecatio ſm illō
Psal. Supcecidit ignis ꝛ nō viderunt solem. Ignis haud
dubiū quin concupiscentie ꝛ nō viderūt solem iusticie. Itē
punietur sicut Pylatus ꝛ Herodes/ qui ambo mala morte

interierunt. Nam ille percussus a dño/ consumptus a vermibus expirauit. Iste vero referētibꝫ hystorijs seipsum interemit. sic ꝛ indigne cōtrectantes talem cibū/ pene sequenꝰ de quibus apl's. Ideo inquit inter vos dormiunt multi: morte subitanea pcussi. vt dicit Lyra. Ita enī frequēter puniti fuerant in primitiua ecclesia/ ꝙ si hodie nō videmꝰ tam frequenter accidere: nihil inde gaudendū: sed multo magis timēdū ne tpales penas dominus retrahat: vt eternis actꝰ puniat. vt habeꝰ. ij. Machab. vi. De hoc vide latius Gabrielē in canone lectione. lxxxvij. lra F. Et tm̄ de ista particula.

Feria sexta post Oculi. festū beati Gregorij.

Accipite ꝛ comedite. Matthei. xxvi. Decimanona particula/ nostre placente passionis domini est. Facici velatio. 19 Facici velatio

Textus

¶ Faciem enim eius velabant in derisum: habes primū huius particule: scilicet quomodo proponatur.

Masticatio.

¶ Secūm est vt huiusmodi particulā masticemꝰ. Queris ergo primo. Cur/ ꝛ ppter q̄d velauerūt faciē eius? Dico fm Bernardinū in libro scripto: qꝛ fm Hieronymū tam amabilis fulgor egrediebaꝰ ex oculis Christi/ ꝙ aspicientes in eū: cōceptā maliciā quā in aia seruabāt/ nō potuerūt ad libitū cōsumare: vn̄ eū velauerūt in oculos eiꝰ ne inspicerēt. Querꝭ secundo. Utrū digne ponaꝰ p particula illa velatio? Dico ꝙ sic. Uelauerūt enī hāc eiꝰ būdictā faciē ꝛ desiderabilē/ quā ad uenturā pres eoꝝ ꝛ pphete/ diu cū lōgo suspirio desiderauerūt clamātes. Ostēde nobis faciē tuā ꝛ salui erimꝰ. Ostēde nobis faciē tuā qui sedes sup Cherubin ꝛc. Uenit tandem misericors dñs/ pcibꝫ annuēs clamātiū: faciē plenā gratiaꝝ ostēdit. sed hāc infelicissimi velabāt. Uelabāt autē vt Rabanus dicit/ nō vt eoꝝ scelera non videat: sed vt a seipsis: sicut

quõdã Moysi fecerũt/ gratiã cognitiõis eius abscondant
q̃d velamentũ/ vsq̃ hodie manet sup cor eoꝝ nõ reuelatũ:sed
dãnabili cecitate contenebratum.

Fructus

¶ Tertiũ supest/ vt particulã doctrinalẽ exhibeam⁹. Que
ris ergo/ q̃t habeat vtilitates pñs particula? Dico φ tres ha
beat vtilitates. Primo discant oẽs cauere ne et ipsi faciem
Christi velent. Sed ais. Et q̃ sunt tales? Dico φ triplices
sunt. Primi sunt/ q̃ in secreto peccant/ ꝛ hoies timẽt. Deum
autẽ q̃ vbiq̃ est psens/ nõ curãt ꝛ ita audacit peccãt/ ac si de⁹
nõ videat/ cũ tñ oĩa nuda ꝛ aperta sunt oculis ei⁹. vñ Augu
stinus de verbo dñi. Si peccare vis/ quere locũ vbi te deus
V nõ videat ꝛ fac q̃d vis. Unde heremita q̃dã Paphunci⁹ ab
bas audiens de quadã meretrice Thais noie/ cui⁹ pulchri
tudo multos ad vltimã paupertatẽ pduxisset/ sumpto habi
tu seculari/ et vno solido/ pfect⁹ est ad eã. Et cũ eũ induceret q̃
fuit ab ea. si esset locus quidã secretior. Cui illa dixit adest
quidẽ locus hoib⁹ secret⁹. nõ aũt deo q̃ oĩa videt. Cui here
mita ait. Et scis esse deũ. Scio inq̃t deũ ꝛ tormẽta peccatoꝝ
ribus parata/ hoc audito. Senex eã cõuertit ꝛ ad restitutio
nẽ oĩm male acq̃sitoꝝ eã monit ꝛc. vide i vitas pr̃m fo. xviij.
iiij. b. Scdi sunt q̃ ex ignorãtia affectata peccãt volunt ta
les habere supfaciẽ suã velũ ignorãtie/ putãtes se p̃ h̃ excusa
ri corã deo/ cũ tñ nõ excusent/ q2 ignorãs ignorabit. Sola
eñ inuincibilis ignorãtia excusat: imo supina siue crassa nõ
excusat. Tertij sunt/ mechanici ꝛ mercatores/ q̃ sciẽter ma
lũ p̃ bono vendũt. et sic primos decipiũt/ ponendo q̃ bonũ
est superi⁹/ ꝛ q̃d deterius est in medio aut in fineꝛ dicũt totũ
esse bonũ. Et tales fm̃ Raymũdũ mortaliter peccãt/ ꝛ tenẽ
tur ad restitutionẽ. Scdo discãt etiã iusti ꝛ boni vt velent
oculos suos/ ne videãt opa sua bona/ pot⁹ deflectãt eos ad
pterita petã ꝛ ad futura opa q̃ restãt facienda/ quẽadmodum
pulchre declarat b. Gregori⁹ cui⁹ dies festus hodie agit̃ sup
illud Job. xxxi. li. xxij. §. xviij. dicens. Sunt nõnulli q̃ cũ bo
na aliq̃ faciũt/ iniquitatũ suarũ ptinus obliuiscunt/ ꝛ cordis

oculū in ↄsideratiōne bono℞ operū q̄ faciūt figunt. Atq3 eo se iā sctōs estimāt/q̄ inter bona q̄ agunt/malo℞ suo℞ in q̄bꝰ ꝛ forsasse adhuc implicati sunt/ memoriā declināt. Qui sc3 si districtionē iudicis vigilanter attēderēt: plus de malis suis metuerēt/q̄ de imperfectis bonis exultarēt. plus inspicerent qd de his adhuc eis agenda sunt/debitores tenent/q̄ qd operantes quedā iā debiti partē soluūt. Neq3 eīn absolutus est debitor qui multa reddit: sed q2 oīa: nec ad brauiū victorie puenit/q̄ in magna pte spectaculi velociter currit: si iuxta metas veniēs/qd est reliquū deficit. hec Gregorius. Tertio discāt seculares/velare faciē/ne scādalizent alios/pstātes eis occasionē peccādi. sicut psone formose/debent q̄nq3 habere oculos defixos in terrā ꝛ faciē abscōdere ne sciēter dēt occasionē malarū cōcupiscētia℞: sed in oppositū faciūt mlte mulieres/q̄ ad h̄ se ornāt vt amabiliores fiāt: ꝛ sic alios allicāt: et tales mortalit̄ peccāt/ꝛ erūt homicide aīarū. vñ Augustinus ad sacras v̄gines. Pudica virgo nec ornatu capitis: nec habitu: nec oculis erectis: sed cū vultu ad terrā cōposito procedat/ne in se viles inducat amores: ꝛ sic nō pro aliis causa pditionis existat. Lege vitā ꝛ legēdā sancte Brigitte q̄ obtinuit a deo/q vnꝰ eiꝰ oculus crepuit: vt fieret dformis. Hec meditare/ꝛ in corde tuo fige/ꝛ inuenies vtilitatē illiꝰ placēte saltem si bene masticata fuerit et ruminata.

Sabbatho post Oculi.

a Ccipite ꝛ comedite. Matth. xxvi. Vicesima particula passionis domini est. Prophetādi ludibrio sa expetitio. 20 Prophetandi expetitio.

Textus

¶ Cum enim velata esset eius facies/percutiebant eum in capite dicentes. [Prophetiza nobis Christe/quis est qui te percussit.] Tantum de primo.

Masticatio

¶ Secundo ꝑ masticatione queris. Et in q̄ parte capitis percutiebāt eū/tūc/qñ hoc dicebāt? Dico/ꝙ de hoc euāgeliste diuersimode scribūt. vñ in genere dici potest ꝙ cū velassent eū/quilibet eū ꝑcussit vbi voluit. quidā in collū. alij in maxillas. alij in faciē. Et sic ꝑcutientes interrogauerūt eum vt dictū est. Queris secūdo. Quare eis nihil respōdit ad h̄. Dico ꝙ ideo/qꝛ sciebat eos id fecisse ī derisum ⁊ ludibriū/idcirco nihil respōdit. dicit btūs Hieronymꝰ. Stultum erat verberātibꝫ respōdere/⁊ ꝓphetare cedentē/cū palā ꝑcutientis insania videret. Queris tertio. Utrū hec interrogatio fuerit passio singularis dño? Dico ꝙ sic/imo nō minima passio fuit Christo: qꝛ hac experione ꝓphetandi/dei virtutē ⁊ sapientiā/velut stultū illudunt. Unde dicit Rabanus. In contumeliam hoc dicunt: quasi ei/qui se a populo vt prophetā haberi voluit/ cum non esset.

Fructus

¶ Tertio de fructibꝫ huiꝰ particule. Queris quot habeat fructus? Dico ꝙ tres habeat fructꝰ. Primo disce a Christo expetere illuminationē. Ecce inuoluti sumꝰ peccatiꝭ multis q̄ ignoramꝰ ⁊ de memoria exciderūt. Roga deū vt te illu
2 minet dando tibi eorundē cognitionē/ad cōterendū ⁊ cōfitendū: hoc itaqꝫ faciēs pie expetis/qđ iudei impie experierūt dicētes. Prophetiza nob̄ Christe/q̄s te ꝑcussit. Tu autē petis: ꝓphetiza nob̄ Christe/docendo nos cognoscere culpas n̄ras quibꝫ te offendimꝰ. Si hec facis/alterū illoꝝ ꝯsequeriꝭ aut dimittet tibi peccatū. aut illuminabit te. vt cognoscas q̄ tenus illud ꝑ penitentiā diluas: quēadmodū multis ꝯtingere ꝓbatissimū est. Nam similē gratiā inueniūt illi q̄ ad frugē melioꝝ vite toto corde se p̄parāt. sicuti sacerdotes/q̄ ī initio sacerdotij/dū celebrationē ꝯtinuant/aliqñ ī rememorationē redeunt plurimoꝝ ⁊ occultissimoꝝ pctōꝝ. Hec Gerson de pollutiōe ꝯsideratiōe.ij. Hic est optimꝰ modus: vt ī dubijs recurraſ ad deū ꝑ orōnē/⁊ frequētes gemitꝰ/vt deꝰ ostēdat tibi volūtatē suā. dicit em̄ b. Bernhardus sup cātica. omel. lviij Unicū quippe huiusmodi remediū est seu refugiū/orō ⁊ fre

quēs gemitꝰ a deū. vt q̄d/q̄n/ꝛ q̄teꝰ nos facere velit/ assidue
nob̄ demōstrare dignet̄. hec Bern̄. Sed ꝛ p̄ plat̄ a q̄bꝰ ꝯsi
lia req̄runt̄/est vltimū refugiū. vt a deo postulent illuminari.
vt sciāt ꝯsulere subditis. sicut pulchre declarat Augustinus
de v̄bis dn̄i. sermōe. xxix. Qui p̄lati debēt esse adiutorio sub
ditis in ꝯfessiōe eos interrogādo. sicut Discipulus docet in
q̄dragesimali sermone. xxij. Sc̄do disce curiositatē vitare.
Curiositas est studiū erga inutilia/ vl̄ circa vtilia magis q̄ꝫ li
cet/decet/vel expedit. Vn̄ dicit Gerson in de practica misti
ce idustria. vi. Noli p̄cor ad ociū ꝯtēplatiōis anhelare/ tanq̄ꝫ A
cogiturꝰ/ aut aliꝭs ostēraturꝰ cūmō sublimitatē eꝰ/ qualē
ex veracissimis scrōꝝ attestationibꝰ/ fide quadā accepisti: et
nō potiꝰ vt inde vilior sis ꝛ abiectior ī oculis tuis/ visa p̄spi
catius ī dignitate tua/ in cogitatiōe recogitate diuinitat̄ ꝛc.
Vide Gersonē loco q̄ sup̄. Hec curiositas f̄m btm̄ Tho. cō
mittit̄ in sensibꝰ ꝛ in intellectu. ij. ij. Hanc q̄ in sensibꝰ cōmit
titur vitare debemꝰ/ exemplo b. Augustini/ q̄ lamentat̄ sup il
la in. x. li. ꝯfessionū: sic dicēs. Verūtamē in q̄ꝫ mult̄ minutis
simis rebꝰ ꝛ cōtemptibilibꝰ nr̄a quotidie tentat̄ curiositas/ ꝛ
q̄ꝫ sepe labamur quis enumerat? Quotiēs narrātes inania.
Primo q̄si tolleramꝰ/ ne offendamꝰ infirmos. Deinde pau
latim libēter aduertimus canē currentē post leporē iam nō
specto cū in circo fit: at vero ī agro si casu transeā: auertit me
et ab aliq̄ magna cogitatiōe: atq̄ꝫ ad se cōuertit illa venatio.
Et iterū. Quid cū me domi sedentē: stellio muscas captans
vel aranea retibꝰ suis irruentes implicās: sepe intentū facit.
Num q̄ꝛ parua sunt aīalia: iō nō res eadē gerit̄. Hec Augu.
Est et curiositas in intellectu/ dū inquirimꝰ vana ꝛ inutilia
qualit̄ faciūt expetētes a deo signa. dicit Augustinꝰ loco alle
gato. At te dn̄e deꝰ meus/ cui humilē famulatū ac simplicem
debeo/ q̄ꝫtis mecū suggestionū machinatiōibꝰ agit inimicꝰ.
vt signū aliq̄d petā: sed obsecro te p̄ regem nostrū ꝛ patriam
Iherusalē simplicē castā. vt quēadmodū a me longe est ista B
cōsensio: ita sit semp̄ longe atq̄ꝫ longius. Qui h̄ faciūt/ sil̄es
sunt iudeis/ p̄phetiā a Christo expetētibꝰ. Nam sicuti iudei
hoc ipso Christo illudebant. sic et hij tentantes eū irridentes

quasi nō possit. Caueamus igit̄ ab huiusmodi curiositate. Audiamꝰ iterū Augustinū a deo eandē reprobantem: dicendo. Cum enī in huiusmodi rebꝫ cōceptaculū fit cor nostrū: et portat copiose vanitatꝫ cateruas: hinc ꝛ oratiōes nostre sepe interrūpunt̄ atqꝫ turbāt̄: ꝛ añ ꝯspectū tuū/dū ad aures tuas vocē cordis itēdimꝰ / nescio: vñ irruētibꝫ nugatorijs cogitationibꝫ/res tanta p̄cidit̄. Nunquid etiā hoc inter ꝯtemnēda deputabimꝰ: aut aliq̄d nos reducet in spē/nisi tota misericordia tua q̄m cepisti mutare nos. hec Augustinꝰ. Tertio disce non exaudire stulte petentes. Dominus enī nō prophetauit eis q̄uis hoc peterēt: sic etiā indignis nō est effundendū donū dei. Et doctores ꝛ p̄dicatores p tpe ꝛ loco debēt idignis auditoribꝫ subtrahere verbū dei. Iuxta illud Matthei. vij. Nolite sanctū dare canibꝫ/ neqꝫ mittatꝫ margaritas añ porcos ꝛc. Tales enī indigni audientes/p̄dicationē nō curāt: et ideo grauiores penas incurrūt. vñ legit̄ in Anthonino/de q̄dā famoso cōcionatore monacho/q̄ cū quadā die cōcionādo populo/officio suo satisfacere dolebat. incurrit quādā infirmitatē: sic vt nō posset satisfacere populo cōgregato. Prior autē illius cōuentus multū anxiebat̄ sup tali defectu p̄dicationis cū nullū idoneū reperire posset: factū est cū sic hinc inde discurreret p cōuentū: querēs q̄d agēdū esset. Venit ad portā cōuentꝰ/quidā notabilis frat̄ eiusdē ordinis in apparētia: sed diabolus latēs i essentia/querēs et Priore/vñ esset talis anxietas ꝛ tristicia/q̄ cū ei causā declararet. Dicebat diabolus. Nolite ꝯtristari in tantū/sitis bono aīo. ego enī ostendam vr̄e voluntati/et vicē predicatoris supplebo. Scitꝫ enī

C quia oīa noua placēt/ꝛ ego iam satis studui ꝛ habui bonam practicā in arte hac. Prior itaqꝫ gauisus fratri huic/gratias referēdo pmisit. Diabolus autē sub fratris forma/ contionē ad populū egregiā satꝫ videlicet de bonis paradisi/ de penis inferni/et miserijs huius mundi faciebat: in p̄sentia tñ cuiusdam viri sancti/qui diabolum hunc esse cognoscebat. Finito autem sermone: et a nōnullis magna efficatia: imo nō sine lachrymis audito: vocans vir ille sanctus/ diabolum ad partem: inquit. O miser et deceptor hominum: quomodo

presumpsisti tantū officium Christi et apostolorum vsurpare adiurans eum: qua causa illud fecerit: sibi dicat. Ait diabolus. Sciui ego omnia bona illa/ que dicta a me sunt: nullū fructum allatura. Noui eñ populum hunc: quia sermones ad nullum opus bonū eos cōuertunt: sed post parū temporis omniū obliuiscent: et inde omnia verba audita erunt eis ad maius iudiciū/ quo dicto euanuit. De hoc vide lati⁹ Anthoninum parte secūda. ti. ix. capi. xi. §. iij. Igit dictū est predicatores debere aliquādo populo huiusmodi indigno subtrahere sermones: ne maiorem penā populus incurrat. Et tantum de ista particula.

Dominica Letare.

Non predicaui propter consecrationē domini wilhelmi de Honstein episcopi Argentinensis/ quā consecrauit dñs Ernestus Archiepiscopus Magdeburgeñ. Germanie primas/ missam celebrans: cui astabant: dominus Henricus de Heuwen eps Curiensis. dñs. N. suffraganeus Spirensis secularis. et dominus Joannes Ortwyn/ ordinis predicatorum suffraganeus Argentineñ. in presentia dñi Maximiliani Romanorum regis gloriosissimi.

Feria secunda post Letare. 21

Ecipite et comedite. Matthei. xxvi. Uicesimaprima particula est. Christi corā Pylato presentatio. Dicunt Euangeliste q

Corā Pylato pñtatio

Textus

¶ Mane facto/ surgens omnis multitudo iudeorum de domo Cayphe: adduxerunt Christum vinctum in pretorium [et tradiderūt eū Pontio Pylato psidi.] Tantū de pmo.

Masticatio

¶ Secūdo masticādo particulā querit. Utrū etiā fuerit singularis passio hec presentatio? Dico q sic: imo inter oēs

presentationes hec fuit grauissima. Tum ex parte iudicis
plenariā potestatē habētis dānandi ad mortē. sicut ipse pre
stabat dicens. Nescis qꝛ potestatē habeo crucifigere aut di
mittere te. Tum ex parte iudeoꝝ p̄sentantiū eū/ tanq̄ꝫ iam cō
uictū reū. vn̄ nō solū p̄sentauerūt eū q̄si examinādū: sed tanq̄ꝫ
ab eis examinatū/ sine mora/ absqꝫ alia examinatione/ super
ꝟbis eoꝝ occidēdū: dicebāt em̄. Si nō esset hic malefactor
nō tibi tradidissemus eū. Tum etiā ex parte Christi: q̄ iā to
ta nocte fatigatꝰ a iudeis/ et nūc primo sistebat iudicio hoīs
gentilis: Quapropter sine dubio maximū passus dolorē.

Fructus

¶ Tertio de fructu huiꝰ pticule/ queris. Et q̄d hic disca
mꝰ? Discāt h̄ subditi ⁊ p̄lati. Subditi tria. Prelati q̄ttuor.
Primo discāt subditi/ qꝫ ptās secularis nō est ꝯtemnenda: sed
honorāda. discant hoc exemplo Christi/ q̄ vt dicit Augusti
E nus. Deꝰ hō/ stabat ante hoīem Pylatū/ ⁊ nullum verbū irre
uerentie est loquutꝰ. Sic ⁊ nos cū reuerētia stare debemus
corā p̄latis nr̄is ⁊ iudicibꝫ etiā malis. Doceat te h̄ beatꝰ Pe
trus: q̄ ait. Deū timere. regē honorificate. i. Pe. ij. Doceat te
secūdo b. Paulus. i. Thim. v. Qui bene p̄sunt p̄sbiteri dupli
ci honore digni habent maxime q̄ laborāt ī ꝟbo ⁊ doctrina.
In verbo. s. exhortatione sciētibꝫ. In doctrina. s. nescientibꝫ
vt exponit glosa interlinealis. Scd̄o discant subditi p̄latis
obedire: qꝛ nedū ad reuerentiā. sed ⁊ ad obedientiā tenentur
dicit Paulus. Obedite p̄positis vr̄is. Sed ais. Et cur h̄ est?
Quia q̄ potestati resistit. dei ordinationi resistit: qꝛ oīs ptās
a deo est. testis est Christꝰ q̄ Pylato dixit. Non haberes po
testatē nisi desup esset tibi data. Itē ⁊ malis p̄latis esse obedi
endū docet dn̄s. Luce. xx. et Mat. xxiij. Sup cathedram
Moysi sederūt scribe ⁊ pharisei: quecūqꝫ ergo dicūt facite.
Subditi ergo sint fenestre que recipiunt lumen: non au
tem tempestates. Fac sicut famelicus/ esuriens/ sitibundus
et pauper/ quorum neuter curat per quem recipiat panem
aquam/ aut pecuniam: pulchrum vel turpem famulum ⁊c.
Potestas namqꝫ a deo datur malis: vt bonorum patientia.

probetur/et maloꝝ iniquitas puniat᷑. ſm Jordanū. Nam ꝑ F
poteſtatē diabolo a deo datā: et Job ꝓbat᷒ eſt vt iuſtus ap/
pareret. Et Petrus tentatus eſt/ne de ſe p̄ſumeret. Et Pau/
lus colaphizatus/ne ſe extolleret. Et Judas damnat᷒/vt ſe
ſuſpēderet. Hec gloſa: et ēſt Auguſtini ſm Jordanū. Dico
vlterius ꝗ eis obediendū ſit/in iuſtis legibꝫ. Si em̄ iniuſtā
ꝓferant/nō tenent᷑ obedire. Et qn̄ inquis eſt iniuſta: Dico
quadrupliciter. Primo qn̄ nō fertur ꝓpter vtilitatē cōmu/
nē: ſed ꝓpter cupiditatē ꝓpriam vel gloriā. Secūdo qn̄ fert᷑
ab eo qui nō habet poteſtatē in illos. ſicut cū laici ꝯtra cleri/
cos ſtatuūt. Tertio qn̄ inequaliter onera multitudini diſpē/
ſant᷑/tales leges nō obligant in foro conſciētie: niſi forte pro
pter ſcandalū vel turbationē. Quarto ſi cōtrariant᷑ legi diui
ne: et tunc nō ſolum nō obligant ad ſeruandū: imo obligat᷑
bō ad nō ſeruandū. Uide in prima. ij. q. xcvi. ar. iiij. Tertio
diſcāt ſubditi orare ꝓ p̄latꝫ/eis cōpati/et nō indignari. Tum
quia ſunt in periculoſo ſtatu: quia altiori. vt dicit Auguſti/
nus in regula. Tum/qꝛ ſalus noſtra multū dependet ab eis
ſicut nautarū in manu naucleri. Si bon᷒ fuerit p̄latus: ſub
diti etiā erūt meliores. Si praui/prauiores. Dicit em̄ beat᷒
Criſoſtom᷒. Si ſacerdotiū integrū fuerit/tota eccleſia flo/
ret. Si autē corruptū fuerit/tota fides marcida: ſicut em̄ cū
videris arborē pallentibꝫ folijs/intelligis: quia viciū habet
in radice. ſic cum videris populū indiſciplinatū/ſine dubiō
cognoſce: qꝛ ſacerdotiū nō eſt ſanū. Hec de ſubditis. Diſcāt G
p̄lati p̄mo eſſe clemētes: reſpectu ſubditoꝝ. Inde Moyſes
manſuetiſſimus fuit/et ideo a deo ꝓ principe electus. Sed
et apū regi/aculeū natura demit. Talis clementia cōſeruat
regem/ ⁊ regnū ei᷒ ſtabilit ⁊ roborat. Unde Prouerbioꝝ. xx.
Miſericordia ⁊ veritas. i. iuſticia cuſtodiūt regē: et roborat᷑
clemētia thronus eius. Iſti ſunt optimi ſatellites (die beſten
trabanten) et cuſtodes regis ⁊ regni. Secūdo diſcāt p̄lati
eſſe humiles. Eccleſiaſtici. xxxij. Rectorē te poſuerūt: noli ex
tolli: eſto in illis quaſi vnus ex ipſis. Sic Jeſus fecit ⁊ do/
cuit/principes gentiū dominant᷑ eoꝝ ⁊c̄. Uos autem nō ſic
ſed qui maior eſt veſtrū/ſit minim᷒ ⁊c̄. Sic ⁊ fecit. qꝛ poſuit

animā suā p nobis. Itē lauit pedes discipuloꝝ/et vt ita facerēt monuit. Exemplū inqt dedi vobis: vt ꝛ vos ita faciatis. Tertio discant plati odire: scꝫ adulatores/plane merito odibiles platis qs ex fatuis sciūt facere insanos/ ꝛ ludūt cū eis sicut pueri cū vesica/in quā quilibet puer insufflat sigillatim et vicissim/quousq͡ȝ tota intumescat/q̄ facto eā iactant alterutrū/sursum/ ꝛ deorsum. ita ꝯsilijs malis ꝛ adulationibꝫ p aures inflant/ principesq͡ȝ oīm aulicoꝝ eadē intentio est qs blādissime fallat.
D Quarto discāt plati amare: scꝫ veraces/ qꝛ pciosissimi sunt in curijs. Nā omne rarū charū. Rarissimi em̄ sunt/etsi aliqñ assint nō tm̄ tolerant/sed abigunt ꝛ discerpuntur/ qd p fabulā quandā Esopi ostēdit. Nam duo hoīes: alter Italicus Alaman⁹ adulator. Alter vero Scita zigyner qui ꝛ cyromantic⁹ erat (ein warsager) iter simul agebāt. Venerūt tandē ad regionē Simiarū/qs cū Simioꝝ rex vidisset/quesiuit ex Italico Alamano/qs sibi videret. Cui Italicus Alamanus. Vos inqt dñs ꝛ impator magnific⁹. Et iterū ait Simia. qd de astantibꝫ mihi sentis. Dixit ille. Hij sūt milites tui pmicerij ꝛ officiales. Et p hoc mendacio ꝛ adulatione hac dotat⁹ Alamanus Italicus egregijs muneribꝫ qd cū Scita iste aiaduerteret/ itra se dicebat. Si ppter mēdaciū adeo remunerat⁹ hic euasit/ q̄tomagis p veritate ego remunerabor: Hec eadē secū deliberāte/ait ꝛ illi Simi⁹. Et qlis tibi videor cū astātibꝫ: Respōdit Scita/veritatē amās Tu Simius es inqt/et oēs hij similes tui sunt Simij/ qui cōtinuo dentibꝫ iubet lacerari. sic ꝛ huiusmodi adulatorum amatores veraces minime tolerāt. Et tm̄ de ista particula.

Feria tertia post Letare.

22 De falsis accusatio.

Ecipite et comedite. Matthei. xxvi. Vicesimasecunda particula est. De falsis accusatio. Dicunt Euangeliste

a

Textus

¶ Cum Christus staret vinct⁹ corā pside in ptorio/iudei

nõ introierunt in pretoriũ: vt nõ cõtaminarent / sed manducarēt pascha. Exiuit ergo Pylatus ad eos foras ꝛ dixit iudeis. quã accusationẽ affertis aduersus hoiem hũc? Responderũt. si nõ esset hic malefactor / nõ tibi tradidissem⁹ eũ. Dixit eis Pylatus. Accipite eũ vos / et ſm legẽ vestrã iudicate eũ. Dixerunt iudei. Nobis nõ licet interficere queꝗ̃. Ceperũt autẽ eũ accusare dicẽtes. Hunc inuenimus subuertentẽ gentẽ nostrã ꝛ ꝓhibentẽ tributa dari Cesari: et dicentẽ se Christum regẽ esse. Et cũ accusaret a principib⁹ sacerdotũ ꝛ senioribus nihil respõdit. Et dixit illi Pylatus. Non audis / q̃nta aduersum te dicũt testimonia: et nõ respõdit ei ad vnũ ꝟbũ ita vt miraret̃ preses vehemẽter. Intrans ergo Pylatus ꝑtorium / interrogauit Iesum dicẽs. Tu es rex iudeoꝝ? Cui respondit Iesus. A temetipso hoc dicis: an alij dixerunt tibi de me? Respondit Pylatus. Nunq̇d ego iude⁹ sum. Gens tua ꝛ pontifices tradiderũt te mihi. quid fecisti? Respondit Iesus. Regnũ meũ nõ est de hoc mũdo: si ex hoc mũdo esset regnũ meũ / ministri mei vtiq̃ decertarent / vt nõ traderer iudeis. Nunc ergo regnũ meũ nõ est hic. Dixit itaq̃ Pylatus. Ergo rex es tu? Respõdit Iesus. Tu dicis / quia rex sum ego. ego in hoc natus sum / et ad hoc veni in mundũ vt testimonium ꝑhibeam veritati. Omnis qui est ex veritate: audit vocẽ meã. Dixit ei Pylatus. Quid est veritas? Et cũ hoc dixisset Iterũ exiuit ad iudeos / et dixit eis. Ego nullã in uenio causam in homine isto. At illi inualescẽtes accusabant eum in multis dicentes. Cõmouit populum doces per vniuersam iudeam. Incipiẽs a galilea vsq̃ huc. Sic habes primum. quomodo proponatur particula. I K

Masticatio.

¶ Secundo masticemus eandem et comedamus vt inde fructũ sentiam⁹. Est aũt hic vna questio ꝛ vnũ documentũ. Queri igit. Cur Christus ad q̃stionẽ sibi ꝑ Pylatũ factã de veritate nõ rñdit? Et cur Pylat⁹ respõsionẽ nõ expectauit. Dico ꝑmo ad scđam ꝑtẽ q̃stiõis / q͛ Pylat⁹ iõ nõ expectauit

respõsum:q2 ꝭm Augustinũ. Subito illi in mentẽ venit cõ-
suetudo iudeoꝝ/qua solebat vnus illis dimitti in pascha. vñ
quia volebat eũ liberare: ideo statim exijt/non expectans re-
sponsum. Dico secũdo: quia ꝭm Crisosto. Pylatus sciebat
ꝙ illa questio indigebat multo tpe: ⁊ ipse ꝓperabat ad libera
tionẽ Christi: ideo statim exijt: dicit magister ꝭm scolasticã
hystoriã/ ꝙ bene fecisset Pylatus/si responsionẽ Jesu super
hoc expectasset. in hoc Pylatus arguit̃ ꝙ nõ expectauit/ do
nec veritas a dño describeret̃/cũ a phis non potuerit descri-
bi. Achademici eñ dicebãt/eã esse in puteo siue fundo: ⁊ nõ
poterant describere. Verũ ꝭm Lyram Pylatus nõ quesiuit
diffinitionẽ veritatꝫ: sed querit/que est illa veritas/cui⁹ virtu
te ⁊ participatione hoies efficiunt̃ de regno Christi. Dico
tertio ꝭm Alcuinũ ꝙ/ q2 Pylat⁹ iudiciũ a veritate inchoa-
uit: sed in veritate nõ ꝑseuerauit/ ⁊ in ꝑuersitate finiuit: ideo
de veritate questionẽ meruit inchoare: sed non meruit e⁹ so-
lutionẽ audire. Dico quarto ꝭm Ludolfum/ ꝙ sic legit̃ in
L euangelio Nazareoꝝ vel Nicodemi: cũ Pylatus Jesum in
terrogasset/quid est veritas? Respõdit Jesus. Veritas est de
celo et nõ erit in terra: sed Pylat⁹ nõ audiuit/ quia exiuit ad
iudeos: neqꝫ de responsione curauit. Veritas eñ est sicut aq̃
benedicta ad quã oẽs currũt. cũ tñ eis copiose administrat̃
faciẽ auertunt/aut manus faciei imponũt/ne sup faciẽ aqua
cadat. Sic multi querũt de veritate: tamẽ nolũt ꝙ eis veni
ens de suis defectib9 dicat̃/etiã ꝑ coꝝ salute. Dico q̃nto ꝭm
Hugonẽ de sancto Victore/ ꝙ Pylato similes sunt/ quidã
deuoti/de facili mutabiles. Pylat⁹ inq̃t interrogauit Jesum
quid est veritas? et statim egressus est pretorium. Fecit ergo
questionẽ/et nõ expectauit solutionẽ. Sic multi transitorio
feruore ad deũ conuersi: vera bona desiderare incipiunt: sed
eadem mentis mutabilitate iterũ ad transitoria effusi/ in mẽ-
tis ꝓposito nõ ꝑsistunt. querũt ergo cõuersi per desideriũ ve-
ritatis: sed nõ expectant responsionẽ: auersi ꝑ appetitũ vani-
tatis. Dico sexto ꝭm beatũ Bernhardũ. sermone. cxliij. q̃
incipit. Quid in hoc mundo agimus fratres/ ꝙ Pylato simi
les sunt/ꝓsumptuosi in petendis his q̃ supra sunt: sic dicens.

Quid tu Pylate seoꝛsum interrogas dñm: vt tibi susurret in
aure/ q̇d sit veritas/ multũ est ad te/ nõ dabit̃ sanctũ cani nec
margarita poꝛco/ quere potius fidei gustũ/ satietatẽ intelligẽ D
tie: interim ne requiras. Merito fratres reuerberata acie re/
siliijt/ et responsum nõ sustinẽs/ egressus est ad iudeos/ q̇ am/
bulare cepat in magnis/ in mirabilibꝫ sup̲ se/ quid esset veri/
tas percontatus. Quo circa/ queramus sapientiã in coꝛde/ ⁊
sapientiam q̃ ex fide est/ queadmodũ apl's ait. Nõ plus sape/
re q̃ꝫ opoꝛtet sapere: sed sapere ad sobꝛietatem ⁊c. hec Berñ.
Dico septimo/ post Bernbardinũ in passiõe impꝛessa/ q̄ Py
latus/ si huius questionis responsionẽ ⁊ disertionẽ audisset
ab eo/ qui corã eo velut homo re⁹ astabat/ foꝛsitan ei claritas
supna illuxisset. Qui si credidisset/ nõ solũ Chꝛistũ liberasset
verũetiã de sede descẽdisset/ fact⁹ de iudice iudicatus/ de p̃si/
de reus/ de tyranno collega/ animo et coꝛpe Chꝛisti pedes
fuisset amplexus: et eum tanq̃ꝫ filium dei adoꝛasset. Et tan/
tum de masticatione.

Fructus

¶ Tertio sequit̃ de documento et vtilitate vł fructu hui⁹
particule. Habet eñi fructũ vnũ/ sumopere notandũ scꝫ. Ca/
ueamus/ ne ⁊ nos accusem⁹ Chꝛistũ de falso vł false. Et qui
sunt in quis tales: Dico q̄ multiplices sunt: scꝫ iudei/ pagani
heretici/ chꝛistiani. Pꝛimi sunt iudei/ qui imposuerunt ei q̄ N
filius fabꝛi esset/ q̄ demoniũ haberet/ q̄ potatoꝛ vini/ carniũ
q̃ꝫ voꝛatoꝛ esset/ q̄ subuersoꝛ populi eẽt/ q̄ sit violatoꝛ sabba/
thi. vt in hodierno euangelio. Secũdi Chꝛistũ de falso ac
cusantes/ sunt pagani/ imponentes ei/ q̄ nõ fuerit deus: sed
purus homo: q2 impossibile sit deũ incarnari. Tertij sunt
heretici/ quoꝝ q̇dã dicũt eũ habere coꝛp⁹ fantasticũ. alij nõ
habere animã/ sed deitatẽ supplere vicem aĩe. Quarti sunt
mali chꝛistiani/ q̇ dupliciter eũ false accusant. Quidã eñi ƒm
Augustinũ/ peccata sua fato/ stellis/ et huiusmodi attribuũt/
et per cõsequẽs deo. Vide de hoc Tho. parte pꝛima. q. cxvi.
de fato. Quidam habẽt fidem Chꝛisti verã: sed infoꝛmẽ. De
quibus ƒm Origenẽ/ potest ĩtelligi illud verbũ aplĩ. Rom̃. i.

Qui cum cognouissent deũ/nõ sicut deum glorificauerunt aut gratias egerunt ꝛc.

Feria quarta post Letare.

23 Ad Herodẽ missio — a — Ecipite ꝛ comedite. Matth. xxvi. Vicesimatertia pticula est. Ad Herodẽ missio. Dicũt Euãgeliste.

Textus

¶ Cum Pylatus audisset: qꝛ Jesus homo galileus esset de Herodis potestate, remisit eũ ad Herodem. cum ꝛ ipse Jherosolimis esset his diebꝰ. Herodes autẽ/viso dño/ gauisus est valde. Erat enĩ ex multo tpe cupiẽs videre Jesum/eo ꝙ audiret multa de illo/et sperabat aliquod signum se ab eo visurum. Sic habes particulam.

Masticatio

¶ Secundo p masticatione/ queris. Vtrũ fuerit penalis hec missio: Dico ꝙ vtiqꝫ credendũ/ missionẽ illã fuisse Christo penalẽ. Cuilibet enĩ hoĩ singularis esset pena ab vno iudice irrisorie ad alium mitti: ꝗ̃ta nũc Christo fuerit pena: quilibet sane mẽtis cogitare potest. Tantũ de masticatiõe.

Fructus

Tertio de fructibꝫ huiꝰ particule. Dico ꝙ tres sint. Primo discamus hic omnes. Si aliquãdo de iudice ad iudicẽ mittimur: de posteriori iudicio ad anteriꝰ. De officiali ad vicariũ. De vicario ad epm. De epo ad archiepm. De q̃ ad papam. De hoc ad rotã/vbi rotat̃ paup. De fiscali ad sigilliferũ. Item in secularibꝫ. De minori senatu ad maiorẽ. de maiori ad. xv. de. xv. ad camerã regis. de camera ad regẽ. de rege ad concilium regiũ (auff den rychs tag) et sic perit Jesus. Et paup vbiqꝫ iacet vt crucifigat̃ (Schickend dich nach zum scheren/nach dem wetzstein) ad forum Julij. Hec discamꝰ pacienter ferre/exemplo Christi. Secundo discant in rebus domesticis: si plures habẽs dños/dominã ꝛ domicellã

vel vnū solum/te ad diuersa mittentē/esto patiens/memineris quia Christus sic missus est/et propter eum itidē facias. Tertio discant religiosi(ſm Jordanū)qui specialiter debēt esse imitatores Christi q̄ nō turbent/si interdū sub obedientia mittantur de loco ad locum. de prelato ad prelatum ⁊c. Quia Christus propter nos sub obedientia patris/dignat⁹ est mitti de iudice ad iudicē. Prudenter hoc fit in quibusdā religionib⁹ quod mutantur tam propter se/ne amore adhereant personis/ad quas accedere solēt. sicut sunt de ordine mēdicantiū:qui exire permittuntur:opus est/vt caueles cacubo moueantur/ne ex igne adhereant (das sie nit anbrennē)tum propter alios fratres:quibus vl' honorosi sunt/ aut econtra Tantum de ista particula. P

¶ Uicesimaquarta particula est. Ab Herode derisio. Dicunt Euangeliste q̄ 24 Ab Herode derisio.

Textus

¶ Cum Jesus presentatus esset Herodi [interrogabat illum multis sermonibus ⁊c.]

Masticatio

¶ Secūdo p masticatione. Dico primo/q̄ p̄sens particula/merito etiā p speciali passionis particula ponit: q: Herodes nō vt studiosus querebat:sed sicut curiosus:non sicut veritatis amator: sed sicut tentator. Non tā nō lucratiuus quicq̄ vtilitatis: sed patiens nouorum cupidinē. Uolebat eīm ab ipso audire quid diceret:et ideo interrogabat eum/ quasi derisorie se habēs ad ipsum/et ei subsannās: quapropter nō sine dolore Christus hos sermones audiebat.

Fructus

Tertio de fructu huius particule. Discant hic predicatores nō corā principib⁹:ostentationē suā querere/ ne in culpā incidāt(vt dicit Lyra:vñ b. Grego. Quotiēs auditores nr̄i nr̄a volūt q̄si laudāda cognoscere/ nō aūt sua puersa mutare oīno taceāt/ne si ostentationis studio verbū deiloquantur: L

et illoꝝ q̄ erat/culpa esse nō desinat/et nr̄a que nō erat culpa fiat. Discamus hic secūdo:ne ostentemus virtutes/gratias
Q ⁊ bona opa/vt ab hominibꝫ vanis videamur. Nā Christus noluit suā potentiā ostendere miracula faciēdo. Dicit enim Gregorius in moralibꝫ. O q̄ miseri sunt/qui affectāt hominū laudes:in semetipsis dissipāt fruct⁹ laboꝝ suoꝝ:dum q̄d se ostēdere alienis oculis appetūt/damnāt quod agūt. Hec Gregorius. Non eīm ꝑ vno ⁊ eodē tpe fauorē mundi possumus expetere: ⁊ inde celestis glorie p̄miū acq̄rere. vt Martinus dicit. Itē Herodes multis sermonibꝫ Jesum interrogauit. More principū ⁊ eoꝝ satellitū/corā quibꝫ/vel tacēdū vel simili questione mora respondendū:vt clauus clauo retundatꝛ:⁊ par pari referatꝛ. Queratꝛ ergo ab huiusmodi curiosis inq̄sitoribꝫ. Nunq̄d pulex mordens/relinquit maculā rubeā. pediculus vesiculas. culex antē nihil relinq̄t. quā q̄stiōi soluere nequeūt/subiungant. Ut quid mira mini erga diuina vos cecos esse: cū tm̄ minima hec videre nō valeatis ⁊c. Huiusmodi ergo questionibꝫ/non semp condescendendū est respondendo: maxime cū ex curiositate/ et nō informatiōis causa obijciantur.

25 ¶ Uicesimaquinta particula est. Corā Herode accusatio. Dicunt Euangeliste/ꝙ

Coram Herode accusatio.

Textus

¶ Stantes principes sacerdotum et scribe [constanter accusabant eum.]

Masticatio.

¶ Pro masticatione. Queris primo: de quibꝫ accusabant eum: Dico ꝙ Euangeliste illud nō exprimant: sed forte de
R eisdem duobꝫ testimonijs falsis/ corā Pylato etiā allatis eū accusabāt: maxime tamē huiusmodi aggrauātes. Queris secundo. Quare Christus nihil respōdit: Dico ꝙ hoc ꝑpter tres causas fecit. Primo: quia erāt indigni audire verbū diuinū. Secundo: quia noluit impedire passionē suā. Tertio

ad cõmendandã patientiã. Queris tertio. Utrũ fuerit penalis particula ista: Dico q sic. Licet eñ eisdem accusationibus vsi fuerint hic z alibi. Hic tñ fuit corã alio iudice/a q noua vexationis pena sibi infligebatur.

Fructus

¶ Tertio de vtilitate hui⁹ particule: quarũ vnã tñ adducemus. Discamus hic nõ omni loco/tpe/ z corã quibuslibet personis/nos ad veritatẽ dicendam obligari. licet semp ex p̄cepto dei/ad nõ mentiendũ obligemur. Magna eñ est differentia inter mentiri/et veritatẽ tacere. Nam p loco z tpe (vt dictũ est) veritas taceri potest: sic tamen q nõ mentiamur. Et tantum de ista particula.

Feria quinta post Letare.

Ecipite z comedite. Matth. xxvi. Uicesimasexta particula est. Despectio Herodis. 26 Herodis despectio.

Textus

¶ Uidens eñ Herodes: q: Jesus nullum signũ faceret: nec verbũ aliquod ad interrogata respõderet: nec cõtra accusatores suos se defenderet: reputauit eũ fatuũ/et insane mẽtis/ac p hoc sp̄reuit eũ cũ exercitu suo. Ecce particulã. S

Masticatio.

¶ Masticemus eam paucis: z discamus post hac viuere sicut Christus vixit. Masticãdo igit̃ eandẽ: queris. Utrũ particula ista fuerit penalis Christo: Dico q sic. Si enim cuilibet nostro2/singular3: imo grauissima pena est/ab aliis despici. Quanta ergo huic summo bono Christo Jesu pena fuerit/ ipsi cogitemus.

Fructus

¶ Tertio de fructu hui⁹ particule. Discamus hic fratres viuere sicut Christus vixit: qui maluit a malis despici/ q̃ ab adulatoribꝫ false laudari. Sic z tu fac: aduertens Augusti

nũ dicentẽ. Nihil est q̄ tam facile corrumpit mentes hominũ/sicut adulatio. Plus enĩ nocet lingua adulantis/q̄ gladius persecutoris. Sed heu/multũ nũc adulari cõmune est Dicit enĩ Dieronym⁹. Qui adulari nescit/aut inuidus/aut superbus reputat. Itẽ Seneca. Mõstrabo tibi(inquit) q̃d omnibus potentib⁹ desit: vnũ sc3 q̄ verũ dicat. Tu autẽ nõ sic: sed Christũ imitare/tibi exemplum demonstrantẽ. Ora igitur/dicens. Jesu/qui ab Derode ꝛ exercitu suo/sperni nõ spreuisti. Da mihi mundanũ fastum despicere/ ꝛ maloꝝ despectus ꝓ iusticia nõ curare. Si hec feceris/ gloriã celestem cõsequeris. Juxta illud. Spernere mundũ: spernere nullũ spernere sese. Spernere se sperni/sequit̃ post gloria celi.

27 Albe vestis illusio Uicesimaseptima particula est. Albe vestis illusio. Nam ſm Euangelistas.

Textus

Non solum Derodes eum spreuit; sed etiam [illusit/induendo eum veste alba.]

Masticatio.

Secundo masticanda est particula ista atq̃ comedenda Dico igitur primo/q̄ illusio illa digne inter particulas enumeratur/cũ nõ minimã pene iudiciũ fuerit. Nam veste alba qua ab alijs hominibus fatui discernebant/ Christũ ornari fecit. vt ꝛ ipse dominus noster/ab omnib⁹ fatuus putaretur. Dico secũdo/q̄ hanc vestem representat nobis alba: qua sacerdos celebraturus induit̃. Licet enĩ Derodes hoc in derisionẽ fecerit: nõ tamẽ vacabat misterio: sicut ꝛ alia gesta circa passionem. Dico tertio/q̄ Christus habuit omnia pontificalia in sua passione.

1 Amictum enĩ suscepit/coram Pylato a iudeis velatus.
2 Albam habuit: qua indutus ab Derode.
3 Casulam suscepit a militibus: veste purpurea coram Pylato vestitus.
4 Cingulum habuit/quoad columnam ligatus fuit.

5 Stolam habuit: cum ad collum ligatur.
6 Manipulū habuit: qñ cū fune manus eius ligauerūt.
7 Pro mitra pontificali: coronam spineam habuit.
8 Pro baculo pastorali: arundinem in manu gestabat.
9 Cyrothecas et sandalia habuit: cum manus eius et pedes sanguine fuerunt rubricati.

Fructus.

Tertio de fructibus huius particule. Discamus hic primo: non turbari: si propter honestā vitā a malis irridemur. Uidemus enim/ q homines huius mūdi concupiscentias insectantes: derident religiosos cōtinentes: et sm spiritū viuentes: et pro fatuis eos reputant. Quia sapientia hu' mūdi stulticia est apud deum: et econuerso. Corinth. i. Hinc est q nouus homo noster Christus Jesus indutus alba veste: que innocentiā et mundiciā signat: illusus est et derisus a filijs hu' seculi: apud q̄s alba vestis exprobrabilis est. Sed sicut crux ante passionem Christi exprobrabilis fuerat/ que postea facta est honorabilis: ita vt etiā portetur in frōtibus regum. Sic alba vestis post Christi passionem facta est valde honorabilis. Unde quilibet per baptismū renouatus/ induitur veste alba in signū innocentie et totius mūditie quā confert baptismus. In cuius etiam signum/ Christo passo in eius resurrectione. Angeli in vestimentis albis apparuerunt ad monumentū. Et similiter in eius ascensione. Non ergo turbari debent viri spirituales. si pro candore vite sue illudantur ab hominibus mūdanis. Sed potius gaudeant quia et Christus pro nobis in alba veste illusus est. Discamus hic secundo: in vestibus nō ornatū: nec preciositatem querere: sed solam necessitatem. Quia saluator noster velut fatuus in veste illusus est. Unde Crisostom' super Joannē X
Superbia in nobis existente (inquit) omnis vita nostra immunda fit. Etiam si sobrietatē/ virginitatem. Si ieiunium orationes/ elemosynas/ et quecunq alia perferimus. Item Augustin'. Quē fugbū videri: filiū diaboli esse nō dubites.

Hec vestes sunt signa/vel luxurie/vel superbie/ vel leuitatis. Et si placuerit extendere materiā hanc. Uide summā vitioꝝ tractatu de supbia exteriori. ca.x.et sequentib.

Feria sexta post Letare: festū sancti Joseph.

Joseph fili Dauid noli timere/accipere Mariā coniugē tuam ꝛc. Habitus est sermo de sancto Joseph.

Sabbatho post Letare.

28 Ad Pylatum remissio

a Accipite ꝛ comedite. Matthei. xxvi. Uicesimā octaua particula est. Ad Pylatū remissio.

Textus

¶ Herodes eñi cū nō inueniret in Christo causam mortis indutum veste alba[remisit ad Pylatum.]

Masticatio.

¶ Pro masticatiōe p̄sentis particule. Queris primo. Quare Herodes Christū remisit? Dico q̄ ideo eū remisit: vt honoraret Pylatū.ſm Lyram. Et hoc non debebat facere: sed eum absoluere debebat: et nō denuo alieno iudici remittere: quia sibi missus fuit tanq̄ homo sue ditionis: sed quia eum non absoluit ex hoc consensisse se in necem domini ꝑbatur. Sed ais. Unde hoc pōt cognosci/cū nihil verbo de hoc expresserit. nec Pylato remandauerit. Dico q̄ hoc apparuit
y signo ꝛ facto. Signo quidē in vestis albe illusione. Facto: in amicitie ꝯfederatione. Nam ipsa die facti sunt amici Herodes ꝛ Pylatus. antea eñi inimici erāt/ ꝓpter necē quorundā galileoꝝ: quos Pylatus occiderat. Pro bono siquidem habuit Herodes/q̄ Pylatus sibi detulerat: mittēdo sibi hominē sue iurisditionis: ꝛ p̄sertim talē hoīem: quē ipse videre diu desiderauerat. [Remisit ḡ eū Herodes Pylato] q̄si diceret. Fac de eo q̄cquid volueris: ꝛ forte similia ꝟba sibi remādauit. Hec Jordan⁹. Queris nūc. Utrū fuerit penalis illa particula? Dico q̄ sic. Tum primo: q2 Herodes consensum

de sua nece secū detulit. Tum secūdo: qꝛ cū nota illusionis portando vestem albā rediit. Tum tertio quia nouā fatigā Christo adducit. Hec Jordanus. Quis satis estimare poterit: quantū mitissimus saluator fatigatus fuerit. in his iniuriosis ꝛ penalibꝫ pertractationibꝫ. Olim legit dn̄s ex itinere fatigat⁹: ꝓpter qđ pausando sedit sic sup fontē. Joh. iiij. Sed quātū hodie fatigatus: dum nō liber ambulabat: sed duris vinculis trahit ab impiis/tota nocte ꝛ die impellitur: et requies nulla cōcedit ꝛc. Uide Gabrielē ar. i. partis. iij.

Fructus

¶ Tertio de fructibus huius particule et virtutibꝫ eius. Disce hic eq̄nimiter ferre ꝛ nō timere: si videris malos: contra te colligari. Siles eñi sūt vulpibꝫ Sansonis/ q̄ caudas habebāt colligatas: qꝛ oēs cōuenīūt/aduersus dn̄m ꝛ aduersus Christū ei⁹. Ipsi sunt sicē squame Leuiathan sibi inuicē cohcrentes: et sic cōpresse ꝛ cōiuncte: vt nec spiraculum quidē subintrare possit. Job. xli. De quibꝫ Gregorius li. xxxiij. §. xx. dicit. Quos similis reatus sociat cōcordi ꝯtinatia etiā defensio peruersa cōstipat. vt de facinoribꝫ suis/alterna se inuicem defensione tueant ꝛc. Uide Gregoriū vbi supra. Nō timeat ergo iust⁹ si viderit malos cōtra se colligari: qꝛ h̄ testatur in eo esse aliquid boni: et ꝑ hoc cōformat Christo. Z

¶ Uicesimanona particula est. Barrabe latronis liberatio ꝛ Christi reprobatio. Dicunt Euangeliste/qꝫ 29 Latronis liberatio et Christi reprobatio.

Textus

Cum Christus reductus esset ad Pylatū. Pylatus cōuocatis principibꝫ sacerdotū ꝛ magistratibꝫ ꝛ plebe: exiens ad eos foras: dixit eis. Obtulistis mihi hominē hūc quasi auertentē populū. Et ecce ego corā vobis interrogās/nō inueni in eo causam/ in his quibꝫ eū accusatis/sed neqꝫ Herodes. Nam remisit illum ad nos. Per diem autē solemnē/cōsuerat preses dimittere populo vinctū vnum/quē voluissent: habebant autē tunc vnū vinctū insignē/qui dicebat Barrabas.

Et dedit eis Pylatus optionẽ quẽ vellẽt dimitti: Jesum an
A Barrabã. Sciebat enĩ ꝙ ꝓpter inuidiam tradidissent eum.
Principes autẽ sacerdotũ ⁊ seniores/ ꝑsuaserũt populis vt
peterent Barrabã. Jesum vero perderent. Et exclamabat si
mul vniuersa turba: dicens [Tolle hunc/ et dimitte nobis
Barrabã.] Dixit eis Pylatꝰ. Quid ergo vultis vt faciã de
Jesu/ qui dicitur Christus? At illi iterum clamabant. Cru/
cifigatur ⁊c. Ecce particulam.

Masticatio.

¶ Masticemus eam ⁊ comẽdamus. Queris primo. Cur
Christus nihil respõdit/ ita vt preses vehemẽter miraretur?
Respondeo ⁊ dico (ſm Ludolfum) ꝙ quattuor sint ratiões
huius silentij. Tacuit enĩ primo iuste: qꝛ ꝓpter falsitatẽ accu
sationũ ⁊ corruptũ iudiciũ/ indigni erant audire. Secũdo
tacuit misericorditer: ne scʒ ex responsione sua peiores fierẽt
si sibi nõ crederent/ vel nõ obedirent. Tertio tacuit dispẽsa/
tione/ ne si se excusaret dimitteret/ ⁊ crucis vtilitas: scʒ nr̃a sa
lus ⁊ redemptio differret. Quarto tacuit exemplariter/ vt no
bis daret patientie exemplũ/ ⁊ adimpleret illud de se scriptũ
Sicut agnus corã tondente se obmutescet ⁊ nõ aperiet os
B suũ ⁊c. Hec Ludolfus: qd̃ ⁊ supra. xiiij. particula est decla/
ratũ. Queris secundo. Unde puenit illa consuetudo libe/
randi vnũ/ tpe paschali? Dico ſm Ludolfum/ ꝙ ad hoc assi
gnari possunt due rationes. Aut enĩ consuetudo illa puenit
ex eo/ ꝙ illa die egressi fuerãt de seruitute Egypti/ qꝛ in nocte
pasche/ angelus dñi saluauit Hebreos/ ⁊ ꝑcussit primogeni
ta Egyptioꝝ/ ideo ad hoc representandũ/ ⁊ in huiꝰ beneficij
memoriã/ in hac solennitate saluabãt vnũ morti ꝓpinquum
et aliquos occidebãt de vinctis qui custodiebant ad interfi
ciendum. Aut hoc faciebãt/ in memoriã transitus maris ru/
bri/ in q̃ filij Jsrael fuerũt liberati/ ⁊ Egyptij submersi ⁊c. Hec
Ludolfus. Queris tertio. Utrũ fuerit penalis ista particu
la. Tolle hunc ⁊ dimitte Barrabã? Dico ꝙ sic. Si enĩ do/
let quilibet/ quẽuis indigniorẽ sibi ꝓferri. Quãto plus animã
Christi sautiare poterat/ ꝙ tam sceleratus ⁊ vilis homo ꝓfe/

rebatur sibi homini deo/et intantū pferebat̄/ vt illius vitam peterent/et istius necem. Data em̄ eis optione/petebant Jesum tolli de medio/ ꝛ damnari ad morte͂. Barrabā vero petebant dimitti eis/ et saluari in vita. O q̄ta infeliciū iudeoꝝ iniquitas/ptulerūt seditiosum ꝛ homicidā autori vite. Qđ improperās eis postea beat⁹ Petr⁹ dicebat Actuū.iij. Uos sanctū ꝛ iustū negastis/ꝛ petistis virū homicidā donari vobis.auctore͂ vero vite interfecistis. Fuit aute͂ summa puersitas:vitā reddere homicide/ ꝛ fonti toti⁹ vite auferre vitā.

Fructus

¶ Tertio de fructu hui⁹ particule masticate. Queris. Et quid hic discam⁹. Primo disce equanimiter ferre.si tibi viliꝰ quādoq̄ꝫ pferat̄/cogitans q̄ꝛ Christo prelatus fuit latro. Secundo disce. Ne ꝛ tu Barrabā Christo pferas. Multi em̄ adhuc hodie desiderant Barrabā sibi solui/ ꝛ Christum ligatū esse.Dicit em̄ Origeñ. Omnes q̄ sunt iudeis similes siue in dogmate/siue in vita/ Barrabā sibi solui desiderant. Quicūq̄ꝫ em̄ mala agit/solutus est in corpe eius Barrabas Christus aute͂ vinct⁹.Qui autem bona agit/ Christū habet solutū/Barrabā vinctū.Et ideo sicut iudei/ postq̄ꝫ p Christo elegerunt Barrabā latrone͂/latrocinijs ꝛ seditiōibꝫ sunt subuersi.Sic ꝛ nūc/quecūq̄ꝫ aīa pelegerit Barrabā/illa semper latrocinijs diabolicis exterminat̄.vbi em̄ non est Jesus illic sunt lites ꝛ p̄lia.Ubi aute͂ Jesus illic sunt omnia bona et pax.Hec Origenes. Tertio disce(ſm Gersone͂)nō cōfidere in fauore populi.Ecce qui die palmarū eū excipiebant cum gloria et laude.hodie clamāt contra eum.Tolle hunc ꝛ dimitte Barrabā. Uide Gersone͂ in passiōe super textu septimo. Tantum de ista particula. C

Dominica Judica.

30

Ecipite ꝛ comedite. Marthei.xxvi. Tricesima vestime͂/
a particula passionis dn̄i est. Uestimentoꝝ exuitio. toꝝ exu/ tio.

Textus

D ¶ Cum enim Pylat⁹ audisset iudeos petere Barrabā dimitti. Christū vero crucifigi. Ait illis. Quid ergo mali fecit? Ego nullā causam mortis inuenio in illo. Corripiā illum et dimittā. Et cū hoc intenderet / fecit exui Christū. Cui primo albā vestē exuerant in ꝑtorio / quā vsq; huc gestauerat: et dehinc alias vestes vsq; ad nuditatem ꝛc.

Masticatio.

¶ Pro masticatiōe hui⁹ particule. Queris primo. Utrum fuerit Christo penal' illa exnitio vestiū? Dico ꝙ hec exuitio et nuditatis sue ostensio / grauis admodū pena erat Christo. Necnō modica iniuria est et cōtumelia / hominē exui vestib⁹ suis et denudari. Ecce huiusmodi denudatio affligit etiam peccatores. magis autē virgines. patuit hoc de Agnete et Barbara. Christus autē virgo / et pudicissim⁹. ergo maxime erubescebat. Sed ais. Tamen Christus nō fuit nat⁹ ex carne peccatrice: ex qua erubescibilis facta est nuditas nostra. dicente Adam. Timui / eo ꝙ nudus essem et abscōdi me. Dico ꝙ ipse dn̄s / qui venit suscipere ceteras nostras infirmitates absq; peccato / suscepit et illā. Et sicut vere esuriuit / sitiuit fatigatus est / tristatus et doluit / ita vere erubuit / tanto vtiq; amplius / q̄to fuit virginibus omnib⁹ pudicitior / et angelis cunctis purior ꝛc. Hec Gabriel.

Fructus

¶ Tertio de fructib⁹ huius particule. Primo discam⁹ vitare nuditatē corpalē / ne forte vnq̄ nudi appareamus: corā deo et angelis / atq; hominib⁹ / exemplo primoꝝ parentū qui erubuerūt a facie dei. Et si nullus hoīm te videret / erubescere tū debes corā deo et angelo tuo. vn̄ Bernhardus. In quis angulo / reuerentiā exhibe angelo tuo / ne audeas ipso ꝑsente / q̄d me ꝑsente nō auderes ꝛc. Scd̄o discamus vitare nuditatē spiritualem: sed bona cōuersatione sim⁹ vestiti. vn̄ Apoc. iij. Uestimentis albis induaris / ne appareat cōfusio nuditatis tue. Ubi p vestimenta alba intelligit̄ cādor sancte

E

conuersationis/que ad instar vestimēti multis filis debet esse contexta ꝛc. Tertio discam⁹ nos denudare p aptā cōfessionē/corā sacerdote/ꝛ denudare cōsciētias nostras corā deo deponētes omne palliū excusationis: qꝛ nuda ꝛ aperta sunt oīa oculis eius. Melius autē est hic erubescere/ q̄ corā toto mūdo nudum apparere. Non enī in hoc te odiosum reddes immo magis amicabilem confessori ꝛc.

¶ Tricesimaprima pticula passionis dn̄i est. Flagellatio.

Textus

Cum Jesus nudatus esset: Pylatus eum apprehēdit et [flagellauit] et hoc vel per se/vel per ministros. Habes sic paruculam propositam. 31 Flagellatio.

Masticatio.

¶ Masticemus eandem ꝛ comedamus. Queris primo. Quare Pylatus voluit Christū flagellari? Dico q Pylat⁹ hoc voluit primo bona intentione: vt sic iudei cōpescerētur. Nam naturaliter ira sopit/cū iratus videt aliquē humiliatū. Sic ꝛ canes mitigant/si corā eis quis in terra residet. vt dicit Aristoteles secūdo rethorice. Verū intentio illa nō excusauit Pylatū a toto: sed a tanto: quia peccauit grauiter: sed minus q̄ iudei. Pia enī erat intentio ei⁹/quantū ad id q voluit Jesum liberare. Crudelis autē erat q̄tū ad id/q hoīem innocentem/maxime filiū dei/sine causa affligeret. Quia cū iudex esset populi/ad ei⁹ officiū spectabat/rectū iudiciū iudicare/ innocētes absoluere: ꝛ nocentiū malitiā cohibere. Voluit secūdo Pylatus eū flagellari/pter cōsuetudinē iudeoꝝ que statuit/flagellandū oēm ɔtra dicentē legi ꝛ statutis eoꝝ: et hoc in memoriā illius: qꝛ deus flagellauit regē Heliodoꝝ qui voluit depredare templum. Voluit tertio (ẜm Hieronymū) eū flagellari: vt rationis legib⁹ seruiret quib⁹ sanctitum erat vt crucifigendus flagellaret prius/forte ad extorquendū ab eo socios sceleris: ꝛ sic Christus si crucifigi deberet/iā flagellatus esset. Queris secūdo. Quare Christus voluit flagellari? Dico q Christ⁹ flagellari voluit: vt scriptura q̄ ipse F

pluries predixit impleretur: scilicet conspuetur et flagella-
bitur. Sed et vt nos a flagellis redimeret: fecit instar ma-
B trispie/que cum videt patrem flagellare aliquem de filijs su-
is/occurrit extensis brachijs eum protegendo/ seqꝫ pro filio
flagellis exponit. Homo enim deū offenderat: ⁊ ideo disci-
plinari debebat. Et quia scriptum est. Multa flagella pec-
catoris. Ut ergo nobis parceret: ⁊ nos suo flagello a perpe-
tuis flagellis liberaremur/ ipse pro nobis disciplinari volu-
it/ sicqꝫ deum placuit. Quare dicitur. Disciplina pacis su-
per eum. Si ergo tam grauiter flagellatus est innocens pro
peccatis alienis q̄ꝫ grauiter putas noxios (nisi se correxerint)
flagellandos pro peccatis proprijs. Hec Ludolfus: q̄uis
non eo ordine. Queris tertio. Quomodo fuit flagellat⁹:
Respondeo de modo non habemus certam scripturā. Re-
spondebo tamen ſm Gabrielem. Dico igitur primo/ ꝙ ſm
Augustinum Christus solotenus prosternitur. dicit enim.
Ecce iam dominus aptatur ad verbera: iacet extensus/ an-
te hominem deus et supplicium patitur rei/ in quo nullum
peccati refugium potuit inueniri. Secūdo creditur ad co-
lumnam ligatus: ſm Bedam vt sanctissima caro crudelius
laceraretur. Tertio grossis funibus/ columne alligatū con
strinxerunt/ forsitan collum/ pectus/ ventrem/ manus et cru-
ra singulis ligaminibus vinculabant/ ita vt ligamina sacro
sancti carni sic imprimerentur. vt reliqua caro supercresce-
D re videretur. Quarto flagellatur/ virgis/ flagellis/ ⁊ cathe-
nis/ sicqꝫ sancta cutis/ violentia flagellorū repetitis ictibus
rumpitur. Quinto rubricatur sanguine totū corpus ex con
fluentia guttarū. Sexto fit tot⁹ deformis et sanguinolent⁹
vt adimpleta sit prophetia. Non est sanitas a planta pedis
vsqꝫ ad verticem. Et iterum. Uidimus eum et nō erat ei spe
cies neqꝫ decor. Septimo non mireris: quia sic innumera-
biles plage sibi infligunt: quia p peccatis omnium nostrū
que innumerabilia sunt/ passus est. Ideo ⁊ plagas inumera
biles esse oportebat. Queris quarto. Utrū flagellatio ista
fuerit Christo penalis? Dico ꝙ sic: imo est de principaliori
bus passionis particulis. Quanta enim fuerit saluatoris no

stri pena: quelibet anima fidelis attendat, in tam seua toti⁹ corporis vulneratiōe/quam etiam aggrauabat teneritudo complexionis/propter quā sensus tactus in eo subtilior et p ceptibilior fuit. Unde cū nos in grossis nr̄is corporib⁹/vix vnum flagelli ictum violentū ferre possumus/q̄tum corpus illud complexione nobilissimum/et perceptibilitate tenerrimum/ tot percussionibus doluit ꝛc. 3

Fructus

¶ Tertio videamus fructus illius particule. Discamus hic libenter sufferre flagella dei. vt vnusquisq̧ nostrū dicere possit illud Psal. Quoniam ego in flegella paratus sum. Et merito: quia si vnicus dei filius paratus fuit/in se suscipere nostra flagella et obedientia patris. Cur et nos adoptiui non essemus parati sufferre flagella eiusdem patris/que ipse vel per se/ vel per ministros/seu instrumēta sua media nobis misericorditer infligere dignatur ad emendationem nostrā. Quem enim diligit deus castigat. Flagellat autem omnem filium quem recipit. Et quis est filius quē non corripit pater Prouerb. iij. Hec Jordanus.

Feria secunda post Judica.

Ecipite ꝛ comedite. Matth. xxvi. Tricesimasecū da particula est. Purpuree vestis induitio. Dicūt Euangeliste. 32 Purpuree vest̄ induitio.

a

Textus

Postq̄ Jesus flagellatus esset/ milites clamidem coccineam circundederunt ei. Et induunt eum purpura ꝛ. Habes ecce particulam.

De cocco et purpura vide Cornucopie.

Masticatio

Pro masticatiōe hui⁹ pticule. Dico pmo/q̧ hec vest̄ bn̄ ꝯuenicbat chr̄o. Uesti rubea vicȝ corpi sanguine rubricato

ex verberibꝰ flagellorum. vt implerecur quod scriptum est. Esa. lxiij. Quare rubrum est indumentum tuum: et vestimenta tua sicut calcantium in torculari? Et hec questio secundum glosam fuit angelorum / videntium et mirantium / quod Christi corpus de vtero virginali tantum
R candore habens / quod tum fullo non potest facere sup terram: intantum fuit sanguine rubricatum. Ad quam questionem ipsemet ibidem respondit dicens. Torcular calcaui solus q. d. secundum glosam. Ego solus sustinui pressuram crucis / flagellorum et omnium tormentorum. In quibus / quasi in prelo pressus sum sanguine proprio: et per totum corpus meum pro mundi salute aspersus. Ideo etiam sibi bene conueniebat purpura: quia fit ex sanguine conchilij vel muricis. vt sic nihil in eo esset: nisi sanguine tinctum et colore sanguineo coloratum. Dico secundo / quod illusio illa purpuree vestis / merito ponitur inter particulas passionis: quia illud faciebant in opprobrium regij nominis / quod ipse (vt iudei asserebant) indebite vsurpauit / ad deridendum eum sicut regem falsum.

Fructus.

Tertio de fructibꝰ huius particule. Disce hic primo / quod sicut Christus voluit vestiri / veste regali et purpura. Sic et nos vestire debemus animas nostras vestibꝰ virtutum: quia secundum
L Aristo. ij. Ethico. Virtus est habitus: qui se habentem perficit: et opus eiꝰ bonum reddit. Et Grego. in mora. Absit / quod tanta sit delectatio in vitijs / quanta in virtutibꝰ. Item Hieronymꝰ. Omnes virtutes sibi adherent: vt qui vna caruerit omnibus careat. qui ergo vnam habet / omnes habet. Disce secundo dominice passionis habere memoriam / quod significatur per purpuram. Unde come capitis sponse. i. anime fidelis: dicuntur esse sicut purpura regis. Can. vij. Quia cogitationes mentis nostre / que per comas capitis intelliguntur versari debent assidue circa passionem redemptoris: vel etiam circa opera charitatis secundum Jordanum. Dic g oratio. Domine Jesu Christe / qui veste purpurea illusorie indui voluisti: da mihi iugem memoriam passionis tue induere et peccata mea charitatis purpura operiri Amen.

33. Spinee corone impositio.

¶ Tricesimatertia particula passionis domini est. Spi-

nec corone impositio.

Textus

¶ Plectebant enim coronam de spinis. et imposuerunt sup caput ei⁹ ꝑ diademate regali. Ecce habes particulam ppositam.

Masticatio

¶ Masticemus particulam/ vt inde fructum capiam⁹. Dico ergo primo/ q spine iste (sm Lyram) erant iunci marini/ ad modum spinarum acuti/ penetrani ꝛ pungitiui intantum: vt etiam hoies calciati desup calcates/ ꝑ calciamenta inter media vulnerarent. Dico secundo/ q corona illa non erat sertum: vt qda dicunt: imo credendum/ q non solum capitis extremitatem ambiuerit: sed magis admodum infule vel pilij / totum caput texuisse et vbiqꝫ suis aculeis pfodisse sm Gabrielem. Hanc igitur coronam spineam/ Christus portandam suscepit/ ꝑ corona victorie. Solebant enim Romani/ coronas varias in signum victorie gestare: et ea qua dignus erat/ quecꝫ solebant donare. De quibus Aulum Gelium videndum relinquo. Has ferme nobiliores enumerantem/ videlicet triumphalem/ obsidionalem/ ciuicam/ muralem castrensem/ naualem/ oualem/ oleaginam ꝛc. Uide eundem li. v. noctium: at. Capite. vi. Christus igitur vt dictum est/ voluit habere coronam spineam/ in signum victorie: quia ipse est agn⁹/ q abstulit peccata mundi/ que sunt arma diaboli/ contra nos militantis. Hec autem Christus in passione sua abstulit: quare desiderabile est vtiqꝫ omni aie amanti in ista corona videre regem nostrum. Unde dicitur Canticoꝝ. iij. Egredimini filie Syon. et videte regem Salomonem/ in diademate/ quo coronauit eum mater sua ꝛc. Dico tertio q merito ꝑ pticula ponatur/ cum fuerit fere dolor non minim⁹. Si enim nos terrestres ꝛ grossi/ vna spina vulnerati/ intollerabili dolore vexamur. Quanto deniqꝫ dolore illud venerandum caput credim⁹ affectum/ tot aculeis vsqꝫ ad cerebrum transfixum. Dico quarto/ q Christ⁹ coronatur quadruplici corona. Primo enim coronatur a patre corona glorie. Secundo a matre coronatur corona infirmitatis et humanitatis nre. Tertio coronabitur ab angelis ꝛ familia sua/ corona

iusticie/ in die iudicij. Quarto coronatur hodie a nouerca
N sua impia sinagoga/corona spinea/corona doloris et miserie
Hec Gabriel.

Fructus.

¶ Tertio de fructibus huius particule/quorum duo sunt. Primo discete coronare spinis/tenendo in capite spinas peccatorum tuorum/per recordationē continuā. De quibus spinis dictum erat primo homini. Terra spinas et tribulos germinabit tibi Quia conscientia nostra/punctiōes et aculeos carnaliū desideriorum procreare nō desistit/quamdiu cū vomere crucifixi memorie non fuerint exarata: et in timore dn̄i nō fuerint disciplinata. Portemus ergo peccata nostra in mēte/per displicentiā et contritionē/quā semper habere debemus/quādo occurrūt memorie peccata preterita. Unde Hugo de sancto Victore. Quādo deus absoluit hoiem in contritione a peccatis/ligat eū vinculo perpetue detestationis: vt peccatū semper de cetero detestetur etc. Secūdo discāt hic prelati cauere coronā spineā satellitū: qui scilicet eos circūstant quasi corona. Hij vere corona spinea et spinearū sepes sunt. Primo quia sepes spinea floret. Et curiales vestitu et victu/et inani gloria florēt. Itē florent bonis verbis et promissionibus. Secūdo sepes spinee pungūt. Et curiales pungunt extorsionibus/dilationibus/fidefractionibus. Tertio spine in sepi se mutuo cōplectuntur. Et curiales sibi inuicem coherēt: et se mutuo sustentāt: sicut squame pisciū: vt nec spiraculū possit subintrare de quibus supra etc. Quarto spine se complectētes simul ardent. Et curiales sic inuicē compressi/etiā simul ardebunt. Quinto sepes spinea prohibet ingressum mundorum
O animalium: immo fortissime pungit ea. Sed animalia venenosa: sicut bufones et serpentes/ protegit/ et libere dimittit intrare: et tamen animalia que repelluntur/colunt terrā et eam fecundant. Alia vero que ibi recipiuntur/non solum non colunt terrā: sed herbas ibi existētes inficiunt et venenant. Sic et illi qui assistunt prelatis/ sanctos viros et simplices: qui ecclesiam possent instruere/ et semen virtutum in ea seminare/nō permittunt promoueri/immo repellunt quantum

possunt rc. Hec Petrus de palma. Job. xix.

Feria tertia post Judica 34

Accipite r comedite. Matthei. xxvi. Tricesima Arundinis in dextra traditio
a quarta particula est. Arūdinis in dextra traditio.

Textus

Dicit enim textus[Et posuerūt arūdinē in dextra ei⁹.]

Masticatio.

Pro masticatione particule illius. Queris primo. Quare hoc fecerunt milites? Dico q̄ tradiderunt ei milites arūdinem pro sceptro regali derisorie: quasi dicerent. Regnum q̄ tibi vsurpas: dicendo te esse regem/ vacuum et infirmum est admodum arundinis: et ideo tale sceptrum tibi bene congruit. Non attendentes q̄ ipse dixerat. Regnum meū non est de hoc mundo: sed de alio mundo scilicet eternitatis: vbi regnū est firmissimū. Et hic fuit tertius actus illusionis militum/ dū arundinem ponunt in dextra eius: illa scilicet que celum terramq̄ regit/ ac vniuersa que creauerat sustentat.

Queris secundo. Quare Christus suscepit arundinem in dextrā? Respondeo et dico Christū hoc fecisse propter tres causas. Primo (sm beatū Hieronymū) vt ostenderet se esse illum/ qui electos suos scriberet in libro vite eterne. Arundo enim siue calamus/ est instrumentū scribendi. Matth. v. Gaudete/ quia nomina vestra scripta sunt in libro vite celestis. sm Jordanum. Secundo vt ostenderet omnem mundanam potestatem esse fragilem r vanam/ q̄uis ab extra viridis r aspectu delectabilis videatur. De hoc vide summam vitiorum de supbia ca. vi. Tertio (sm Hilariū) vt ostenderet se nos fragiles/ vacuos et infirmos/ manu tenere/ et omnibus bonis implere/ quod vtiq̄ sic est: vt dominus ipse dicit. Sine me nihil potestis facere. Et amplius. Non sumus sufficientes ex nobis/ aliq̄d cogitare: sed p gratiā dei potentes erimus. Et apl's. Omnia possum in eo q̄ me confortat.

Fructus.

Tertio de fructib⁹ hui⁹ particule. Primo disce hic timere ꝛ frequenter orare. Non enim melius potes succurrere tue infirmitati arũdinee: nisi ꝑ orationẽ currẽdo ad deum. Dic ergo. Domine Jesu/qui arũdinẽ/ꝑ sceptro regali tibi dari voluisti: obsecro te/vt imbecillitatem meã/ dextra tue potentie sustentare digneris: vt regnũ tuũ intra me iugiter confirmetur ꝛc. Secũdo disce cauere: ne ꝛ tu illis trib⁹ scʒ purpura/corona/ꝛ arũdine a diabolo illudaris. Primo ꝑ ostẽtationẽ humane potẽtie/q̄ ꝑ purpurã significat̃/que est vestis regũ ꝛ potentũ. Secũdo ꝑ cupiditatẽ affluentis opulentie que notat̃ ꝑ coronã spineã. Diuitie enim spinis ꝛ cur͡s sunt plene. Tertio ꝑ vanitatẽ mundane sapiẽtie: que significat̃ ꝑ arũdinẽ: que pulchra sed vento plena ꝛ vacua est. Sic ꝛ sapientia mũdana: in q̄ cõfidunt hoĩes: et qua nõ ad dei laudẽ sed ad gloriã suã vtunt̃: est quasi baculus arundine⁹ ꝛ cõfract⁹.
J

Tertio disce obedire: q2 Christ⁹ obediẽter hec tria induit. Non soli deo sed etiam militib⁹ obediens. Sic ꝛ nos cum a malis illudimur: cogitare debemus: q2 seruus nõ est maior domino suo. Hec Ludolfus.

35 Irrisoria salutatio et adoĩo.

¶ Tricesimaquinta particula passionis domini est. Irrisoria salutatio et adoratio.

Textus

¶ Cum enim milites insignia regalia ei adhibuissent: genuflexo ante eũ/illudebãt ei dicẽtes. [Aue rex iudeoꝝ.]

Masticatio.

¶ Pro masticatiõe illius particule. Queris primo. Quare adorabãt eũ: ꝛ quare salutabãt? Dico ad primũ/ꝙ adorabant eũ genuflectendo significare volentes/ ꝙ deũ se ipsum falso dixisset. Dico ad secundũ/ꝙ ideo ipsum salutabant/ ad
R
signandum/ ꝙ seipsum false regẽ dixisset. Hec autẽ fecerunt ideo: vt eoꝝ illusio correspõderet iudeoꝝ accusationi: q2 de vtroq3 accusabatur a iudeis detestabili mentis affectu. Ecce

quē laudant angeli/adorāt dominationes/tremūt potestates/venerant/ac socia exultatione cōcelebrāt. Celi celorūq; virtutes vniuerse. In cuius femore scriptū est. Rex regum dñs dominantiū vniuerse terre/ a viris peccatoribꝫ/derisoria adoratione/ac salutatione blasphemat/ quasi indignus regno iudeoꝝ/cui(vt Augustin⁹ dicit)esse regē hoīm dignatio est/nō ꝓmotio/miseratiōis iudiciū/nō potestatis augmētum ꝛc. Dico consequenter ꝙ nō solū blasphemabat a militibꝫ irrisoria adoratione ac salutatione:sed ꝛ a tota cohorte.i. singulis de cohorte/ quā idcirco ad eū adduxerūt. Hec Gabriel. Et hinc est ꝙ cū ꝓ iudeis orat genua nō flectunt.

Fructus

Tertio de fructu hui⁹ particule. Discam⁹ hic cauere ne et nos false Christū ꝛ irrisorie/salutemus ꝛ adorem⁹. Sed ais. Et q̄ sunt hoc facientes? Dico ꝙ sint triplices. Primi sunt/qui in eū corde credūt:sed ꝑuersis actibꝫ despiciunt ƀm Rabanum. Tales ludo puerorum/dicto schenbertlin/ erga Christū vtunt. In tali em̄ ludo que ore blandiendo profitentur/factis percutiendo videlicet nō probantur. Sic et illi labijs quidē deum honorant:cor autē eoꝝ longe est ab eo/ ꝙ et ipsi factis proprijs ꝓbant ꝛc. Secūdi sunt/qui inter orandum aliquid ꝙ est cōtra diuinū honorē/mente pertractant Uerbi gratia. Si q̄s geniculet ante altare/ꝛ interim cogitat qualiter calicē furet:vel aliud simile. Tertij sunt/ aliū deum sibi cōstituentes. Sicut em̄ pagani olim diuersos deos habebant. Sic iam christiani/heu/diuersos sibi faciunt deos Uerbi gratia. Superbus colit ꝓ deo vanā gloriā/ ꝓ illa ieiunat/orat/dat elemosynas/labores patit. Unde Bernhardus ad Eugenium. O ambitio ambientiū crux/ quomodo omnes torquens/ omnibꝫ places. Nil acerbius cruciat/ nil molestius inquietat/ nil tamē apud miseros mortales celebrius/negotijs eius. An non limina apostolorum:plus iam ambitio quam deuotio terit? An non vocibus eius/ vestrum tota die resultat palatium. An non questubus eius tota legum canonumq; / disciplina insudat. An non spo-

tis eius/ ois italie inbiat (inexplebili auiditate) rapacitas? Quid ita/ tua ipsius spiritalia studia non saltem intercidit sed abscidit? Quoties sctã tua ac fecunda/ abortiri ocia fecit inquietũ ꝛ inquietans matũ. Hec ille. Itẽ ambitio est simea charitatis ẜm Petrum Blesensem. Charitas enim patiens
T est pro eternis. Ambitio patitur omnia pro caducis. Charitas benigna est pauperibus. Ambitio vero diuitibus. Charitas omnia suffert pro veritate. Ambitio ꝑ vanitate. Ultra ꝙ omnia credit: omnia sperat: sed lõge dissimili modo. Hec ad gloriam huius vite. Illa ad gloriam sine fine. Hec Petrus Blesen̄. Secundo auarus colit pro deo pecuniam. Nam potius videt argentum ꝙ sacramentũ (ein sack mit gelt/ weder das sacrament) Et potius aurum ꝙ deũ (lieber golt weder got) Uñ clamat Apostolus. Fornicatio ꝛ omnis immundicia et auaritia/ que est idolorum seruitus ꝛc. Tertio gulosus colit ventrẽ. Apostolus. Quoꝝ deus venter est. Plane ventrem pro deo colunt: cuius dei est coquina templum. altare mensa. ministri coci. imolate pecudes/ sunt cocte carnes vel pisces. Fumus autem incensorum est odor saporum. Quarto luxuriosus/ carnis voluptatẽ colit/ post posita omni et corporis ꝛ anime cura. Quinto mariti colunt vxores ꝛ filios/ et econtra/ vxores/ maritos ꝛ filios inordinato amore/ sic ꝙ nullam curam habeant de deo. Sexto quidam colunt/ domos/ agros/ vestes et alia preclara temporalia bona. sic/ ꝙ deum/ alium nesciunt. Septimo breuiter omnes/ ponentes finem in creaturis. sic ꝙ illud supra deum diligatur. Sed ais. Unde hoc sciri potest? Solutio ẜm beatũ Thomam distin. xxiiij. Tertij. ar. vi. Huius cõ
V placentie signum est: quando quis alicui rei etiam non prohibite tantum adheret: vt sentiat etiam si esset prohibitum illud se non relicturũ. vt precipue patet in quibusdam ebriosis qui totam vitam suam in vino posuerunt. Et in histrionibus qui verba iocosa sectantur.

Feria quarta post Iudica.
Accipite ꝛ comedite. Matthei. xxvi.

Ricesimasexta particula est. A militibus alapizatio. Nam vt dicit textus. A militibus alapizatio.

Textus

Dabant ei alapas backenstreich: de hoc tantū.

Masticatio

Pro masticatione illius particule. parum dicam: quia de alapizatione habitum est supra/ circa Annam et Cayphā. Dico autem/ ꝙ non immerito ponitur pro singulari particula cum fuerit noua passio. In hoc nāqꝫ illusionem suam magis despectiuam fecerunt: quia velut adorantes deum et salutantes regem: eum alapizauerūt. Differt autem illa alapizatio a precedenti in quattuor. Primo: quia illa fuit in domo Anne. Ista in pretorio Pylati. Secundo: quia ibi dicitur de vna alapa/ quā dabat ei vnus ministrorum. Hic autem plures alape sibi a diuersis dabantur. Tertio: quia illam alapam dedit vnus iudeus. Sed istas dederunt milites gentiles. Quarto: quia illa alapa dabat causa vltionis. Ista autē causa illusionis ꝛc. Hec Jordanus.

Fructus

¶ Doctrine et fructus/ possunt hic sumi vt alibi. Et tantum de ista particula.

¶ Tricesimaseptima particula passionis dn̄i est. A militibus conspuitio. Nam ẜm Euangelistas. 37 A militibus conspuitio

Textus

¶ Conspuebant in eum/ tanꝙ in despectam/ contemptibilem/ et vilissimā personam. sicut et prius coram Caypha consputus est a iudeis.

Masticatio X

¶ Pro masticatione presentis particule/ parum vltra superiora dicam: nisi ꝙ hic Jordanus ꝛ Gabriel ponunt. Di

co igitur primo/q milites nō ƒm nomen presentis temporis dicūtur: quo generosi et nobiles: Eqtes aurati nominātur. Tales enim nobiles persone nō illuderent: nō conspuerent non crucifigerent: nec vestes crucifixi sibi diuiderent/ quod ad carnifices potius pertinet. Sed dicūtur milites ƒm antiquam consuetudinem: stipendiarij et pedites (füßknecht kriegßbuben) sicut patet in gestis Julij cesaris. vbi milites ab equitibꝫ distinguūtur. Et in actibus apostoloꝝ. xxiij. ca. vbi dicitur. q Paulus cū militibus. 200. ⁊ equitibus. lxx. missus est de Jherusalem ad Cesaream. Intelligimus ergo milites in hoc loco/ viles stipēdiarios/ carnifices/ tales qui per nullam perhorrescunt insolentiā/ milites dictos: nō a nobilitate: sed a fortitudine. Erant em̄ robusti corpore: et pro modico ad omne malum expositi. vt dicit Criso. Hec Gabriel.

y Dico secūdo/ q ista particula differt a precedenti videlicet xvij. quia istud fuit in domo Cayphe corā iudeis ⁊ a iudeis. Istud autē fiebat in pretorio Pylati a militibus corā Pylato et cohorte. Secūdo differunt: quia illa fuerunt sputa iudeorum. Ista vero sputa gentilium.

Fructus.

¶ Doctrinas et fructus particule huius sume ex particula decimaseptima.

38 Capitis cū arūdine pcussio.

¶ Tricesimaoctaua particula est. Capitis cum arundine percussio. Nam ƒm Euangelistas.

Textus

[Acceperunt arundinē et percusserunt caput eius.]

Masticatio.

¶ Pro masticatione huius particule. Dico primo/ q in terris illis sunt arundines magne/ instar baculorum/ qualis erat sceptrum Christi: et illo percutiebant caput Christi in maiorem contemptum. Dico secundo q merito pro singulari particula ponitur. Percutiebant enim Christū/ non

tantum causa ledendi eum per puncturas spinarum/et per ictus baculi/q̄stū causa illudendi. Nam viles persone solent baculis percuti/sicuti bestie/ad magnā ergo vilificationem hoc fecerunt. Quapropter nō minima penarū fuisse credit.

Fructus

¶ De fructibus huius particule. Disce hic primo caue re/ne et tu arundine caput Christi percutias. Sed ais. Et qui sunt/ hoc cōmittentes? Dico q̄ sunt multiplices. Pri mi (ſm Rabanū) sunt impugnantes/qui impugnant diui nitatem Christi/quales hodie in euangelio iudei/ꝛ quidam heretici/dicētes eum fuisse purū hominē: ꝛ hoc per scriptu ram sacram probare nituntur. Hij percutiūt Christū in ca pite. Nam caput Christi/ deitas est. Caput Christi deus. Ait apostolus. Arundo antē vel calamus/signat scripturā diuinam/ calamo spiritus sancti scriptam. De qua in psal mo. Lingua mea calamus scribe ꝛc. Secūdi sunt/scrutā tes curiose sanctam trinitatē per scripturas: qui scilicet ex scriptura sacra/diuinitatē magis q̄ oportet indagare sata gunt. Unde et interdū sanguinem erroris eliciunt: sicut isti milites gentiles percutientes/sanguinem de Christi capi te emunxerūt. Dico notanter curiose: quia studiose licet im mo vtile est sepius de illa cogitare: scilicet quomodo sancti in celo iam exultant in conspectu trinitatis. Et quomodo hoc erit gaudiū nostrum essentiale/ cognoscere deū patrem et filium et spiritū sanctum. Et quo modo omnia cognosca mꝰ in deo/q̄ sunt in celo/in mūdo/in purgatorio/et in infer no ꝛc. Sed perscrutari velle sanctā trinitatē/que est inscru tabilis: sepius hominē in errorem ducit: quia qui scrutator est maiestatis/opprimet a gloria. Prouerb. xxv. Unde Ec clesiastici. iij. Altiora te ne quesieris: sed ea que precepit tibi deus/cogita semper. Seruus nō plura debet scire de factis domini sui/q̄s ea que suū respiciunt seruitium. Sic et nos debemus scire et querere intellectum preceptorum dei ꝛc. Z

Tertij sunt. orantes. Hij arundine Christū in capite per cutiunt/ qui per vacuā: id est ociosam vitā suam Christum

offendunt: qui est caput nostrum: a quo in omnes sensus nostros vitales operationes defluunt: et ipse operum nostrorum
A exempla nobis prebuit. Unde in quolibet ocio: cum adest nobis opportunitas faciendi bonum. homo ociosus/ Christum quasi in capite percutit. ita vt ex tali percussione et spinarum punctione/ sanguis de Christi capite emungatur. hoc est/ quod Christus dolet et pungitur vsque ad sanguinem/ de ocio nostro: quia videt exempla sua in nobis non fructificare etc. Hec Jordanus.

Feria quinta. festum Annunciationis beate Marie.

¶ Missus est angelus Gabriel a deo in ciuitatem etc. Habitus est sermo de festo.

Feria sexta post Judica.

Flagellati et illusi ostentatio.

a Excipite et comedite. Matth. xxvi. Tricesima nona particula est. Flagellati et illusi ostentatio.

Textus.

¶ Pylatus/ quod intendebat/ volebat exequi: scilicet eos ad misericordiam mouere. Ideo postquam illuserunt ei. Exiuit iterum Pylatus foras: dicens. Ecce adduco eum vobis/ vt cognoscatis: quia in eo nullam inuenio causam. Exiuit ergo Jesus/ portans coronam spineam et vestem purpuream/ cum sceptro arundineo. Et dixit eis Pylatus [Ecce homo.]

Masticatio.

B ¶ Masticando particulam illam. Dico quod ostentatio illa vtique lamentabile spectaculum erat. Exiuit enim Jesus coronatus/ et purpura vestitus/ non clarus imperio: sed plenus opprobrio. vt dicit Augustinus. Ex quo non parua fuit tristicia cordi innocenti/ cum tanta ignominia ostendi/ inimicis mortalibus/ de sua contumelia gaudentibus. Homines enim magna diligentia/ sua diffortunia celant: ne sciant inimici/ de hoc

plurimũ gauisuri. Dico secũdo q̃ Pylatus hoc fecit vt facili⁹ ad misericordiã feroces bestias cõmoueret/et cõpassionẽ: nature idemptitatem cõmemorans: sciens. Quia omne animal/diligit sibi simile. Sic etiam naturaliter/sibi simili quilibet compatitur. Dicit autem Pylatus. Ecce homo: quasi diceret: misericordia moueamini: q2 nõ canis/licet cane sit miserabilius tractat⁹. Est autẽ homo vobis similis et propinquus: q̃ si forte dicẽdo se regẽ excessit: videtis q2 regius cultus sibi in penã venit. Et ſm Augustinũ. Si regi inuidetis/iam parcite: q2 deiectũ videtis/flagellatus est/spinis coronat⁹/ludibriosa veste amictus/amaris cõuitiis illusus/alapis cesus ⁊c. Non autẽ his dictis frigescũt: sed poti⁹ inardescunt ira et inuidia.

Fructus

¶ Tertio de fructib⁹ huius particule. Discant hic laici: presertim femine: ne in vestitu et exteriori apparatu vane gloriẽtur: q̃m dñs noster in vestitu illusus fuit. Hic cõtra crocea pepla et vestes superbas. Et summa vitiorum Lugd. vbi habes copiosam materiã de hoc. Discant secũdo clerici: qui bus est prohibitũ/deferre rubeas vel virides vestes: precipue autẽ monachi: qui vestẽ sue professionis nunq̃ temere debent deponere: imo nec post mortẽ: quia debent sepeliri in habitu ordinis. Itẽ monachus mittens iuxta se habitũ sue religionis/ad saltandũ vel choreizandũ/vel huiusmodi. licet statim resumpturus sit eundẽ/si fit corã laicis est excõmunicatus: si corã clericis non/ſm Johannẽ de Harbomo: et Johannẽ de Senis: iuris doctores Parrhisienses. Extra ne clerici vel monachi secularib⁹ negotiis. Et ca. vt periculo libro. vi. Discant tertio/omnes recordari huius particule ostentationis/cum in missa eleuatur et ostenditur sacramentum quasi diceret sacerdos: Ecce homo. Quia sacramentũ altaris/est memoriale dominice passionis. Et Christus passus est ſm humanitatem: Nam ſm diuinitatẽ est impassibilis. Quare sacerdos ostendens ibi Christum/congruentius dicit: Ecce homo/q̃ ecce deus: licet ipse sit/et ho-

mo et deus. sed homo patens fuit in ista ostensione/et deus latens ꝛc. ſm Jordanum.

40 Judeorũ acclamatio. ¶ Quadragesima particula est. Judeoꝝ acclamatio.

Textus

Pylatus propositũ suum non erat assecutus: quia non erant ex hac ostẽsione ad misericordiã flexi: sed duriores effecti. Ideo vidẽtes eũ pontifices et ministri clamabãt dicentes [Crucifige/crucifige eum.] Dicit eis Pylatus. Accipite eũ vos et crucifigite. Ego enĩ nõ inuenio in eo causam. Responderũt ei iudei. Nos legẽ habemus: et ſm legem debet mori: quia filiũ dei se fecit. Cum ergo audisset Pylatus hũc sermonẽ/ magis timuit. Et ingressus iterũ in pretoriũ: dicit ad Jesum. Unde es tu? Jesus autẽ responsum nõ dedit ei. Dicit ergo ei Pylatus. Mihi nõ loqueris? Nescis q꞉ potestatem habeo crucifigere te et dimittere te? Respondit Jesus. Non haberes potestatẽ aduersus me vllam: nisi tibi esset traditũ desuper. Propterea qui tradidit me tibi: maius peccatũ habet. Exinde querebat Pylatus dimittere eũ ꝛc. Habes ecce particulam / cui placet / potest adducere glosam Lyre.

Masticatio.

Pro masticatione huius particule. Dico primo/ q꞉ iudei non potuerunt flecti ad misericordiã: cum non ira (que cum mensura querit proximi nocumentum) sed odio Christum prosequebantur/ quod totaliter querit proximi exitiũ. Quare dicit Petrus de Palma. Inuidia similis est igni greco: quo vtuntur hostes: nam adeo est ardens/ q꞉ etiam in lapidibus accenditur: nec aqua extinguitur. Sic et inuidia continuo ardet/ neq꞉ extingui potest; in corde in q̃ est. Cetera enĩ vitia oĩa citi? extinguunt. Superbo cessat ad humiliationẽ alteri?: ꝛ sic de aliis vitiis. Inuidia vero non cessat. Sic nec iudeoꝝ inuidia potuit extingui. Uide Petrũ de palma. Jo. xix.

Dico secũdo/ q̄ nõ omnes clamabãt de populo: sed quidam Christo cõpatientes fleuerũt. Nam vt ibi dicit̃. Intuit⁹ p̄sẽs populum circũstantẽ: et plures eoꝝ vidit lachrymantes dixit. Non omnis populus vult eũ mori. Inter q̃s erat Nicodemus/ qui ↄsuluerat eũ dimitti. Et alij/ quibꝫ a Christo fuerũt exhibita beneficia: videlicet claudus: cecus natus: leprosus quidã: mulier fluxũ sanguinis passa. Omnes hij prosiliẽtes/ enumerauerũt beneficia eis exhibita a Christo. Quidã etiã dixerunt Lazarũ q̃driduanũ suscitauit ꝛc̄. ꝑm Jordã. Dico tertio/ q̄ particula siue passio p̄sens cõsistit in clamore iudeoꝝ. Crucifige ꝛc̄. Reliqua eñ oĩa hic ↄtenta faciunt ad cõtinuationẽ passionis. Et nihil ponit̃ specialiter penale p̄ter clamorem illum ꝑm Jordanum.

Fructus

¶ Tertio de vtilitatibꝫ huius particule: quarũ vnã habemus. Discamus ergo hic oẽs silentiũ tenere. Christus enim sexies interrogat⁹/ tacuit. Primo corã pontifice Cayphã: a falsis testibꝫ accusat⁹. Secũdo corã Pylato a pontifice ꝛ sacerdotibꝫ accusat⁹. Tertio corã Herode interrogat⁹. Quarto a Pylato interrogatus/ q̄d sit veritas. Quinto de origine suo: sicut hic. Sexto q̃n sentẽtiat⁹ est ad mortẽ. Dixit autem Pylat⁹. Mihi nõ loqueris: Nescis/ qꝛ habeo potestatẽ ꝛc̄. Respõdit Jesus. Nõ haberes potestatẽ aduersum me: nisi tibi datũ esset desup ꝛc̄. Disce ergo ꝛ tu/ ab eo silere. Doceat te natura q̄ os vnũ ad loquendũ. Duas vero tibi aures ad audiendũ dedit. Cogita: qꝛ loquacitas stulticie signum est. Eccl̃i. i. Stultus verba multiplicat. Taciturnitas ecõuerso signũ sapiẽtie. Unde Seneca. Taciturnitas hoĩm/ stulto ꝓ sapientia reputat̃. Cogita/ qꝛ in iudicio ꝓ minimo verbo ocioso rationẽ reddes. Matth. xij. Presertim adolescentes sint taciturni: ꝑm illud Ecclesiastici. xxxij. Adolescẽs loquere in tua causa vix/ cum necesse fuerit ꝛc̄.

Sabbatho post Judica.
Accipite ꝛ comedite. Matthei. xxvi.

41 Ad tri/bunal addu/ctio

q Quadragesimaprima particula passionis dñi est. Ad tribunal adductio.

Textus

Uidentes enim iudei/q pylat⁹ querebat Jesum dimit/tere/redeunt ad primā accusationem: dicentes. Si hunc di/mittis/non es amicus cesaris. Omnis enim qui se regem fa/cit: contradicit cesari. Pylatus ergo cū audisset hos sermo/nes[adduxit foras Jesum et sedit p tribunali] in loco qui dicit lythostrotos: hebraice gabbatha. Erat autem parasce/ue pasche/hora quasi sexta. Et dicit iudeis. Ecce rex vester. Illi autē clamabant. Tolle tolle/crucifige eū. Dicit eis Py/latus. Regem vestrum crucifigam. Responderunt pontifi/ces. Non habemus regem: nisi cesarem. Sedente autem p tribunali: misit ad eum vxor suā dicens. Nihil tibi et iusto huic. multa enim passa sum hodie per visum propter eū ꝛc. Ecce particulam.

Masticatio.

Pro masticatione huius particule. Dico primo q impe/ratores romani abstulerāt a iudeis regiam dignitatē ne ha/berent rebellandi occasionē. Et ideo quicunqꝫ inter iudeos dicebat se regem qualitercūqꝫ videbatur contra ordinatio/nem imperatoris facere. Christus autem concesserat se re/gem esse. vt patet ex predictis. Et ideo q̄uis fm veritatem hoc regnum non esset contra dominium imperatoris (vt su/pra dictum est.) Tamen hoc arguebant apparenter. Pyla/tus autem non audebat etiam fm minimam apparentiam facere contra imperatoris honorem. Ideo dicebant. Si hunc dimittis: non es amicus cesaris: id est non celas pro honore ꝛ statuto dñi tui custodiendo ꝛc. Hec Lyra. Dico secundo/ q lythostrotos in textu legendū est penultima lon/ga. Dicitur enim (teste Nestore et Cornucopie pauimentū lapidibus stratum (ein steinstraß) compositum ex λιθος

lithos q̄ est lapis: et στρωτος strotos id est stratos. Unde Hieronymus in euangelio Johannis ca. xix. Et sedit pro tribunali in loco qui dicit̄ lythostrotos: vbi barbari dicunt lythostratos: in qua dictiōe errauit Tortellius Huguitio Catholicon et cetera fex grammatistarum. Hec Bebelius. D
Dico tertio (s̄m Lyram) q̄ diabolus apparuerat vxori Pylati: monens eam terroribus ad liberationem Christi. vnde dixit viro suo. Nihil tibi et iusto illi: multa em̄ passa sum hodie per visum propter eum. Utrum autem talis apparitio fuerit ei facta somno vel vigilia: expresse nō habetur hic. Uidetur tamen q̄ fuerit in somno: per hoc q̄ dicitur per visum. Christus enim fuit presentatus Pylato valde mane: et ideo probabile est q̄ vxor eius iacebat adhuc in lecto. Domine enim non solent adeo mane surgere: sicut viri sui. Hec Lyra cui addere potes Gersonem in passione textu. xi. &c.

Fructus

¶ Tertio de fructibus huius particule. Primo discant femine ne lasciuiant in lectis: quia frequenter eis / et omnibus iuuenibus illa hora diabolus apparet: id est obiecta peccatorum: cum se vertunt in lecto / diabolo assaturam: tunc maritis in ecclesia existentibus / famulos vocant &c. Secundo discant hic omnes / seipsos omni sero examinare: si quid deliquerint illo die / in septem peccatis / quomodo peccauerint / et seipsos reprehendant / cum proposito emendandi. Aduertentes illud Augustini / audacior est qui cum vno peccato mortali dormit / q̄ qui cū septem hostibus de morte sua inuicem obligatis confligit. Uideatur etiam de hoc alphabetum doctoris nostri littera. vi. Ualet autem quotidianum illud iudicium contra superbiam. contra iram. contra negligentiam. Itaq̄ hoc iudicium supra modum diligit in nobis deus: et a nobis etiam / non nisi propter nos exigit per Micheam dicentem. Judicabo tibi o homo quid sit bonū: et quid deus requirat a te facere iudiciū et iusticiā: et sollicitū ambulare / cum dn̄o deo tuo &c. Sic faciēdo etiā

euadim⁹ iudiciũ dei. Unde Paulus.i.Corinth.xi. Si nos metipsos dijudicaremus: non dijudicaremur. glosa.i.nõ puniremur a deo. Nam quicũq̃ se iudicauerit non damnabitur. Sic ⁊ Pythagoras docuit discipulos suos: vt quotidie ista cum domũ ingrederent̃ dicerent/vbi nã excidi: quid feci quid ex eis q̃ facere debui obmisi: Itẽ Seneca li.iij. de ira. Fortis est animus ad q̃ preparatus venit ⁊c. Uide alphabetum nostrum vbi supra.

42 Ad mortẽ cõdẽnatio

¶ Quadragesimasecũda pticula est. Ad mortẽ ꝯdẽnatio.

Textus

Uidens enĩ Pylatus: q꞉ nihil pficeret: sed magis tumultus fieret/accepta aqua/lauit manus coram populo dicens Innocẽs ego sum/ a sanguine iusti huius. vos videritis. Et respõdens vniuersus populus/dixit. Sanguis ei⁹ sup nos et sup filios nostros. Tunc Pylat⁹ volens satisfacere populo/adiudicauit fieri petitionẽ eoꝝ. Dimisso igitur Barraba [tradidit Iesum voluntati eoꝝ/vt crucifigeretur.]

Masticatio.

Pro masticatione illi⁹ particule. Dico primo/q̃ mos erat antiquoꝝ/lauare manus corã populo/cũ se immunẽ vellet
R quis ostẽdere. Pylatus autem frustra manus lauit/cũ aqua maris nõ suffecisset/ad abluendũ crimẽ eius: scienter enĩ innocẽtẽ cõdemnauit. Neq̃ imprecatio iudeoꝝ (sanguis ei⁹ sup nos ⁊ sup filios nostros) ipm excusauit. licet peccatũ ei⁹ iudei in se sponte suscipiunt. Non tamẽ Pylatũ a culpa absoluere possunt: stante imobiliter sententia iusta dñi. Anima que peccauerit/ipsa morief. Unde ait Ambrosi⁹ sup Lucã. Manus quidẽ lauit Pylat⁹: sed facta nõ diluit. Iudex enĩ nec inuidie cedere debuit aliene: nec timori: vt sanguinẽ innocentis morti addiceret. Hec ille. Excessit quidem Pylati culpã facinus iudeoꝝ/qui illũ noĩe cesaris territũ ⁊ inuidiosis vocib⁹ increpatũ ad effectũ sui sceleris impulerũt: sed nec ipse euasit reatũ: qui coopertus seditiosis reliquit iudicium

ꝓpriũ et in crimẽ transmittit alienũ. Hec Gabriel. Simi
les sunt iudeis/q̃ alios ad pecatũ impellunt. Verbi grã (tpe
ieiunij dicẽtes. O thunsz auff mich ich wil es über mich ne
men. Et tales q̃ cũ possent arguere/nõ arguũt:et si nõ impel
lunt: videnẽ tamẽ ꝯsentire ꝛc. Dico secũdo/ꝙ quattuoꝛ vẽ
ti Pylatũ seduxerũt ⁊ subuerterũt. Primus erat/timoꝛ Ce
saris/q̃ a Cesare flauit. Secũdus ventus fuit/fauoꝛ popu L
li iudaici:a quib᷑ pecuniã sperabat ẜm Lyrã. Tertius ven
tus erat/cõtemptus Christi/quẽ putabat ꝑsonã vilẽ: ⁊ nul
lum iminere periculũ si eũ occiderẽt/maxime: qꝛ nõ appare
bat aliq̃s ꝯtradictoꝛ/ꝓtulit sententiã ⁊ iudicauit eũ: ob cul
pam affectati regni/esse crucifigendũ. Que aũt fuerit forma
sentẽtie: nõ est expressum ab Euãgelistis. In euãgelio tñ Ni
codemi scribiẽ/ꝙ Pylatus ꝓtulerit sententiã/sub his verbis.
Gens tua cõpꝛobauit te regẽ: ꝓpterea p̃cipio te pꝛimũ flagel
lari: ẜm pꝛincipũ statuta: deinde in cruce eleuari. Quart⁹ vẽ
tus erat/ꝙ populus crimen sup̱ se recipiebat: clamãs. San
guis ei⁹ sup̱ nos ꝛc. Que impꝛecatio vsq̨ in hodiernũ diẽ ꝑ
seuerat: ⁊ sanguis dñi nõ auferẽ ab eis. vt dicit Hieronym⁹.

Fructus.

¶ Tertio de fructu ⁊ virtute huius particule. Discamus
hic/sic viuere/ne vnq̨ iustã moꝛtis sententiã/aĩe vel coꝛpis
a Christo audire mereamur. Item sicut saluatoꝛ noster/susti
nuit ꝓ nobis/iniquã ab hoĩe ferri sententiã ꝯtra se: sic ⁊ nos
ꝓ deo curare nõ debem⁹ iniqua hoĩm iudicia. Unde aplꝰs
i. Corinth. iiij. Mihi inquit ꝓ minimo est: vt a vobis iudi
cer aut ab humano die ꝛc. Tantũ de ista particula.

Dominica Palmarum.

Ecipite ⁊ comedite. Matth. xxvi. Quadragesima 45
tertia particula nostre placente passionis domini Crucis
est: Crucis baiulatio. baiula/
tio

Textus

Postq̃ eñ sentẽtialiter dãnat⁹ fuit. Tunc milites p̃sidis M

suscipiētes eū/exuerūt clamide ꝛ purpura/ ꝛ induerūt eū ve stimētis suis. Et imposuerūt ei crucē portādā ad locū passio nis. Baiulabat autē dñs crucē suā/donec inuenerunt Symonē quendā Cyrenensem/patrē Alexandri ꝛ Rufi discipuloꝝ Christi: q̄ veniebat a villa/vadens ad ciuitatē. hūc angariauerūt: id est coegerūt vt portaret crucem post Iesum ꝛc. Sic habes particulam.

Masticatio.

Masticādo eandē. Querꝭ primo. Cur imposuerūt Christo crucē? Respōdeo primo ꝓpter nauseā: q2 hoc lignū crucis reputabaꝭ ꝓphanū/ nullus illoꝝ illud nedū portare: sed nec tangere voluit: ꝛ ideo imposuerūt eā Iesu: vt iā dānato. Vñ glosa. Portat crucē suā Iesus/ grandē ludibriū impijs grāde mysteriū est pijs/gloriantibꝫ quasi in sceptro regni ꝛc. Secūdo imposuerꝭ ei crucē. vt impleretꝭ ꝓphetia. Esaie. ix. Cuiꝰ principatꝰ sup humerū eiꝰ. Tertio ꝓpter figurā Isaac Nam sicuti Isaac portauit ignē ꝛ ligna/ ꝓ sui imolatiōe. sic Christus portauit lignū crucis cū igne charitatis. Et quo modo Isaac dimissus est/ꝛ mactatus est aries. sic ꝛ hic ſm Crisostō. diuina natura manet īpassibilis/ ꝛ mactata est humanitas/herēs cornibꝫ inter vepres .i. inter retiacula pctōꝝ: quibꝫ natura humana dtinebaꝭ. Hic etiā cōpleꝭ vidue Sareptene figura/q̄ collegit duo ligna ꝛc. Audi Hierony. Hic educiꝭ Abel in agrū/a fratre. vt perimaꝭ. Hic adest Isaac cū lignis: ꝛ Abrahā cum ariete veprībꝫ herēte. Hic adest Ioseph/cū gramineo fasce somniato: et tunica talari sanguine linita. Hic adest Moyses/cū virga ꝛ serpēte suspēso ī ligno. Hic adest botrus in ligno portatus. Hic adest Heliseus cū ligno ad querendā securim/q̄ in imo demersa erat/ꝛ natauit ad lignū .i. genus humanū/qđ a ligno vetito in infernū decidit/ꝑ lignū cruciſ Christi ꝛ baptismū aque/ad paradisum natauit. Hic adest Ionas/de ligno fortis ī mare/ventre ꝗ̄ ceti triduo missus ꝛc. Hec Hiero. Queris nūc. Quare imposuerūt crucē Symoni Cyreneo? Et q̄s fuit ille? et quare pci se tali? Dico ad primū/q̄ hoc fecerūt: vt eo velociꝰ venirent

ad passionē/qꝛ nimis grauis fuit ad portādū vni soli/ꝛ maxime Jesu iā debilitato/plurimūqꝫ ex fatigationibꝫ exhausto Dico ad secundū/ꝙ Symon ille nō fuit hebreꝰ: sed gētilis ꝛ peregrinꝰ/de Cyrenis/q̄ est ciuitas Libie. Dico ad tertiū ꝙ huic imposuerūt crucē.ꝑpter significationē. Nam hoc nō vacat mysterio.qꝛ vt dicit glosa. Ecce nō hebreus: sed alienigena ꝛ gētilis obprobrio Christi subdit. vt plenitudo sacramentoꝝ/trāsire a iudeis ad gētes ostendat. Symō q̄ppe obedientia interp̄taṫ. Cyreneꝰ heres. Unde bene designanṫ p eū christiani/ex gētibꝫ cōuersi/q̄ peregrini erāt/testamētoꝝ dei:sed credēdo ꝛ obediēdo diuinis mādatꝫ facti sunt/ciues sctōꝝ ꝛ domestici atqꝫ heredes dei ꝛc̄. Hec Jordanus. Q

Fructus

Tertio de fructibꝫ huiꝰ ꝑticule. Discamꝰ h̄ oēs.vt ꝛ nos post Christū crucē portemꝰ. Moueat nos ꝑmo Symon: qui hoc facit. Nā Christus prior crucē portat:cuiꝰ vestigia Symon sequebaṫ. Sic ꝛ nos seq̄mur vestigia dn̄i. Moueat nos secūdo: qꝛ sic itur ad celū. Nā auis p aerē versus celū volat/i forma cruc̄. Et nauis p aquā. Et tu p mūdū ad litꝰ eternitatis/p crucē puenies. Itē thau lr̄a:est signū vite:q̄ ergo vitā h̄re desiderat:h̄ signo sit signatus. vt illud Ezech.ix. in eo verificeṫ. Oēm sup quē videritis thau:ne occidatis ꝛc̄. Moueat te tertio Christus:q̄ nedū portauit crucē: sed et vt nos portemꝰ admonuit. Mat.xvi. Si q̄s vult post me venire:abneget semetip̄m:ꝛ tollat crucē suā q̄tidie: ꝛ sequaṫ me. Hāc igiṫ crucē porta volūtarie/nō coacte. Dicit eīn. Si q̄s vult. Porta etiā ꝑpriā nō alienā: qꝛ dicit: tollat crucē suā: et sic sequere Christū:nō gloriā ꝑpriā. Quadruplices aūt sunt hoīes portātes crucē Christi. Primi portāt crucem Christi volūtarie. Ipsi sunt boni christiani:q̄ patiētes sunt in tribulationibꝫ. in infirmitatibꝫ.in paupertate. sil'iter.i bonis opibꝫ: scꝫ mane surgēdo.orādo.genuflectēdo.ieiunādo.ꝛ pegrinando.vñ in P̄sal. Uolūtarie sacrificabo tibi. Et alibi. Uoluntarie sacrificate sacrificiū laudis. Quia nullū.bonū nisi voluntariū. Tales igiṫ volūtarie Christi crucē portantes: ha- P

bent ad manū crucē nō ligneā (iuxta morē aliquoꝝ supstitio soꝝ/quales adhuc dicunt in italia esse/se Jesuanos appellā tes/nō sine cruce lignea/alicui pagrātes ſm Gersonē) ſed ha bēt ad manū/vitā christianā/que vere crux est. ſicut dicit bea tus Augustin⁹ in ſermone de b. Laurētio. Tota vita chri/ ſtiani hoīs:ſi ſm euāgeliū viuat:crux atq; martyriū est: ꝛ iſta
Q est crux/q̄ q̄tidie est portāda. Secūdi/portant crucē coacte q̄ ſcȝ metu pene/ſe alicui diſtrictiōi ſubijciūt. Ut ſm Crif. Qui p abſtinentiā quidē carnē afficiūt: ſed fructū abſtinētie interius nō requirūt. Un̄ Symon iſte crucē portat: ſed nō morif. ſic iſti nō mortificanf: ſed mūdo adhuc viuūt. Quis taliū (et religioſoꝝ ꝛ ſecularīū) poſſet numerū (q̄ infinit⁹ est) explicare? Tertij portāt crucē/nō ſuā: ſed alienā. Jpſi ſunt pdicatores. ſolitarij. et monachi. Predicatores videlicet/q̄ abſtinentiā ꝛ diſtrictionē/ꝛ fidē ſcroꝝ pdicāt: ſed in ſe nō ſer uāt. Solitarij/q̄ fugiūt frequentiā hoim/petētes deſertū/ꝛ vitā carnalē ducūt in ſolitudine i occulto. Monachi/q̄ ſub regula artiſſima ſe militare glorianf: ſed p ei⁹ obſeruātiā nō mortificāf. ſicut Symō crucē portās/nō moriebaf. Cōtra tales dicit Bern̄. Ue portātib⁹ crucē/nō ſicut ſaluator ſuā: ſed ſicut ille Cyrene⁹ alienā. Quarti portāt crucē: ſed Chri
R ſtū nō ſequunf. vt q̄ p laude hūana laborāt: ſed adhuc dei di/ lectiōe nō trahuntur. Un̄ ſicut Symon crucē portant/ꝛ nō moriunf: q: corp⁹ q̄dē p laborē affligūt: ſed p deſideriū glo/ rie/mūdo viuūt. Uide Ludolfum. Diſcāt h̄ etiā magiſtri ꝛ plati. pmo/tollere crucē: ꝛ timore dei ppriam carnē cōfige re: et ſic ſubditis ꝛ obedientibus eam ſalutari angaria impo/ nere ꝛc. Tantum de iſta particula.

44 Jn golgatha adductio.

Feria ſecunda poſt Palmarum.

Ecipite ꝛ comedite. Matth. xxvi. Quadrageſi a maquarta particula eſt. Jn golgatha deductio.

Textus

¶ Jmpoſita eſt ei cruce/eduxerūt eū extra ciuitatē/in eū q̄ dicit caluarie locū. Hebraice golgatha. Sequebaf autē

mũ turba multa/populi ꝛ mulierũ/q̃ plãgebãt ꝛ lamẽtabant eũ. Conuersus autẽ ad illos Jesus: dixit. Filie Jherusalem nolite flere sup me: sed sup vosipsas flete ꝛ super filios vrõs Qm̃/ecce/veniẽt dies in qb⁹ dicẽt. Beate steriles ꝛ vẽtres q̃ nõ genuerũt/ꝛ vbera q̃ nõ lactauerũt. Tunc incipiẽt dicere mõtib⁹. Cadite sup nos. Et collib⁹. opite nos: qꝛ si in viridi ligno hec faciũt: in arido q̃d fiet? Ducebant autẽ ꝛ alij duo nequã cũ eo. vt interficerent. [Et pducũt eũ in locũ/q̃ dicit golgata/q̃ dicit caluarie locus ꝛc.] Habes ecce pticulã. S

Masticatio.

Pro masticatiõe pticule psent. Dico φ deductio ista fuit admodũ penalis. Primo rõne ignominie. Ualde em̃ ignominiosum est duci ad patibulũ. Secũdo rõne societatis: qꝛ ducebant cũ eo ꝛ alij duo nequã. vt interficerent: q̃d specialiter diabolus pcurauit/ad maiorẽ Christi ɔfusionẽ. vt nõ videret distinctio inter Christũ ꝛ alios nequã. Tertio rõne comitiue. Et h̃ duplicit. Sequebat em̃ cũ turba magna inter q̃s m̃lti erãt/gaudẽtes. sicut populus iudeoꝝ. q̃d nõ modicũ penale est hoĩ/videre hoĩes gaudẽtes/de afflictiõe sua. Interfuerũt ꝛ q̃dã flẽtes. sicut sctẽ mulieres. Et idipm̃ pena le est/videre amicos ppter se flẽtes. Interfuerũt ꝛ multi viri de ei⁹ passiõe mestissimi: sed fletũ co bibebãt ppter metũ iudeoꝝ. Femine⁹ ꝟo sex⁹/fragilior ꝛ pnior ad fletũ/necnõ ꝛ cõtẽptibilior/liberi⁹ poterat mesticiã animi lachrymis ostẽtare Ad q̃s Jesus ɔuersus: dixit. Nolite flere sup me. Ideo: qꝛ ordinatio dei/volũtas mea/ꝛ vtilitas vĩa est. q. d. cõpassionem nõ phibeo: aliã aũt flet⁹ cãm ostẽdo. In obsidiõe Jherusalẽ futurã p Titũ ꝛ Uespasianũ. Qm̃ veniẽt dies ꝛc. Dic et Lyra ꝛ alijs. Quarto fuit illa ductio Christo penalis/ratione Marie matris ei⁹ q̃ astabat/maxima cordis amaritudine affecta. quapropter ꝛ Christi dolor auct⁹ fuit. Itẽ f̃m aliq̃s h̃ pmo nũciatũ fuit beate ꝟgini Marie: Christũ filiũ suũ esse cõdẽnatũ. Cũ quãto aũt cordis dolore ꝛ animi pturbatiõe hoc nunciũ recepit q̃liber fidelis mat ppẽdat. Nec tñ aliq̃d indecẽs sue pudicitie/vl̃ ꝟginitati derogãs cõmisit. Nec ve T

rũ est/ illud fabulosum/ q̃ ꝟgini glõse/ iniuriari impie videt virginẽ cucurrisse ad silitudinẽ insaniẽtis mulierꝭ. hincinde de domo ad domũ/ ad q̃s Christus ducebatꝭ: ac in signũ angustiarũ suarũ crines euulsisse/ ꝑ imas ꝓspexisse/ manibꝫ deplosis lamẽtabiliꝭ planxisse: ⁊ plura alia q̃ oĩa falsa ⁊ friuola sunt. Alias multe mulieres ꝑfectiores fuissent btẽ ꝟgini: scꝫ Sophia septẽ filioꝝ fratrũ matꝭ: ⁊ q̃plures alie. Sunt eñ tres plãgentiũ modi. Quidã nimis dolorẽ exprimũt ĩ opere exteriori. sicut Heli. i. Regũ. iiij. qui cũ audisset captã archam dñi/ ⁊ duos filios/ cecidit retrorsuꝫ: ⁊ ꝯfractꝭ ceruicibꝫ expirauit. Quidã nihil molestũ patiunꝭ/ tñ ꝓpter quandã honestatẽ/ simulant dolorẽ/ bestiali quodã clamore. vt iuuencule de morte viroꝝ deformiũ ⁊ vetuloꝝ. Sed vterqꝫ se frustra affligit. Primis absqꝫ inordinato motu bene ab oĩbꝫ crederetur. Secũdis/ q̃tomagis insanierint tãtominoꝛ fides adhibetꝭ.
V Idcirco tertiũ modũ valde humanũ/ mater ꝟgo adinuenit. Que cũ amarũ dolorẽ in corde gestauerit: nihil tñ fedũ/ aut indecẽs gessit/ nequaq̃ obliuiscẽs fidei catholice ⁊ ꝟginalis pudicitie: fidẽ eñ habuit ⁊ in ea sola ꝑmansit. De resurrectione filij sui/ ⁊ dolorẽ incõparabilẽ sic tẽperauit: ne indisciplinatũ q̃d cõmitteret. Vñ recte dicitꝭ ꝙ stabat: nõ aũt ꝙ cadebat aut insaniebat/ aut fugiebat. vt ⁊ ꝯstãtia ipsiꝰ ⁊ modestia nobꝭ cõmẽdetꝭ. Vñ dicit Gerson sup magnificat tractatu. iꝝ. partitiõe. iiij. O maria cõualescebas/ ⁊ ĩ aduersitatibꝫ seculi: quã nec ipsa mors filij ꝓstrauit ĩ terrã. Stabat (inq̃t) custos tuꝰ ꝟgineꝰ Joannes/ stabat iuxta crucẽ Jesu matꝭ eiꝰ. habet virtꝰ suã antiparistasim coadunatꝭ in se ex circũstãte/ nõ penetrãte ꝯtrario/ ac ꝑinde fortificatꝭ. Sedet Job ꝑcussus vlcere pessimo/ sedet ĩ sterq̃linio/ vbi/ velut ĩ throno regio cõcionatꝭ nec ĩnocentiã deserit. nec veritatẽ. nec animi robur ⁊ virtutẽ ammittit. Quãuis aũt delectatio teneat oꝑantẽ in oꝑatiõe: nihilominꝰ tenet ⁊ ꝯtristatio/ q̃ ₰m deũ est. Cur ita? Nimirũ qꝛ delectat. Que rõ? qꝛ scit placere deo. Vñ B. Certe qꝛ/ vl' ꝓbat exercẽs ad ꝟtutẽ/ vl' purgat ⁊ liberat a reatu/ vel erudit ad sapiẽtiã. Hec ille. Vñ dicit Seneca. Multũ sibi adijcit virtꝰ lacessita. Virtꝰ eñ vt plerũqꝫ recõdita ex ꝓuocatiõe cõ

traria apparet pstātior/qd̄ patuit in Maria: cui⁹ virt⁹ prius in se recōdita. viso aūt filio lacessit: z sic firmior facta z pstātior apparet. Ecce quomō hec deductio fuit Christo penal' ob maximū Marie matris sue dolorē. Quinto fuit hec deductio Christo penalis rōne loci: qz loc⁹ iste horrorē pstabat/pariter z fetorē. Deduxerūt eū eū in golgatha/ qd̄ interpretat caluarie loc⁹: nō ꝑpter caluariā capitis Ade quē ferūt q̄dā ibi sepultū: sed ꝑpt̄ decollatiōes z suspēsiōes dānatorꝫ: q̄rū ibi erāt caluarie. Adā aūt sepult⁹ fuit in Ebron. vt habet Josue. xiiij. Propter qd̄ Ebron dicebat antiq̄t⁹ Cariathar be. i. ciuitas q̄ttuor: qz q̄ttuor magni patriarche ibidē sepulti sunt cū vxorib⁹ suis. s. Adā z Eua. Abrahā z Sara. Isaac et Rebecca. Jacob z Lya. Dicit ergo caluarie loc⁹: qz erat plen⁹ capitib⁹ mortuoꝝ. Ūn̄ dicit in scolastica hystoria. Caluaria est ꝑprie os capitis humani nudū: z qz ibi decollabant rei/z m̄lta ossa capitū ibi aspersa erāt. Dicebat loc⁹ caluarie vel caluariarū. Ambros⁹ in ep̄la ad Romanos. Videt velle q̄ ibi sepult⁹ fuerit Adā/z a capite ei⁹ dictā caluariā/z ei dictū ab ap̄lo. Surge q̄ dormis/exurge a mortuis/z illumina bit te Christ⁹. De q̄ opiniōe dic̄ Hiero. q̄ fauorabil' est interp̄tatio z mulcēs aures: nō t̄n vera. Ūn̄ credim⁹ h̄ a falsarijs positū in Ambrosio. sic̄ z m̄lta alia. Hec scō. hysto. Habeamus itaq; quō hec deductio fuerit Christo penal'/ rōne loci zc̄.

Fructus

Tertio de fructu hui⁹ ꝑticule. Discāt h̄ oēs debiles/senes pegrini/z laboratores/si q̄n fatigant in suitio dei/siue i laborib⁹ rememorare isti⁹ itineris Christi/q̄ ducebat ad patibulū q̄ ita flagellat⁹/q̄ crucē ampli⁹ p se ferre nō potuit: nec mirū qz p totā noctē z diē illū m̄ltiplicit̄ fatigat⁹ fuit. Si igit saluator nr̄ tantā lassitudinē/cū tāta ignominia, p nob̄ sufferre dignat⁹ est: cur z nos ꝑpter eū modicū laborē vix nō sustinem⁹. h̄ cogitēt senes/ad ecclesiā pgētes/vel gradū siue montē ascēdētes. Siliter z laboratores z viatores/fatigati exitinere. vn̄ Bern̄. Quid ē qd̄ tibi suaue nō videt/cū colligeris z memorauers/oēs amaritudines saluatoris zc̄. Cū d̄ ista pticula

45 ¶ Quadragesima quinta particula est. Uestiū expoliatio. Legitur enī in euangelio Nicodemi/ ꝙ

Uestiū expoliatio.

Textus

Peruenientes ad locū passiōis [expoliauerūt eū vestibꝫ suis ante crucē.] Et pcinxerunt eū lintheo/ qḋ etiā verisimiliter fecerunt in flagellatione. Habes particulam.

Masticatio.

Pro masticatiōe particule pͣsentis. Dico primo ſm Ludolfum/ ꝙ Maria videns filiū suū denudatū/ accelerat/ ciꝙ
Z approximās/ velo capitis sui eū cingit ꝛ velat. Quātꝰ ħ dolor erat matri sctissime/ cū oculꝭ suis aspiceret filiū suū sic vulneratū ꝛ dispositū/ ac corā oī populo vestibꝫ ꝓprijs expoliatū: q̄sꝙ fidelis ꝑpēdat. Quare dicit Ludolfus/ ꝙ velo filiū suū velauerit. Dicūt alij ꝙ oīno nudus ī cruce pepēderit/ innitētes dicto Ambrosij videlicet. Nudus crucē ascēdit/ ꝛ talꝭ ascēdit/ q̄les nos auctore deo natura formauit. Talis ascēdit/ q̄lis pͥmꝰ hō in paradiso habitauit. et talis secūdus hō paradisuꝫ itrouit. Hec Amb. Posset tn̄ dici ꝙ a falsarijs sibi impositū sit. sicuti de caluaria dicitꝰ in scolastica hystoria. Uel dicatꝰ ꝙ verbū Ambrosij intelligatꝰ ſm cōem modū loquēdi q̄ etiā dicitꝰ Petrꝰ nudus fuisse ī naui. Dico scḋo/ ꝙ hec passio multū penalis erat dn̄o/ quare merito ꝑ ꝑticula ponitur. Primo enī erat penalis ꝓpter renouationē vulnerū/ ꝑ extractionē vestis interioris/ q̄ ꝓpter sanguinē flagellatiōis fortiter corpi adhesit. Scḋo erat penalis: qꝛ nudus cogebatꝰ apparere corā oī populo/ ꝛ in maximo frigore. Tertio/ qꝛ soli vilis
A simi sic oīno nudi crucifigebantꝰ. Dico tertio/ ꝙ denudatio illa/ siue potꝰ vestiū expoliatio facit distinctū articulū/ a superiori denudatiōe: qꝛ ibi exuebatꝰ in ꝑtorio corā ꝑside ꝛ suis ministris. hic aūt in publico corā oī populo. Itē ibi exuebatꝰ veste alba in q̄ eū illuserat Herodes. hic aūt veste ꝓpria. Itē ibi exuebatꝰ flagellādus. hic autē crucifigēdus. Itē ibi exuebatꝰ quasi reinduēdus. hic autē expoliatꝰ quasi nunꝙ̄ vestes amplius rehabiturus ꝛc̄.

Fructus

Tertio de fructibꝫ huiꝰ ꝑticule. Discamꝰ h̄ nos denudare ⁊ exuere/ab oībꝫ saluti nr̄e ↄtrarijs. vt nudā crucē/nudi sequamur. vt ait Hierony. Exue Res/ Personas/ ⁊ Mores. B
Res videlicet vel male acq̇sitas ꝑ restitutionē/ vel sup̄fluas exue ꝑ elemosynarū largitionē. Personas q̄ p̄stāt ibi peccādi occasionē. vt sūt cōcubine ⁊c̄. Mores malos ⁊ actꝰ munda nos exue. s. sup̄biā. auariciā. luxuriā. loquacitatē. mēdacia ⁊c̄. Dicit eīm Paulus. Nolite mētiri inuicē/ expoliātes vos veterē hoīem/cū actibꝫ suis/⁊ induentes nouū/eū q̇ renouat̄ in agnitionē/ſm imaginē eiꝰ q̇ creauit eū/vbi nō est gētilis ⁊ iudeus circūcisio ⁊ p̄putiū Barbarꝰ ⁊ Scita. seruꝰ ⁊ liber. sed oīa ⁊ i oībꝫ Christus ⁊c̄. Hec Paulus Col. iij. Hūc igit̄ imitare velis/⁊ sic exuere veterē hoīem: dicēdo. Jesu/ q̇ ante crucem vestibꝫ expoliari et nudari voluisti: fac me ab omnibus mundanis rebꝫ/ inq̄ātum sunt cōtra salutē meam denudari: quatenus nudā crucē/nudus sequar. Amen.

¶Quadragesimasexta particula est. In cruce extensio. 46 In cruce extensio.

Textus

Cum eīm expoliassent eū: eripit̄ filiꝰ furibūde de manibus matris/nō sine magnis doloribꝫ/gemitibꝫ ⁊ suspirijs: et ducit̄ ad mortē crucis/et nudus sup̄ lignū crucis q̄ in terra erat posita/dire piectꝰ/crudelit̄ expāsus/ptēsus/et tractus/ disertissime ad modū pellꝭ homicide est extēsus. Habes ecce ꝑticulā.

Masticatio

Masticādo ꝑticulā istā. Dico p̄mo/q̄ (ſm Ludolfū) foramina priꝰ facta fuerūt in cruce: et q̄ꝛ brachia ⁊ pedes Christi nō poterāt attingere foramina: ideo ligatis funibꝫ i brachijs et pedibꝫ tm̄ traxerūt/ac dulces manꝰ eiꝰ et pedes adeo atrociter extēdeꝛūt/q̄ oēs iūcture ossiū dinūerari potuerūt. Juxta illud ꝓphete. Dinumerauerūt oīa ossa mea. i. dinumerabilia fecerūt. Dico scđo/q̄ talis extēsio multū penosa fuit Christo. Vn̄ legit̄/q̄ cū quedā deuota ꝑsona/ in q̄dā reuelatiōe in

terrogaret a dño/ q̃d ĩ oĩb ꝗ̄ ꝓ nob ꝑtulit maxime doluisset.
C Respõdit ꝙ ĩ cruce extẽsus fui: ita ꝙ oĩa ossa mea numerari poterãt: et quicũq̈ mihi ꝓ illo dolore gratias egerit/ita gratũ obsequiũ mihi p̄stabit/ac si oĩa vulnera mea vngento suauissimo deliniret ꝛc̃. Hec Ludolfus.

Fructus.

Tertio de fructu hui⁹ pticule. Discamus h̄ oĩa mẽbra ꝛ organa corpis nr̄i/extẽdere ĩ obsequiũ Christi. Man⁹ videlicet et brachia ad opatiõẽ. Pedes ad ambulationem. Genua ad oĩonẽ. Oẽs q̈q̈ sensus/ad suoꝝ actuũ. Sanctã ꝛ castã exercitationẽ. vt possim⁹ dicere cũ Psal. Omnia ossa mea dicẽt. Dñe q̈s sĩl'is tui. Uñ Ioh. Cass. in Collationib⁹ patrũ/docet ꝙ religiose et deuote ꝑsone: debẽt oĩm membroꝝ suoꝝ ꝓmitias offerre deo. Mox eñi: vt a somno excitati/a lectulo surrexerint/debẽt ꝓmo/oris ꝛ lingue motu/orãdo/laudes deo offerre: et priusq̃ mẽbra/ aliq̃ suo fungant̃ officio: circa curã rei familiar̃ debẽt ea ad diuina obseq̃a extẽdere. Caput ꝛ faciẽ: cũ oĩb⁹ sensib⁹ ad celũ leuãdo. Man⁹ ad deũ in oĩone eleuando. Brachia ad modũ cruc̃ expandẽdo. Genua ad oĩonẽ incuruãdo. Totũ corp⁹/nũc stãdo/nũc in terra p̄sternẽdo ad veniã/cũ honesta et reuerẽte/oĩm mẽbroꝝ et
D virĩũ toti⁹ corpis extẽsiõe: et spũaliũ viriũ in tẽsione/in sacrificiũ iusticie deo offerẽdo. Ad h̄ hortat̃ Ap̃ls. Rom. xii. Obsecro vos: vt exhibeat̃ corpa vr̃a: hostiã viuẽtẽ: sanctã/deo placentẽ: rationabile obseq̃uiũ vestrum ꝛc̃. Hec Iordanus quẽ vide. Et tantum de ista particula.

Feria tertia post Palmarum.

47 Crucifixio. a Ecipite ꝛ comedite. Matth. xxvi. Quadragesimaseptima particula passionis dñi est. Crucifixio.

Textus

Ipse eñi dñs nõ solũ dignat⁹ est in cruce extendi/sed etiã affigi manib⁹ et pedib⁹/cũ clauis durissimis. vt cõmẽdaret nob̄ indissolubilẽ charitatẽ suã: q̈ salutẽ nostrã firmauit ꝛc̃.

Masticatio

Pro masticatiõe illi⁹ particule. Dico ꝓmo/ꝙ cõgruũ fuit

Christū ligno crucis affigi: videlicet ex pte Adā: diaboli: et
fructꝰ inde secuti. Primo ex pte Adā: qꝛ pmꝰ hō ad lignū p/
uaricatiōis/manꝰ extēdēdo/ ꝛ pedibꝫ accedēdo / cyrographū
dānatiōis nr̄e diabolo ꝯfecerat. Jō saluatoꝛ nr̄. vt cyrogra/
phū illud deleret manibꝫ ꝛ pedibꝫ/ligno salutifere crucꝭ affi/
gi voluit/clauis iuictissime charitatꝭ/ delēs p h̄ cyrographū
decreti: qđ erat ꝯtrariū nobis/et ipm̄ tulit de medio/affigēs E
illud cruci. Scđo ex pte diaboli: qꝛ diabolus p lignū vince/
bat. Recte igit̄ p lignū vicebat̄. vt in p̄fatiōe canit̄. Qui salu/
tē hūani gn̄is ꝛc. Tertio ꝯgruū fuit ex pte fructus: qꝛ p pas/
sionē suā/Christꝰ erat reparaturꝰ ruinas angeloꝝ/redēpturꝰ
pres de limbo ꝛ amicos collecturꝰ. Jnimicos recōciliaturꝰ
ergo recte p crucē: hec q̄ttuoꝛ significantē. Primū designat̄
p brachiū supius. Scđm p brachiū iferiꝰ. Tertiū p dextera
Quartū p sinistrā. Fert̄ aūt crux q̄ttuoꝛ lignoꝝ gn̄a habuis/
se. s. Cedrū in stipite. Palmā in palo p lōgū. Cypressū in li/
gno extrāsuerso. Oliuā in tabula super crucem: loco quarti
brachij. Unde versus. Ligna crucis. palma. cedrus. cypres/
sus. oliua. Hec Jordanus.

Fructus.

Tertio de fructu huiꝰ pticule. Discamꝰ h̄ fr̄es/ q̄ ꝛ nos car
nē nostrā crucifigamꝰ cū vitijs ꝛ ꝯcupiscētijs. vt docet ap̄ls
Gal̄. v. Quod ꝓbū ptractās. Augu. i s̄mone de q̄dragesima
et ponit̄ in glosa: sic dicēs. Congruit nr̄e deuotiōi. vt q̄ dn̄i
crucifixi passionē celebramꝰ: reprimēdarū carnaliū volupta F
tū nob crucē faciamꝰ. Jn hac q̄dē cruce/ sp in hac vita pēde
re debet christianꝰ. vt sit fixꝰ clauis. i. p̄ceptꝭ iusticie. sic Chri
stꝰ i cruce clauis ꝯfixꝰ fuit. Sic fecit ipse Ap̄ls dicēs. Gal̄. ij
Christo ꝯfixꝰ sū cruci. glo. idest Crux Christi extitit i me ar
doꝛē peccati/timore dei q̄si clauis/affixas h̄ns carnes. Et h̄
est q̄ orat Psal. Confige clauis a timore tuo carnes meas.
s̄m trāslationē q̄ vtit̄ Augu. Hec Jorđ. Tu q̄q̄ fr̄/ fac vt in
hac cruce fixus ineniarꝭ. pcidēs igit̄ ora. Jesu q̄ durissimis
clauis cruci affigi voluisti: ac p h̄ cyrographū pctōꝝ nr̄oꝝ. ꝛ
mortꝭ eidē cruci affixisti. Cōfige q̄so timore tuo carnes me/
as. vt p̄ceptꝭ tuis firmit̄ iberēs/ sp tibi ꝯfixꝰ sim i cruce Amē.

48 sinistre man⁹ pforatio

Quadragesimaoctaua pticula ē. Sinistre man⁹ pforatio

Textus

Uoluit eñ Christus nō solū quomodocūqʒ crucifigi: sed et manibꝫ et pedibꝫ affigi et pforari. Ecce particulam.

Masticatio.

Masticādo eādē ꝛ comedēdo. Dico pmo/ꝙ pforatio illa ꝯueniēter p singlari pticula ponit. poterat eñ alit cruci affigi/qꝫ manibꝫ ꝛ pedibꝫ. potuisset etiā affixio manuū ꝛ pedum ad crucē/alio mō fieri qꝫ pforatiōe vulnerū. igit: qꝛ pforatio illa specialē ꝛ distinctū causauit dolorē: ꝯgrue etiā distinctā facit pticulā. vñ Psal. Foderūt man⁹ meas ꝛ pedes meos ꝛc.

Dico scdo/ꝙ Christ⁹ voluit pforari. et cruci manibꝫ ꝛ pedibꝫ affigi. Et hꝰ ppter qttuor causas. Uenerat eñ pmo auferre a nob mala nr̃a q̄ p sinistrā significant. ꝛ ꝰ i sinistra pforari voluit ꝛ vulnerari. Uenerat scdo pstare nob vitā ꝛ oia
B bona. ꝰ vulnerat i dextra/p quā bona significant. De his loquit b. Hiero. [Extēsio inqt man⁹ pme ad lignū/mortē apphēdit.] Intelligēs p mortē pctm̄ cū malis suis sequelis. [Extēsio aūt scde/vitā q̄ pierat inuenit.] Intelligēs p vitam oia bona ptinētia ad salutē nostrā. Uenerat tertio cogitatiōes ꝛ affectiōes nr̃as malas sanare. ꝰ vuln⁹ suscepit i sinistro pede. Per pedes eñ significant affect⁹ ꝛ desideria in scripturis/qbꝫ aīa gradit. Per pedē sinistrū pue. Per dextrū bone significant affectiōes ꝛ volūtates. Uenerat qrto/bona nr̃a desideria/roborare ꝛ pficere. et ꝰ vulnerat⁹ i dextro pede.

Dico tertio/ꝙ psens pticula in sinistre man⁹ pforatiōe ꝯsistit/p quā mortē destruxit. i. pctm̄ cū oibꝫ suis seqlis: Illa eñ manu (vt ait Hiero.) mortē apphēdit: et apphēsam cruci affixit. Et insup ipsa manu qsi mēbrana/trophei sui/cyrographū suo ppzio sanguine scripsit. Et vt scriptura esset indelibilis/totam manum exarando transfodit.

Fructus

Tertio de fructu illi⁹ pticule. Disce ꝰ tu oia mala aduersātia. s. tribulatiōes. tētatiōes. infirmitates. culpas. ꝛ penas qlibet i dulcissimo vulnere isti⁹ pme man⁹/q̄ Christ⁹ mortē ꝛ

oēm miseriā nostrā appēdit reponere. Sic fecit b. Augu. l. li. de cōtēplatione dñi nři Jesu Christi: dicēs. Cū me pulsat aliq̄ turpis cogitatio: recurro ad vulnera Christi. Cū me p̄mit caro/recordatiōe vulnerū dñi mei resurgo. Cū diabol⁹ parat mihi īsidias: fugio ad viscera dñi mei/et recedit a me. D
Si ardor libidinis moueat mēbra mea/recordatiōe filij dei extinguit. In oībꝫ aduersitatibꝫ meis nō īuenio tā efficax remediū: q̄ vulnera Christi. In illis dormio secur⁹ et requiesco. Hec ille. Et licꝫ Augu. indistīcte loq̄t ibi de Christi vulneribus/magis tñ oppropriate hec efficatia/refert ad vuln⁹ manus dextre. f. sinistre rc. Hec Jord. Tu igit frater ponein isto vulnere oīa tibi aduersantia mala: dicēdo. Jesu q̄ manū tuā sinistrā/clauo pforari/crucicꝫ affigi voluisti. da mihi cūcta mala aduersātia/in eiusdē man⁹ tue dulcissimo vulnere reponere: z in eo ↄtra singula remediū salutiferum inuenire.

Quadragesimanona particula est. 49

Textus Dextre man⁹ pforatio

Dextre manus perforatio. Habes ecce particulam.

Masticatio.

Pro masticatiōe eiusdē z comestiōe. Dico q̄ Christ⁹ p hāc manū/vitā q̄ pierat inuenit. i. oīa bona ad salutē ptinētia. Et illā vitā nob donauit/faciēs sup hac donatiōe/instrumentū sanguine suo scriptū/q̄d z sacri vulneri ↄfossiōe/ad perpetuā rei memoriā/velut sigilli impressiōe ↄsignauit. vñ. ij. Petri. i. Maxima et preciosa vobis pmissa donauit de⁹. vt per hoc efficiamini diuine consortes nature rc. 3

Fructus

Tertio de fructu pticule psentꝭ. Disce b frater/oīa bona q̄ de⁹ in te opat recōdere/in vulnere istꝭ⁹ scde man⁹ ea oīa nō tibi: sed diuino muneri attribuēdo. Orās vt oīa neglecta z imperfecta tua/et suo dulcifluo vulnere restaurent/pficiant/ z suppleant. Sic fecit Augu. dicēs vbi sup. Quicq̄d ex me mihi deest: vsurpo mihi ex visceribus dñi mei: q̄m misericordia affluit: nec desūt foramina p q̄ affluat. Et subdit. Uulnera Jesu Christi/plena sunt misericordia. plena pietate. plena dul

cedine et charitate: p has rimas licet mihi gustare/q̄ suauis est dñs de⁹ me⁹. Hec ille. Et specialit' respicit efficatiā man⁹ scđe cū suo vulnere ꝛc. Ora fr' dicēs. Jesu q̄ manū tuā dextrā clauo pforari/crucic affigi voluisti. da mihi oīa opa mea bona/q̄ tu opar' i me in eiusdē mau⁹ tue sacratissimo vulnere cum gratiarū actiōe recōdere/cūctaq; neglecta ꝛ imperfecta mea exinde suppleri. Amen.

K

50 Sinistri pedis p forātio.

¶ Quinquagesima particula passionis dñi est.

Textus

Sinistre pedis perforatio. Habes ecce particulam.

Masticatio.

Pro masticatiōe hui⁹ ptīcule. Dico/q p vuln⁹ hui⁹ pedis Christi⁹ sanauit cogitatiōes ꝛ affectiōes nr̄as p̄uas/q̄ sūt ppe sinistra nr̄a. Dicit' n. Gen. viij. Sēsus ꝛ cogitatio cordis hūmani/pna sūt ad malū. Hoc de veteri hoie dicit'. De renouato aūt dicit'. Prouerb. xi. Desideriū iustoꝝ oē bonū est. Et de talib' dicit'. Ezech. i. Pedes eoꝝ pedes recti: q: desideria eoꝝ scōꝝ/nō sunt ad malū retorta. Et hoc est ex efficati a vulneris pedis p̄mi/quem sinistrum dicimus ꝛc.

Fructus

Tertio de fructu hui⁹ ptīcule. Disce h' q̄tiēs te cogitatio mala/vł affectio/impugnat mox ad vuln⁹ isti⁹ pedis Christi recurrere. Exinde nāq;/tāq; de fonte limpidissimo pfluit nob' lauacrū/q̄ abluunt et purificant sordes/cogitationū et affectionū malarū: imo etiā oim pctōꝝ/qđ expt⁹ in se Augustin⁹ dicebat. Cū me pulsat aliq̄ turpis cogitatio. recurro ad vulnera Christi ꝛc. Ora igit': dicēs. Jesu q̄ sacratissimos pedes tuos/clauo durissimo pforari crucic affigi voluisti. Da mihi q̄tiescūq; cogit atiōib'/affectiōib⁹, seu desiderijs malis infestoꝛ/ad vulnus pedis tui sinistri recurrere: et exinde salubria medicamenta haurire Amen.

L

51 Dextri pedis p forātio.

Quinq̄gesimaprima pticula nr̄e placēte passionis dñi est.

Textus

Dextri pedis perforatio. Habes ḡ particulam ppositā.

Masticatio

Scdo masticādo eādē. Dico q̄ p vuln⁹ hui⁹ pedis dextri bona nr̄a desideria/q̄ ex se sͭ oīno inualida roborant̄ et pficiūt̄. Nō n. sufficiētes sum⁹ ex nob/cogitare aliq̄d boni/tāq̄ ex nobis:sed sufficiētia nr̄a ex deo est. ij. Corinth. iij. Vn̄ quātūcū q̄ desideria. cogitatiōes. affectiōes. ac etiā volūtates nr̄e interdū forsitā de suo gn̄e sͭ bone. nulli⁹ tn̄ valor sͭ in rōne meriti:nisi intinganf̄ in sanguine pedis Jesu Christi. Psal. vt intinguaf̄ pes tu⁹ i sanguine. Pes inq̄ tu⁹. i. affectio tua:intingaf̄ in sanguine pedis Christi. alias eñ totū erit sine fructu. Vn̄ glo. sup illud Psal. Foderūt manus meas et pedes meos. dicit sic. Nō ait trāffixerūt:vel vulnerauerūt:sed foderūt:q2 sicut terra fossa facit fructū. sic fructū vite dedit Christ⁹ vulnerat⁹ i manib⁹ et pedib⁹. Nec mirū/q2 ipse oīb⁹ dieb⁹ vite sue p⁹ nos cucurrit:i siti ferūētissimi desiderij salutꝫ nr̄e. D

Fructus.

Tertio de vtilitate hui⁹ pticule. Discam⁹ h̄ fr̄es oīa bona desideria nr̄a. cogitatiōes. affectiōes. et volūtates bonas refundere cū gratiarū actiōe:in fructiferū vuln⁹ istius pedis nr̄a desideria/suis desiderijs/p oīa:q̄si p osculū infigētes. vt exinde pficianf̄ et fructificēt. Exemplū in maria Magdalena q̄ osculabaf̄ pedes Jesu:et ex h̄ tā vberē fructū recepit:q̄ tot⁹ ei⁹ affect⁹ resolut⁹ fuit i lachrymas. Et si q̄nq̄ nō valeam⁹ h̄re desideria bona:saltē habeam⁹ volūtatē habēdi ōsideriū. Juxta illud Psal. Cōcupiuit aīa mea desiderare iustificatiōes tuas in oi t̄pe. Et tūc de⁹ accipiet voluntatē p facto. Hec Jor. Ora igit̄ dicēs. Jesu/q̄ ex salutifico vulnere pedis tui dextri. fontē nob̄ gr̄e scaturire fecisti. Da mihi oīa bona mea desideria eidem vulneri tuo osculo amoroso infigere. et sic ea tuis diuinis desiderijs coaptare. Amen.

Itē sūmatim repetēdo dicta/in his q̄ttuor pticulis. Hec habes. Jesus vulnerat⁹ p̄mo i sinistra manu. vt auerteret nr̄a mala/culpe ⁊ pene. Vulnerat⁹ scdo i dextra. vt pferret nob̄ bona. Vulnerat⁹ tertio i sinistro pede. vt cogitatiōes et affectiōes prauas sanaret. Vulnerat⁹ q̄rto in dextro pede. vt bonas cogitatiōes et desideria roboraret et pficeret ⁊c̄.

Feria quarta post Palmarum.

52 In cruce leuatio

a Accipite et comedite. Matth. xxvi. Quinq̄gesima secunda particula passionis domini est.

Textus

In cruce leuatio. Ecce particulam.

Masticatio.

Masticādo eādē et comedēdo. Dico p̄mo/ q̄ q̄dā docto/
res opinant crucē pri⁹ erectā/ et postea i ea Christū fixū fuis
A se quā opinionē priori anno doctor nr̄ insecut⁹ est. Sūt alij
(vt Hiero. et Innoceñ.iij.)dicētes/ q̄ pri⁹ Christo crucifixo
postea eleuata sit crux cū Christo. Et hāc opinionē imitādā
nūc cēset. Dico igit̄ scdo/ q̄ cruce iacēte i terra/ et Christo in
ea fixo leuāt eā magno conamine. Ubi nō dubiū quin maxi
m⁹ dolor affuerit eo q̄ ex pōderositate corpis tūc lacerabant̄
vulnera manuū et pedū: q̄ sine magno dolore nequaq̄ esse
potuit. Sed ais. Cur dn̄s voluit i alto leuari: et n̄ sub tecto
pati? Respōdeo et dico/ q̄ plures ad h̄ assignant̄ cause: q̄rū
ego tres elegi. Primo (f̄m Augu.) vt ipsi⁹ aerꝫ natura mūda/
ret̄ a demonibꝫ.s. et ab infectiōe pctōꝝ. sicut et terra p̄ sangui
nē decurrētē silr̄ mūdabat̄. Scdo (f̄m Hilariū) i excelso
ligno et i medio terre loco infixo pati voluit: vt ad capescēdā
dei cognitionē oībꝫ gētibꝫ esset eq̄lis. Tertio (f̄m Cris̄) vt
dicit b. Tho. pte.iij. Quia p̄ h̄/ ascēsum nob̄ parat i celū. hāc
eīm exaltationē ipse p̄nūciās dixerat. Joh.xij. Et ego si exal/
tat⁹ fuero a terra: oīa ad me trahā. Ex q̄ p̄z expsse hec Chri/
stū dixisse de ista exaltatiōe in cruce. Tūc eīm traxit ad se oīa:
Q oīa.s. hoīm gn̄a: nō solū iudeos: sed et gētiles f̄m diuersas eo
rū distinctiōes. Itē posset etiā addi q̄rta cā.s. vt se media/
torem ostenderet inter deū et hominem etc.

Fructus

Tertio de vtilitate et v̄tute illi⁹ p̄ticule. Disce h̄ et tu exal/
tari a terra: h̄ est a terrenis affectibꝫ: vł etiā a terrena ꝯuersa
tiōe: saltē ad momētū. Q̄d et si nō oīb⁹ det̄ q̄ ad corpalē sub
leuationē. sicut q̄busdā sctis datū esse legim⁹. vt btē Marie
Magdalene: et alijs q̄busdā. Silr̄ et btē Monice matri

Auguſtini(vt audietis) Hoc tñ ꝯſeq̄ conemur cū gr̄a dei/q̄
ad mentalē abſtractionē: vt vel ſic a terra ſurſum trahamur
ad Chꝛiſtū pēdentē i cruce: q̄ten⁹ ſim⁹ de illoꝝ nūero de q̄bꝫ
ipſe pollicēs dixerat. Oīa trahā ad meipm̄ ꝛc. Data eſt autē
coꝛpalis ſubleuatio b. Monice/q̄ cū aliqñ in eccl'ia ſcti Ci
priani martyꝛꝭ ſuſcepat ſacrā cōīonem (in q̄ plenitudo gr̄e
velut i ſuo fōte ſumit̄) dū ptin⁹ coꝛpe a terra leuato/tales eru
pit i voces. Volem⁹ icelū. volem⁹ i celū fideles. A q̄ dū poſt
modū q̄rerer̄/q̄d ſibi voluiſſꝫ hec inſolita clamoſitas ꝛ eleua
tio. Ipſa vt erat tota columbine ſimplicitatꝭ/pie benigneqꝫ ꝑ
rn̄dit. Et q̄d vultis. q̄d q̄ritꝭ. Coꝛ meū ꝛ caro mea exultaue
rūt i deū viuū. hec Gerſō i ſmōe. Facta eſt āt eleuatio hmōi
ꝟtute ſacram̄ti Euchariſtie. vn̄ ibidē ſb̄dit̄. Altaria tua dn̄e
ꝟtutū/ſupple ꝯtulerūt hāc eleuationē. Hec eīn frequēs ꝛ di/
gna cōio maximā habet ꝟtutē abſtrahendi mentē a terrenis
affectibꝫ ꝛ eleuare ad celeſtia. vt dicit Gerſon i de mēdicitate
quē vide. Diſcam⁹ h̄ ſcdo/exēplo Chꝛiſti nr̄is debitoꝛibꝫ
ꝛ iniuriatoꝛibꝫ nō ſolū dimittere offēſas: ſed etiā ꝑ ipſis oꝛa/
re. Nā chr̄s cū ſic eleuat⁹ ꝛ exaltat⁹ pēderet i cruce: ꝑmā vocē
ſuā d̄ cruce emiſit dicēs. Pr̄ dimitte ill': q2 neſciūt q̄d faciūt.
Ad quā vocē (vt i euāgelio Nazareoꝝ dicit̄) Multi indeoꝝ
aſtantiū/cōpūcti coꝛde penituerūt. Et dicit̄ Act. ij. q꞉ cōuer/
ſi ſūt vna die/tria milia. Et alio die q̄nqꝫ milia: Act. viij. Nō
dubiū/q̄n h̄ ꝓuenerit ex ꝟtute oꝛonis Chꝛiſti. Nec mirū: q2
ipſe tantā māſuetudinē ſuās i ꝯtumelijs. tātā patientiā oſtē
dēs i toꝛmētꝭ. ſic mirā benignitatē exhibēs crucifixoꝛibꝫ eui
denti⁹ declarauit ſe filiū eſſe patrꝭ: quē oꝛabat ſanādo lāgui/
dos: ſuſcitādo moꝛtuos. Quid eīn mai⁹ miraculū hac beni/
gna pietate: Hinc ḡ diſcam⁹ ip̄m eſſe filiū patrꝭ celeſtis. Et
ad ꝟba tāte pietatꝭ emolliat̄ coꝛ noſtrū. vt dimittam⁹ offēſas
debitoꝛibꝫ nr̄is ei⁹ ītuitu/q̄ ꝑ ꝑſequutoꝛ hꝫ patrē oꝛauit. ſicͭ
dicit Pſal. Hodie ſi vocē ei⁹ audieritꝭ: nolite obdurare coꝛ/ B
da veſtra ꝛc. Hec Jordanus. Et tantū de iſta particula. Latro/
nū cum
¶ Quinquageſimatertia particula paſſionis dn̄i eſt. La chꝛiſto
tronum cum Chꝛiſto crucifixio. crucifi/
xio.

Textus

Q Cum eo crucifixerũt duos latrones. vnũ a dextris. aliũ a sinistris. mediũ autẽ Jesum. vt impleretur scriptura. Et cũ iniquis deputatus est ꝛc. Ecce particulam.

Masticatio.

Pro masticatiõe p̃sentꝫ particule. Querꝫ: quare Christus cũ latronibꝫ crucifigit̃. Dico p̃mo/ ꝙ illõ a militibꝫ factũ est intẽtione mala/ diabolo ꝓcurãte/ ad ei⁹ magnũ obprobriũ et cõfusionẽ. ꝭm Augu. et in euidentiã incriminati sibi sceleris Demõ aũt (ꝭm Cris.) voluit qd̃ fiebat obumbrare: sed nõ valuit: qꝛ miracula ibi facta soli Christo attribuebãt̃: ⁊ ita qd̃ demõ ordinauerat sibi i ꝯtumeliã/ cedebat ei in gloriã. Dico scd̃o/ ꝙ illud factũ est. vt scriptnra. Esa. liij. impleret̃: dicẽs. Et cũ sceleratꝫ deputat⁹ est. Queris scd̃o. Quare Christus voluit cũ latronibus crucifigi? Dico ꝭm b. Tho. parte. iij. ꝙ Christus voluit inter latrones suspẽdi. Primo/ ordinatiõe diuina. vt ostẽderet se/ ꝓ pctõribꝫ mori. Dicit em̃ Hiero. sup Mat. Sicut ꝓ nob̃ maledictũ crucꝫ/ fact⁹ est Christus. sic ꝓ oĩ salute/ inter noxios q̃si noxi⁹ crucifigit̃. Scd̃o ꝭm Bedã/ vt ostenderet differentiã ꝑ eo patientiũ. Latrones em̃ cũ Christo crucifixi signãt eos/ q̃ sub fide ⁊ ꝯfessiõe Christi vel agonẽ martyrij/ vl' q̃libet artioris discipline istituta subeũt.

R Sed q̃ hec ꝓ eterna glĩa gerũt/ dextri latronis fide designãtur. Qui ṽo humane laudis intuitu/ sinistri latronis mentẽ imitant̃ ⁊ actus. Hec Tho. Tertio ꝭm Augu. ⁊ Leonẽ. vt ostẽderet/ q̃d factur⁹ esset i iudicio extremo. Nã dicit Leo in sermone de pas. Duo latrones/ vn⁹ ad dexterã/ ali⁹ ad sinistrã crucifigũt̃. vt i ipa patibuli specie d̃mõstraret̃ illa q̃ i iuditio ipsi⁹, oĩm hoĩm facienda est discretio. Et iõ dicit Augu. sup Joh. Jpsa crux/ si attẽdam⁹/ tribunal fuit/ in medio em̃ iudice ꝯstituto/ vnus q̃ credidit liberatus/ alter q̃ exaltauit/ damnatus est. Jam significabat/ quid factur⁹ est de viuis ⁊ mortuis/ alios positurus ad dextram/ alios ad sinistram. Hec dic ex Thoma parte. iij.

Fructus

Tertio de vtilitate et fructu isti⁹ particule. Disce h' et tu cū Christo crucifigi/in medio latronū. Nam sicut ibi tres cru cifixi/duo latrones/et medius Jesus. Sic in nobis mortali ter crucifigenda sunt tria.s.caro et mūdus(q̄ per latrones) et spūs nr̄(q̄ p Jesum designat) Caro crucifigēda est.sic latro dexter. Gal.v. Qui autē s̄t Christi/carnē suā crucifixerūt cū vitijs et cōcupiscētijs. Mūdus sicut latro sinister. Gal.vlti. Mihi mūdus crucifixus est/et ego mūdo. Jstis latronibus in nob crucifixis/ spūs in medio crucifigit cū Christo. Ut dicat cū aplo/illud Gal.ij. Christo cōfixus sum cruci. Uiuo autē iā nō ego: viuit vero in me Christus. Est autē sciendū q latro sinister/ crucifix⁹ q̄dē fuit/nō tn̄ saluat⁹: sed pmāsit ī pfidia sua.sic mūdus. Licet crucifigat mihi: remanet tamē mūdus in imūditia sua. Caro autē crucifixa/salua t cū spiri tu: quia in resurrectiōe sua glorificabit.vnde latroni dextro dixit Jesus. Hodie mecū eris ī paradiso. Ad maiorē ergo euidentiā pdictoꝝ/est sciendū q crux carnis/est rigor disci pline. Cui⁹ q̄ttuor sunt brachia.s.vigilia.abstinētia.asperi tas vestiū.et disciplina verboꝝ. Crux autē q̄ mūdus crucifi git/est pauptas spūs/cui⁹ etiā quattuor sunt brachia.s. con tempt⁹ glorie.pecunie.patrie.et parētele. Crux vero spūs/est feruor deuotiōis: cui⁹ silr̄ quattuor sunt brachia.s. amor. spes. timor. et dolor. Spes sursum. Timor deorsum. Amor a dextris. Dolor a sinistris. Radix autē oim hoꝝ est chari tas. De his Ephe.iij. Jn charitate radicati: vt possitis com prehēdere cū omnib⁹ sanctis/q̄ sit longitudo.latitudo.subli mitas.et pfunditas. Ubi figurā crucis/et ei⁹ mysteriū aptis sime exprimit.sm Augustinū/et glosam. Hec Jordanus.

¶ Quinquagesimaquarta particula passionis domini est Uestimentoꝝ Christi diuisio. Dicit textus Joh.q 54 vestimē toꝝ chri sti diui sio.

Textus

¶ Postq̄ milites crucifixissent eum acceperunt et [diui serunt vestimenta eius] sortem mittentes super eis /quis

quid tolleret. Et fecerūt q̄ttuoꝛ ptes/vnicui*q* militi ptē ꝛ tunicā. Erat aūt tunica incōsutilis/desup texta p totū. Dixerūt ergo ad inuicē. Nō scindam⁹ eā: sed soꝛtiamur de illa cui⁹ sit. Ut impleret scriptura dicēs. Diuiserūt sibi vestimēta mea/ ꝛ sup vestē meā miserūt soꝛtē. Et milites qdē hec fecerūt ꝛc.

Masticatio.

Pro masticatiōe illi⁹ pticule. Querit̄ pmo. Quare diuiserūt vestimēta Christi. Respōdeo pmo s̄m Theophilum ex ptinuo Thome sup Lucā ꝛ Ludolfo: q2 foꝛsitā plures eoꝝ egebāt. Dico scdo q(s̄m eūdē) foꝛsitā magis ad obpꝛobꝛiū/ et ex qdā lasciuia h̄ faciebāt: q̄si subsanatiue dicerēt: q2 iste dixit se regē/ habeam⁹ singuli aliqd de regalib⁹ vestimētis ei⁹. Dico tertio s̄m Lyrā/ q h̄ pcessit ex auaritia iudeoꝝ: q2 Christi vestes/ q̄uis parū valerēt/ sibi tn̄ rapuerūt. parū em̄ valebant q̄uis qdā ex h̄ arguere volebāt Christū pciosis vestib⁹ vsum fuisse. Crist. autē ↄtrariū sentiēs/ dicit. q i palestina paupes induebant talib⁹ indumētis/ reticulato ope factis/ ad modū ciliciorꝝ. ꝛ h̄ videt̄ veri⁹. Quia Christus cōmēdauit vilitatē vestimētoꝝ in Joanne baptista. Mat. xi. Quid existis in desertū/ videre hoīes mollib⁹ vestitū. q. d. nō/ et pciositatē ibidē repꝛobauit dicēs. Ecce q̄ mollib⁹ vestiunt̄/ in domib⁹ regū sunt ꝛc. Jesus autē cepit facere ꝛ docere. vt habet̄ Act. i. Et ideo nō est verisimile q vsus fuerit pciosis vestib⁹. hec Lyra.

Querit̄ scdo. que fuit Christi intētio in taliū pcessiōe: Dico q Christus h̄ fieri voluit diuina oꝛdinatione vt impleret̄ scriptura. Diuiserūt sibi vestimēta sua: ꝛ sup vestē miserūt soꝛtē. Scdo (s̄m Augu.) Christus in q̄dripartita veste significari voluit ecclesiā toto oꝛbe terrarū (q̄ q̄ttuoꝛ ptib⁹ ↄstat) diffusam/ ꝛ i oīb⁹ eisdē ptib⁹ eqlit̄. i. cōcoꝛditer distributā. Ad q̄s virt⁹ crucifixi expādit̄ p q̄ttuoꝛ ptes crucis. Tunica vero illa soꝛtita oīm partiū signat vnitatē/ q̄ charitatis vinculo ↄtinet̄. Si em̄ charitas supeminet: ꝛ sup oīa pcepta est/ merito vestis/ q̄ significat̄/ desup ↄtexta phibet̄. Et addit p totū: q2 nemo ei⁹ est expers/ q̄ p̄nere inuenit̄ ad totū/ a q̄ tota catholica vocat̄ eccl̄ia ꝛc. Uide Ludolfū de h̄. Tertio s̄m Hiero.

sup Marcũ. voluit Christus p̄ h̄ significari diuina ei⁹ mã/ data: q̄b⁹ tegit̄ corp⁹ ei⁹/ qđ est ecclesia/ q̄ diuidunt̄ inter mili tes gētiũ. vt sint q̄ttuoꝛ oꝛdines cũ vna fide. i. ꝯiugati. vidua ti. p̄positi. ꝛ separati. p̄ quos intelligere possum⁹/ ꝛ ꝯtinētes et seꝑatos a mundo. vt sunt monachi et religiosi ꝛc̄. x

Fructus

Tertio de fructib⁹ hui⁹ particule. Discam⁹ h̄ffc̄s libēter participare exempla sctōꝝ/ q̄ p̄ vestimēta dñi signant̄. Disca m⁹ scđo/ bonũ esse reliq̄as sctōꝝ diuidere p̄ deuotiōe ad eoꝝ honoꝛē ampliãdũ. Qđ eni isti milites pagani/ fecerūt in deri/ siōnē ꝛ in obpꝛobꝛiũ Christo. h̄ boni christiani ꝯuertere de bēt ad Christi ꝛ sctōꝝ p̄coniũ ꝛ honoꝛē. sicut milites ri⁹ pa/ ganicos/ christiani ꝯuertūt ad cultum dei. Discam⁹ tertio q̄ charitas (q̄ f̄m Augu. signat̄ p̄ tunicā icōsutilē) diuidi nō pōt. cū ipsa ceteras v̄tutes cōnectat. Etiā p̄ tunicā incōsuti lē signat̄ vna sancta catholica ecclesia/ que in vnũ oēs colli/ git/ quã nemo debet scismate dissuere. Unde Cãti. vi. Una est colũba mea. vna p̄fecta mea ꝛc̄. Tantũ de ista p̄ticula.

Feria quinta Cena domini.

Ccipite ꝛ comedite. Matth. xxvi. Quinq̄gesima quinta p̄ticula est. Tituli supscriptio. Dicūt euã. q̄ Tituli supscriptio.

a

Textus

Pylat⁹ scripserit titulũ ponēs sup crucē/ ꝛ iposuerit sup ca put ei⁹ cãm ipsi⁹ scriptã. Erat āt scptũ. Hic ē Jesus nazare/ nus/ rex iudeoꝝ. Hũc ergo titulũ legerunt multi iudeoꝝ: q̄ꝛ ppe ciuitatē erat loc⁹/ vbi crucifix⁹ est Jesus. Et erat scriptũ hebraice. grece. ꝛ latine. Dicebãt ḡ Pylato pōtifices iudeo/ rũ. Noli scribere rex iudeoꝝ: sed q̄ꝛ ipse dixit/ rex sum iudeoꝝ. y Respōdit Pylatus. Qđ scripsi/ scripsi ꝛc̄. Habeo ḡ p̄ticulã.

Masticatio

Pro masticatiōe p̄sent̄ p̄ticule. Quer̄ p̄mo: quare appo/ situs est titulus ille: ꝛ quare sic script⁹ ꝛc̄. Respōdeo ꝛ dico p̄mo f̄m Cris. vt recitat Bernhardinus ꝛ Ludolfus. q̄ cō/ suetudo Romanoꝝ fuit/ sup quēlibet moꝛti ꝯdēnatũ scribe/ re cãm sue moꝛt̄. vt cōtuentib⁹ appareret/ q̄ sine iusta causa

sanguinē nõ funderēt. Pylatꝰ autē/se cõformare volens cõ
suetudini illi/scripsit titulũ/cause mortꝭ eiꝰ. Jesus nazarenꝰ
rex iudeoꝝ.q.d. ideo crucifixus est:quia erat rex iudeoꝝ ꝛc.
Dico scđo/ꝙ tituli supscriptio placuit etiã iudeis: sed alia
intentiõe ꝙ̃ Pylato. Judei eñi h̄ fecerũt illudentes ꝛ irridē
tes ſm Hiero. Ait etiã Theophilus. Judei ꝓcurabãt scribi
titulum/ꝛ intēdebãt ꝑ hũc/illusorie vituperare opinionē eiꝰ
qui regē fecit seipsuꝫ. vt sic ꝑtereũtes sui misereri nõ valerēt
sed magis ei tanꝙ̃ tyranno improperarēt. ſm Ludolfum.
Intentio autē Pylati fuit alia. Hoc eñi fecit ꝑmo:vt dictũ
Z est:vt se cõformaret Romane cõsuetudini. Secũdo vt se ex
cusaret:qꝛ eñi iudei/ꝯtra volũtatē Pylati/dñm crucifixerũt:
et crucifigi ꝓcurauerũt/ quē tota illa regio ꝑ ꝓpheta ꝛ sancto
hoie habuit. Sic formauit titulũ mortꝭ Christi:vt redũda
ret in verecũdiã iudeoꝝ: ꝛ ipse velamē excusationis haberet
in populo ſm Bernhardinũ. Tertio vt se vĩdicaret đ iudeis
quia eñi(vt iã dictũ est)ꝯtra volũtatē Pylati/petierũt Chri/
stũ crucifigi:iõ volēs se vĩdicare de eis:ꝑ talē modũ scripsit
titulũ.vt redundaret in verecundiã. Vñ Cris. Sicut i tro/
pheo/ſreponunt/victoriã ostēdentes:ita Pylatꝰ titulũ cru/
ci Christi inscripsit. Simul qdē ꝑ Christo respõdēs. vt eũ
a cõione latronũ discerneret. Simul aũt ꝛ de iudeis vlciscē
do/ostēdens scꝫ ipsoꝝ maliciã/dum in suũ regē insurrexerũt
ſm Ludol. Disce tertio/ ꝙ etiã diuina virtꝰ opabať in cor/
de Pylati/ꝙ̃uis nesciētis.vt dicit glosa. Diuinitꝰ eñi multa
que sequunť iã dicēda/ꝓcurata fuere:scꝫ ꝙ sup caput pone/
reť titulus.et tribꝰ linguis scribereť ꝛc. Dico igiť quarto/ꝙ
Pylatꝰ ex illo instinctu/scripsit de Jesu titulũ cõmendatitiũ
Cõmēdauit eñi eũ Pylatꝰ a tribꝰ, ꝙ̃uis nesciēs. Mors eñi
Christi cã erat: Remissiõis culpe:qꝛ Jesus. Collatiõis grẽ
A qꝛ nazarenꝰ. Adeptiõis glẽ:qꝛ rex iudeoꝝ:in q̃ oẽs erimꝰ re/
ges.ſm Jorđ.ꝛ Ludol. Itē hec tria ꝟba satꝭ ꝯgruũt ad cru
cis misteriũ. Nã h̄ ꝙ dicit/Jesus(qđ interꝑtať saluator)con
uenit ad ꝟtutē crucꝭ/ꝑ quã nobꝭ facta est salus. Hoc ꝟo ꝙ di
cit nazarenꝰ/qđ interpretať floridus/ꝑtinet ad patiētis ino/
centiã/q̃ est flos de radice Jesse ascēdens. Sed h̄ ꝙ dicit/rex

iudeoꝝ: ptinet ad patientꝫ potestatē ꝛ dñium/ qđ ex passione
pmeruit: qꝛ pꝑ deꝰ illū exaltauit. Hec Ludol. Dico q̄rto
ꝙ ex diuina ꝛ pprio istinctu/ scripsit hūc titulū tribꝫ linguis.
hebraica. greca. ꝛ latina: Proprio inq̄ꝫ instinctu: vt. s. diuersa
rū linguarū hoīes/ q̄ ad diē festū ꝯuenerāt/ legere ꝛ intellige
re possent cām mortꝫ ipsius. nā tres rigas scripsit ī pergame
no. In pma riga/ lr̄is hebraicꝫ ītegre scripsit titulū. In secū-
da riga lr̄is grecꝫ. In tertia latinis ꝛc. Diuino aūt nutu tri-
bus linguis titulus scripꝰ est. Primo/ vt oīs lingua ꝯfiteret̄
qꝛ dñs Jesus Christus est rex regū ꝛ dñs dñantiū in gloria
dei patrꝫ. Secūdo vt oīs lingua cōmemoret pfidiā iudeoꝝ.
Tertio ad ostēdēdū ipm pati p populo/ oīs lingue ꝛ eis do-
minari in ppetuū. vt dicit Ludol. Itē tres lingue p̄dicte ad
pncipatū in crucꝫ titulo sunt ꝯsecrate: qꝛ ibi p̄ ceterꝫ emine-
bāt/ ꝛ pncipales erāt. Hebrea ppt religionē: ꝛ iudeos ī lege
dei gloriātes. Greca ppter sapientiā/ ꝛ gentiū sapiētes. Lati
na ppter potentiā ꝛ Romanos/ multis ac pene oībꝫ iā tūc gē B
tibꝫ imperātes: ac si diceret. Hic est rex totiꝰ religiōis. totius
sapiētie. et totiꝰ potētie. Hec ḡ tres gētes (vt ait Augu.) sibi
dignitatē in cruce Christi vēdicāt. In q̄ signat̄ ꝙ p crucem
Christi subiugari ꝛ ꝯuerti debēt deuoti et religiosi/ q̄ signā-
tur p linguā hebreā. Sapiētes q̄ p grecā. Et potētes q̄ p la-
tinā. Velint nolint ḡ iudei diuerse lingue/ oēm mūdi regnū
oīs mūdana sapiētia. oīa diuine legis sacramēta testant̄: qꝛ
Jesus rex est iudeoꝝ. Hoc est impator credentiū ꝛ ꝯfitētiū
deum ꝛc. Hec Ludolfus. Dico sexto/ ꝙ ex hoc diuino in-
stinctu/ posuit titulum hunc super crucem et super caput.
vt dicit textus. dicit Bernhardinus/ ꝙ hūc titulum in per-
gameno (vt predictū est) exaratū/ apposuit tabule de oliua
facte: que habuit pedem ꝛ dim: diū/ quā tabulam cauille ad
modū Thau facte/ affixam summitati crucis superposuit.
Crux em̄ domini nō habebat lignū aliquod/ vltra transuer
sum: sed solummodo tria brachia: ad similitudinem litte-
re Thau. Hoc inq̄ꝫ diuino instinctu factum est. Ut dicit
Remigius. ꝙ titulus huiusmodi super caput eius ponere-
tur. Per hoc enim iudei cognouerunt / se non posse (etiam

occidēdo) facere. vt eū regē nō haberēt. Per mortis eñi patibulū nō amisit imperiū: sed poti⁹ corroborauit. Ponebatur etiā iste titulus. vt dicit Raban⁹ ī tabula / sup̄ crucē / nō infra qꝛ licet ī cruce ꝑ oībꝫ nob / hoīs īfirmitate dolebat sup̄ crucē tñ regis maiestas fulgebat. Et ꝫm Amb. bene ponit̄ sup̄ ca-
E put Jesu: qꝛ caput Christi de⁹ est. Dico septimo / ꝙ Pylatus noluit mutare titulū vl̄ delere. licet iudei h̄ peterēt: qꝛ viderūt / ꝙ in verecūdiā eoꝝ redūdauit / eo modo q̄ ipse scripsit Uñ dicebāt. Noli scribere rex iudeoꝝ: sed qꝛ ipse dixit. Rex sum iudeoꝝ. Nā in h̄ ꝙ ponit̄ rex iudeoꝝ. ostendit̄ Christi ꝑconiū / et iudeoꝝ obprobriū: qꝛ ꝯtumeliosum erat iudeis / ꝙ crucifigi fecerūt regē suū. Sed si poneret̄: qꝛ dixit. Rex sum iudeoꝝ. h̄ redūdaret in Christi obprobriū. et indicaret eius culpā. Et h̄ ipsi intēdebāt. vt scꝫ crucifixo famā suā auferrēt qꝛ iā viuo vitā abstulerāt. Pylat⁹ vero noluit vel mutare vl̄ delere: sed magis ꝯfirmauit dicēs. ꝙ scripsi / scripsi. h̄ est. imobiliter ⁊ indelibiliter scripsi. q. d. hoc est verū ꝙ scripsi. Jdeo nō mutabo / nō corrumpā veritatē: ⁊ si vos diligit̄ falsitatē. Fuit autē titulus iste (ꝫm Augu.) īmutabilis: nō qꝛ Pylat⁹ scripsit: sed qꝛ veritas dixit. Rex suꝫ iudeoꝝ ⁊c. Uide Ludol.

Fructus

Tertio de fructibꝫ hui⁹ ꝑticule. Disce h̄ ꝑmo / titulū hūc corde. ore. aut scripto tenere / ꝯtra oīa diaboli tētamēta: qꝛ inter oīa arma dñice passionis / diabolus hūc titulū triūphalē
D maxime ꝑhorrescit. Prout ipsemet diabolus / cuidam ꝑsone nō infimi stat⁹ / in q̄dā visione exact⁹ / asseruit ⁊c. Hec Jord. Hic ḡ est titulus triumphalis Christi ꝯtra diabolū. Sunt eñi triplices tituli. scꝫ Memorialis: qñ scꝫ aliqua scribūtur ad memoriā facti maxie mortuoꝝ. sic fit inscriptio sup̄ sepulchra eoꝝ. Preconial̄: q̄ scꝫ inscribit̄ in ꝑconiū ⁊ laudē viuorū. sic fit in portis domoꝝ vel ciuitatū / qñ res acta describit̄ Triumphalis. q̄ scꝫ ꝯtinet causam ⁊ ordinē alicui⁹ triūphi. et talis fuit hic titulus / de quo nunc dicit̄. Post victum eñi diabolum / super caput eius fuit scriptum. Hic est rex iudeorum ⁊c. Uide Ludolfum.

¶ Quinquagesimasexta particula passionis dñi est. Cru- 56 Crucifixi illusio.
cifixi illusio. Dicunt enim Euangeliste/ꝙ

Textus

Pretereūtes blasphemabāt eū/mouētes capita sua: ⁊ dicētes. Uah ꝗ destruis tēplū dei: ⁊ i triduo illō reedificas. Saluū fac temetipm. Si filiꝰ dei es/descēde de cruce. Similit ⁊ ꝓncipes sacerdotū deridebāt illū/ illudētes ad alterutrū/cū scrib ⁊ seniorib ⁊ dicebāt. Alios saluos fecit/ seipm nō pōt saluū facere. Si rex Israel est: descēdat nūc de cruce vt videamꝰ ⁊ credamꝰ ei. Se saluū faciat. si h̄ est Christꝰ dei electꝰ. Confidit in deo/liberet eū nūc si vult. Dixit eñ: ꝙ filius dei sum. Illudebāt aūt ei ⁊ milites: dicētes. Si tu es rex iudeoꝝ/saluum te fac ⁊c̄. Habes particulam.

Masticatio

Pro masticatiōe p̄sentis ꝑticule. Dico p̄mo/ꝙ octies illusus est Christꝰ. Primo i domo Cayphe a iudeis. Scd̄o in domo Herodis ab ipso ⁊ exercitu suo: Tertio in ꝓtorio Pylati/a militib. Quarto in tituli supscriptiōe/ꝗ fuit illusorius ex intellectiōe iudeoꝝ. Quinto a p̄tereuntib crucē. Sexto a ꝓncipib sacerdotū/⁊ scribis ⁊ seniorib. Septimo a militibus. Et hee tres stāt sub vno articulo p̄sente scꝫ. Dico scd̄o ꝙ diabolus ad has illusiōes eos instigauit. Qui statim sensit ꝟtutē crucis/⁊ fractas suas ꝟtutes. ideo h̄ agit: vt de cruce descēdat ⁊c̄. Dico tertio/ꝙ voces filioꝝ diaboli: imitant̄ vocē paternā. Diabolus eñ dicebat. Si filꝰ dei es/mitte te deorsuꝫ. Et iudei dicūt. Si filꝰ dei es/descēde de cruce. Dico q̄rto f̄m Hieronymū/ꝙ fraudulēta erat ꝓmissio iudeoꝝ. Maiora eñ miracula fecerat. s. mortuos suscitādo/suaq; ipsius resurrectiōe. nec tñ crediderūt ei. Dico q̄nto/ꝙ dñs sciēs aduersarioꝝ isidias/ꝑmanet i patibulo. vt diabolū destruat E

Fructus

Tertio de fructu huiꝰ ꝑticule. Disce h̄ ꝑmanere i statu tuo bono: ne ad ꝟba subsannātiū descēdas ad occupatiōes mūdanas: sed potiꝰ sustineas subsānatiōes ꝑuersoꝝ. Sic Christꝰ ad iudeoꝝ insultationē ⁊ tētationū exprobrationē: noluit

descēdere de cruce: sed ꝑseuerauit ibi vsq̧ ad mortē. Unñ dicebat. Uitis Judicū. ix. (de lignis volētib⁹ eligere regē) Nunquid possum deserere vinū meū/ qđ letificat deū/ ꝛ inter cetera ligna ꝓmoueri. Siliter ꝛ oliua ꝛ fic⁹ dicebāt. Sic in ꝓposito. vñ Mat. x. Qui ꝑseuerauerit vsq̧ in finē hic saluus erit. Et Jsidorus. de summo bono. Salus incipientibus ꝓmittitur: premiū perseuerantibus datur ꝛc̄.

57 Latronis exprobratio. ¶ Quinq̄gesimaseptima ꝑticula ē. Latronis exprobratio.

Textus

Unus ex latronib⁹ q̄ pēdebāt cū eo. s. sinister, blasphemabat eū: dicēs [Si tu es Christ⁹/ saluū fac temetipm̄ ꝛ nos] Respōdens aūt alter: increpabat illū dicēs. Neq̧ tu times deū/ q̄ in eadē dānatiōe es. Et nos q̄dē iuste/ nā dig̃ factis recipim⁹. Hic ꝟo nihil mali gessit. Et dicebat ad Jesuz. Dñe memēto mei/ cū veneris i regnū tuū. Et dixit illi Jesus. Amē dico tibi. Hodie mecū eris i paradiso ꝛc̄. Habes ecce ꝑticulā.

Masticatio

Pro masticatiōe hui⁹ ꝑticule. Dico ꝑmo/ q̄ hec fuit octaua illusio/ q̄ fuit amplioris despect⁹/ q̄ȝ alie tres ꝑcedētes/ eo q̄ tā vilis ꝛ scelerat⁹ hō/ iāq̧ ad mortē dānat⁹/ et mox ꝓ suis scelerib⁹ moritur⁹/ insultauit vite auctori. Et iō merito fit de hoc specialis ꝑticula nr̄e placēte. Dico scđo/ q̄ alter latronū/ increpauit illū dicēs. Neq̧ tu times deū ꝛc̄. Sed q̄s inquit Augu. illū docebat: nisi q̄ iuxta illū pēdebat. Erat enī illi fix⁹ i latere: sed herebat in corde ꝛc̄. Testaꝛ h̄ ideꝫ. Grego. li. xviij. moraliū. c. xcv. Jlle (inq̄t) qui mortē fratri intulit morientis dn̄i vitā ꝑdicauit: dicēs. Memēto mei dñe/ dū veneris in regnū tuū. Jn cruce claui/ manus ei⁹ pedesq̧ ligauerant: nihilq̧ i eo a penis liberū: nisi cor ꝛ lingua remāserat/ inspirāte deo/ totū illi obtulit/ q̄ in se liberū inuenit. Ut iuxta illō scriptū est. Corde crederet ad iusticiā: ore ꝯfiteretur ad salutē. Hec ille. Si lati⁹ de h̄ latrone loq̄ volueris. Uide b. Joh. Cris. in ſmone de illo. Jtē Uincentiū qui dicit: quomō vmbra de corpe Christi tetigerit dextrū latronē ꝛc. Sed quid dixit dñs ad latronē/ sic ad se ꝓ orōnē ꝯuersuz: Plane verbū maxime liberalitatis: imo ꝓdigalitatis. Amē dico tibi. Hodie

mecū eris in paradiso. Ecce ꝙ̄ liberalis ⁊ ꝓdig⁹. hodie fact⁹ est Christus: q̄ȝ latroni regnū/crucifixo celū/dānato paradisum ꝑ breui petitione largit/⁊ plus ei ꝯtulit (vt semper diuina largitas solet) quā petierat. B

Fructus

Tertio de fructibꝫ hui⁹ ꝑticule. Disce h̄ ꝑmo patiēter ferre vilīū ꝑsonarū calūnias. sicut fecit Christus a latrone illusus. Disce scḋo a latrone dextro nō tolerare dei iniurias: sed repꝛehēdere/dextrū latronē imitādo. Disce tertio ab eodē latrone/ꝙ quantūcūꝙ̄ sis peccator scelerat⁹ de dei misericordia: tamen nullatenus desperes. Latro enim iste/vno verbo factus est heres paradisi ⁊c.

Feria sexta Parasceue.

Accipite ⁊ comedite. Matth. xxvi. Quinquagesima octaua particula est. Materni doloris compassio. 58 Materni doloris compassio.

a Textus

Iuxta crucē Iesu stabat mr̄ ei⁹: ⁊ soror matris ei⁹ maria Cleophe/⁊ maria Magdalene. Cū vidisset ḡ Iesus matrē et discipulū stantē quē diligebat: dicit matri sue [Mulier ecce fili⁹ tu⁹] Deinde dicit discipulo. Ecce mat̄ tua. Et ex illa hora accepit eam discipulus in sua.

Masticatio.

Pro masticatiōe hui⁹ ꝑticule. Dico ꝑmo/ꝙ hec cōpassio facit singularē ꝑticulā: q̄ȝ magn⁹ fuit dolor Christi: visa eñ mr̄e/cōmota sūt oīa ei⁹ viscera sup mr̄e sua ⁊ geminū dolorē patiebat: cruc̄ .s. ⁊ matris. Dico scḋo ꝙ magno ꝑfecto/imo maximo dolore affect⁹ fuit. Quō eñ nō cōmoueret/cū videret turbatā talē matrē/singularē/ꝟginē/humilē/diligētē/dolentē/gladiatā gladio doloris/geminatā ⁊c. ſm Damasce. Sciebat ꝑfecto Christ⁹ tal' mr̄is angustias ⁊ dolores materni cordis iā enumeratos. Hāc igr̄ matrē cū vidisset stātē ⁊ discipulū quē diligebat dicebat ⁊c. Repete textū ⁊ declara ex Iorḋ. ⁊ Ly. cursorie. Dico tertio/ꝙ posset h̄ q̄ri: quō poterat stare in tāto dolore: Cur nō corruit in terrā: ꝗs eā sufful sit ne caderet: Rñdeo/flores ꝟtutū/de qb' Cañ. Fulcite me D

moribꝫ/stipate me malis: qꝛ nō solū amore: sed ꝛ dolore langueo. Uirtutes hee sꝫ. Fides catholica. ṽginalꝭ pudicitia. et patiētia ꝑ antiparistasim ꝑfecta. vt ꝑticula. 44. visum est.

Fructus

Tertio de fructibꝫ huiꝰ ꝑticule. Disce ħ p̄mo cōpati mr̄i tue/ ꝛ honorare parētes/ eis curā īpēdēdo ī afflictiōibꝫ: iuxta mādatū dn̄i: dicētis. Honora patrē ꝛ matrē. qđ docuit nos Christꝰ ħ/ suo exēplo: ẜm Augu. tanq̄ lignū illud: vbi erant fixa mēbra morietꝭ: etiā cathedra fuerit mgr̄i docētꝭ. Sed ais. Et cur Christꝰ ī nuptijs dure rn̄dit mr̄i. ħ aūt pie? Dico ẜm Augu. q tūc ostēsurꝰ erat diuinā potentiā: de q̄ nihil habuit facere cū matre. Nūc āt humana iā patiēs/ recognoscit
J cā matrē/ de q̄ natꝰ passibilitatē ꝛ mortalitatē ꝯtraxit. Et hec est illa hora: de q̄ tūc p̄dixerat. Et iō eā tūc repulit/ q̄si extraneā. nūc affectu cōmēdat eā/ humano exēplo nos īstruēs. vt a pijs filijs īpēdaꝛ cura parētibꝰ. hec. Augu. Un̄ Apl's. Si q̇s curā suoꝝ nō hꝫ/ fidē negauit ꝛc̄. Disce scđo cōpati mr̄i Christi. Sed ais. Et quōħ potero? Dico. si pēsaueris q̄ sequunꝛ. Pēsa p̄mo dolorē mr̄is. Scđo cōpassionē filij. Tertio amorē cōmēdātꝭ. Quarto anxietatē matrꝭ audiētꝭ. Quinto cōmutationē faciētē. Ecce daꝛ ei alienꝰ ꝑ ꝓpo: Joāues ꝑ Jesu. discipulꝰ ꝑ mgr̄o. piscator ꝑ creatore. hō purꝰ ꝑ hoīe deo. fuꝰ ꝑ dn̄o. filiꝰ Zebedei ꝑ filio dei. O q̄ȝ miserabilꝭ cōmutatio. Omne gaudiū q priꝰ habebat/ in eiꝰ cōceptiōe ꝛ iocūdissima ꝑturitiōe/ cōmutatū est in merorē. Sexto si pēsauerꝭ aue ī oxe. et gloriā ī ignominiā mutatā. vn̄ cithara ṽsa est ī luctū ꝛc̄. Uide Joꝛ. Septimo si pēsauerꝭ hec/ ꝛ plura alia sine dubio cōpungerꝭ. Quis eñ hec pēsans/ poterit se ꝯtinere a lachrymis? Quis nō cōpatiaꝛ mr̄i totiꝰ pietatis? Quis nō misereaꝛ matri misericordie/ cui ꝛ Christꝰ ipse cōpassus est.

Christi a deo derelictio:

Quinq̄gesimanona particula est. Christi a deo derelictio.

Textus

Cum iā esset circa horā nonā: tenebre erāt sup terrā vniuersaȝ. Tūc clamauit Je.us voce magna: dicēs L Heli heli lamaazabthani] Hoc est/ deꝰ meꝰ deus meꝰ vt L q̇d dereliq̇

sti me rc. ⁊ Habes ecce particulam.

Masticatio.

Pro masticatiōe p̄sentꝭ p̄ticule. Querꝭ: quomō cū de⁹ de-
reliq̄t: Dico q̄ tripliciť h̄ factū est. Primo: q̄ȝ de⁹ dereliquit
misticū corp⁹ Christi: ⁊ h̄ sibi reputat fieri Christ⁹. Et ve- K
re peccantē hoīem derelīqrat de⁹ in peccato: nō iustificans.
Derelīqrat eū p̄prio arbitrio / nō adiuuās. Derelīqrat eū ca-
sui mortis / nō subleuans. Dereliquerat eum p̄prie potestati
īmo fragilitati / nō sustētans rc. De q̄ petōre diciť in Psal.
De⁹ dereliq̄t eū / p̄seq̄mini ⁊ cōprehēdite eū: q̄ȝ nō est q̄ eripi-
at. Vn̄ Christus in p̄sona mēbroꝝ suoꝝ dicit se a deo dere-
lictū. sic exponit Augu. Et hic erat dolor singularꝭ: cū reco-
gitaret mēbra sua / quoꝝ ipse est caput / a diuina gr̄a derelicta
p̄ quoꝝ restauratiōe ipse dolores illos sustinuit. Bene igiť la-
mētari poterat in p̄sona corpis sui mystici se derelictū esse a
deo rc. Scd̄o q̄ȝ de⁹ admodū derelinquētꝭ se habuit: q̄ȝ ex-
posuit eū tātis doloribꝫ: ⁊ intollerabilibꝫ penis: vt a deo pu-
tareť derelict⁹. vn̄ Esa. liij. Et nos reputauim⁹ eū / q̄si p̄cussū
a deo ⁊ humiliatū. Et s̄m h̄ / q̄n̄ dixit. De⁹ me⁹ vt q̄d dereliq̄
sti me / sensus est / vt q̄d tātis calamitatibꝫ me exposuisti / ac si
me dereliquerꝭ. Et in h̄ sensu loquiť Hiero. dicens sup̄ eodē
v̄bo. Ne mirerꝭ v̄boꝝ humilitatē. ⁊ q̄rimonijs derelicti / cū
formā serui sciēs / scādalū crucꝭ videas. Et iō h̄ etiā erat do-
lor: sentiēs eūn̄ se tam īmanibꝫ ⁊ īntollerabilibꝫ penis expositū
ac si esset a deo derelict⁹ / bene clamare potuit p̄ maximis do-
loribꝫ rc. Tertio: q̄ȝ sensualitas veraciť fuit derelicta passio- L
ni suspēsa. s. diuinit⁹ redundātia gaudij / a sup̄iori portiōe ra-
tionis ī sensualitatē. Ad cui⁹ euidentiā est sciēdū / q̄ aīa Chri-
sti sp̄ fuit beata s̄m sup̄iorē portionē / fruēs deo / ex cui⁹ btitu-
dinis gaudio: si nō diuina v̄tute / redundātia in sensualitatē
fuisset suspensa / absorbt⁹ fuisset oīs dolor in inferiori portio-
ne: sicut in pluribꝫ martyribꝫ factū legim⁹. Qui q̄̄to fuerunt
duriora p̄pessi / tāto magis de⁹ illꝭ affuit / iteri⁹ ꝯsolās eos: vt
de sctō Laurētio sup̄ craticulā assato. Et btō Tiburtio / sup̄
carbones nudis plantis incesso legiť. In Christi aūt passio-
ne / miraculose redundātia gaudij īterioris suspēsa est: ita q̄

in nullo remisit dolorē exteriorē. Quare pfecto ꝛ hic nō minimus erat dolor. Ipse eñ vidēs diuinitatē in nullo suffragari sensualitati sue/in alleuiatiōe penaꝝ/ bene cōqueri poterat se a deo derelictū ꝛc̄. Ecce quō derelictꝰ fuit a deo/q̄ de-
M relictio maior fuit oībꝫ penis: imo sine hac nulla fuisset ei pena. Uñ particula p̄sens/dici pōt particula particularū passionis Christi/cum sine ea nulla fuisset ei pena ꝛc̄.

Fructus

Tertio de fructu illiꝰ particule. Disce h̄ ꝛ tu recurrere ad deū in tribulatiōibꝫ: ꝛ ei cōqueri desolationē tuā/orando vt ipse eādē tuā tribulationē respiciat. sicuti Christꝰ ī angustia tribulatiōis positꝰ/ clamauit ad deū dicens. Deꝰ meꝰ vt q̄d dereliq̄sti me. Quod nō solū fuit ꝟbū cōquestiōis: sed ꝛ orationis ſm glosam. Que quidē oratio hic subintelligit̄: sed in Psal. xxi. exprimit̄ scꝫ. Deus deꝰ meꝰ/respice in me q̄re me dereliq̄sti ꝛc̄. Dic ex Jordano. Et adde si placet. xvi. causas ex Gersone: quare aliq̄ñ deꝰ derelinq̄t hoīeꝫ subtrahēdo ei graciam ꝛc̄. Tractatu de practica mystice. Industria sexta. curiositatem deponere ꝛc̄.

60 ¶ Sexagesima particula est Aceti potatio. Dicūt Euā.

Textus

Aceti potatio

Post p̄dicta oīa sciēs Jesus: q꞉ oīa ꝯsumata sunt vt consumaret̄ scriptura dicit. Sitio. Uas ḡ positū erat aceto plenū/ꝛ milites accedētes/ꝛ spōgiā plenā aceto ysopo circūponētes cū arundine[Acetū obtulerūt ori eiꝰ] Ecce p̄ticulā.

Masticatio.

Pro masticatiōe p̄sentꝭ particule. Audi q̄d sitiebat queso fons aque salutarꝭ: Uena vite: torrēs voluptatꝭ: fluuius irrigans celestē paradisuꝫ/nō vtiqꝫ potū aliquē sensibilē. Sitiebat autē nostrā salutē/nostrā scꝫ sitim. sitiens. i. desiderās vt nos sitiremus fontem viuum ꝛc̄.

Fructus.

Tertio de fructibꝫ huiꝰ p̄ticule. Disce h̄ p̄mo. Ne aceto Christū potes. Dicit eñ Augustinus. Sicut tūc iudei/ita etiā hodie mali christiani/dant Christo bibendū amarū potum. Quicūqꝫ eñ recte credūt: sed male viuūt. Hij Christo

dant bibere vinũ/cũ mirrha ⁊ felle mixtũ:qꝛ vinũ christiane pfessionis vel deuotiõis/miscēt cũ mirrha ⁊ felle scandalose cõuersatiõis/inq̃tũ male viuēdo/scandalizãt ecclesiã. Quales sunt pcipue mali plati/sacerdotes ⁊ monachi/aliiqꝫ psone religionis speciẽ ptendẽtes. qui specialiter se deuouerunt ad cultũ dei:q̃ p ceteris christianis vinũ deuotiõis/qđ letificat deũ ⁊ hoĩes/deo offerre deberēt/p eoꝝ scãdalosam cõuersationẽ vinũ eoꝝ miscent/mirrha ⁊ felle maloꝝ exemploꝝ/⁊ hoc offerũt deo. Quibꝫ exprobrat dñs dicẽs. Uinea mea electa. Ego te plantaui. Quomõ ꝯuersa es in amaritudinẽ ⁊c. A

Disce scđo o subdite gustare acetũ:sed nõ icorporare:sicut Christus/nõ dedignat⁹ fuit gustare acetũ:sed nõ bibit. Sic ⁊ tu disce pdictos acidos hoĩes/tam scandalosos in vita/q̃ supstitiosos in doctrina/gustare quidẽ.i.pati et tolerare:sed nequaq̃ bibere.i.eoꝝ vitam et exempla non incorporare ⁊c.

Disce tertio/religiose ⁊ penitẽs/cũ insipida apponuntur cibaria/recogitare:qꝛ Christus felle ⁊ aceto p nobis potatus sit.qꝫ si vtiqꝫ vis Christũ potare/vino/mirrha ⁊ felle mixto. Accipe vinũ deuotionis/et mirrhã mortificatiõis/⁊ fel amare cõpunctionis/sicqꝫ deo offer. Tale eñ vinũ/mirrhatũ et fellicũ Christus a nobis sitit/⁊ oblatũ libẽter gustat. Nõ aũt bibit aut in se traijcit:qꝛ bonoꝝ nostroꝝ ipse nõ eget. Sed talia/ab eo gratãter gustata/nobis relinq̃t:quibus illa omnia cooperantur in bonũ: imo et amara fiunt nobis dulcia merito sue passionis ⁊c. B

In Parasceue post prandiũ:hora prima.

Ecipite ⁊ comedite. Matth. xxvi. Sexagẽsima a prima particula est. Totius passionis cõsumatio. 61 Totius passiõis ꝯsumatio.

Tertius

Cum accepisset Jesus acetũ/tũc sextũ verbũ de cruce proferens dixit[Consumatũ est ⁊c.] Ecce particulam.

Masticatio.

Pro masticatiõe. Dico pmo qꝫ vba Christi lꝫ sint oĩa sententiosa ⁊ põderosa/pcipue tñ vba illa/q̃ in cruce emisit.absqꝫ dubio fuerũt magni põderis.vtpote pfũda mysteria ĩportãtia.

Dico scd͞o/ꝙ verbū ꝯsumatū est/ nō solū dicit sumptionē
aceti ſm litterā: neqꝫ solā ꝑphetie impletionē: sed aliqͩ aliud.
Dico tertio ꝙ ī ꝟbo ꝯsumatū est/importet sūma sūmarū to
tius passiōis. vt sic ītelligat: ꝯsumatū est. q. d. Cōsumatū est
quicqͩd ꝑphete dixerīt de me. Consumatū est opus obediētie
quā assumpsi. Consumatū est opꝰ totiꝰ passionis mee/qd͞ ti
bi deo/patri meo offero ꝓ salute humani generꝫ ⁊c̄. Dico qͣr
to/ꝙ hec ꝯsumatio/ summa summarū/ nō fuit absqꝫ notabili
pena. Sicut qͥs/qui ꝑtrāsiuit magna ꝑicula ⁊ multa/vł gra
uia supplicia/nō sine magno horrore/pōt ea recogitare: licet
P ex alia ꝑte gaudeat/ea trāsijsse. Talē horrorē dolorosum/nō
dubiū/qͥn habuerit Christus in ꝯsumando/oīa ꝑpessa. Nec
mirū: qꝛ talis ꝯsumatio virtualiter/vel etiā integralit̄ ꝯtine/
bat in se oēs ꝑtes passiōis/qͣs simul ī summa significabat cū
dicebat. Consumatū est. Dico qͥnto/ꝙ h̄ ꝟbū ꝯsumatū est:
magne est efficatie/in periculis vt ab expertis ꝓhibet̄. Et spe/
cialiter valere dicit̄ in īmoderato fluxu sanguinis/ de naribꝫ
si cū eodē sanguine scribat̄ idē verbū in fronte patiētis. Hec
Jordanꝰ. Hec tn̄ ⁊ silr̄ia/ aspergēda sunt sale Gersonico. Di/
cit em̄ Gerson de absolutiōe ꝯfessiōis sacramētalis. Alpha/
beto. xxxiij. lr̄a l. ꝙ nunqͣ attribuēda sit aliq̄ virtꝰ supnatura
lis/talibꝫ rebꝫ qͥbuscūqꝫ/ nisi h̄ trahi posset ex scriptura sacra
vel reuelatiōe diuina: ⁊ oppositū credere/habet quādā speciē
supstitiōis/plus vel minꝰ/ſm naturā opis vel assertiōis. Nō
oportet tn̄ ꝙ sp̄ sit peccatū mortale: īmo hꝫ sepe excusationē:
licet apud simplices ⁊ pios/qͥ nō ponūt spem in talibꝫ: nisi ex
virtute diuina/quā reputāt deū talibus rebus indidisse/ac ꝑ
inde subleuāt spem suā ⁊ imaginationē habēt fortiorem ⁊c̄.
Uide eūdē loco p̄allegato. Simile qͦqꝫ repies ī eodē tracta
tu de directiōe cordis. Alphabeto. lxix. ꝯsideratione. xv. ⁊c̄.

Fructus.

Tertio de fructibꝫ huiꝰ particule. Dico igit̄ sexto/ ꝙ hic
discere debemꝰ sūmarie. Peregrinatiōes. Psalteria ⁊ similia
sp̄ in fine faciēdo sūmā vł epylogū ī sūma illa offerre deo ⁊c̄.
Q Dico septimo/ ꝙ etiā h̄ discamꝰ recolligere ⁊ enumerare oēs
particulas hactenꝰ declaratas easqꝫ summarie deo offerre.

¶ Sexagesimasecūda ꝑticula passiōis dñi est. Expiratio 62
Tercius
Cum dixisset. Consummatū est. Iterū clamauit voce magna dicēs. Pater ī man⁹ tuas cōmēdo spm̄ meū. Quo ꝟbo vltimo dicto. Inclinato capite tradidit spm̄ [et expirauit.] Expiratio
Masticatio.
¶ Pro masticatiōe ꝑsentis ꝑticule. Dico pmo/ ꝙ prius aīe oīm manu inferi tenebantur. extūc autē scōꝝ aīc/ manu dei ascēdunt/ ꝟtute illi⁹ ꝟbi Christi. Pater ī man⁹ tuas ꝛc. Dico scḋo ꝑm Hiero. ꝙ Christus in cruce orauit Psalmū Deus de⁹ me⁹ respice ī me ꝛc. Quē totū orauit sub silētio ꝑter primū ꝛ vltimū ꝟsus/ q̄s cū clamore ꝑtulit. Dico tertio ꝙ Christus in cruce tradidit spm̄. orādo. clamādo. ꝛ lachrymādo. Dicit em̄ Apl's. Ad Heb. v. Qui in diebꝫ carnis sue ꝑces cū clamore valido ꝛ lachrymis offerēs ꝛc. Vn̄ in pmis duobꝫ scꝫ tradēdo spm̄. et clamādo / ei⁹ diuinitas apparuit. Tradere em̄ vel emittere spm̄: nemini cōuenit nisi deo. Vn̄ ipse Christ⁹ dicebat Joh. x. Potestatē habeo ponēdi aīam meā/ ꝛ iterū sumēdi eā. Nullus etiā bō moriēs pōt clamare. Nā vt dicit glosa. Nos cū nulla voce vel cū ima morimur/ q̄ de terra. Ille autē cū exaltata voce expirauit/ q̄ de celo descēderat. In alijs autē duobꝫ. s. in orōne ꝛ lachrymatiōe/ humanitas apparuit. Dico q̄rto/ ꝙ eadē hora q̄ peccauit Adam mortu⁹ est Christus. Adā em̄ peccauit post meridiē: qꝛ mox vt peccauit/ vocē dñi deambulātis ī padiso: ad aurā p⁹ meridiē audiuit Gen̄. iij. Et tūc circa horā nonā scōs Adā Christus dñs expirauit. Vn̄ q̄ hora mors est huic mundo inducta eadē hora mors destruit. et q̄ hora paradisus est cōclusus eadē hora reserat ꝛc. Dico q̄nto/ ꝙ Christo ī cruce passo/ diabol⁹ (q̄ ꝑcurāte crucifixus erat) aduenit/ querēs si q̄d peccati in ipso inueniret. Et dicit magister ī hysto. ꝙ stabat supra brachiū cruc/ donec Christus expirauit. Et tūc vidēs se cōfusuꝫ/ recessit: veniēsqꝫ ad tartara/ inuenit ibi animā Christi portas ꝛ seras cōfringentē/ ꝛ iustoꝝ aīas inde educentē. Et tūc mox remotū est impedimentū diuine visiōis/ q̄d figurauit gladi⁹ flāme⁹ ꝛ versatilis/ posit⁹ añ paradisum. vt habet

Gen.iij. Dico sexto/q̄ inter oēs penas passiōis Christi/illa fuit acerbissima: q2 inter oīa terribilia/terribilissimū est mors
S Ut dicit tertio Ethicoꝝ. Et h̄ est ꝑpter naturalē inclinatio nē aīe ad corp⁹. ſm Damasce. Et fuit special' rō in Christo: de tali aīa ꝛ tali corpe: cui vtriqꝫ diuinitas vnita fuit ī vnitate suppositi. Uñ oportuit/q̄ sepatio illa esset maxime penal'.
Dico septimo/q̄ h̄ dolor est placēta vite vulgarit' lebkuch quia inde sumitur doctrina vite vt sequitur.

Fructus.

Tertio de doctrinis ꝛ fructib⁹ ꝑticule hui⁹. Disce ḡ p̄mo cōmori Christo/moriēdo videlicet mūdo ꝛ pctīs/si cū Christo in vita eterna viuere volueris. vñ Ap̄ls ad Thi. Si cōmortui sum⁹ Christo/ꝛ cōuiuem⁹ ꝛc. Disce secūdo exēplo Christi in angustijs/ꝓsertim mortis/ clamare. Pater ī man⁹ tuas cōmendo spm̄ meū. Tunc eñ p̄ī vocādus est de⁹/ꝛ inuocādus. Tunc ei p̄cipue filiali amore medullit⁹ adherēdū est. Tunc potissimū/spūs ei cōmēdandus est: q2 tūc maxime demones versant' circa nos. sicut Leones rugiētes ꝑparati ad escā ꝛc. Disce tertio legere psalmos illos/decē/q̄s Christus orauit ī cruce: q2 nulli dubiū q̄n deuotiōis effectū legēti eos ꝯferāt salutarē ꝛc. Disce q̄rto nō esse secur⁹ q̄ tūcūqꝫ sis iust⁹/cū diabolus ipse: nec Christū in cruce dimiserit/q̄n eum obseruaret. Quid ḡ ꝓsumere poterit hō miser ꝛ fragilis
T certe de nullo: nisi solū de morte Christi. Uñ Augu. in li. de ꝯtēplatiōe dñi. sic ait. Tota spes mea est in morte dñi mei. Mors eñ meritū meū. refugiū meū. salus mea. ꝛ resurrectio mea. Et subdit. Nō possum terreri multitudine peccatoꝝ/si mors dñi ī mētē venerit/ q̄m pctā mea illā vicere nō p̄nt ꝛc.

63 Lateris lāceatio ¶ Sexagesimatertia particula est. Lateris lanceatio.

Textus

¶ Mortuo Christo. Cum iā ibi apparuissent plura miracula euidētissima. Nā sol obscurat⁹ est. Uelū templi scissum. Terra mota est. Petre scisse sunt. Monumēta apta s̄t. Centurio/ꝛ q̄ cū eo erāt cōuersi s̄t. Latro q̄qꝫ cōuersus est. Sed et iudei plurimi vidētes hec q̄ fiebāt. ꝑcutientes pectora sua cū silentio reuertebant'. Et q̄m parasceue erat. vt nō remane

rēt in cruce corpa. Rogauerunt iudei Pylatū.vt frangerent eorꝫ crura/ꝛ sic mortui tollerent de cruce. Venerūt ḡ milites et vtriusꝙ latronis fregerūt crura. Ad Jesum autē cum venissent videntes eū iam mortuū/nō fregerunt ei⁹ crura. Sed vnus militū lancea latus eius aperuit. Et cōtinuo exiuit sanguis et aqua. Habes ecce particulam.

Masticatio

¶ Pro masticatiōe illius pticule. Dico pmo/ꝙ iste verus erat sanguis/ꝛ aqua vera ꝛ nō humor aquatic⁹/siue flegma: vt q̄dā dixerūt. Et h̄ fuit miraculosuꝫ/eo mō vt dictū est sup̄ particula.ij. Dico secūdo/ꝙ Longin⁹ fecit h̄/ad cōplacendum iudeis: volētib⁹ certificari de morte sua. vn̄ Theophilus. Ut iudeis inq̄t cōplaceant/ lanceant Christū circa corpus exanime ꝯtumelias inferētes. Sed cōtumelia/in signū p̄dijt. Nā pmo sanguis miraculose de corpe extincto manauit. Secūdo Lōgin⁹ fact⁹ est vidēs/ cui⁹ oculi antea caligauerūt. Tertio latro dexter baptisat̄ ista aqua. s̄m Augu.ii.p̄mo de origine aie. Sed ais: tn̄ hoc nō fuit penale/ Christo mortuo? Respōdeo ꝛ dico tertio/ꝙ i istis pticulis nō solū attēdit̄ pena ex parte Christi: sed etiā malicia ꝛ ꝯtumelia ex parte iudeoꝝ: q̄ adhuc nō fuerūt saturati obprobrijs ꝛ penis in ei⁹ vita sibi illat̄: q̄n etiā ꝑsequerent̄ eum mortuū. Dico quarto.ꝙ oēs ꝯtumelie ꝛ crudelitates illate mortuoꝝ corporib⁹ reputant̄ ac si inferrent̄ viuis. Verbi gr̄a. De corpib⁹ q̄ mortua interdū cremant̄/vl' decapitāt̄/vel suspēdunt̄/vl' etiā in ptes scindunt̄ ꝛ secant̄ ad maiorē vīdictā/in eis ostēdēdā. Dico q̄nto/ꝙ sec⁹ ē de corpe Chr̄i mortuo/ꝛ corpib⁹ alioꝝ. q: corp⁹ chr̄i mortuū fuit idē nū ero/qō fuerat viuū/ꝑpt̄ vnionē ipostaticā cū ṽbo. vn̄ corp⁹ illud fuit ver⁹ de⁹/sec⁹ in alijs corpib⁹ mortuis. q: corp⁹ mortuū n̄ est hō. nec man⁹ mortua est man⁹: nisi equoce. Igit̄ q̄cq̄d ꝯtumelie vl' irreuerētie exhibitū fuit corpi illi mortuo chr̄i/ꝑinde est/ac si exhibitū fuisset viuo. Et eadē rō est de duab⁹ pticul' sequētib⁹. Dico sexto/ꝙ lꝫ vuln⁹ illō lateri̅ n̄ sēserit chr̄s q: mortu⁹/sēsit tn̄ illō b. ṽgo cu⁹ felicissimā aiaꝫ/crudel' illa lācea tūc trāsfixit. Et tūc pfecte ṽificata ē ꝓphetia Simeo. Lu.ij. Tuā ip. ani. ptrāsi. gla.

Fructus

Tertio de fructib⁹ illi⁹ pi̅cule. Dico q̄ septimo/q̄ h̄ disce re debes/p̄mo lāccari cū Christo/ cuspide charitatis: dicēdo cū Augustino et li. supplicationū. Rogo te dn̄e p illa salutifera vulnera tua/q̄ passus es p salute nr̄a i̅ cruce. et q̄b⁹ emanauit p̄ciosus ille sanguis q̄ sum⁹ redēpti. Uulnera hāc ani mā meā peccatricē/p q̄ etiā mori dignat⁹ es. Uulnera etiā igneo et potētissimo telo/tue potētissime charitatis. Confige cor meū iaculo tui amoris. vt dicat tibi aīa mea. Charitate tua vulnerata sū. ita/vt ex ip̄o vulnere amoris tui vberrime fluāt lachryme die ac nocte. Percute obsecro dn̄e hāc durissimā mentē meā/valida cuspide pie dilectiōis. vt alt⁹ ad intima penetret p̄tute potēti Amē. Disce scd̄o/pcipe sacramēta ecclie/ea intētiōe ac deuotione/ac si nob̄ de latere Christi p̄fluerēt. Uuln⁹ eni̅ lateris Christi/fuit hostiū sacramētoꝝ: qz sicut de latere p̄mi Ade dormiētis i̅ paradiso formata ē Eua ita de latere secūdi Ade dormiētis i̅ cruce/formata est ecclia. Un̄ Augu. sup Ioh. Uigilāti inq̄t v̄bo euangelista vsus est vt nō diceret lat⁹ ei⁹ pcussit: aut vulnerauit: aut q̄d aliud: sed aperuit. vt illic quodāmō vite hostiū pāderet. vn̄ sacramēta manauerūt/sine q̄b⁹ ad vitā/q̄ vera est vita nō intrat ⁊c. Uide Iord. de his sacramētis. Disce tertio/voluntatē tuā oino cōformare volūtati diuine. Et q̄ voluntas diuina/in oib⁹ ⁊ sup oia sit nob̄ accept⁹. eo q̄ cor Christi vulneratū est amoris vulnere ppt̄ nos. Qua ten⁹ nos p amorē reciprocū itrare possim⁹ p hostiū lateris/ad cor ei⁹: ⁊ ibi oēm amorē nostrū ad suū amorē diuinū counire. vt sicut ferrū candens cū igne/in vnū redigat amorē ⁊c. De his oib⁹ vide Iordanū.

64 Decru/ce depo/sitio

Sabbato pasche.

Accipite ⁊ comedite. Matth. xxvi. Sexagesimaq̄rta particula passionis Christi est. De cruce depositio.

Textus

Postq̄ eni̅ dn̄s i̅ cruce emiserat sp̄m/ circa horā nonā (vt dictū ē) Extūc corp⁹ ei⁹ mortuū māsit i̅ cruce p. iiij. horas vsq̄ ad vesperas. ⁊ tūc venit q̄dā noie ioseph ab arimathia ciuitate

iudee/q̄ quōdā fuerat Helcbane: patris Samuelis. Et hūc virū/euāgeliste multū cōmēdāt. Erat em̄ nobilis gñe: 7 Decurio.i.officiū curie imperij Romanoꝝ administrans: 7 magne dignitatis apud seculū. Erat diues/vir bonus 7 iust⁹: et discipulus Christi: occult⁹ tn̄ ꝑpter metū iudeoꝝ: expectās 7 ipse regnū dei. Qui nullo mō ꝯsenserat ꝯsilio 7 actib⁹ iudeorū. Hic audacter itrouiit ad Pylatū: nec iudeoꝝ timēs inimicitias. nec Pylati potestatē: 7 petijt corpus Jesu. Pylat⁹ autē mirabat̄: si iā mortu⁹ esset. Et accersito Centurione interrogauit eū: si iā obijsset. Et cū cognouisset a Centurione donauit corp⁹ Jesu Joseph. Joseph aūt mercat⁹ est sindonē mundā/ꝓ Christi corpe voluēdo. Uenit aūt 7 Nicodem⁹ se illi associās: q̄ etiā erat discipulus Christi occult⁹: ferens mixturā mirrhe 7 aloes/ libras quasi centū/ꝓ corpe Christi condiendo. Et deposuerūt eum de cruce. De hac igitur depositione est presens particula. Z

Masticatio

¶ Pro masticatiōe igit̄ ꝑticule illi⁹. Querit pmo. Quomodo possit hec esse ꝑticula passiōis Christi: cū Christ⁹ fuerit mortuus: neq3 factū sit ei in cōtumeliā: sed poti⁹ in honorē et reuerētiā. Itē cū nō a iudeis seuiētib⁹: sed a deuotis fidelib⁹ factū sit? Ad h̄ rñdeo 7 dico pmo/ ꝙ factū istud depositiōis in se valde miserabile fuit 7 lamētabile: ꝙ videlicet corp⁹ tāte nobilitatis tractabat̄ tanq̄ quoddā vile cadauer. licet i veritate cadauer nō fuerit ꝑpter diuinū suppositū: in q̄ corpus istud impurribilit̄ subsistebat. Dico scdo ꝙ etsi corp⁹ istud mortuū: nō sensit penā: tn̄ Maria maximā in h̄ facto penā sēsit/ q̄ ibi aderat cū alijs mulierib⁹ deuotis/ 7 deosculabat̄ plagas sacratissimi corpis: ꝓfundēs eas lachrymis: 7 vnici filij corpus amplectēs. Quātas aūt lamētatiōes. vlulat⁹. flet⁹. 7 planctus sup idē corp⁹ beata ꝟgo tūc fecerit nō est ꝟbis explicabile. Sed ais. Quomō maximā sensit penā 7 dolorē cū sciret filiū suū resurrecturū 7 liberaturū mūdū. Itē tanta passio nō cadit in animū tā ꝯstantē 7 ꝑfectissimū. Uidet̄ 8 ꝙ picture ille cōes sint vane: dicēte euāgelio. ꝙ stabat/stare aūt nō est plangentiū: sed sedere? Respondeo 7 dico tertio ꝓm A

Origenē/ꝙ licet ꝟgo Maria nō dubitaret de resurrectiōe et liberatione mūdi ꝛc. Ex sua tñ carne ꝓcreatū/nō sine doloꝝ affectu potuit videre. sic ignominiose tractari ꝛ crucifigi. simile de matre vidēte pueꝝ incidi a magistro cyrurgico optimo/q̄ nō dubitat puerū inde sanari ꝛc. Et tñ eū videt dolet.
B Dico q̄rto/ꝙ doloꝛ ille cōpassionis/nō ita rōnē eiꝰ obfuscabat. vt quicq̃ inordinatū in gestibꝫ suis ostēderet. Doloꝛē q̄dē habuit Maria magnū ſm hoīeꝫ exterioꝛē: sed vsq̃ ad interioꝛē hoīem doloꝛ ille nequaq̃ ꝑuenit: q̄ etiā interioꝛ hō doloꝛē in sensualitate repressit ꝛ tēperauit/intātū vt nihil in verbis vel factis suis ostēderet/ꝙ esset irrationabile aut indiscretū. Dico q̄nto de pictura qđ dicit Horatiꝰ. Pictoribus atq̃ poetis. Quodlibet audēdi sp̄ fuit eq̄ potestas. Nec tñ vane ꝛ false sūt tales picture. tātꝰ em̄ doloꝛ in sui natura habet tales extēsiones mēbroꝝ ꝛ casuꝫ inducere: sed ꝟtutꝭ īmēsitas talē impetū moderat. Dico sexto/ꝙ igiẜ vigilanẜ dicit beatꝰ Joh. ꝙ Maria stabat nō sedebat aut iacebat. Et q̄d igiẜ fulciebat eā/ne ī tātꝭ doloꝛibꝫ caderet: Dic ex ꝑticula. 58
Dico septimo/ꝙ hec ꝑticula sana est ꝛ viuere docet vt seq̄ẜ.

Fructus

Tertio de fructibꝫ huiꝰ ꝑticule. Disce ħ ꝓmo tu iustificate ꝑ ꝯtritionē ꝛ ꝯfessionē Christū cū Joseph recipe de cruce sicut ꝛ ipse fecit. Pꝛimo em̄ sumpsit ip̄m de cruce in brachia tu de altari in labia ip̄m sumis/qđ maius est. Ipse excepit eū in sindone mūda. tu suscipe in purā ꝯscientiā ꝛ corpꝰ. Ipse inuoluit. et tu ꝑ curiositatē noli euoluere ꝛ scrutari mysteria huiꝰ sacramēti: sed simpliciẜ crede. Disce scđo tu penitēs ꝛ mortificatoꝛ vitioꝝ ꝛ defectuū tuoꝝ/ nō cessare/exercēdo te
C in bonis/donec ꝑfectꝰ sis ꝛ oīno mortificatꝰ. Christꝰ em̄ viuus: de cruce noluit descēdere: sed se mortuū ꝑmisit deponi ꝑ Joseph ꝛ Nicodemū. Ita ꝛ tu/ne dimittas exercitia anteq̃ mortificatꝰ fuerꝭ: q̄ facto ꝑ Joseph (qui discretionē significat: et interpretaẜ augmētū) de cruce exercitioꝝ descēde ħ est cū sis augm̄to ꝟtutū ꝑfectꝰ. ꝑ discretionē cuiusdā ꝑiti. discreti et docti Joseph de cruce exercitioꝝ descēde. Assit et Nicodemꝰ: q̄ interp̄taẜ effusio terrenitatꝭ et cupiditatis amoꝛisq̃ mūdani. Nā añ ꝑfectā illaꝝ reꝝ effusionē descēdere nō licet.

Disce tertio/et tu pctōr/ꝙ et tu cū Joseph christū deponas de cruce. Q̄diu em̄ i petis manes/chr̄m in cruce distētū/q̄tū i te est vīculas et crucifigis. Pctā em̄ nr̄a/sunt cā crucifixio/nis christi. Sed mox/dū p penitētiā ad deū ꝯuerteꝛ. ipsuꝫ d̄ cruce soluis et deponis: et inter brachia tua eū recipis. Sicut fecit Joseph: qui inter brachia sua Christum de cruce deponendo complectebatur.

¶ Sexagesimaquinta particula et vltima nostre placēte passionis domini Jesu est. Sepelitio. Dicit textus/ꝙ 65

Textus Sepelitio

Cū corp⁹ Christi fuisset depositū de cruce/et aromatibꝫ cōditū et inuolutū: agebāt de sepultura sua. Erat aūt i loco vbi crucifix⁹ est dn̄s/ort⁹/et i orto monumētū nouū ipsi⁹ Joseph/exciiuꝫ i petra/in q̄ nōdū q̄sq̄ȝ posit⁹ fuerat. Ibi g̃ sepelierūt corp⁹ Jesu. q2 loc⁹ ppinqu⁹ erat ciuitati. Et aduoluit Joseph saxū magnū ad hostiū monumēti: et abijt ꝛc̄. Altera aūt die. h̄ est hodie mane/q̄ est p⁹ parasceuē ꝯuenerūt pncipes sacerdotū et pharisei ad Pylatū dicētes. Dn̄e. recordati sum⁹: q2 seductor ille dixit adhuc viuēs: post tres dies resurgā. Jube ergo custodiri sepulchꝝ vsq̄ȝ in diē tertiū: ne forte veniant discipuli eius et furenꝫ eum. et dicant plebi. surrexit a mortuis. et erit nouissim⁹ error peior p̄ori. Ait ill' Pyla. Habetꝫ custodiā. ite custodite sic̄ scitꝫ. Illi āt abeūtes. munierūt sepulchꝝ signātes lapidē cū custodibꝫ. Et cū trāsisset sabbatū maria Magdalene et maria Jacobi et Salome: emerūt aromata. vt veniētes vngerēt Jesum ꝛc̄. Ecce particulā sepelitionis: cum sua sequela scilicet custoditionis. D

Masticatio

Pro masticatiōe illi⁹ vltie pticule. Possꝫ moueri q̄stio silis priori. Quō vicꝫ hec sepelitio int̄ pticulas ꝯnumeretꝫ: Rn̄deri āt pōt sicut de duobꝫ pticul' p̄cedētibꝫ. h̄ addito: ꝙ vna miseria ꝝ humane ꝯditionis est: mortua corpa sepeliri ppter putrefactionem. Et licet illa putrefactionis ratio: non haberet locum in Christo. Judei tamē corpus istud ad talē ꝯditionē pduxerāt. vt opus videretꝫ sepultura. et ex eoꝝ facto occasionaliter sepult⁹ fuit. Qui aūt occasionē dāni dat: dānū fecisse

videt̃ sm regulã iuris. Itẽ sepultura/ est accessoria ad mortẽ: neqꝫ enĩ iudei credidissent eũ vere mortuũ: si nõ fuisset sepultus. Quare ad pbandũ veritatẽ mortis/ quã iudei intulerãt ɔsequẽs fuit sepultura. Et p hõ imputabat̃ eis/ sic ut ⁊ mors.

Fructus

Tertio de fructib⁹ hui⁹ pticule. Disce hic q corp⁹ Christi de altari sumpsisti: ⁊ i corpe mũdo ⁊ ɔsciẽtia pura inuoluisti. ipsum ponere in monumẽto nouo: exciso in petra. i. in mẽte tua/ dei imagine insignita/ renouata ⁊ firmata/ in Christo/ q̃ est petra. Ut dicas illud Canti. Tenui eum nec dimittã ⁊c.

E Disce secũdo apponere custodes sepulchro. i. menti tue. vt Christũ sepultũ in ea firmit̃ custodiant: ne latrũculi. i. demones sepulchrũ cordis tui subintrent et furentur tibi Jesum. Disce tertio ɔsepeliri Christo. Dum enĩ q̃s pfecte mortuus est mũdo: ⁊ aloe ⁊ mirrha virtutũ intime affect⁹: quid supest q̃ q̃ abscõdat̃ in abscõdito faciei dei/ a ɔturbatiõe hoim. Et vita sua sit abscõdita: cũ Christo in deo. Col. iij. vt iaceat in orto deliciarũ/ sepult⁹ in monumento nouo. Uere nouo/ qꝛ ibi et si nõnulli. pauci tñ admodũ sepeliunt̃. vbi dat̃ ei nomẽ nouũ ĩcalculo scriptũ/ qd nemo scit/ nisi q̃ accipit. Quia vincẽti hõ modo in cruce pmittit̃ in Apoc. ij. Beatus Erit⁹/ qui refugium suũ habet in tali petra: q̃ se ad interiora totũ cõuertit: ab extra asper et spinosus ⁊c. Tantum de hac vltima particula nostre placente.

Finis.

Expedibus Matthie Schürerij
Mense Decembri. Anno. 1508.

Profundissimo Christiane Theologie Licentiato
dño Jacobo winpflingio Schletstatensi. Jacobus
Otherus Spirensis: sese officiosissime cōmendat.

¶ Nescio virorꝫ humanissime/si tuā erga me pietatē potiꝰ
ꝙ discipline eruditionē memorare debeā/ adeo vtriusq₃ com
mendatus tibi videor. Neq₃ eñ singularis defuit discipli-
ne eruditio. Neq₃ pietatis feruor/dū ad ocia fugiēda sancteq₃
cōuersationis vestigia imitādū a te ꝙ creberrime inuitabar.
Eandē quippe disciplinā esse legē dei nemo ambigit. Cuiꝰ
Augustinꝰ ca. viij. libri scđi de ordine/duas asserit partes. vi
te scȝ ꝛ eruditionis. Hāc ꝓculdubio me cōprehēsurū optas
huic iniri/huic implicari/ me deniq₃ totū ad illiꝰ amplexus
dirigi velles. Has qdē instigatiōes nō minꝰ charitatiuas ꝙ
rōnales. Et siꝑ viribꝰ obseruaturū me nō dubites: nec tñ ces-
sas/qn iterū atq₃ iterū qđ mēte teneo factis ostēdam/studeas
adhortari: Doctoris quoq₃ Keiserszbergij sermonū/ qddaȝ
scriptis cōmēdem vehemēter exoptes. Ne videlicet tanti vi
ri dicta/penitꝰ aboleri videant̄. Cogitāti siqdē mihi/quidnā
celeberrimorꝫ dogmatū/ad cōdescendendū tibi deligerem.
Istuc tandē libuit inducere animū: vt passiōis dñi materiā
a ꝑdicto doctore/concionatoreq₃ celeberrimo/sub typo pla-
cēte mellee/populo satis abunde (more suo) administratā/ ꝑ
senti cōplecterer opusculo. Motꝰ nōnihil grauiū quorūdā
virorꝫ assiduis ꝑsuasionibꝰ/q ob huiusce materie abolitione:
molestia nō vulgari se cōquerebant̄ afficiēdos: horꝫ inq₃ tua
q₃ ꝑcipua grauitate fretꝰ/carptim doctoris memorialia ꝑse
quēdo/fragmēta saltē cōcionate passiōis modo subsequēti
decerpsi. Coactus quoq₃ ob materie ꝑlixitatē opusculū im-
perfectū relinquere: qđ qdē etsi grauiū peritorūq₃ ꝯspectui
tradi videat̄ indignum: lectoribus tamē/ac tibi vnice ob
autoris facundiam/nonnihil iucunditatis allaturū spero.
Maxime autē incipientibus/ atq₃ in diuini eloquij orato-
ria nondum exercitatis nostrū reor opusculum profuturū:
quibus ꝛ iter querēdi facilius: et doctoris nostri patescit ad
ministrationis ordo. Hec itaq₃ fragmēta inscitia mea hinc

Inde ex doctoribꝫ collecta/beneuolo animo quousq; potiora videas lectitare non dedigneris. Uale/sisq; eo quo semper erga me fuisti animo. Ex Argeñ. xvi. Kl'. Jañ. 1508.

Jacobꝫ Winpflingius. Ja. Otbero Nemeteñ. S.

Ego te mi Jacobe a tenerꝫ annis tuis/ꝑpter bonã indo-
lẽ ꝛ studij feruorẽ admodũ dilexi/nec te desinã diligere q̃diu
in semita ꝟtutũ quã salubriter ingressus es ꝑstiterꝫ/ad qd cũ
tuopte ĩgenio pnꝰ sis/magnũ tñ adiumẽtũ ꝛ optabile calcar
ꝑstat tua cũ egregio ꝛ ꝑstãti doctore nr̃o Keiserßbergio fa-
miliaritas atq; cõuersatio. Hũc ducẽ/hũc p̃ceptorẽ si imita-
tus fuerꝫ ad vitia nũq; te declinaturũ formidato/nũq; mihi
ꝑsuadere potero/vt ingenij tui vires aut appetitũ/trãsferas
ad carnis illecebras ad sola caduca fortune bona corroden-
da/qd q̃ faciũt mãdatoꝝ dei ꝛ dire Christi passiõis ĩmemo-
res/veluti salamãdra ꝑpetuos ignes ꝑferre posse videntur.
Quid eñ hõ rõne vtẽs ꝛ gratꝰ esse diuinis beneficijs deside
rãs/nõ libẽter agat/in q̃ se sciat dño deo ꝯditori/redẽptori/
q; suo gratificaturũ: Aut q̃d nõ libẽs ꝑ deo ꝛ iusticia sustine
at quoties meminerit ꝯtemptꝰ/oblocutiões/vincula/ꝟbera
sputa et demũ crucẽ/quã ꝑ nob pientissimꝰ Jesus ab ingra-
tis iudeis ꝑpessus est. Paꝝ forte mouet nõnullos dñi passio
eiꝰ frugalitas/atq; terrenarũ rerũ despiciẽtia/quã nob p̃dica
uit/ꝛ eiꝰ amatores beatos esse dixit. Crediderim si etate nr̃a
Christus ad terras descẽderet ꝛ pauptatẽ p̃dicãs/auaritiã
argueret/denuo ipm a q̃busdã virtutũ emulis/litiũ ꝛ turpis
questꝰ fautoribꝫ/cruci affixũ iri. E quoꝝ cetu/q̃dã futil' ꝛ nug
bus nug dixit. Theologos sacrarũq; lr̃arũ cultores/ad ba-
culũ mẽdicitatꝫ esse redigẽdos. Thesaurizat ille/ ꝛ a paupri-
mis agricol'/q̃ vix lactꝫ copiã ꝑ infãtibꝫ habẽt/oẽm s̃bam in-
humanit' emulget: sed lẽto gradu deꝰ vlciscit'. Tu ꝟo mi Ja
cobe rẽ vtilẽ ꝛ honestã rẽ deo gratã/ml'tisq; deuotissimis re-
ligiosissimisq; virꝫ iocũdissimã efficies: si dñice passiõis arti
culos a Keiserßbergio añ bienniũ p̃dicatos ꝛ a te collectos
curab in ml'toꝝ manꝰ exire: vt ml'ti placẽtꝫ illis spũalibꝫ refi
ciant'/ꝛ ad q̃slibet calamitates eq̃ aĩo sustinẽdas habeãt salu-
taria remedia/ꝛ ꝯ carnis mũdiq; ĩsultꝰ dulcissimis illis exer-
citijs sese tueant'. Uale ex Friburgo. xviij. Kl'. Jañ. 1508.

Summaria annotatio:eorum que in hoc libello continentur.

A

B

C

D

E

F

G

H

I

L

M

N

O.

P

ʃ

V

Finis.

Vende hac pagina ſubnotantur.

Alphabeto primo. S. ſtipulat. ſcribe ſtipatur. Alpha
beto .ij. B. deiectionē populi. ſcri. deiectio et eurſio populi.
Ibidē tertio. illa q. ſcri. q illa. Itē ibidē F. habeto ratio
nabilem. ſcri. rationalem. Itē littera R quale ptulit. ſcri.
quale pertulit. Item O. ſeptimo nubis. ſcri. ſeptimo vm
bra nubis. Item P. morē quidem. ſcri. morem quidam.
Item T. que eſt in rane. ſcri. que eſt in ratione. Ibidem
fuit releuatio. ſcrib. reluctatio. Item alpha. iij. littera A
cum dixiſſe dominus. ſcri. cū dixiſſet. L. qui in ſeipſos ſcri.
qui in ſeipſis. Item Z. comprehenſoribus precipiendi.
ſcri. precipiendo. Item ante dixerat. ſcri. dixeratis.
Item alphabe. iiij. A vnus eſſe. ſcri. vnus eſſet. Item
C die neceſſitat. ſcri. die neceſſitatis. Item D. ductio ſi
ue paſſio. ſuperfluit ſiue paſſio. Item F. vtrū captio. ſcri.
vtrum ductio. Item G. cadens adoraberis. ſcri. adora
ueris Ibidem vocē eius audieris. ſcri. audieritis. Item
R: Anna: que. ſcri. qui. Ibidem auctoritem. ſcri. auctori
tatem. Item N. vt ex culpa. ſcri. et ex culpa. Item Q
tertie diſco. ſcri. tertio diſce. Item S. diſciplicent. ſcrib.
diſplicēt. Item alphabe. v. B. potius occidere. ſcri. po
tius occiderent. Item E. eſt cōmiſerat. ſcri. eum cōmiſerat
Item Z. gemitus a deum. ſcri. gemitus ad deum.
Item alpha. vi. B. Auguſtinū a deo. ſcri. adeo Ibidē
ſatiſfacere dolebat. ſcri. ſatiſfacere debebat. Ibidem eū
oſtendam. ſcrib. condeſcendam. Item D. Argentinen
quam. ſcri. quem. Item Q. quam queſtio: ſi. ſcri. quam
queſtionem ſi Ibidem ſubiungantur. ſcri. ſubiungatur
Item T. minimam pene iudicium. ſcri. minimum pene
iudicium. Item alphabeto ſeptimo F. vt rationis legi
bus. ſcri. vt Romanis legibus. Item H. deum placuit.
ſcri. placauit. Item veſti rubea. ſcri. veſtis. Item S

non questubus. scri. questibus. Item Z. tertij sunt orā-tes. scri. ociantes. Item alphabeto octauo T. per imas. scri. per rimas. Item alphabeto nono B. prestant ibi. scri. prestant tibi. Item A. s. z ab infectione. Depone z.

Item alphabeto decimo E. et tentationum exprobra-tionem. scri. tentatiuam. Item F. iuxta illud scriptum scribe. iuxta illud q scriptum. Item L. deus illi. scri. deus illis.